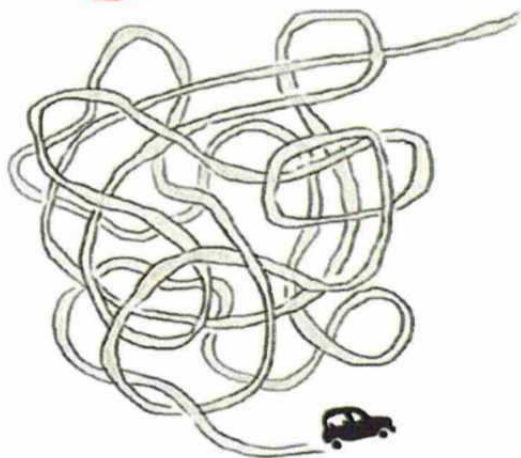

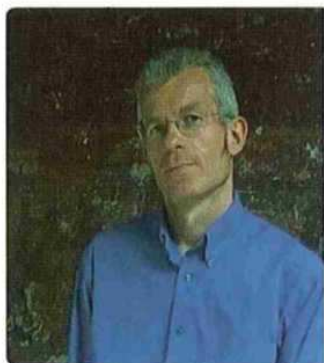
Stephen
Clarke

**Už zase
skáču přes
Merde!**

Ani tuto sezónu
se bez této knížky
neobejdete!

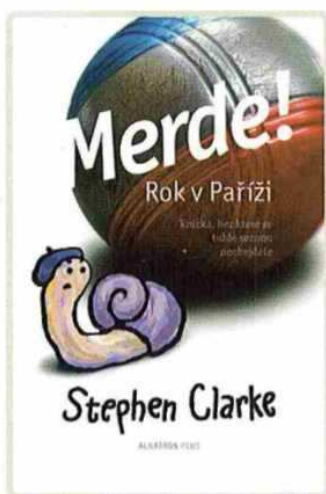
Angličan v Paříži – po prvním roce malérů a několika kulturních šocích se Paul West stále ještě snaží naučit Francouze pít čaj o páté a hledá dál svou „osudovou lásku“. Obojí se však nečekaně komplikuje a Paul začíná mít podezření, že Francouzi doopravdy pocházejí z jiné plane-

© photography Vivian Vagh

ty. A protože ve Francii se všechno točí kolem lásky, Paul se dostává do zapeklité motanice vztahů, kterou mu může pomoci rozplést jen ta opravdu nejúžasnější žena na světě...

Pokračování veleúspěšné knihy *Merde!* si získá čtenáře od první stránky svým lechtivým vtípem, ironií a nečekanými postřehy ze země, která je lákavá i pro mnoho Čechů.

Stephen Clarke je britský novinář a spisovatel píšící pro francouzskou mediální skupinu v Paříži. *Merde!* je téměř pravdivý záznam událostí, které se mu přihodily nebo nepřihodily během jednoho roku, kdy začal žít a pracovat ve Francii. Po čtení v Kanadském knihkupectví v Paříži a recenzích v tisku se kniha stala takovým bestsellerem, že Clarke zanedlouho musel napsat pokračování, které právě držíte v ruce.

Stephen Clarke

**Už zase
skáču přes
Merde!**

ALBATROS

Přeložil Richard Podaný

Stephen Clarke, Merde Actually Copyright © Stephen Clarke, 2005 Translation © Richard Podaný,
2008 Illustrations © Jakub Požár, 2008

www.albatros.cz

ISBN 978-80-00-02127-0

„Všechno je nejlepší v nejlepším z možných světů."

Voltaire, Candide

„Peklo, to jsou ti druzí."

Sartre, S vyloučením veřejnosti

„Pro mě jednou toho Voltaira, pane vrchní."

Paul West, Už zase skáču přes MERDE!

Autor by rád poděkoval všem, kdo jakkoli - a lhostejno zda záměrně, anebo nevědomky - přispěli k úspěchu jeho podnikání s cyklem MERDE, především pak těm, kdo mu vyhrožovali fyzickým násilím, pokud jim takto nepoděkuje.

Aniž bych je řadil podle stupně násilnosti hrozeb, jsou to: E, L, S, SL, K, K, K, C, LE, SW, AB, CW, EC, B, NH, NB, PF, DL, MTL, VC, BG, IA, AS, ER, LR, CD, JL+V, JR+J, IM, BS, CW, LG, SR, G, M, P, C+P, Y, SM, MB, JR, JS, AZ, S, V, V, F, C, BP, JR, SC, AB, BE, EB, SF, L, N, DC, MD, AP a GC.

Pokud jsem zrovna vás vynechal, je mi to fakt líto. Ozvěte se, pošlu vám knížku a s ní patoliznou omluvu.

Sex na venkově

1

Ztvrkli jsme s Florence čtyřicet kilometrů jižně od Limoges, v kraji Corrèze, téměř přesně uprostřed Francie. Kdybyste na mapu téhle země přibili kolíky chlapa s roztaženými končetinami, ve stylu Leonarda da Vinci, takže by měl pravou ruku v Bretani, levou ve Štrasburku a nohy v Biarritzu a v Monaku, tak Corrèze by byl přesně ten flíček, kde by si cvrnknul do kalhot.

Florencina matka má v Corrèze venkovský dům. Chtěli jsme se tam jenom stavit na oběd a pak honem jet dál a dva týdny se poflakovat po jihozápadní Francii.

Jenže to nešlo tak docela podle plánu, takže jsme se brzy pekli na slunci před čerstvě ťuknutým autem. A když jsme už asi deset minut čekali na policii nebo odtahováka, položila mi Florence hlavu do klína a vyřkla ta osudná slova.

„Mám dojem, že budeme muset u mámy pár dnů zůstat.“ To ještě samozřejmě nemohla vědět, že se její matku pokusím zabít. Ani já to nevěděl. Chodili jsme spolu stěží dva měsíce - a pokud by se někdo zajímal o můj názor v téhle věci, řekl bych mu, že snaha zamordovat maminku své čerstvé přítelkyně není nejlepší základ pro úspěšný partnerský vztah.

Ostatně to nebyla vůbec moje vina. Může za to ten francouzský řidič.

„Connasse!" zařval.

Francouzské nadávky jsou tak báječně gramatické, napadlo mě. I v zápalu slovní přestřelky musíte mít na paměti, že výraz pro idiota, „connard", je třeba opatřit odpovídající ženskou koncovkou. Ale bylo to od něj naprosto nefér. To já jsem šoféroval, ne Florence. Řval na ni jen proto, že ji měl blíž než mě. A to on zrovna vyrobil v zadních dveřích zbrusu nové káry Florencina táty promáčklinu velkou jako po dopadu menšího asteroidu, takže chyběla jen mikrosekunda, aby udělal podobnou promáčklinu do Florence samotné. „Jsi v pořádku?" zeptal jsem se jí anglicky. „Oui." Vždycky mi odpovídala francouzsky. „Et toi, Paul?" „Jo, ale asi půjdu a narvu tomu volovi ty značkový tmavý brejle do nosu." „Ne, to nesmíš, jsi Angličan. Musíš ukázat flegmónu." „Flegmónu?" Co je tohle za inovaci? To si Francouzi myslí, že my Britové se uklidňujeme vylučováním hnisu? Asi viděli moc céčkových hororů na videu.

„Ano, jste přece flegmatici. Máte chladnou krev." Aha, pojetí Angličana coby plaza, tak to už jsme na známější půdě. „Stejně bych to radši zkusil s těma brejlema, jak hluboko se dostanou."

Vystoupil jsem z papírkova Renaultu Vel Satis v barvě pruské modři a rychle jsem se osahal, jestli jsou všechny končetiny, kde mají být. V pořádku, auta jela dost pomalu, takže se mi nestalo dohromady nic, jen jsem měl ztuhlou šíji a nejasnou chuť někomu jednu ubalit. Došel jsem k červenému asijskému vozu s pohonem na všechna čtyři kola, který do nás vrazil. Nepraskly mu dokonce ani reflektory. Za volantem seděl blondák s vlasy jako pochcaná sláma, takový ten teenager po čtyřicítce, a na očích měl páskové brýle tmavé tak, že jsem uvažoval, jestli vůbec vidí oblohu, natož příjíždějící auta. Ten vzor francouzského velkoměstského válečníka se díval, jak jdu k němu, a honem začal hamtat po tlačítku a spouštěl dolů okno, ze kterého na mě hulákal.

„Nejste náhodou slepec?" zeptal jsem se ho a ukázal jsem na ty brýle. Samozřejmě jsem mu vykal a důvěrnému „toi" jsem se vyhnul, vždyť jsme nebyli oficiálně představeni.

„Et toi?“ zařval skrz spuštěné okno. Tykání jsem mu odpustil jen na to konto, že je určité o dobrých dvacet let starší než já. „Říká ti něco la priorité à droite?“

Něco zahuhlal ke své manželce v tričku s límečkem a ke dvěma skejtáckým dětičkám. Všichni se na mě zlostně šklebili. Aby taky ne - tím, že jsem se stal obětí jeho šoférské neschopnosti, jsem jim zpackal časový rozvrh cesty na rodinnou dovolenou. Nejspíš měli v plánu snídat v Burgundsku a poobědvat v Limoges, ale ne nabourat v Corrèze.

„La priorité à droite?“ zopakoval jsem. Nejpitomější, nejnebezpečnější ze zákonů, jaké Západ zná. A ve Francii zákon jasně tvrdí, že auto přijíždějící zprava má přednost. I když si to šinete po čemsi, co vypadá na nejhlavnější silnici široko daleko, pokud na vás ze skryté, maličké odbočky vyletí auto, jehož řidič se neobtěžoval podívat se, jestli někdo nejede, a pobije vám celou rodinu, je to zcela v souladu se zákonem, protože měl přednost zprava. „Na kruhovém objezdu žádná priorité à droite není,“ namítl jsem. „Na kruhovém objezdu?“ Řidič si poposunul brýle z nosu a rozhlédl se, jako by si až teprve teď všiml velikého, trávou zarostlého ostrůvku hned vedle jeho auta. Také si obhlédl zřetelně kruhovou vozovku vinoucí se kolem ostrůvku a čtyři nebo pět odboček vedoucích do všech stran.

„To je ale merde, tyhle kruhové objezdy,“ zasténal. Vyjádřil tím stanovisko většiny Francouzů, kteří působí dojmem, že nějak nepochopili, k čemu se objezdy staví. Že by proto, aby bylo dost práce pro místní zahradnické firmy? „To je anglická věc, ne?“ „Jasně. Vymysleli jsme je, aby nebylo tolik nehod. Francie má pověst země techniků, tak nás nenapadlo, že vám objezdy budou dělat potíže. Nakonec, umíte dokonce i otevírat ústřice.“ Odvážil jsem se použít žert obsahující to sebevražedně nevyslovitelné slovo „huîtres“, ale byl jsem prostě na koni - a zabralo to. „Et vous, vous êtes Anglais.“ To se ozvala jeho chlapácká žena, naklonila se ze druhé strany a řvala na mě přes volant. Aspoň že mi vyká. „Vy Angličani ani neumíte jezdit vpravo.“ „Aspoň nějaké vysvětlení - ale co v tom případě váš manžel?“ Sevrěla mu rameno a něco mu naléhavým tónem šeptala. Přikývl. Co mu špitla, to mi došlo, až když nastartoval a dal tam zpátečku. Obě auta se od sebe postkoitálně

odtrhla jako dva milenci, kteří se k sobě na chvíli přilepili kůží. Pak se to červené pěkně otočilo a zmizelo tam, odkud přijelo.

Když se řítilo pryč, uložil jsem si do paměti poznávací značku a taky, i když zcela zbytečně, tváře dvou dlouhovlasých kluků, kteří se na mě culili ze zadního okna. Papínek se právě stal společenským vyvrhelem a hrdinou jejich rodinné road movie. Ty mají Francouzi moc rádi. Říkají jim „les ród muvi“. „Co jsi mu řekl?“ chtěla vědět Florence.

„Nic moc urážlivého. Asi si myslí, že když jsem Angličan, nebudu vědět, jak ho nahlásit.“

„Asi, a kromě toho takhle po obědě měl nejspíš místo půlky krve alkohol,“ dodala.

Přešel jsem k boku auta a obdivoval šrám. Ohavná, červenomodrá modřina, nebylo by to nic moc vážného, ovšem nebýt toho, že náraz prohnul karoserii těsně nad zadním kolem tak, až prorvala pneumatiku, která se právě sípavě loučila se svým krátkým, ale dramatickým životem.

Kolo nemůžu vyměnit, prostě se k němu nedostanu. Budeme si muset zavolat odtahovku.

Dotlačili jsme auto ke krajnici, šli jsme si sednout do vysoké trávy a rozhlíželi jsme se po lánu slunečnic, který se táhl stovky metrů daleko. V životě jsem neviděl tolik slunečnic najednou. Podle mých představ správná slunečnice roste jako vlk samotář a hrdě drží stráž nad zahrádkou u předměstského domku. Zdejší husté řady skoro dvoumetrových květín ale spíš vypadaly, jako když se na Zemi vylodila invazní armáda vycmrdlých zelených mimozemšťanů. „Vážně ti nic není?“ ujišťoval jsem se. „Nepraštila ses do hlavy nebo tak něco?“

„Ne. Ale mohl bys mi namasírovat krk.“ Florence se na mě zářivě usmála a přejela si prstem od ucha až k holému, hladkému rameni vykukujícímu z trička. Když jsme spolu poprvé spali, ohromilo mě, jak neuvěřitelně hladkou má kůži, jako kdyby strávila dětství v kukle plné kokosového mléka. Florence je poloviční Indka, její otec je Tamil ze sopečného francouzského ostrova Réunion nedaleko Madagaskaru, a její tělo je dokonalým spojením francouzské elegance a indické pružnosti.

Odsunula ramínko podprsenky kousek stranou a přitiskla si prsty na sval hned za klíční kostí. „A budeš mi muset dát pusu, někde... tady.“ Lehce zasténala, našla citlivé místo a protočila očička. To všechno znělo náramně slibně.

Ovšem až na to její oznámení, že budeme muset zůstat u její maminky.

Asi za půl hodiny dorazil *garagiste*. Když se doslechl, že nehodu způsobilo pařížské auto (tedy vůz, jehož espézetka končí dvojcíslím 75), se sadistickým potěšením sepsal od oleje pokecané prohlášení, v němž potvrdil, že my jsme byli v právu a že ten druhý řidič v rozporu se zákonem ujel z místa činu.

Kromě toho za nás utrousil jedno dvě vlídná slova ke dvěma místním četníkům, kteří přijeli nehodu vyšetřit. Měli na sobě těsné kalhoty a starosvětsky vyhlížející čapky se štítkem a tvářili se zdeptaně. Byla první červencová sobota, den, kdy skrz jejich kraj táhne k jihu valná část obyvatelstva Francie a ještě k tomu početná stáda turistů z ciziny. V autech sedí nachmelení, přehřátí, netrpěliví, bloudící šoféři, kterým lezou na nervy blinkající děti a hroutící se zavazadla a zvonící mobily, jsou jich miliony, řítí se po dálnicích a způsobí v příštích dvou dnech víc nehod, než kolik se jich tu stalo za poslední půlrok. Takže když ti dva mladí četníci zjistili, že jde o prostý případ auta lehce nabouraného řidičem, který pak ujel, jen si vše zběžně poznamenali a hned zase ve své modré dodávce vyšuměli.

Náš příjezd *chez Maman* byl poněkud zklamáním, i když myslím, že v omláceném oranžovém odtahováku tu ještě dceru nikdy přijíždět neviděli.

Florence otevřela bíle natřená vrátka a vešli jsme do liduprázdné zahrady. Vpravo od nás byl přerostlý trávník a několik starých ovocných stromů. Všiml jsem si ptáků, kteří nadšeně odobávali obrovité, jasně červené třešně. Přímě před námi stála velikánská kamenná stodola, která měla podél celého okraje lesklé břidlicové střechy fousy z mechu. Vlevo od nás byl dům, jednopatrová stavba z kamene mléčně béžové barvy, jakou mívá uzrálý sýr Saint Nectaire. Okenice byly natřené břidlicově šedě, aby ladily se střechou, a byly všechny

zavřené, zrovna tak jako vchodové dveře. „Drží siestu," zašeptala Florence. „Počkáme, až vstanou." Tady měl jeden opravdu pocit, že je až uprostřed kontinentální masy. Sem tam zavanul vítr, ale většinou vzduch držel jako přibitý a mihotal se a tetelil na sluníčku. Listí a nižší větve třešně neposkytovaly dost stínu, a tak jsme si zašli do stodoly pro slunečník. To, že jsme najednou mimo dohled, mi vnuklo nápad. Florence mi četla myšlenky.

I když asi jí v té telepatii krapet pomohlo, že jsem ji chytil kolem pasu a přitiskl jsem jí obličej do výstřihu.

Vykroutila se mi. „Ne, Paule, to není dobrý nápad. Podívej. Jsou tu jenom haldy dříví a hliněná podlaha. Ce n'est pas pratique." Nemáte taky dojem, že některé holky všechno berou najednou až moc prakticky, jen co je poblíž jejich matka? „Vezmi ten slunečník," řekla mi. „Já přinesu plážovou osušku, ať můžeme ležet na trávě." Vykročila k sluncem zalitým dveřím, pak se ale zarazila a ucedila nadávku. „Co se stalo?" chtěl jsem vědět. „Nechali jsme kufr v autě." „A merde."

2

Než jsme stačili najít automechanikovo číslo, vysvětlit mu přes hluk na místě další nehody, co se stalo, a dozvědět se od něj, že naše auto je bezpečně pod zámkem u něj na dvoře, ale že tam rozhodně nehodlá jezdit a zase to odmykat, jen aby z něj vyndal nějaké kufr, začalo cosi v domě jevit známky života.

Do zahrady se vyřítil malý kluk s kaštanovými vlasy a v modrých plavkách. Uviděl nás, jak ležíme pod slunečníkem. „Flo!" vypískl.

„To je můj synovec," vysvětlila Florence. „Syn mé sestry. Jmenuje se Semen." Řekl jsem si, že tady na venkově dávají dětem fakt dost zvláštní jména.

Kluk sebou praštil k nám do trávy, aby svou tetu objal. U toho si mě ale stihl podezřívavě prohlížet. „Je malej," prohlásil. „Semen!" Florence na něj sykla, jako kdyby se nešetrně dotkl nějaké její neskutečně odporné tělesné vady. V tu chvíli jsem na to moc

nemyslel. Měřím metr osmdesát pět a žádné mindráky s výškou mě netrápí. A na sobě jsem měl plandavé šortky, takže jiných potenciálních nedostatků mojí konstituce se ten komentář týkat nemohl.

„Bonjour. Je suis Paul.“ Napřáhl jsem k prckovi ruku. Jeho podezření okamžitě prudce zesílilo. „On mi nechce dát pusu?“ zeptal se kluk Florence. „Je Angličan,“ odpověděla.

Tím se ovšem vysvětlilo, proč jsem tak divný, a klučina - který, jak mi mezitím díky zkušenostem s francouzskou výslovností došlo, se jmenoval Simon - obešel tetu a políbil mě na obě tváře. „Ale je malej, no ne?“ špitl ke Florence. Varovně mlaskla. „Kde je babička?“ „Eště tluče špačky.“

„Je tu Michel?“ zeptala se Florence. Michel byl její starší bratr, o kterém jsem už něco slyšel, ale ještě mě s ním neseznámila. „Oui. Ale ten snad nevstane *nikdy*.“

Zašli jsme do kuchyně, dát si něco k pití. Malý Simon poskakoval kolem Florence jako štěně, které dva dny zapomněli venčit. Ale pořád mě u toho po očku pozoroval, jako kdybych se mu chystal ukrást jeho oblíbenou hračku. Zřejmě mu na mě něco dál vadilo. Po tom ubíjejícím parnu na zahradě byl chlad v kuchyni moc příjemný. Velikánské čtvercové dlaždice na podlaze na dotyk studily. Odšrouboval jsem uzávěr z podsadité láhve Kanterbräu a jedním blaženým douškem jsem do sebe pivo obrátil. Úplně jsem s požitekem cítil, jak se mi na zátylku kondenzuje pot. Takže to byl trošinku otřes, když jsem si sedl k dlouhému jídelnímu stolu a zlomil si obě kolena.

„Aha, vidíš, to jsem ti měla říct,“ vzpomněla si Florence. „Dávej pozor, až si budeš sedat.“

Zase jsem vstal (a zjistil, že kolena nejsou zlámaná, jen promáčknutá jako auto) a prohlédl jsem si stůl.

Byl asi tak tři metry dlouhý, vyrobený z tmavého dřeva, a působil dojmem, že je normálně vysoký. Ale pod jeho poškrábanou deskou byly hluboké zásuvky, které užíraly z místa pro nohy, takže u oběda tu mohl pohodlně sedět leda tak trpaslík vycvičený na hadího muže. „To je tradiční jídelní stůl z Corrèze,“ vykládala Florence. „Vyrobil

ho už můj pradědeček, když tenhle dům koupil." „Pradědeček neměl nohy?"

„Měl. Ale už nemáme původní židle. Byly hodně nízké."

„No a nešlo by zkrátit nohy těmhle židlím?" Pantomimicky jsem tu amputaci znázornil. „Anebo o kus prodloužit nohy stolu?"

„Kdepak, to by maminka neschválila."

Malý Simon se najednou zase přilípl k Florence jako klíště.

„On nám chce uříznout židle?" zeptal se zděšeně.

„Ale ne, ne," konejšila ho Florence. „To bude dobré, Paule. Brzy se naučíš jíst s nohama otočenýma do strany."

„Ma chérie!"

Do kuchyně vtrhla nějaká ženština. Na sobě měla hnědý kaftan, kvůli kterému nebylo poznat, jestli je hubená jako slunečník, anebo tělnatá jako ten stůl. Vrhla se po Florence a dala jí po mlaskavé puse na každou tvář. Když se k sobě přimáčkly, všiml jsem si, že Madame Flo starší je pěkně tvarovaná, ovšemže takovým tím uvolněným způsobem padesátiletých žen. „Maman, je te présente Paul."

Maman se na mě podívala. Vstal jsem a usmál jsem se s právě tak nefalšovaně vděčným výrazem, jaký by měl každý chlapec mít v záloze pro ženu, z jejíhož lůna vzešla jeho milénka. Vřele mi úsměv oplátila a pak mi cloumala ramenem, dokud si mě nesnížila dost, aby mě mohla políbit. Usilovně jsem se snažil nevšímat si toho, že objemná ňadra potenciální tchyně mě pleskají někam do žeber.

„Enchanté, Madame. Vous allez bien?"

„Říkej mi Brigitte," povýšila mě okamžitě do tykacího stavu. „Qu'il est mignon!" zasmála se a znovu mě políbila na tvář. Věděl jsem, že mignon znamená roztomilý. I když tímhle výrazem se dá ohodnotit i roztomilost morčete.

Brigitte byla malá a elegantní jako její dcera, ale indického na ní nebylo zhora nic. Vlasy měla sytě rezavé - právě v té barvě, jaká je výsledkem toho, když si černovlasé ženy vlasy nabarví, aby zakryly šediny. Sestřižené je měla do rozměrného mikáda. A kůži velice světlou. Ale měla Florencin veselý úsměv a čtverácké oči, a vyzařovala z ní jakási univerzální láska k lidstvu. A nemyslím, že by to měl na svědomí *jenom* Prozac. Obšťastnili jsme se navzájem velmi

zhuštěnými životopisy. Ona pracuje v jednom městě u Tours jako *institutrice*, učitelka na základní škole. Já jsem, či vbrzku budu, hrdý majitel anglické čajovny. „Ah oui, Maman,” přerušila nás Florence. „Odešla jsem z práce, budu dělat v tom *salon de thé*.” „Cože?” Najednou už jsem až tak mignon nebyl. Bylo mi jasné, že z neškodně exotického přítele jsem rázem zmutoval ve škodlivý vliv, který přemluvil její nebohou dcerku, aby se vzdala zajištěného místečka. Univerzální láska byla fuč a nahradil ji nefalšovaný nesouhlas. „Oui, Maman, mon boulot me faisait chier.” V doslovném překladu to znamená, že Florence její práce „dělala srát”, jako kdyby ideálním stavem při kancelářské práci byla zácpa. Vysvětlila, že u nich ve firmě lidem vnucují „plan social”, tedy nabízejí každému, kdo odejde, roční plat nebo předčasný důchod. I když francouzská ekonomika zpomaluje, tady zaměstnance málokdy vyhazují na smeták. A tak ona tu nabídku vzala a začala se mnou zakládat čajovnu.

„A co v tom *salon de thé* budeš dělat? Servírku? Kvůli tomu jsi studovala účetnictví?” V tu chvíli mi Brigitte věnovala malátný úsměv, jako by chtěla naznačit, že určitě netvrdí, že by pro individua mého typu byla její dcera až moc dobrá. I když to rozhodně naznačovala. „Je to malý podnik, Maman. Budeme dělat všechno. Víš, Paul dělal šéfa marketingu v jedné velké firmě, ale pak odešel a chce si založit vlastní čajovnu.”

Brigitte se opřela o krbovou římsu z nablýskané břidlice a prohlížela si mě: neoholený cizák v tričku, na nohou vyšisované žabky s britskou vlajkou. Nevypadal jsem na šéfa čehokoli, leda snad tak party plážových somráků. „A to byla francouzská firma?”

„Ano, a předtím dělal v anglické firmě,” dodala Florence. „Hmm.” Brigitte to kdovíproč poněkud uklidnilo. „V Londýně?” „Ano, Maman, v Londýně.” „Prý to je nejdražší město na světě.”

„To je, ale naštěstí tomu odpovídají i platy,” řekl jsem a vyšponoval jsem se do své plné výšky, takže jsem si div nerozbil lebku o krov. Maman došla k ledničce stojící v rohu kuchyně a vzala odtamtud velikánskou sklenici plnou růžové pěny. „Nedáš si trochu jahodového džusu?” nabídla. „Jahodového džusu?”

„Ano, máme jahod tolik, že nevíme, co s nimi. Rozmixuju je, přidám trochu vody a cukru a citronové šťávy - a voilà." „Mmm, to bude určitě *délicieux*," prohlásil jsem s utkvělou myšlenkou, že ta tekutina nejvíc ze všeho připomíná rozmačkaný ovčí mozek.

Posadili jsme se ke stolu, kolena jsme zkroutili ke straně, a pak jsme pili z plných sklenek ten růžový napěněný šlem, který se člověku lepil mezi zuby. U stolu se pohodlně sedělo jenom malému Simonovi. My ostatní tři jsme připomínali Sněhurky skrčené u stolu v trpasličí chaloupce.

„No a kde teda ten *salon de thé* bude?" zeptala se Brigitte, tónem už jen zcela mírně agresivním.

„Kousek od Champs-Elyseés," odpověděl jsem.

„Tam je určitě strašně drahý nájem."

„Vyjednal jsem slušnou cenu."

„Kdy otevíráte?"

„Na *rentrée*, prvního září."

„Ano, Maman, a Nicolas nám kreslil plány. Pamatuješ se na Nicolase?"

„Oui, Nicolas byl moc milý!" Brigitte to doprovodila dojatým vzdychem.

Začalo mi vrtat hlavou, odkud tak důvěrně zná architekta, který nám dohlíží na přestavbu čajovny. Florence mi řekla, že to je mladý architekt a udělá nám slušnou cenu - takzvanou *prix d'ami* -, protože, je to kluk, se kterým jsem chodila do školy". Pařížské ženy jsou přímo obklopeny „kluky, se kterými chodily do školy", protože jen málokterá opustí Paříž kvůli studiu nebo zaměstnání. Klíčová otázka ovšem zní: k čemu pak se pracovali, když spolu zahřívali školní lavice? Tenhle Nicolas je docela hezký chlapík, pokud ovšem máte rádi tyhle vyčouhlé, pobledlé umělecké týpky s neomylně dokonalými značkovými obleky a smrtící dávkou sebevědomí. Bylo docela uklidňující vědět, že máme k ruce dobrého Florencina přítele, který se postará o všechny ty věci, kterých já sám jsem fatálně jazykově neschopen: sežene stavební povolení, udělá rozpočet, nakoupí materiál, stanoví plán práce pro různé stavařské profese. Přesto jsem nemohl dostat z hlavy myšlenky na to, jaké asi milý Nicolas zaujímá místo ve Florencině sexuálním životopisu. Přeci jen

je jistý lehký rozdíl mezi tím, když si jako architekta najmete známého, a když dohodíte práci někdejšímu milenci. Udělal jsem si v duchu poznámku: o víkendu mu musím zavolat a pořádně se ujistit, že hned v pondělí ráno tam naroluje a s sebou bude mít partu chlapů s perličky, kteří zničí všechny důkazy o tom, že tam ještě nedávno byla prodejna obuvi. „A byl ten Nicolas hodně velký?" zajímalo malého Simona. „Sklapni, Simone," usadila ho Brigitte a mě oblažila úsměvem, který měl asi znamenat „toho si nevšímej, takhle blbne vždycky". „Vel-kám! Vel-kám!"

To naštěstí nebyl další příspěvek k debatě o velikostech, jen se mě snažil v mém rodném jazyce přivítat Florencin starší bratr Michel, usměvavý chlapík asi tak mého věku a výšky, který se právě cpal dovnitř dveřmi z předsíně.

Stejně jako Florence to byla dokonalá směska francouzské a indické krve: tmavooký elegán s dlouhými končetinami a kůží v barvě bílé kávy. Na rozdíl od sestry měl hodně tělesného ochlupení - zato vlasy mu už plešatěly a on se to snažil maskovat tím, že si je stahoval do krátkého ohonu. Neměl na sobě tričko, takže bylo vidět, že se mu dělá břicho, a šortky měl ještě pomačkanější než já. Vsadil bych se, že v nich spal.

Políbil Florence, pak mi stiskl ruku a se směsí zvědavosti a politování si prohlížel chlapíka, který mu spí se sestrou. Jedním mávnutím ruky zaplašil nabídku jahodové šťávy a zašel si k lednici pro láhev perlivé vody Badoit. Půlku jí do sebe obrátil a začal zadýchaně supět, protože mu bublinky šly nosem ven. „Micheli, ta láhev je pro všechny," varovala ho Brigitte - a on se zasmál: kluk, který nikdy nemusel moc pozorně poslouchat, co mu rodiče nakazují. Vylíčili jsme jim s Florence, jakou jsme měli nehodu, načež Brigitte prohlásila, že když tu musíme pár dnů zůstat, aspoň jim pomůžeme. Vypadalo to, že volno v jejím venkovském sídle nebude zrovna volné. V jednom kuse tu hrozilo, že se něco zhroutí, že něco shnije nebo to sežerou škůdci. Ten pocit jsem znal.

Dostal jsem několik možností, čím vyplním svoje první odpoledne v Corrèze. Naneštěstí na seznamu nebyla možnost „zalézt si do pelechu s Florence". Nabídli mi sklizeň hlávkového salátu,

ředkviček, cuket nebo jahod, oškrábávání mechu ze střechy stodoly nebo kopáčské práce.

Už předtím jsem si všiml, že na svahu kousek pod stodolou je veliká, čerstvá jáma.

„Kopete základy na bazén?" zeptal jsem se.

„Ne, tam bude *fosse septique*," vysvětlila Brigitte. „Co to?"

„Ale však víš, nádrž na... na..."

„Na kakání a čurání," zahihňal se Simon.

„Vy tu nemáte žumpu?" podivil jsem se a už jsem si představoval, jak pravidelně chodím hnojit živé ploty. „Ale máme, jenže je nemoderní." „Nemoderní?" Co je, loňský typ septiku vyšel z módy? Florence mi to vysvětlovala a Brigitte ji napjatě poslouchala. Bylo jasné, že senkrubnové téma je jejímu srdci bolestně blízké. Podle všeho měly žumpy všechny domy ve vesnici, ale ani jedna z nich nebyla „aux normes" - neodpovídaly soudobému stavebnímu zákonu. Jestli jsem to dobře pochopil, ve Francii můžete svinít okraje všech měst odpornými billboardy a developerskými satelitními městečky, ale je tu nezákonné mít nedostatečně velký septik. Žumpy v Brigittině vesnici, to byly v zásadě cihlami vyzděné nádrže někde na zahradě, ve kterých tělesné odpady účinně vzkvétaly a kvasily leckdy i po staletí. Jenomže pak přišly moderní pračky a myčky a teď příliš mnoho domů vyvrhuje teplou vodu do škarp podél silnic, takže se krajnice mění v subtropické zahrady, jejichž divoký růst město nezvládá. A starosta konečně sehnal regionální grant na pořízení velikých moderních septiků, které všechnu teplou vodu pojmu.

„A to oni vám tu díru nevybagrují?" podivil jsem se. „Maman má strach, aby nepřekopli vodovodní trubky nebo neporušili kořeny ořešáku," vysvětlila Florence.

„Pch," odfrkl si Michel. „Jenom nechce, aby se jí cizí lidi vrtali v..."

„Micheli!" Brigitte zrudla, až byla růžová jako její jahodová šťáva. „Každopádně Maman chce, abysme tu jámu vykopali sami," dokončila Florence.

„Mám dojem, že by mi víc sedělo sklízet cukety," navrhl jsem se.

„Tak dobře, kopat můžeš zítra," kývla Brigitte. „Jenom budeš muset

dávat hodně pozor, protože se už každou chvíli můžeme prokopat ke staré žumpě."

Stručně řečeno, začínalo hrozit, že moje skvělé francouzské prázdniny hned na začátku utonou ve sračkách.

3

Všiml jsem si, že za domem jsou tři čtyři řádky cuket, a odhadl jsem, že je v pohodě ořešu tak za pět minut, načež by mi mohla Florence udělat prohlídku domu s výkladem, samozřejmě zakončenou v uzamčené ložnici.

Ještě pořád jsme oba byli v té fázi mileneckého vztahu, kdy lidé cítí neustálou potřebu se jeden druhého dotýkat. A kdykoli se vaše prsty dotknou pokožky toho druhého, okamžitě se začnou uražené hlásit i jiné části těla, že by chtěly taky. A to rozhodně není ideální doba na pobyt v domě tchně.

Spojení báječně hřejícího sluníčka, bujné vegetace a Florenciných nahých končetin (našla v šatníku bikiny) se postaralo o to, aby se mnou od pasu dolů nebyla kloudná řeč.

Proto mě dost zdeptala informace, že cukety, které mám sklízet, nejsou na onom skrovném záhonku za domem. Nacházejí se deset minut ostré chůze odsud, na druhé straně silnice a kus přes les. A co hůř, Florence nedostala svolení jít tam se mnou, protože musela pomoci s transformací nadúrody třešní v *clafoutis*, což je takový ovocný koláč mamutích rozměrů.

Dali mi starý slamák, který by osel zhnuseně odmítl rozžvýkat, protože je moc jetý, a k tomu titánské holínky, a řekli, ať se nevracím, dokud nenaplním cuketami koš na prádlo. Čistě pro jistotu, abych věděl, co se po mně chce, Brigitte vyšla z kuchyně a dala mi vzorek. „Voilà, tohle chci," řekla.

„Jasně, cukety," souhlasil jsem a duchaplně jsem ukázal na tu cuketu cuketového tvaru a cuketové velikosti. „Jsou lidi z města, co je nepoznají od okurek." „To není můj případ, já dělám v potravinářství už pět let." „Jistě, ale pochybuju, že ten čaj děláte z cuket," namítla - a spokojená s tím, že mě přeci jen usadila, udělala piruetu a vrátila se

do kuchyně. Musím připustit, že už v tu chvíli se mi v hlavě nenápadně začala rodit myšlenka na tchyňovraždu.

Ale koneckonců to bylo docela zábavné, hrát si pár hodin na venkovana.

Kdekoli na jihu Anglie vás město dožene, ať už v podobě terénního vozu, anebo partičky jupíků na horských kolech. Tady ani náhodou. Zeleninová zahrada, to byl sto metrů dlouhý a deset metrů široký pás obděláné půdy uprostřed středověké pustiny. Ležela na svahu nízkého vršku a působila pod obrovskými, pohupujícími se korunami ořešáků jako sluncem zalitá mýtinka. Dokonce i rezavý vrak opuštěné dodávky vypadal, jako by byl sto let starý. Byla to taková ta starobylá francouzská dodávka vyrobená z vlnitého plechu a teď se v poklidu věnovala biologickému rozkladu zpět do stavu železné rudy. Ze zadního okna jí rostl stromek a místo čelního skla měla hnijící dřevěné přepravky na zeleninu.

Napil jsem se vody z přinesené láhve a ten kloktavý zvuk byl široko daleko jediným hlukem způsobeným lidskou činností. Mouchy bzučely, ptáci cvrlikali, koruny stromů šuměly, naprosto nikdo se mě nesnažil přejet autem. Nebylo to sice tak radostné jako skočit šipku do Středozemního moře, anebo do postele s Florence, ale strávit odpoledne sám uprostřed Francie nevypadalo ani nijak zle. I když jsem byl úplně sám, jak jsem tak plnil koš cuketami, připadal jsem si jako člen rodiny. Každý máme svou práci, já obstarávám zeleninu. Tolik jako doma jsem se ve Francii necítil za celých těch deset měsíců, co tu jsem, dokonce ani když jsem se nastěhoval ke Florence, do bytu kousek od hřbitova Père Lachaise, anebo když jsem se poprvé přiučil umění, jak někoho předběhnout a odstrčit a tím se zmocnit místa u stolu v pařížské kavárně. Teď jsem byl jedním z tisícovek Pařížanů, kteří si užívají neškodné dávky rolnického života ve svém sídle na venkově. Připadalo mi to nesmírně uspokojující. Tak výnosnou zeleninovou zahrádku jsem jaktěživ neviděl: cukety se schovávaly mezi bramborami, rajčaty, fazolemi, lilky, ředkvičkami, červenou řepou (aspoň myslím), mrkví, okurkami, třemi druhy hlávkového salátu, jahodami, malinami, černým rybízem, dokonce tu byla i jedna hrušeň a něco, co vypadalo

jako mandloň. A na konci záhonů dokonce rostl i malý fíkovník s pokroucenými, ohebnými větvemi, drobnými, ještě nezralými plody, a falickými listy, jaké všichni známe z obrazů. Ten, kdo vymyslel použití fíkového listu jako krytu genitálií, to fakt trefil: dlouhý středový lalok listu vypadá opravdu jako povislý frantík. I když co se velikosti koulí týče, jsou ty postranní laloky poněkud optimistické.

Jednu věc o fíkovnících jsem ale nevěděl: když se do listů opírá sluníčko, báječně to voní. A vůbec celý ten stromek vydával tak lahodnou fíkovou vůni, že byste si pod něj nejradši sedli a klidně celý ten měsíc počkali, než fíky dost uzrají.

Cukety byly překvapivě pichlavé a rostly otravně nízko nad zemí. Ale jakmile mě začala záda moc bolet, prostě jsem se narovnal a vydrancoval jsem nějaké ovoce.

Byl jsem dost hluboko na jihu, takže na malinovnících už počátkem července zbývalo jen posledních pár kilíčků plodů, které jsem zbaštil do posledního a přesunul jsem se k dalšímu záhonku, kde zrálo několik milionů jahod. Jedna věc byla na beton jistá: kdybych na místě padl od přehřátí a umřel, za den dva by i z mojí mrtvolky něco kvetlo a zrálo.

Když jsem se dopotácel zpátky do zahrady s košem plným cuket, Florence už na dlouhý stůl stojící vedle stěny domu rozkládala sklenice.

„Sousedí se staví na aperitiv," vysvětlila.

„Asi se trochu osprchuju," hlásil jsem. „Mohla bys mi... víš?... ukázat, kde to je... víš?" To „víš?" jsem doprovázel mnohoznačnými pohyby obočí.

„Ukážu ti, jak sprcha funguje," řekla místo ní Brigitte, která zrovna dorazila s náručí plnou lahví alkoholu. „Má to totiž malý háček." Prosebně jsem se zadíval na Florence, ale ona jen pokrčila rameny a ponechala mě mému osudu - tak nějak to určitě dělají vojáci mírových jednotek OSN, když jsou u humanitární krize, ale nemají mandát zasahovat.

„Allez, Paul!" Brigitte se už zase řtila zpátky ke dveřím. „Budou tu za pár minut."

Můj první den ve školce. Lekce číslo jedna: tohle je cuketa. Lekce číslo dvě: mazej do koupelny.

Je to jen můj dojem, anebo má každý sprchový kout na světě nějaký ten odporný háček? Že bychom právě proto my Britové po tolik staletí dávali přednost vanám, než jsme konečně usoudili, že si už nechceme mýt vlasy v umyvadle?

Vana je prostinká: naplnit a basta. Když je voda moc horká, přidáte trochu studené. Zato když používáte cizí sprchu, abyste byli něco jako sprchový DJ, jinak to nesmícháte správně. A proč je to vždycky ještě dvakrát obtížnější, když jde o sprchu v domě matky vaší holky?

„Pusť vodu a nech ji dvě minuty téct,“ zahájila výklad Brigitte, skláněla se nad hlubokou vaničkou a ukazovala mi na kohoutky. „Máme tu ohříváč vody na plyn, takže se musí čekat, než sem voda dojde z kuchyně. D'accord?“ „D'accord.“ Jasně.

„Teplotu vody neměň, jinak z toho za další dvě minuty kouká buď omrzlina, nebo popálenina. D'accord?“

„D'accord.“

„A nepouštěj vodu naplno, jinak se nadzvedne závěs a zacáká podlahu.“

„D'accord.“ Za chvíličku přidělených deset minut uplyne a já budu muset přivítat sousedy zapocené a zaprášené od hlavy k patě. „Než pustíš vodu, vtáhni celý závěs dovnitř.“ „D'accord.“

„A vaničku nezašpuntuj, z toho jsou pak fleky.“ Najednou jsem zjistil, že další d'accord moje mluvidla odmítají vyslovit. Přikývl jsem.

„A až skončíš, nezapomeň utáhnout kohoutky.“ Pokusil jsem se přikývnout, ale hlava se sklonila sotva tak o milimetr. Vypadalo to, že se celé moje tělo chystá ke stávce. „Ale nedotahuj je úplně, jinak se zaseknou.“ Už jsem na souhlas dokázal jen jezdit očima nahoru dolů. „A až se budeš utírat, zůstaň na rohožce, jinak na podlaze zůstanou mokré šlápoty.“

A dost. Ještě jeden pokyn a upadne mi hlava.

„D'accord?“ dožadovala se. „Ručník?“ povedlo se mi vymáčknout.

„Vezmi si ten velký modrý. A až skončíš, pověš ho venku na šňůru, jinak začne plesnivět. D'accord?“

Usmál jsem se, ne abych prokázal, že chápu, ale při představě, jak se vším zároveň s tím ručníkem, abych téhle francouzské mateřské šikaně unikl.

4

Sprcha mě opravdu probrala a já se zase cítil smířený se světem. Po čtvrthodince jsem vyšel zase ven, do zahrady.

„Ah!“

Přivítal mě sborový potěšený vzdych, jako kdybych byl jediný host, co přinesl na mejdan flašku.

„Tohle je Pol,“ ohlásila Brigitte a jako mnozí Francouzi to vyslovila, jako kdyby ten kambodžský genocidní diktátor byl někdo z rodiny.

„Bonsoir,“ pozdravil jsem.

U stolu seděla Florencina maminka, bratr a synovec, sama Florence a ještě dva opálení lidé, kteří se usmívali od ucha k uchu a na pozdrav zvedali obrovské sklenice s pernodem.

Představili mi je. Henri a Ginette byli doživotní majitelé vedlejšího statku. Předpokládal jsem, že to jsou manželé, ale jeden druhému se tak hrozně podobali, že klidně mohli být i sourozenci. Nepřipadalo mi zdvořilé se na to ptát. Měli bezstarostné tváře zestárlých dětí a sukovité ruce, prozrazující, že se jim nevyhnula ani jedna nekvalifikovaná práce, kterou vlastnictví menšího statku přináší. Napadlo mě, jestli by si se mnou za něco nevyměnili tu zítřejší žumpovní šichtu.

„Co si dáš?“ nadhodil Michel.

Henri a Ginette se se zájmem přidali: „Eh oui?“

V tu chvíli byl průzkum alkoholických preferencí cizinců nejzajíma vější událostí na téhle straně La Manche.

Volba to nebyla lehká, protože půlku láhví jsem ani neznal. Co je třeba tohle Suze, anebo Banyuls, když už jsme u toho? Řekl jsem si, že to zkusím jako pravý domorodec. „Zkusil bych Suze.“

Vyneslo mi to větší smích než všechny vtipy, co jsem ten rok vyprávěl. K všeobecnému veselí se připojil dokonce i malý Simon. „To je pití hlavně pro ženy," vysvětlila mi Florence anglicky. „A co Benjůlz?" Další salva smíchu, tentokrát za výslovnost. „Banyílss," opravil mě Michel a nalil mi dobrý čtvrtlitřík čehosi, co se ukázalo být podobné portskému.

Tohle rozhodnutí ale všechny zřejmě uspokojilo, a tak pozvedli sklenky a já jim popřál na zdraví. Ťukli jsme si a u toho jsme vždy tomu druhému pohlédli zpříma do očí. To je ve Francii velmi důležitá věc. Říká se tu, že kdo to nedělá, jeho pohlavní život nebude příštích deset let stát za nic. Dokonce i Henri a Ginette se všem dívali do očí, takže i ty staré pažby zřejmě ještě mají nějakou tu jiskru. Stůl se mezitím změnil v opičí dráhu z jednohubek, oliv, preclíků, křupek, buráků a ředkviček, které tu jedli vždycky s hrudkou másla. Vrhł jsem se na to. Připadalo mi to dost dávno, co jsem zhltnul to poslední kilo jahod.

Sousedi si mě prohlíželi s laskavou lhostejností a poslouchali Florencin výklad o tom, že v Paříži zakládáme typicky anglickou čajovnu. Měl jsem dojem, že zrovna tak dobře by jim mohla bájít o našem novém masážním salonu na Jupiteru. Paříž? Anglická? Čajovna? „A *Parisiens* mají rádi anglický čaj?" ujišťoval se starouš Henri. Vyslovoval to „Parysyjengz".

„To doufáme," odpověděl jsem a ozval se další hurónský smích. Tady na venkově jim na první pohled nějak vážnou dodávku vtipů, pobaví je kdeco.

„Občas tu nějaké Parysyjengz máme," řekla Ginette. Znělo to od ní, jako by mluvila o epidemii střevní chřipky. „Pronajímají si dům po staré Yvonne," přidal se Henri a vyvolal tím odbornou debatu o tom, na co že to stará Yvonne umřela (na rakovinu, infarkt, nebo na samohonku vlastní výroby?), kterému z jejích synů barák patří, kdo ho vlastně kdysi postavil, kdy se naposled opravovala střecha, kdo ji opravoval, odkud na tu opravu přivezli břidlici, které lomy na břidlici v kraji zavřeli poslední a jak nejlíp z břidlice dostat mech (při téhle části konverzace mi Brigitte věnovala velevýznamný pohled).

Henri zakončil debatu takhle: „Stěžují si, že tam není ten krám na nádobí. Jak se tomu říká?"

„Lave-vaiselles," poradila Brigitte. Myčka na nádobí. „Oui. Parysyjengz nedají bez myčky nádobí ani ránu." „My jsme si ji taky zrovna koupili," řekla Ginette. Neprotiřekla mu, prostě nám poskytovala informaci. „Ano, ale my tady žijeme," na to její manžel. „Ah, oui!" S touhle logikou všichni souhlasili, a tak se klábosilo dál, předávaly se zprávy o vzdálených příbuzných, co umřeli, anebo se odstěhovali do města, o tom, že porazili strom, že postavili nový septik, kterou zeleninu letos nejvíc požrali škůdci, kdy bylo za posledních deset let nejvíc slimáků a jestli stará Yvonne nedávala slimáky do té své kořalky.

Spokojeně jsem vysedával, sledoval jsem ty upřímné, nesložitě obličej, jak propátrávají i ty nejodlehlejší kouty bezvýznamné konverzace, a byl jsem moc rád, že i takhle daleko od domova mě berou do party. Svět zoranžověl, pak zrůžověl, zároveň tím, že slunce zapadalo, i tím, že mi do očí stoupal alkohol. Kolem osmé jsem byl nacpaný a jako slíva.

„On passe à table," oznámila Brigitte. Jde se ke stolu? A já toužil jen po chvilce odpočinku před tím, než mě dostane kocovina.

Henri a Ginette odjeli domů - vypadalo to, že tady v kraji se lidi zvou na aperitiv, ale na večeři už ne. My ostatní jsme napochodovali dovnitř a začali konzumovat hory pečeného vepřového, zelených fazolek, cuket, salátu, sýra, čerstvých jahod a třešňového *clafoutis*, a to vše jsme splachovali takovými kvanty silného červeného, že by dostalo pod stůl i ragbyový tým.

V deset už venku byla tma jako v pytli, takže se dalo leda vegetovat před televizí, anebo jít na kutě. Bylo mi jasné, co bych radši. „Jdu se umýt," řekla Brigitte, ale pak to zkazila dodatkem: „Henri a Ginette na tebe čekají, Paule."

„Na mě? A proč to?" Proboha, to ne, pomyslel jsem si, jen ať na mě nezkouší tenhle fígl typu „s mou dcerou nebudeš u mě doma spát, dokud nejste sezdání". Na něco podobného jsem tvrdě narazil u dcery jednoho nevysvěceného kazatele v Dundee, ale ve Francii to nemůže hrozit, že ne?

„Kvůli poli," odpověděla Brigitte.

„Kvůli poli?" To mám jako spát pod širákem?

„Pojď.“ Florence mi pomohla ze židle. Měl jsem pocit, jako bych za posledních pár hodin přibral na trojnásobek, i když zase jsem si s radostí všiml, že jídlo zřejmě vsáklo většinu alkoholu.

Florence mě vedla po ztemnělé silnici k siluetě venkovského domu.

Když nepočítám můry poletující ve světle baterky, byli jsme v celém vesmíru to jediné, co se pohybovalo. Takovouhle tmu jsem ještě nikdy v životě neviděl. Dokonce i světlo v okně Henriho a Ginettina domu vypadalo jako vzdálená hvězda.

Prsty jsem nahnatal Florencino nahé rameno - a okamžitě se mi vybavilo, že už to je skoro čtyřiaadvacet hodin, co jsme naposledy hopsli do postele v jejím bytě u hřbitova Père Lachaise... a celý den abstinence, to byl v tu dobu náš rekord.

„Co se na chvíličku zastavit?“ navrhl jsem a ze všech sil jsem se snažil neškemrat. „Tady nás nikdo neuvidí.“

„Non, imbécile. Čekají na nás. Jdeme.“

Přidala do kroku a moje nadmuté tělíčko jí sotva stačilo.

Když jsme otevřeli vrátka u Henriho domu, starouš se okamžitě odkudsi vynořil a rozsvítil jakousi mlhovou svítilnu, která vrhala na silničku za Florence a za mě dlouhý, rovný pruh bílého světla.

„Najedl jste se dobře?“ zeptal se.

„Oui, et vous?“

„Très bien. Moje prasátko je dobré, co?“

Vysvětlil mi, že jsme právě zbaštili kus jeho loňského domácího mazlíčka, čuníka. Jmenoval se Germain a podle všeho žil v rodině jako její člen, ovšem jen dokud ho Henri nepíchnul a nepověsil v předzahrádce vykrvácet.

Henri nás vedl dál po silnici, do inkoustově temného ticha. Noční vycházka byla velice osvěžující - a podle bodavých pocitů v nahých nohách si místní komáři mysleli totéž. Ale ještě pořád jsem neměl páru, co to tu děláme.

Asi tak po stovce metrů se Henri zastavil a přešel kuželem světla někam do tmy. „Voilà,“ prohlásil.

Já ale viděl jenom neposekanou trávu a strašidelné stíny několika ovocných stromů.

„Voilà?“

„Voilà.“

„To je to pole, o kterém ti Henri vykládal," dodala ochotně Florence.
„Je to moc pěkné pole," prohlásil jsem.

„V tuhle roční dobu je tu pár zmijí, ale kuřata je vyplaší," povídá Henri. „Teď spí," a pro jistotu mi pantomimicky předvedl spící kuře,
„ale můžete se přijít podívat zítra."

„Zítra? Skvělé," řekl jsem. Vyrozuměl jsem z toho, že pod širákem přece jenom přespávat nebudu, a ulevilo se mi. Zato mi pořád nikdo nevysvětlil, proč mě vláčejí vprostřed noci na prohlídku toho hektaru travin.

Panebože, to ne, napadlo mě. Snad jsem někde mezi dvěma sklenicemi Banyuls neslíbil, že to tady posekám!

Ne, kdepak, mnohem pravděpodobnější je, že moje služby někomu nabídla Brigitte. Francouzi si myslí, že my Britové jsme všichni do jednoho přes trávník experti. Ta si o tu vraždu vysloveně koleduje.

„Šít," řekla Florence. Ne že by radila, jak se vypořádat s tržnou ránou, kterou bych její matce v záchvatu vzteku způsobil. Prostě mi s prstem položeným na rty říkala, ať jsem zticha, a francouzsky se pššt řekne „chut".

Už jsme zase byli v domě, kde panovalo naprosté ticho, nepočítaje tlumené zvuky televizoru, linoucí se s obýváku. Vzala mě za ruku a vedla mě k ložnici. Zhmotnělý sen každého muže: půvabná Francouzka vás vede do svého budoáru. Sotvaže ve tmě rozeznáte rozměrou postel stojící u stěny. Oba mlčky shodíte ošacení a zavrtáte se pod vystydlé pokrývky. Vaše rty vyhledají její ústa - a konečně se kdesi v temnotě setkáte v dlouhém, nespěchavém polibku. Jediná věc, která v tom snu neštymuje - vlastně teda aspoň v mojí verzi toho snu - je klukovský hlas, co francouzsky vřískne: „Nemůžu usnout. Moh bych k tobě do postele, Florence?" Uhodli jste. Ve stejné ložnici spal i ten spratek. „Ne, Simone. A proč nespíš?" sykla Florence. Omluvně mě pohladila na tváři a odvrátila se ode mě. Postel hlasitě zavržala. Převalil jsem se na záda, že budu trucovat v poklidu, ale pak jsem se ke svému překvapení skulil zase rovnou až ke Florence. Zkusil jsem to znovu. Kdepak, marná snaha - zase jsem byl uprostřed postele. Tady se děje něco záhadného. Určitě to nemůže být jenom tím, že jsem od oběda přibral asi tak čtyři tuny na

váze. Ukázalo se, že tahle postel má dokonale zrasovaná péra a pruží asi tolik jako vypuštěný míč na košíkovou. I kdybychom se oba rozkrájeli, gravitace nás vřdycky vrátila do proleženého prostředka jako dva ožralé námořníky v hamaku. To by bylo docela příjemné (vlastně jsem nijak netoužil se odvalovat co nejdál od Florence), jenže postel byla proláklá i podél delší osy, takže jsem měl zadek asi tak metr níž než nohy a hlavu. Ležel jsem, ale zároveň jsem u toho i seděl. „Budu hádat, jo, Florence?“ špitl jsem. „Tuhle postel vyrobil tvůj prapradědeček, že jo?“ „Oui," odpověděla. „A taky v ní umřel. Dobrou noc.“

5

Když jsem se druhý den ráno probudil, byl jsem sám, hlavu jsem měl na polštáři, šlapky mi trčely přes okraj postele a slabiny jsem se skoro dotýkal prken na podlaze. Nejdřív ze všeho jsem ucítil, že mám akutní ustřel, a potom následovala hluboká deprese, jakmile jsem si vzpomněl, že moje zmasakrované svaly mají strávit dnešek tím, že budu kopat žumpu nebo kosit pole zamořené zmijemi. Trvalo mi deset minut, než jsem si narovnal páteř a navlékl se do trička a šortek, které už nabíraly zřetelně venkovský odér. Jakmile jsem byl schopen jít mezi lidi, nechal jsem se zvuky snídaně dovést do kuchyně. A okamžitě jsem zalitoval, že jsem vůbec vstal. Brigitte špacírovala po kuchyni bosky a v dlouhém růžovém bavlněném pyžamu, ve kterém vypadala jako čuník chodící po zadních. Ten kus oděvu nebyl tak docela průhledný, ale dlouhé roky nošení ho ztenčily, takže se jí lepil k bradavkám, zadku a mechovitému výrůstku stydkého ochlupení, takže jsem okamžitě zalitoval, že nejsem postižen chronickou krátkozrakostí.

A co horšího, Florence na sobě měla sametový župan courající se až na podlahu, vodorovně zelenožlutě proužkovaný, který by se v žebříčku „Sto nejantierotičtějších ženských šatů všech dob“ umístil na stříbrné příčce, hned za vložkami proti chronickému pomočování. Z mladé holky zbyly jen čouhající ruce, chodidla a hlava, zbytek patřil penzistce na procházce po hale domu pro seniory. Do hajzlu,

pomyslel jsem si, takhle s člověkem zamává tahleta rurální zaostalost.

Simonek seděl u stolu, kolena měl až u brady a cpal se ublemcaným chlebem s Nutellou.

Četl jsem článek o francouzských potravních zvycích, kde se psalo, že tenhle oříškově čokoládový krém je právě tím lepidlem, které drží pohromadě celou Francii. Skoro všechny děti v celé zemi si ke snídani dávají Nutellu. V okamžicích stresu se k ní vracejí se lžičkou v ruce i puberťáci a nezaměstnaní absolventi. Určitě právě to je důvodem, proč ve Francii nikdo nikdy nemluví o alergii na lískové oříšky. Všichni je mají v krvi. Když jsem ještě dělal pro tu francouzskou potravinářskou firmu, jedna kolegyně mi do kanclu přivedla ukázat syna. Bylo mu už devatenáct, bylo ho kus, měl ramena jako veslař, a taky mu nabídli studium na Oxfordu. Anglicky mluvil skvěle a mně bylo jasné, že by na téhle univerzitě zapadl fakt dobře. Ale tou nejpalčivější otázkou, kterou mi před tím vážným životním krokem tak zoufale toužil položit, bylo: „Dá se tam koupit Nutella?“

Simonek mě oblažil čokoládově patlaným úsměvem a pobrukoval si s rádiem, kde zadýchaná francouzská zpěvačka nemohla pochopit, proč ji nikdo nemá rád. Napadlo mě, jestli to nebude tím, že odmítá přestat zpívat. „Bonjour,” zaskučel jsem.

Florence se ke mně v tom svém strašidelném hábitu kolíbala a já si dal záležet, abych se při ranním polibku toho ohavného sametu vůbec nedotkl.

„V tomhle taky umřel pradědeček?” zeptal jsem se jí, ale ne moc nahlas, co kdyby byl ten kaftan maminčin. Zamračila se, zahýbala na mě obočím, jako že jsem na něco zapomněl, a pak pantomimicky naznačila políbení na obě tváře. Proboha, ne, oni se tu ocicmávají každé ráno znovu. Jen tak tak, že jsem to neřekl nahlas.

Šel jsem se nechat popatlat Nutellou a pak jsem se došoural k výlevce, kde Brigitte drhla kastroly od včerejška, které nechala přes noc odmočit. Půlky jí pod noční košilí zběsile nadsakovaly, jako když se dva plešouni pokoušejí vylézt ze zhrouceného stanu. „Bonjour, Brigitte.”

„Ah, bonjour, Pol!“ Otočila se, takže jsem dostal facku pravým nadrem, a vlepila mi dvě mlaskavé, vlhké pusy. Vypadalo to, že schopnost univerzální lásky se jí vrátila. „Vyspal ses dobře?“ „Ano, dobře.“ Nevěděl jsem, jak francouzsky říct „na člověka s několikanásobnou zlomeninou páteře“. „Co u vás ráno pijete? Kávu, kakao, bylinkový čaj...“ „My žádný bylinkový čaj nemáme,“ upozornila Florence milosrdně. „Aha, tak to připiš na nákupní seznam... Ale jasně, Paule, já vím, co pijete: čaj.“ Poslední slovo pronesla, jako by to byla správná odpověď na štědře dotovanou otázku v televizní soutěži. „Ne, díky, dám si kávu, prosím,“ řekl jsem. „Ty ráno nepiješ čaj?“ „Ne, piju kávu.“

„Já myslela, že všichni Angličani mají ráno radši čaj.“

„Já mám radši kávu.“

„Ale my máme i *thé Ynklyš brek-fest!*“

„Radši to kafe, prosím.“

„No pokud určitě nechceš čaj...“

„Určitě. Kávu prosím.“

Když jsme si konečně vyjasnili, dal jsem obratlům další tvrdou lekci o životě tím, že jsem se bokem nasoukal ke stolu. Na stole byly haldy pytlíků s cereáliemi, kakao, sáčkový čaj, talíř *biscottes* (což jsou miniaturní krajíčky sušené večky) a umělohmotné láhve s pasterizovaným mlékem. Taky tam trůnil obrovitý, kulatý bochník chleba, který už někdo z půlky dost surově nakrájel na tlusté krajíce. Na konci stolu ležela halda misek a příborů.

V Paříži jsem obvykle posnídal jenom samotné kafe a teprve cestou do práce jsem si v nějaké *boulangerie* koupil croissant, ale dneska mi něco říkalo, že bych měl do sebe narvat trochu škrubu, dokud to jde.

Naplnil jsem si porcelánovou misku kukuřičnými lupínky, načež mi na ně Brigitte nalila černou kávu.

Nějaký typicky corrèzský způsob, jak ráno ušetřit čas, řekl jsem si. Hnusné, ale taky docela fikané. Proč si dávat kafe a cereálie zvlášť, když to jde rozhňahnat dohromady?

„Co to dělá?“ zasmála se Brigitte. „No jen se na něj podívejte.“ Simon vypísl a smíchy div nespádl ze židle, Florence se nedala pobízet a k veselí se přidala.

„Vy si v Anglii dáváte kukuřičné lupínky do kávy?" zajímala se Brigitte.

„Nedáváme. To ty jsi mi je tam..."

„Oh là la. A nechceš si do toho dát i trochu anglické marmelády?"

Brigitte se radostně smála mé imbecilitě a misku mi sebrala. Hledal jsem pohledem podporu u Florence, ale ta seděla se Simonkem a oba ždímalí z plic poslední zbytečky smíchu. „Doufám, že kopat umíš líp než jíst kukuřičné lupínky," odušila Brigitte a vylila obsah mé misky do kbelíku na pomeje pod oknem. No jasně, jak jsem mohl zapomenout. Ve spoustě francouzských domácností se káva nebo čaj dává do misky, ne do šálku. Vždyť to dělávala i moje bývalá holka, fotografka Alexa. Ale neptejte se mě, proč se francouzské keramické továrny neobtěžují na tyhle misky přidělat ouška.

„Najde se tu nějaké čisté oblečení?" zeptal jsem se Florence. „Ah oui." Vydala se k šatníku v ložnici své matky a vrátila se s šedým tričkem a nejudpudivějšími kalhotami, jaké jsem v životě viděl. Měly elastický pásek a byly z nějaké modrooranžově kostkované látky, zdobené ještě navíc červenými kytičkami velkými jako pěst. Ten vzorek (tedy pokud šlo o vzorek, ne o následek pracovního úrazu) vypadal, jako by ho vytvořil retardovaný uživatel LSD pro použití ve slepeckém ústavu.

Florence pochopila, že mě gatě neuvedly do velkého nadšení. „Jsou z Afriky," prohlásila.

„To ebola taky," odsekl jsem. „Komu patřej, tvému bráchovi?" „Ne. Abych nezapomněla... budeš se sprchovat?" „Napadlo mě to, upřímně řečeno."

„Tak Maman ti vzkazuje," (v tu chvíli mi připadlo, že Brigittiny půlky našpicovaly uši) „že se máš opravdu do sucha utřít na rohožce, protože po tobě zbyl na podlaze mokrý flek." „Jasně že po mně na tý zasaný podlaze zbyl ten zasaný flek. V takový zasaný koupelně musí každéj nechat ty zasaný fleky na tý zasaný podlaze," vybafl bych nejradši, ale zdusil jsem to v sobě bohatýrským douškem z misky, kterou přede mě Brigitte právě postavila. Horká tekutina vyšpláchla přes okraj, pobryndala mi bradu a popálila špičky prstů. „Nechceš brčko?" navrhl Simonek.

Když pomyslím, že ještě včera jsem se viděl jako plnohodnotný francouzský venkovan... Teď ze mě bylo zase anglické trdlo, cizí moula, co nezvládá ani ty základní činnosti, třeba sníst snídani. Malér je v tom, jakkoli to zní triviálně, že když vyjedete do cizí země, fakt se ocitnete dost daleko od domova. Tím myslím, že jste najednou daleko od kamarádů a rodiny. Musíte umět zapadnout mezi cizí lidi. A neutěšuje vás ani to vědomí, že později v hospodě všem povíte: „a pak mi nalila kafe do lupínků“, a někdo vás polituje. Samozřejmě že situace je ještě kritičtější, když chodíte s Pařížankou. Není problém se stýkat s jejími přáteli (i když, jak jsem už řekl, nikdy nevíte, kdo z nich jsou bývalí milenci), ale rodina, to je něco úplně jiného. Jste jako pes, kterého přijali v jiném domě, ale on najednou zjistí, že tady se nesmí sedět na gaučích, že kosti se smějí jíst, ale ne zahrabávat, a že když si začne olizovat řiť, všichni se dají do smíchu.

Co je na olizování zadku špatného? myslíte si. Tam, odkud jsem, to dělá každý.

6

Nemohl jsem se dočkat, až vypadnu z domu a vybiju si frustraci na krajině. Brigitte mi zašla vysvětlit, jak se drží rýč a jak se nakládá lopatou do kolečka. Poslechl jsem si ty rady s trpně odvráceným pohledem, protože stále silnější sluníčko jí prosvěcovalo noční košili a ukazovalo mi věci, které jsem nijak vidět netoužil. Načež jsem seskočil do metr hluboké jámy a zabořil se patnáct čísel do bláta.

„Aha, zapomněla jsem ti říct, že je tam dost bahna. Dávej pozor, ať do něj nezapadneš,“ zakončila výklad Brigitte, s potřásáním hlavou odešla a nechala mě v bahně.

Přišla se mi vysmát i Florence. A že bylo čemu. Kromě ožužlaného slamáku a holínek jsem na sobě měl už i ty děsné gatě, tak obrovské, že jsem si je musel založit v pase, aby mi nepadaly, a tričko, které si zřejmě někdo, kdo toužil celému světu ukazovat pivní mozol, natrhl kus pod hrudníkem. Vypadal jsem jako popový idol z osmdesátých

let, na který přišly tak těžké časy, že si musí sezonně vydělávat nakládáním sraček.

Zato Florence vypadala naprosto k sežrání, měla na sobě bikiny a zavinovací polynéskou sukni a dlouhé černé vlasy si stáhla na temeni do drdůlku. Kdybych byl s to pohnout aspoň jednou nohou, vystrchal bych se z jámy a odnesl bych si ji do stodoly, i když je tam ta hliněná podlaha.

„Musím jít pomáhat s obědem," ohlásila mi. „V deset ti přinesu něco k pití."

„V deset? Kolik je teď?" „Půl deváté."

„Kurva drát, já jsem vážně vstal se sluníčkem."

Nakonec mi ale pití, pokud se tak dá říkat veliké sklenici toho jahodového fujtajblu, přinesl Michel.

Na sobě měl vyšisované modré trenky a holínky každou z jiného páru: jedna byla zelená, druhá hnědá, obě levé. Aspoň že tu nejsem jediný, koho nahastrošili jako klauna.

„Týjo, kámo zklidni to," řekl mi anglicky, s frankoamerickým přízvukem. „Nekopej tak rychle. Na to, abysme to dodělali, máme celý léto."

„Celý léto?" Ani omylem se tu nenechám uvěznit na tak dlouho. „Jasně, novou fosse septique přivezou až na podzim." Sešel ke mně po fošně, která vedla dolů na mělčím kraji jámy, a poškrábal mi tvář strništěm. Vypadalo to, že v jejich rodině se každé ráno ocicmávají dokonce i muži. Ať už se oholili, anebo ne. Tfuj. Michel to na chvíli vzal za mě a u toho mi vysvětloval, proč se jeho matka takhle chová.

„Když je ve městě, je úplně mimo, člověče. Zajet si ke kadeřníkovi je pro ni jak polární výprava. Dvakrát ročně ztrácí kreditku. Ale myslí si, že tady na venkově se ve všem dokonale vyzná. Sice jí kytky chcípou a žije pořád ve strachu, že jí dům spadne na hlavu, ale má dojem, že všechno drží pevně v rukou, a namlouvá si, že je pravá venkovanka. Proto sem Papa odmítá jezdit. No... to je jen jeden z důvodů."

„On sem nejedí nikdy?" Docela jsem ho chápal, ale přesto mě to překvapilo.

„Ne. Nás dva s Florence místní berou, protože nás znají odmala. Ale opravdový Ind? Kdepak. Vlastně ani nejsou moc rasisti, jenom v životě neviděli chlapíka s tmavou kůží jinak, než když vyvází... jak se řekne *poubelles*?" „Popelnice. Odpadky."

„Jo, když vyvází odpadky. A Papa si na svém společenském postavení náramně zakládá. Já jsem podnikatel a žádný popelář, říká." „A v čem vlastně podniká? Já ho ještě nikdy neviděl. Když jsme si zajeli půjčit to auto, byl zrovna v Indii." „Dovází tkáně."

„Co? Jako kožní implantáty?" Dobrý nápad, v zemi, kde je každý hypochondr, napadlo mě.

„Ne... tkaniny? Třeba bavlnu a tak. Na košile a jiný věci." „Jo textil."

„Jasně. Říká, že do Bombaje lítá první třídou, ale místní křupani ho maj za popeláře. Ataky má jeden... problém..." Michelův hlas se mučivě vytratil.

„Problém?"

Přestal kopat a zaculil se. „Znáš starou Ginette?" Najednou šeptal, jako kdyby ho Maman šmírovala zpoza stodoly. Což bylo klidně možné.

„Ginette. To myslíš starého Henriho..." Pořád jsem nevěděl, jestli mám říct ženu, anebo sestru. Anebo oboje. „Jo, tu. Jednou večer se Papa moc napil a pak ji honil po poli. Henri vystřelil z pušky, jen tak, aby ho postrašil, a zabil krávu. Ve vesnici z toho byl veliký skandál." To si teda dokážu představit - v díře, kde slimáci vydrží jako debatní téma na půl hodiny.

„A měl tvůj otec něco... no, víš, s Ginette?" Michel se zasmál a znovu začal velice ležerně kopat. „Ne, vrátil se domů, šel do postele a ráno si nic nepamatoval. Pak tu krávu radši zaplatil, aby ten skandál přestal."

„Pane jo." Zadíval jsem se mezi listovím stromů k mírumilovné chaloupce Henriho a Ginette, která byla dějištěm tak živočišných vášní. „Takže Maman sem jezdí sama, když má volno, a hraje si na odborníka, ale vlastně... já tu trávím víc času než ona." „Ty tu bydlíš?" Byla docela dřina vymýtit si z tónu hlasu nevěřící tón.

„Nejezdím kvůli práci sem tam. Když nic zrovna nemám, často zajedu sem." „A co přesně děláš?" „Jsem elektrikář."

„Elektrikář - a někdy nemáš práci? Elektrikáře přece potřebuje každý.“

Zasmál se. „Já ale dělám elektrikáře u filmu. Takže mezi záběrama musím hodně čekat. Zvláště proto, že nejradši dělám pro americký štáby, a ty sem nejezděj až tak často.“

„A nešlo by si mezi natáčením sehnat práci i mimo film? Co já vím, třeba opravy po domácnostech a tak.“ Znovu se zasmál, jako kdyby potrhlejší nápad jaktěživ neslyšel. „Řekni mi něco o tom vašem *salon de thé*,” vybídl mě. On kopal, já se rozvalil do trávy a převyprávěl jsem mu zvolna a zdlouha svou verzi událostí. Svůj režisérský sestřih. Tady na venkově má člověk dost času i na detaily.

Vylíčil jsem mu, jak mě zlanařila pařížská firma, jak mi na krk pověsili partu francouzských kolegů včetně šéfovy milenky a jednoho bulharsky mluvícího mrože, a jak mě pak vyrazili, protože jsem nezapadal do politických ambicí svého šéfa, Jeana-Marieho, nejroztomilejšího pokrytce na světě. Ten v těch svých místních volbách vyhrál, a jak jsem se doslechl z rozhlasu, šušká se teď, že bude za svou partaj kandidovat i výš. „Vous parlez politique, c'est bien!”

Pán s brunátnou tváří, v béžové kostkaté košili a s šedivou rocker-skou patkou vlasů do tváře se usmíval na naše kaliště. Po boku mu spokojeně plazilo jazyk štěně zlatého retrívra. „Ah, Monsieur Ribout!” Michel pustil rýč a napřáhl nahoru ruku ke stisku, jak to francouzští muži dělají, když mají ruce celé špinavé. Pak mi vysvětlil, že pan Ribout je starosta jejich vesnice, a já si zašel taky nechat vykloubit zápěstí.

„Ah, les Anglais,” pravil pan Ribout. „Už je vás plná Dordogne, a teď se hnete i sem, co? Doufáte, že se zase vrátí časy, kdy ten váš král Henri Huit chtěl, aby mu patřila celá Francie?” Můj někdejší šéf Jean-Marie by podobné protibritské projevy dokázal deklamovat s ohněm v oku a volební urnou v ruce, ale Monsieur Ribout se na mě shůry usmíval, jako kdyby mojí úlohou v té britské koloniální armádě bylo rozdávát domorodcům koláče. „To je pravda,” uznal jsem. „My Britové bysme všichni rádi žili ve Francii.”

„Ano, ale co že jste se všichni nahrnuli právě do Dordogne?”

„Nevím.” Opravdu je to záhada, proč se Britové odjakživa shlukují

právě v tomhle départementu na západě Francie. Zřejmě už na tamních skalních malbách můžete mezi mamuty a nosorožci srstnatými jasně rozeznat postavy v bílých podkolenkách. Jsou to prehistoričtí Britové, zachycení při prohlídce jeskyně, jak právě plánují renovaci a domlouvají dlouhodobý pronájem a polopenzi. „Allez, les garçons, je čas na aperitiv," zavolala na nás Brigitte. Jako kdyby tu někdy čas na aperitiv nebyl.

Opláchli jsme si s Michele ruce a přišli jsme za starostou, dámami a Simonkem k týkovému stolu postavenému do stínu u stěny domu. Byly tam všechny obvyklé flašky, ale já se tentokrát přidržel piva. Ta změna oproti včerejšímu Banyuls přirozeně vedla k dlouhému hovoru o pitných zvyklostech různých národů, jenž skončil všeobecnou shodou na tom, že vynikající francouzská vína a pálenky vytvářejí ty nejzdravější alkoholiky v Evropě.

„No jasně! Pokud jde o ženy a víno, jsme bez konkurence!" Monsieur Ribout dorazil sklenku pastisu a napřáhl ruku pro přídavek. „Ale ženy v téhle rodině mají radši exotické muže, he? He?" Brigitte a Florence zrudly. „My Francouzi u nich nemáme šanci, he?" Štípl Brigitte do tváře - a já jsem si ty dva představil ve školních letech, jak si hrají na schovávanou v Brigittiných spodárech.

„Proto se taky musím, co mi umřela žena, spokojit se společností tady té čubky," pohládl štěně retrívra po čumáku a dal mu sýrovou sušenku. „I když ta je taky z Anglie, he? Jako retrívr, he? Co myslíte, Pole? Měl bych si ji vzít, he?"

Takhle hluboko na venkově to klidně mohla být naprosto vážně myšlená otázka.

„Přijde na to," pokrčil jsem rameny. „Umí vařit?" Než mi starosta stačil svěřit, jak jeho fenka chystá hovězí po burgundsku, objevil se starouš Henri a zeptal se, jestli jdu na to jeho pole. Naštěstí jsem výmluvu nemusel hledat nijak pracně. „Beru Pola na projížďku po kraji," řekl Monsieur Ribout. „Après la sieste," opravila ho Brigitte. Po siestě? Ano. Situace se začíná lepšit. Přimáčkkl jsem stehno navlečené v těch odporných kalhotách na Florencinu nohu. Sáhla pod stůl a zmáčkla mi koleno.

K obědu byly zbytky ze včerejšího pašíka, k tomu další fazolky, další cukety, další salát, další jahody a druhá půlka toho titánského *clafoutis*. Dali jsme si venku na aperitivovém stole kafe a mně se povedlo ukrást si deset vteřin o samotě s Florence, nutných k dotazu, kde ta siesta bude jako probíhat.

Odpověď zněla, že v naší ložnici, a že Simon obvykle tráví siestu u babičky.

Musel jsem do ložnice odejít ve spěchu a šourat se při stěnách, abych zakryl, jakou mi ta dobrá zpráva udělala radost. Po tak dlouhém období cudnosti jsem měl chuť hopnout na to rovnou, ale vzpomněl jsem si na své dobré vychování. Francouzky oceňují u mužů starosvětské dvoření. Ještě pořád jsou rády, když jim někdo otevře dveře, dá v restauraci červenou růži, když je nechá mít orgasmus první. Prostě stará škola.

Takže jsem předstíral, že trpělivě čekám, a zapadal hlouběji a hlouběji do matrace, Florence zavírala okenice a otevírala okna, a pak si upejpavě sundala vrchní díl bikin a odmotala sukni, takže se ukázalo, že se celou tu dobu potulovala po domě kalhotekprostá. Cudná, leč kalhotekprostá francouzská dívenka. Napadlo mě, že to je hříšné plýtvání, třeba jako nechat mísu čerstvých malin na sluníčku, ať se spečou a zkvasí.

Konečně se převálila na postel vedle mě, takže jsme mohli začít hledat takovou polohu, v níž bychom se k sobě dokázali přitisknout na těch patřičných místech, aniž by to ovšem odskákaly nějaké šlachy. „Aha, ještě něco," utrousila, když jsem se zrovna chystal k vášnivému polibku. „Maman říká, že kopat už nemusíš." Slovo „maman" snížilo hladinu mých vášní, ale fakt ne o moc. „Díkybohu. Nakonec... je svátek, nebo by měl bejt." „Prý jsi nekopal na správném místě."

„Cože? Je to jáma. Tam se dá kopat na jednom jediném místě. V jámě."

„Říkala, že to může dodělat Michel."

„Jenže my jsme kopali spolu, takže Michel musel kopat na špatném místě taky." Naprosto netuším, proč mi stálo za to hájit svou obratnost v práci s rýčem, když jsem se místo toho mohl věnovat milostné předeře. Prostě mě k tomu něco nutilo. Florence se

povedlo horizontálně pokrčit rameny. „Michela ona nekritizuje nikdy. Je to její andílek. Á, já zapomněla, Michel odveze dneska odpoledne Maman a mě do supermarketu a dohodli jsme s automechanikem, že se u něj zastavíme pro naše kufry."

„No konečně. Zas budu mít vlastní oblečení. Mimochodem, v čích hadrech to chodím? Po tvým tátovi?"

Florence se rozesmála, až se postel roztrásla. „Ne. Papa je stejně malý jako Maman."

„Tak po kom teda jsou? Po Simonovým tátovi?" „Když to vážně chceš vědět, tak po jednom mém bývalém příteli." Měl jsem pocit, že snad slyším slabounký provinilý, obranný podtón. Mírně ve mně pohnula drápkem žárlivost. Někde v hrudi... a o kus níž taky.

„To si on po rozchodu nechal všechna cédéčka a ty všechny jeho šaty? Jestli jo, tak to tě lohnul."

„Ne." Položila mi dlaň přes pusku, asi chtěla rozhovor ukončit, ale já toho jako správný idiot neměl dost.

„Všichni si tu na toho velikána moc dobře pamatují. Proto Simon pořád kafrá, že jsem moc malej, no ne?" „Ano, on byl... tělesně... impozantní." „Impozantní? Co byl zač? Přeborník v judu?" Vážně to není nejvhodnější chvílka na záchvat žárlivosti, když ležíte vedle své dívky nahý jako palec a umíráte touhou se pomilovat. A neznámo proč se tenhle můj záchvat žárlivosti zhoršoval a hořkl s každým pitomým nápadem, který se mi vylíhl v hlavě. „A nebyl to náhodou pan architekt Nicolas?" zeptal jsem se. „Ne."

„Ale chodili jste spolu, že jo?"

„Ano."

„Je taky dobrý architekt?"

„Ano." A pak, poněkud nejistějším tónem: „Aspoň myslím."

„Florence, propána."

Moje šance na to, že se pomilujeme, se vteřinu od vteřiny vytrácely. Vzal jsem si Florencinu levou pěstku do dlaně, pevně odhodlán se usmířit.

„Víš co, nebudeme se už bavit o tvou rodinu, tvých bývalých a o našich pracovních starostech," - ostatně ani mému libidu se tenhle projev moc nelíbil - „a radši se soustředíme na příjemnější

záležitosti." „Mhmm," zapředla na souhlas Florence a vklouzla mi studenou rukou mezi stehna.

„Allez, Florence!" Brigittin hlas doprovodilo rázné zaklepání na dveře. „Ať vyjedeme co nejdřív."

„Už teď?" Florence to řekla jen překvapeně, zato já jsem byl na mašli.

„No jistě, víš přece, že v hypermarketu dneska zavírají dřív. Départ dans deux minutes."

„Dvě minuty," zašeptal jsem Florence. V mém stavu, ve stavu nevyléčitelné frustrace, to znělo, jako by před námi byla celá noc. „Tobě bude stačit i třicet vteřin, heh?" rýpla si do mě a kdovíjak se jí povedlo se vykulit do kopce a ven z postele dřív, než jsem jí stačil dokázat, že má pravdu.

Mám dojem, že staré pojetí „crime passionnel", tedy zločinu z vášně, už francouzský zákon nezná. Přesto by podle mě každý příčetný soudce ve Francii uznal, že jsem byl k umlácení Brigitty tupou cuketou vysloveně vyprovokován.

7

Nebyl vcelku důvod setrvávat v posteli a čekat, kdy se páteř smíří s tím, že má zaujmout pravý úhel, a tak jsem vstal a motal jsem se po prázdném domě. Kromě naší ložnice byly všechny pokoje v řadě za sebou. Z kuchyně se šlo do obýváku, odtamtud do Brigittiny ložnice (kde jsem pevně svíral víčka, abych nezahlédl něco, co by se mi později mohlo obsedantně vybavovat) a z ní do chodby, odkud vedly troje dveře: jedny do koupelny, jedny do Michelova pokoje, jedny ven na zahradu. V zásadě tudíž platilo, že když chci do koupelny, musím buď přes zahradu, nebo přes Brigittin pokoj. Asi tak nepraktické jako ten ponížený jídelní stůl.

Vrátil jsem se do obýváku, uvelebil jsem se na pohovce, což bylo obrovitánské, pseudorustikální nábytkářské dílo s přehnaně ornamentálními dřevěnými opěrkami po stranách a s hrubými polštáři samý střápec.

V televizi zrovna jeli Tour de France. A to mi věřte, že když zhlédnete tenhle závod celý, dozvíte se toho o Francouzích víc než na tříletém postgraduálu.

Nikdy jsem nechápal, co lidi na přímých přenosech etapových závodů tak bere, ale každé léto jsou Francouzi z „le Tour“ celí bez sebe. Kritizují kriket, že je nudný, protože zápas může trvat i pět dnů. A přitom tenhle závod (nikde žádný míč, nikdo nedá gól, jen nekonечné plahočení se po silnici) trvá tři týdny, sakra. Celé dny a dny a dny se jen díváte na nepřírozeně vychrtlé hochy v elastických trikotech, jak šlapou do kopce z kopce. Komentátor vám dělá výklad o počtu obyvatel a kulinárních specialitách každého městečka, kterým projedou. A teď jsme v Grenouille-les-Bains, tři tisíce duší. Městečko v kraji proslulo opuštěným břidlicovým lomem a každoročními katastrofálními záplavami.

Jenže masy diváků to prostě žerou a každý kilometr trasy je přímo obložený diváky, z nichž někteří tu dokonce i táboří. Mávají do kamer, zdivočelí čekáním na svých pět vteřin slávy. V jednom záběru z helikoptéry jsem viděl velikánskou kresbu na vozovce. Byl to masitý bílý pyj a pod ním nápis „Je t'aime, Sophie“. Trasa závodu je daná celé měsíce dopředu, takže když si všechno správně načasujete, získáte jistotu, že vaše skromná kresbička bude v bedně. Komentátora ten urostlý - a velmi podrobně zachycený - penis nijak nevyvedl z míry. Jen utrousil poznámku, že místní muži jsou velmi romanticky založeni, a už zase stříhli na záběr, ve kterém od slunka popálení cyklisti za jízdy rozbalovali proteinové tyčinky.

Skoro jsem litoval, když starosta zaklepal na dveře a záměrně karikovanou angličtinou zavolal: „Hé-lou? Njékdo doma?“ Vzal si na to růžovou košili a šedivé kalhoty od obleku, a buď se polil od hlavy k patě celou láhví kolínské, nebo ji rovnou vypil. V orvaném triku, srandovních gatích a s podpažím zavánějícím kopáčským potem jsem vedle něj působil ostudně, ale nezdálo se, že by mu to vadilo.

„Viens, viens, čeká nás okružní cesta,“ vyzval mě s hutným přízvukem. Ani nevypnul motor svého zbrusu nového citroenu, klimatizaci nechal nastavenou v poloze „omrzliny zaručeny“, což ale bylo požehnání, protože slunce stálo nejvýš a snažilo se seškvářit

všechnu rostlinnou hmotu, na kterou padne. A že kolem bylo hodně rostlinné hmoty. Celé vršky byly porostlé pečlivě do hranata prořezanými jabloněmi, jablka už byla jako golfové míčky a dál rostla. Vysoké, staromódní živé ploty oddělovaly louky a obilná pole, která se vinula drobnými údolími, jejichž svahy se zvedaly od potůčků s břehy zarostlými rákosím.

Ale nikde ani živáčka. Viděli jsme jen jejich statky - nepočetné hloučky budov, podobné Brigittině sídlu, vždycky hlavní budova a jen několik málo přístavek a sem tam nějaká ta ohrádka pro slepice nebo rybníček s kačenami. Lidé nikde. Hádal jsem, že to všechno spí. Anebo se dívá na Tour de France. „Kam jedeme?“ zeptal jsem se. „Do města. Musím něco říct faráři.“

Minuli jsme betonovou hřbitovní zeď a pak jsme zaparkovali na náměstí, kousek od podsaditého kamenného kostelíka a zastávky pro školní autobus.

„Počkejte tam,“ požádal mě Monsieur Ribout. Na protější straně náměstí byla Mairie, radnice připomínající maličký, dvoupokojový klasicistní zámek, a taky prostinký pomníček z první světové: kamenný vojáček stál v pohovu, jako kdyby čekal, kdy na něj přijde řada jít se dát odstřelit. V celé Francii je prý jenom jedna vesnice, z níž nikdo nepadl v zákopech.

Ale Monsieur Ribout mi nenakazoval, abych šel vzdát poctu padlým. Aspoň ne tak docela. Mířil ukazovákem na nevýraznou budovu s proskleným průčelím, která se krčila v rohu náměstí a na které byl nápis Café de la Mairie.

Tehdy jsem ještě nevěděl jistou velmi důležitou věc o vysedávání v kavárnách ve venkovské, turisty neobjevené části Francie. Ne že by místní nebyli přátelští. Jen prostě na cizí nejsou zvyklí, takže si vás jednoduše nevšimnou. A když všimnou, tak zase netuší, co s vámi. Pingl přesně ví, co v kterou část dne pije který z jeho zákazníků, takže mu příchod kohokoli jiného než štamgasta jednoduše zasekne mozek. Jak to, že někdo sedí na Marcelově místě, když Marcel před třema rokama umřel?

Všem jsem přátelsky popřál „Bonjour“ a navázal jsem pohledem spojení s každým, kdo se po mně ráčil podívat. Uvnitř seděli jen samí muži, věku různého, někde mezi třiceti a smrtí. Dohromady jich bylo

asi tak deset a nejmní půlka měla knír. Vzduch byl plný kouře, pachu piva a komentářů o Tour de France, a to vše beze spěchu mísil v jednu hustou břečku lenivý stropní větrák. Několik chlapů mi na pozdrav odpovědělo, ale s tím jediným, se kterým jsem já mluvit chtěl, to ani nehnu. Číšník popíjel pivo a poslouchal nějakého dědka, co seděl v koutě a něco vykládal zahuhlaným místním nářečím.

No co se dá dělat, pomyslel jsem si, Monsieur Ribouta znát budou, tak objedná, až přijde.

Na stole ležely místní noviny a já jsem si vyluštil z první strany zprávy o všech dopravních nehodách v okolí města. O naší bouračce nic, no ale kam se taky hrabeme na Vel Satis, co dostal ve dvousetkilometrové rychlosti hodiny, anebo na tirák s vínem, nad kterým šofér ztratil vládu tak, že z toho byla šedesátakilometrová dopravní zácpa, protože všichni šoféři lezli ven a brali si z auta flašky Côtes du Rhône zdarma. Zřejmě je to ideální druh vína pro žízňivé řidiče.

„Salut, Pierre!“

Všichni sborem začali zdravit Monsieur Ribouta, který vtrhl do kavárny s umělohmotnou taškou plnou okurek. „Co to? Ty jsi ještě neobsloužil tady mého anglického přítele?“ Starosta hodil okurky přede mě na stůl a šel si se všemi potřást rukama. Pak jim všem za tu nepohostinnost vyčinił a ti mladší mi přišli stisknout pravici a pozdravit mě. Ti starší zřejmě byli ke svým sesličkám přinýtovaní.

„Viens, viens,“ zavolal Ribout a já jsem si šel stoupnout k barpultu jako správný chlap. Vysvětlil všem, co jsem zač, a oni začali chápavě přikyvovat.

„Nebejval jste větší?“ zeptal se jeden. „Jo, před operací,“ já na to.

„Ne, já myslel, jestli ta Brigittina holka nemá kluka, co...“ nedal se umlčet ten zvědavce.

„A co tvoje žena, nemá dvoumetrovýho milence?“ skočil mu do řeči Ribout.

Jakékoli další hovory o Florencině bývalém příteli utonuly ve smíchu, poplácávání po zádech a dalším popichování. Ještě před chvilíčkou jsem seděl sám a nikdo si mě nevšímal. A najednou od všech stolů pršely nabídky, ať jdeme k nim na skleničku.

„Ted' nemůžeme," zatrhl to Ribout a hodil do sebe najednou kafe. „Čekají nás nějaké návštěvy ve vesnici."

Potrásli jsme si znovu se všemi rukama a Monsieur Ribout kdekomu slíbil, že se v příštím týdnu stavíme u nich na aperitiv. Napadlo mě, že kdyby v tomhle kraji někdo pátral po způsobu, jak zbohatnout, je to jasné: ať si založí kliniku na transplantace jater.

Další dvě hodiny mě Ribout vozil po kraji a já se seznámil prakticky se všemi sedláky v okruhu pěti kilometrů kolem Brigittina domu. Poznal jsem staroušky, jejichž děti odešly za prací do města: což tu znamenalo do Limoges, Tulle nebo do Brive. A taky mladší páry, jejichž děti odchod do města teprve plánovaly. Vylidňování venkova v přímém přenosu. Poseděl jsem snad v tuctu kuchyní a pojedl jahodové koláče, jahodové dorty, šlehanou jahodovou pěnu, jahody v červeném víně, ba i samotné jahody. Potíží se sezónními potravinami je v tom, že po celou tu jejich zatracenou sezonu člověk nejí nic jiného. Pil jsem víno a třešňovici. Všude mě vítali usměvavě a zvědavě a dávali mi jahody a cukety. Ta taška okurek byla taky pro mě, dárek od pana faráře.

Podstoupil jsem prohlídku mnoha úchvatných stodol a pozoruhodných septiků. Čelil jsem nabídkám, ať si vystřelím na králíky („skoro neutíkají") a vykopu si pár krtků („na vestičku stačí pouhých sto kožek!") a podívám se na televizi („chytáme tu tři programy, a docela čistě").

Před pátou už jsem byl opilý, přecpaný jahodami a od předávkování venkovským životem se mi motala palice.

„Asi už bysme měli vyrazit domů na aperitiv," ohlásil starosta.

Stáli jsme na vršku kopce, uprostřed hloučku domů poblíž středu vesnice, a mně se kupodivu povedlo dát dohromady dost sil, abych se zmohl na konstruktivní myšlenku. Že tady nahoře by můj mobil mohl fungovat. Naproti tomu Brigittin dům je dole, v kotlině, mimo dosah všech telekomunikačních antén ve Francii. Na jejího pradědečka se dalo spolehnout, že nedokáže předvídat příchod věku digitálních komunikací.

„Můžu se mrknout, jestli mi nepřišly nějaké zprávy?" dovolil jsem se starosty.

„Ale ov kóurs," souhlasil svou pančovanou angličtinou a šel si sednout do auta.

Napojil jsem se na vnější svět. Skoro mě překvapilo, že tam pořád nějaký je. Přišly mi tři zprávy a jedna z nich byla SMSka od mé bývalé přítelkyně Alexy.

Chodili jsme spolu skoro celou minulou zimu a já tehdy nepochyboval, že to je Ta Pravá, bylo mi s ní skvěle, měla samé praštěné nápady, a kromě toho se na ni taky náramně hezky dívalo. Jenže jsem to zpackal a nepromluvíli jsme spolu už tři měsíce, od té doby, co jsme se rozešli podruhé. Poprvé to bylo proto, že jsem se omylem vyspal s jinou (ano, i to se může stát), podruhé jsem to zavinil nevhodným žertem na účet jistého politika (i to se může stát, a jak lehko). Teď mi to připadalo poněkud pitomé. Jak můžete přijít o vztah s někým kvůli někomu, kdo k vašemu vztahu nemá žádný... vztah? Připadá mi vcelku rozumné se rozejít proto, že jeden se vyspal s někým jiným, anebo že si už nemáte co říct, anebo třeba i proto, že vás holka navlíká do hadrů po svém bývalém milenci, ale kvůli politice? Jenomže když ona Alexa je tak přemýšlivé děvče.

Textovka od ní byla politická jen zpola. Vypadalo to, že se uklidnila. „Bravo!" psala mi svou dobrou angličtinou. „Pry jsi odesel z práce když jsi zjistil ze tvuj sef je fasoun." To nebyla úplná pravda, ale proč bych měl tak lichotivou interpretaci mého padáka popírat? „Kde jsi teď?" chtěla vědět Alexa. „Zakladas cajovný? Ve Fr nebo v Ang? Ja jsem v Ang."

Snad to bylo tím, že Florence mě s těmi svými bývalými milenci tak nakrkla. Stiskl jsem volbu „appeler". Volat.

„Aló?"

Mávl jsem rukou na pana Ribouta, jako že ať ještě minutečku počká.

„Alexo? Ahoj, tady Paul. Právě jsem od tebe dostal esemesku."

„Paule? Ahoj. Kde jsi?"

„Stojím na vršku v Corrèze."

„V Corrèze?"

„Jo."

„Co děláš v Corrèze?" Jako kdybych byl prvním zástupcem lidstva, kterého napadlo jet do Corrèze. „Snažím se strávit asi tak pět tun jahod."

„Áha, zase to tvoje trávení. Pamatuju se, co s tebou udělal ten vánoční pudink. Skvělá ukázka hlučnosti anglických trávicích procesů."

„To nebylo pudinkem. Za to mohl ten francouzskéj krém. Nebylo v něm dost žmolků. Bez žmolků se nedá anglický vánoční pudink strávit."

„Připomeň mi, že do tvých čajoven nemám chodit o Vánocích. Už jsi je založil?"

Pověděl jsem jí, že bychom měli zahajovat provoz v září, a ona mi zase řekla, co je nového u ní - byla v Anglii na návštěvě u své matky, která se tam přestěhovala.

„Pamatuješ, jak jsem ti říkala, že žije v Moskvě s tím svým Ukrajincem přes DVD?"

„Copak, našla si teď dévédéčkového piráta z Anglie?"

„Ne, to je ten samý, přestěhoval se do Anglie. Je to bezpečnější.

Kupuje tam nějaký fotbalový klub."

„Klub? A který?"

„Co já vím? Newcastle jánevímco."

„Newcastle United? Do prdele, to je jeden z největších klubů v Anglii. Víš určitě, že nepašuje spíš plutonium?"

„Možná. Vyřídím mu, že ses na to ptal."

Příjemný rozhovor přerušil klakson. A já se po všem tom otravném klábosení s rolníky tak dobře bavil. Vypadalo to, že vtípky jako hlavní komunikační kanál mezi mnou a Alexou se zase vrátily. „Co je? Tvoje přítelkyně je netrpělivá?" chtěla vědět Alexa. Otočil jsem se a uviděl jsem, že Monsieur Ribout mi známým gestem naznačuje „je čas dát si panáka".

„Ne, to je místní starosta. Jedeme pozdě na pernod. Budu muset jít."

„Dobře, tak se měj."

„Ty taky, Alexo. Rád jsem tě zase..."

Ale už zavěsila.

„Kdo to byl? Engliský přítel?" vyzvídal Ribout. „Ano, jeden starý kamarád z Anglie," odpověděl jsem a sám jsem nechápal, proč lžu.

Nejspíš to bude tou sexuální podvýživou, napadlo mě. Moje geny se snaží rozhazovat síť do co největší dálky. Ale to je naprostá hloupost. Začít fantazírovat o někdejší přítelkyni, to má přeci asi takovou cenu, jako kdybych fantazíroval o Brigitte. „Stalo se něco?“ zeptal se starosta, protože já pevně zavřel oči a oběma rukama jsme si vytloukal z hlavy vzpomínku na Brigittino pyžamo.

Po návratu do domu mě čekalo znovushledání s jiným starým přítelem - s mou brašnou. Konečně si budu připadat jako já sám, ne jako podměrečné zjevení z Florenciny minulosti. Převlékl jsem se do vlastního - a vybral jsem volnější věci, abych měl místo na další gargantuovskou večeři.

Měli jsme terrinu z telecích líček, pak studené vepřové a obvyklou lavinu protivně rozmanité zeleniny. Energicky jsem se probojovával hostinou, ale jen než zase došlo na jahody. Nedokázal jsem do krku dostat ani jednu tu lesklou, červenou mrchu. Když všichni sklízeli ze stolu, navrhl jsem Florence, a to hlasem tak tichým, že i netopýrům by dalo dost práce to zachytit, jestli by neměla náladu na krátkou procházku noční krajinou. Jenže Brigitte zřejmě pod kaftanem měla převlek půjčený od Batgirl, protože hned prohlásila, že je na nás řada s mytím nádobí, a potom bude Florence číst Simonovi pohádku.

Požadovanou dobu jsem se ráchal ve vodě s mydlinkami a pak jsem se svalil do postele a ztratil vědomí. Jinde než ve snách tu asi šanci si vrznout nenajdu.

8

Z následujícího dne, pondělí, se vyklubal poslední úplný den naší venkovské dovolené.

Zase jedno nádherné, prosluněné letní ráno. Toho jsem si všiml hned, jak jsem kolem šesté vstal. Tohle dokonalé, neznečištěné modré nebe je jedna z věcí, které se člověku nikdy neomrzí. Při snídani Florence všem rozkecala, že jsem nechal včera při mytí nádobí zatéct vodu za výlevku, vinou čehož se podle jejího tónu nejspíš základy domu

rozkňahňají na kaši. Prohlásil jsem, že se jdu vysprchovat. Položil jsem u toho Florence mnohoznačně ruku na koleno (podlehla mým prosbám a slíbila, že ten sametový župan na sebe už nikdy nevezme), aby jasně pochopila, že se jedná o pozvání. Dospěl jsem k závěru, že vyrušování se dá vyhnout jediným způsobem: když se v koupelně zamkneme. Kdyby někdo klepal, prostě mu řeknu, že moje nebohá anglická trávicí soustava je naprosto zmatená tím přísunem čerstvého jídla a potřebuje aspoň půlhodinu nerušeného soustředění.

Florence sáhla dolů a pohládila mě na ruce. Zřejmě jsme si rozuměli. Takže při sprchování jsem si už nadšeně představoval, jak se navzájem mydlíme a pak jak si najdeme nějaký způsob, jak se v koupelně pomilovat... že bychom rozložili osušky na zem? Anebo já sednu na mísu, ona sedne na mě? Možností bylo habaděj a všechny stejně vzrušující.

Proud teplé vody mi masíroval temeno a já jsem si představoval rozličné scény z hardcore pornofilmu s názvem *Amour dans la Salle de Bains*. Když se Florence konečně vkradla dovnitř ke mně, byl jsem, jak to jen říct, plně disponován sehrát v tom kousku hlavní mužskou roli. „Zamkni za sebou a pojd' dál," zašeptal jsem jí. A rozhrnul jsem závěs, aby jí bylo jasné, jak moc jsem rád, že ji zase vidím. A přede mnou stála Brigitte, v ruce svírala kartáček na zuby a v hrdle dusila zděšené vypísknutí.

Podle toho, jak se tvářila, by jeden řekl, že se jí snad v životě nestalo, aby před ní někdo rozhrnul závěs a ukázal na ni ztopořeným penisem.

Ale podle toho, jak dlouho jí trvalo uhnout pohledem, by zase jeden hádal, jestli nemá strach, že se jí to stalo naposledy.

Florence jsem našel u stodoly, stála tam v bikinách. V ruce držela zlomený rezavý nůž. To má být narážka? napadlo mě. Nabízejí mi tím čestný způsob, jak z toho ven? Když si ten provinilý oud utnu, už o tom nepadne ani slovo?

Sjela mě varovným pohledem a mně došlo, že mezi matkou a dcerou došlo k hovoru.

„Co ti řekla..." začal jsem, ale Florence se zamračila a umlčela mě. Zřejmě to mělo znamenat, že netopýří mateřský sluch je poblíž a v pohotovosti.

„Dneska nebudeš trhat cukety," oznámila. „Ne?"

„Ne, trhal jsi je moc malé."

To byla poslední kapka... vlastně poslední cuketa. Kopu na špatném místě, nevhodně se sprchuju - a teď ještě tohle? „Já měl dojem, že je nejlepší ty potvory pomordovat, než moc narostou," namítl jsem. „Na tenhle barák se valí cuketová lavina. Brzy nebude pro cukety v hnutí v celém départementu. Cukety zatarasej řeky a vyvrátěj jabloně. Cukety, okurky a salát. Proč tu sakra pěstujete zrovna tu jedinou zeleninu na světě, co nejde zmrazit?" Florence pokrčila rameny. Problém cuketově-populační exploze u ní trapně prohrával s problémem, jak uklidnit maminku, a mám dojem, že v tom měla pravdu.

„Budeš seškrabovat mech ze střechy," řekla. „Ve stodole je žebřík."

„Čeká se ode mě, že budu používat nějakou konkrétní škrábací techniku? Forhendem? Bekhendem? S nadhozem? Radši mi to řekni předem, jinak to určitě zas budu všechno dělat špatně." „Paule..."

„A ty bys zatím mohla zavolat tomu svému Nicolasovi a přesvědčit se, že dneska dopoledne vážně začali makat, co ty na to?" „Hele, trochu uber na agresivitě, prosím," špitla. „Můžu snad já za to, jak ses před maminkou... vystavil? Není to pro mě jednoduchá situace, víš?"

Tvářila se našťavaně, ale zároveň omluvně. Napadlo mě, že šance na nějaké to odškodňovací čísličko možná není úplně ztracená.

Zrovna jsem vláčel ven ze stodoly starožitný, napůl prohnílý žebřík, když tu za mnou kdosi vysokým hláskem zavřískal: „Monsieur!" Otočil jsem se a zjistil, že u vrat stojí dva četníci, jeden zhruba dvoumetrový, druhý asi tak poloviční. Oba se blížili penzijnímu věku a oběma od pohledu hrozila cukrovka způsobená nadměrnou tělnatostí. Ostatní na stanici nejspíš uzavírali sázky, kterému z těch dvou dřív povolí kalhoty.

Dorazili jsme s Florence k vratům najednou a Brigitte vše sledovala od dveří do kuchyně. Četníci pozdravili.

„Monsieur Veš?" zeptal se mrňavý tím divným pisklavým hlasem, ale podle toho, jakým směrem se díval, dělalo mu potíže odlišit Angličana od Florencina poprsí. „Oui, c'est moi."

„Vy jste vznesl stížnost proti řidiči, který měl údajně ujet z místa nehody?" Ted' se zase asi mylně domníval, že žalující stranou je Florencin pupík. „Ano. Našli jste ho?"

„Eh." Zatvářil se ztrápeně, patrně proto, že Florenciných nahých nohou si všiml až teď. „Četníci v Montpellieru našli osobu, jež vlastní vůz vámi uvedené poznávací značky, jenže, eh." Omluvně se díval Florence někam do rozkroku. „On tvrdí, že na místě nehody vůbec nebyl."

„Cože?" Řekl jsem to tak nahlas, že četník konečně odtrhl pohled od Florence. „Ale my jsme ho tam viděli." „Tvrdí, že se mýlíte."

„Mais c'est ridicule!" Florence se zatvářila, jako by se chystala jednoho z policajtů profackovat.

„Calmez-vous, Madame," doporučil jí prcek, i když na první pohled doufal, že na ni bude muset nějaké ty tělesné donucovací prostředky nasadit.

„Ale snad jste zjistili, že má červené auto s náhonem na všechna čtyři kola, ne? Protože jestli ho má, dokazuje to, že mluvíme pravdu," snažil jsem se. Připadalo mi to naprosto přesvědčivé. „Stačí vám vzít z našeho auta trochu barvy z jeho auta a zjistit, jestli to..." Nemohl jsem si vzpomenout, jak se řekne „odpovídá". „Koresponduje," řekl jsem. Tohle slovo Francouzi používají hodně. „Jestli to koresponduje s jeho autem. A pokud ano, tak i naše stížnost... koresponduje."

„Mais quel enfoiré!" Florence evidentně na podobně racionální vedení debaty neměla náladu. „To je otcovo auto. Úplně nové. Ten enfoiré do nás vrazil na kruhovém objezdu a vy s tím nic neuděláte?"

„Madame, Madame." Prcek vzpřáhl ruce, jako by se hodlal bránit potenciálnímu útoku vedenému Florencinými řadry.

„Víte, ke kolika nehodám tenhle víkend došlo?" zeptal se vyšší četník, který vypadal tak vyčerpaně, jako kdyby o všech osobně sepsal hlášení.

„Mně je jedno, kolik nehod se stalo!" hulákala Florence. „Ten enfoiré do nás vrazil a musí zaplatit škodu."

Tohle slovíčko enfoiré si rozhodně musím najít ve slovníku, rozhodl jsem se. Vypadá to, že je docela v kurzu. Bude to znamenat něco jako blbec, ale jaký typ blbce?

„Viděli jste naše auto?“ zajímal jsem se. „Protože jestli můžete vašim kolegům v Montpellieru potvrdit, že na našem autě je červená barva, a jestli můžete dokázat, že to číslo... koresponduje s červeným autem, tak se nemýlíme. N'est-ce pas?“

Hned mi bylo jasné, že věta byla moc dlouhá. Na tak časově náročnou logickou proceduru nebudou mít tihle dva do důchodu čas.

„Znáte Pierra Ribouta?“ nadhodila Florence. Účinek byl o mnoho lepší než u mojích logiky. „Pierre, oui, bien sûr!“ Starostovo jméno v nich zřejmě vzbudilo báječné vzpomínky na mnoho minulých aperitivů. „On je totiž velmi dobrý přítel naší rodiny,“ vysvětlila Florence. Konečně jsem se taky chytil.

„Pojďte se něčeho napít,“ navrhl jsem. „Na sluníčku je na povídání moc horko.“

Vypadalo to, že pití ve službě tu žádná nařízení nezakazují, protože ti dva ochotně kecli k venkovnímu stolu a vysosali skoro plnou láhev vína ještě dřív, než jim Florence s Brigitte stačily nalhat, že Monsieur Ribout osobně viděl náš vůz a osobně si všiml, kolik je v promáčklině cizorodé červené barvy.

Bylo jasné vidět, jak odpor četníků slábne tím víc, čím víc vína se usazovalo v jejich objemných panděrech, a tak jsem dal na přetřes, jestli by nechtěli zajít do autoservisu a podívat se na naše auto sami. „Slíbíte, že tam zajdete?“ dožadoval jsem se a zvedal jsem u toho sklenku jako ke přípitku. Nebyl jsem zvyklý popíjet v devět dopoledne, a tak jsem měl, řečeno dost mírně, špičku. „Vous mettez votre main sur votre coeur et vous promettez?“ Slíbíte nám to s rukou položenou na srdce?

V tu chvíli si však četníci vyměnili dost úzkostný pohled, dorazili víno a vstali. Florence se na mě dívala s otevřenou pusou. Brigitte jen supěla. Co je, je snad vlastizrádný čin, snažit se přimět četníky ke slibu?

„Mesdames. Monsieur." Ten malý kýval, couval ven ze zahrady a rval se za volant. Vysoký šel za ním, jednou rukou si držel čepici se štítkem a druhou moudří. Co blbne?

„Zbláznil ses?" vybafla na mě Florence, sotva odjeli.

„O čem to mluvíš? Já se jich přece jenom zeptal..." A zopakoval jsem to, francouzsky, a tentokrát jsem si na zdůraznění přiložil ruku na srdce.

„Propána, Paule."

No ale já za to nemoh, fakt ne. To je tou naší britskou výslovností. Jak je na konci slova písmeno er, kdo z nás by ho vyslovoval? Kdo by říkal „bar", když stačí „bá"? Takže jsem v tom fakt nevinně, když chci říct srdce, „coeur", ale vyleze to ze mě, jako kdybych řekl „queue". A už vůbec nemůžu za to, že queue je vulgární označení penisu.

A ti dva žandáři taky měli chápat, že po nich těžko můžu chtít, aby mi něco naslibovali s rukama položenýma na pind'ourech. Nebo si mysleli, že jsem nějaký anglický mafián a že pokud se nezajdou podívat na červenou barvu na našem autě, vykastruju je? Nejspíš ano, nejspíš si něco takového mysleli. A pak mi to docvaklo. Proč mi o tom zatím nikdo nikdy neřekl? Vždyť kolik jen po Paříži musí chodit anglických turistů, kteří se vyptávají: „Excusez-moi, Madame, ale kudy se jde k bazilice svatého Vocase?"

Brigitte, aby její organismus a nervový systém byly s to zpracovat již druhou dávku mužských sekundárních pohlavních znaků, si šla radši lehnout. Pak následovala kratší hádka mezi mnou a Florence o tom, jestli jsem nadobro pohřbil naše naděje na to, že bude onen zločinný řidič přinucen zaplatit škodu. Při hádce jsem se naučil nové slovo. Není to tak docela nadávka, i když Florence jich pár používá.

Dozvěděl jsem, že francouzští mizerní řidiči jsou tak mizerní, že pro ně mají zvláštní slovo. Normálně se řidič řekne „chauffeur". Špatný řidič je ale „chauffard". Neumětelství za volantem je tak ceněnou národní institucí, že se dostalo i do slovníků.

Hádku jsem zakončil prostým odvetným úderem. Pokud já něco podělal, ona možná zas zpacká něco jiného.

„Volalas tomu Nicolasovi?" zeptal jsem se.

Florence zrudla a celým tělem se ode mě odtáhla, jako by se i samo tělo té otázce vyhýbalo.

„Oui.”

„No a? Je už v čajovně? Začali pracovat?”

Najednou ji nesmírně zajímala drobná ještěrka, která lezla po stěně domu.

„Pas tout à fait,” připustila nakonec.

„Ne tak docela? Oni *nezačali* tak docela? Co to znamená? To je jako bys řekla, že dítě se nenarodilo tak docela. Tak co, už je venku z mamínčina břicha, anebo ne?”

Následovala další krátká hádka. Tentokrát na téma možných motivů k volbě konkrétního architekta. Číslo jedna na mém seznamu: je to dobrý/á architekt/ka. A až někde docela dole, na padesáté pozici (aspoň na tom mém seznamu): dřív jsem s ním souložila. Tentokrát se zabíjäckou otázkou zabodovala Florence. „Copak jsi mi sám neříkal, že jsi jel pracovat do Francie hlavně proto, aby sis prohlídnul dámské spodní prádlo?” „To jo, ale ne že bych se na něj poslední dva tři dny nakoukal zrovna moc,” postěžoval jsem si.

„Taky jsem žádné nenosila.” Zaháknula mi ukazováček v pase za šortky. „Žádné na sobě nebudu mít ani dneska večer. A Simonek bude u strejdy v Brive.”

Kdepak Florence, ta teda umí ukončit hádku stylově.

Slunce se šplhalo pořád výš a výš a začalo mě pěkně kousat do paží a do nohou, ale přesto jsem brzy oholil stodole půlku mechového kníru. Oškrábal jsem střechu nožem tak, že z lesklého šedého povrchu břidlice zmizela i ta poslední molekula zeleně. Všiml jsem si, že některé tašky kdosi nahradil azbestem. Azbestové náhražky jsem neoškrábal a v duchu jsem si předkoktal kratičký projev ve francouzštině pro případ, že by si na to Brigitte stěžovala. Promiň, Brigitte, ale předkové vaší rodiny už mají na svědomí moje kolena a páteř, takže nehodlám obětovat ještě i plíce.

Michel vstal z postele kolem poledne, tak akorát na aperitiv. Poškrábal mě na obličejí stále neoholenějšími tvářemi a pomohl mi s odnášením chomáčů mechu, které napadaly na trávník pod střechou stodoly. Z loňska, kdy jsem se pokoušel zakoupit si venkovský

domek, jsem znal francouzský výraz pro azbest, *amiante*, a tak jsem mu vysvětlil, jak toxickou mají střechu.

„Pcha," odfrkl si, jako bych se bál, že si poškrábu ruce o stonek cukety. Vylezl po žebříku nahoru a pustil se nožem do měkkých, šedých tašek. Od kudly mu odletovaly kousky mechu i azbestu do obličeje, ale podle všeho ho to nijak nebralo.

Copak Francouzům tuhle maličkost nikdo neřekl? divil jsem se. Ale i tyhle dlaždičky měly razítko francouzského výrobce, takže asi opravdu ne. Navážet se do jedu, ačkoli je místního původu, by bylo špatné pro hospodářství.

Aperitiv proběhl až překvapivě dobře. Brigitte byla živá a hovorná, jako kdyby k té sprchově-exhibicionistické mezihře vůbec nedošlo. Stavil se i Monsieur Ribout, s fenkou v závěsu, v rychlosti do sebe něco kopl a oznámil, že dnes večer se bude konat v Salle des Fêtes večírek a že jsme zváni. Obzvlášť já. „Pourquoi moi?" chtěl jsem vědět.

„Ah!" Asi nějaké překvapení. Jen jsem doufal, že po mně nebudou chtít, abych porotcoval v soutěži O nejhezčí cuketu roku. Po obědě, sestávajícím ze sousedovic pašíka a nemrazitelné zeleniny, jsem se nabídl, že všem uvařím kafe.

„Dáme si ho venku," navrhla Florence a vyrazila s Michelelem a Simonem na zahradu.

„Já kávu nechci," řekla Brigitte. „Dám si *tisane*." Bylinný čaj. „A půjdu si lehnout. Můžeš mi to přinést do pokoje?" Propána, to ne, pomyslel jsem si. Že by chystala pomstu? Nahatou siestu?

Francouzi bylinkové čaje prostě milují. Ale nejde o čaje jahodové nebo brusinkové, o žádné ty sládky, které máme rádi my Britové.

Francouzi pijí odvary namíchané z kdejakého křoví a býlí. Některé ty čaje docela ujdou, pokud máte rádi vyvařené větvičky. Já osobně bych ale radši přetrpěl nápor gastroentritidy, než abych pil heřmáněk. Nejdřív jsem mezi krabičkami čaje a kávy nemohl žádný bylinkový čaj najít, ale pak jsem se upamatoval. Chtěly přece nějaký dokoupit v tom hypermarketu. Nejspíš to je zkouška, napadlo mě. Jestlipak Paul přileze se pokorně zeptat, co s tím? Ne, nepřileze. Našel jsem velikou

špajzku, kam Brigitte dávala nedávno nakoupené věci, a tam, přímo vepředu, stála průhledná skleněná láhev s květovanou etiketou a nápisem „Verveine“. Verveine je verbena, ovšem odkud mám vědět, co tahleta verbena je. Nějaké křoví nebo býlí, to je jisté. Uvnitř zavařovačky byly pozoruhodně složitě skládané mušelinové sáčky podobné zřaseným malým varlátkům. To bude určitě velevzácné křoví, řekl jsem si.

Udělal jsem kávu a odnesl jsem ji ven. Verbena se zatím vařila. Když bylinkový čaj nabyl vysloveně blivé zelené barvy, nalil jsem jej do tenkého porcelánového šálku (proč tyhle nepoužívají u snídaně, napadlo mě) a zoceloval jsem se před bleskovou roznáškou. Do Brigittiny ložnice, šálek vyložit na noční stolek, fofrem ven. Na postel se rozhodně nepodívat.

A vyšlo to bez chybičky podle plánu. Koutkem oka jsem zahlédl, že Brigitte leží ve svém kaftanu *du jour* na posteli a čte si. Uff, takže žádné klimbání na Adama. Neměla ani čas zvednout hlavu, a už jsem mazal ven ze dveří a zpátky do chodby. Vyšel jsem za Florence a ostatními na zahradu a zrovna jsem si vychutnával první doušek kávy, když tu se z domu ozvalo zaječení. Všichni jsme strnuli v půli pohybu a podívali jsme se po sobě. Slyšeli jsme dobře?

Druhé zavřískání potvrdilo, že ano. Florence a Simon vběhli dovnitř. My s Micheleem jsme šli opatrněji za nimi, to pro případ, že by se jednalo o čistě ženský problém.

Brigittina postel byla prázdná. Že tam před chvílí ležela, to se dalo poznat jen podle pohozené knížky a převráceného šálku. Z koupelny jsme slyšeli dávivé zvuky a přiškrcená torza vět z dámského rozhovoru. Z kohoutku tekla voda.

Ven vyšla zakaboněná Florence. Sebrala z postele hrnek a očichala ho.

„Co jsi dal Maman k pití?“

„Verveine.“ „Ukaž mi ji.“ Ukázal jsem.

„Imbécile,“ zaskučela, jen co spatřila sáčky.

„Cože?“

„Tohle je do vany.“ „Jak to?“

„Je v tom mýdlo. Je to koupelová sůl s vůní verbeny. To sis nepřechetl složení?“

„Složení? Jasně že ne. Já na baleních čaje a kafe složení nečtu. A napsané tam je verveine. Jak mám sakra vědět, že se cácháte v tom samým, co pijete? My Britové mejdlo nepijem.“ „Paule! Maman vypila skoro celý šálek jedním hltém. Myslí si, že ses ji snažil otrávit.“ „Merde.“

Michel, Florence a Simon se na mě s vážnými výrazy dívali a zřejmě se snažili přijít na to, jestli jsem tak špatný bylinkář, anebo tak pozoruhodně nešikovný travič.

Naštěstí pro mě se jako první rozesmál Michel. Chuděrka Florence se musela vrátit do koupelny a pomoci mamince s vyzvracením mydlinkové vody. My tři kluci jsme se vrátili ven, váleli jsme se po trávě a vyli jsme do modrého nebe bez mráčků.

9

Samozřejmě jsem se omluvil. A když se Brigitte, bledá jako smrtka, zeptala, jestli zákazníky v mojí čajovně čeká podobné zacházení, snesl jsem to jako chlap.

Jako pokání jsem celé odpoledne na střídačku s Michelem škrábal na střeše tašky, toxické i netoxické. (Jasně, kdo koho se tu snaží otrávit, ha?)

Brigitte se neukázala na aperitiv ani k večeři (ke které jsem podvratně ukuchtil těstoviny), a Florence prohlásila, že ji nechce nechat samotnou.

„Nemůžu s tebou jít do Salle des Fêtes. Musím zůstat s Maman.“

„Ale ty se mnou půjdeš, že jo, Micheli?“ škemral jsem.

„Ah non, ça m'emmerde.“ Že ho podobné akce otravují, doslova ovšem „serou“. Je to něco jako „faire chier“. Vypadá to, že Francouzi si z dob, kdy je učili na nočníček, nesou do života dost vážné psychologické kocoviny.

To všechno znamenalo, že když padl nachový soumrak, musel jsem se do kopce plahočit sám. Obrovití komáři se mě pokoušeli čelním

nárazem srazit k zemi a vypumpovat mi krev, ale já je rozháněl a trmácel jsem se zarputile dál a výš, a blíž ke kalužině halogenového světla kolem Salle des Fêtes, stojící uprostřed vesnice. Budova vypadala, jako by šlo o dárek ze Sovětského svazu, z doby tak kolem roku 1970. Modernistická bez kouska studu; skleněné stěny trčely ze země v roztodivných úhlech, asi jako trajektorie částic plutonia v prvních milisekundách po jaderném výbuchu. Hlavní síň byla velká zhruba jako tři nebo čtyři tenisové dvorce, ale kvůli všem úhlům konstrukce přesto jako by uprostřed zbývalo jen pár čtverečních metrů místa, kde by se opravdu dala uspořádat slavnost. A už skrz okna jsem si všiml, že celou tuto plochu zabírá dlouhý improvizovaný stůl z překližky na kozách, hustě pokrytý láskavkami. Poznal jsem všechny obličeje, kam až jsem dohlédl. Byli to ti lidé, ke kterým mě Monsieur Ribout vzal na návštěvu. Ale nerozpomínal jsem se na další jména kromě Henriho a Ginette. Jakmile jsem prošel dvoukřídlými dveřmi, hned mě přivítal sbor achání a ochání. Tentokrát to začalo jednohlasem a pak sílilo, jakmile si další všimli, čemu se achá, a přidávali se. Jak to, že mě všichni tak rádi vidí? nechápal jsem. Jistě ne proto, že se doslechli o mém pokusu zavraždit Brigittu verbenou! „Pol!“ Ribout povstal a chytil mě za ruku. Fenka mu chňapala po patách. Ve dvou mě pak dovedli ke stolu a já si začal hromadně potřásat rukama. Ruce mi tiskly i dámy, na líbání jsem zřejmě byl moc mladý a cizokrajný. Byl jsem v místnosti nejmladší aspoň o takových třicet let.

V tomhle abstraktním akváriu bylo dusno a horko, slunce tu zahřívalo vzduch už někdy od začátku května, a teď se přinejmenším deset lidí snažilo nahradit kyslík čoudem. Přesto se nezdálo, že by se někdo potil. Muži působili v nejlepších, hodobóžových kvádrech v pohodě, pár ženských na sobě dokonce mělo pletené svetry. Já byl v tričku, v džínách a v žabkách, ale kromě žabek mi všechno připadalo navíc.

Připíjeli jsme zteplalým červeným vínem na královnu a na památku princezny Diany (či Ládydy, jak jí tu říkali). Přechal jsem několik konverzací na téma „v Anglii asi takhle horko nemíváte, co?“, a Monsieur Ribout tomu všemu blahosklonně přihlížel, jako bych byl zatoulané štěně, které všem vystavil na odív, jak pěkně umí vrtět

ocasem, než se ho někdo rozhodne ujmout, jako se to povedlo jeho retrívřici.

Když se konečně do hovoru vmísil, všichni mluvit přestali a naslouchali.

„Vidíš ten dům naproti? Tam bývala kavárna," vykládal. „A commune (obec) ji zrovna vykoupila. Hodláme tam kavárnu otevřít znovu. Máme už licenci."

Lidi začali na souhlas pokyvovat hlavami a někdo připomněl posledního majitele, který, pokud jsem to pochopil dobře, se oběsil na zahrádce za domem.

„A máme tu obchůdek, má otevřeno vždycky dopoledne. Ale máme licenci na trafiky, takže chceme najít někoho, kdo tam bude mít otevřeno celý den."

„A v neděli dopoledne," doplnila pisklavě nějaká paní až z konce stolu. „A v neděli dopoledne," potvrdil Ribout.

Schválil jsem jim ten pokrok douškem vína, které mi okamžitě ve formě potu vyrazilo póry ven.

„V naší vesnici žije jeden Holanďan, ale ten se nesnaží integrovat. Jezdí sem na léto a na Velikonoce, někdy i na Vánoce, ale přijede si sem v karavanu a všechno si přiveze s sebou. Vidíme ho, jak vykládá pivo v plechovkách a celá balení sýrů."

„A PC," dodal někdo a všichni se rozesmáli. Už jsem věděl, že nemluví o počítači. PC je tu zkratka pro toaletní papír, „papier cul", doslova „prdelní papír".

„Ale Angličani takoví nejsou." Pokračoval Ribout. „V Tulle je pár anglických rodin a ty v domech žijí většinu roku. A kupují místní sýry a vína."

„A PC," dodal tentýž muž a smích byl ještě halasnější.

„Prostě se integrují," rozvíjel téma Ribout. „Proto se v Dordogni pořád konají trhy. Angličané dokonce posílají svoje děti do místních škol."

Kruh usměvavých tváří jako by naznačoval, že Dordogne za dobrý stav regionální ekonomiky vděčí hlavně mně.

„Takže jsme moc rádi, že ses rozhodl sem přijet. Jsi první, ale jak je ve vesnici jeden Angličan, přijedou i další. To my známe." Obličej

se na mě pořád usmívaly, zato můj dobrácký výraz krapítek slábl. O čem to ten Ribout mluví?

„Určitě najdeš, co hledáš, v některém z těch domů, co jsi navštívil.“ „Nebo polí,“ pospíšil si Henri a pozvedl ke mně sklenku. „Ano,“ kývl Ribout, „Jestli radši stavíš, můžu ti zaručit, že nebudeš mít vůbec problémy se stavebním povolením, jestli teda víš, jak to myslím...“ Všichni se začali pochechtávat. „Totéž platí, kdybys chtěl renovovat podle vlastního vkusu nebo i v anglickém stylu. Žádný problém. A samozřejmě je tu všechno podstatně levnější než v Dordogne.“ Všichni si mě s očekáváním prohlíželi. Mizející úsměv jsem v tu chvíli měl určitě přilepený na tváři jako marinovanou sardel; jen odpadnout a odhalit masku holé hrůzy, která se pod ním skrývá. Zvláštní je, že jako první ze všeho mě nenapadlo něco na způsob: „Jak vás mohlo napadnout, že bych chtěl strávit zbytek života v podobné díře?“ Já totiž jasně viděl, jaké to má výhody, když žijete ve vesnici, kde nejhoršími zdroji stresu je za prvé „Koho si dneska pozvu na aperitiv?“ a za druhé „Co budu sakra dělat s těma pěti tunama ovoce a zeleniny, co nejdou zmrazit?“ Kdepak, okamžitě mě napadlo, že teď tu Brigittu zabiju doopravdy. To ona to spunktovala, zvala kdejaké sousedy, aby se mi snažili prodat svoje pole, a pak dokonce přitáhla starostu, aby mi udělal okružní cestu po místních nemovitostech.

Ale okamžitě po tom - a teprve to byla ta pravá a pořádná hrůza - mě napadlo: Florence. Hned ten první večer si určitě Henri s Ginette pomysleli, hurá, přijel Anglán, lepší než první cena v loterii, a pak už to jelo. Vždyť ani nepočkali na denní světlo, než mě zavedli na to svoje pole, no ne? Dům nebo pozemek se neprodává tak (aspoň bych řekl), že ho předvedete, když z něj není vidět nic než to, kolik tam poletuje mûr a komárů.

A po té silničce s námi šla i Florence, a ta musela moc dobře vědět, která bije. A bylo jí to jasné, i když jsem pak odpoledne vyrazil na ten nucený výkrm jahodami, který si vzali na starost všichni místní chalupníci, co kdy hlasovali pro Ribouta. A taky jistě dobře věděla, kvůli čemu se koná tahle dnešní oslavička. Silně pochybuju, že by každému příteli, kterého si přivezla *chez Maman*, uspořádali takovouhle obecní trachtaci.

Kromě toho Florence ví, že loni jsem se s až dojemným neúspěchem pokoušel koupit si dům na venkově.

Jednalo se zkrátka o nejkřiklavější případ toho, když dívka nechá svého chlapce pěkně vymáchat v merde, jaký jsem kdy zažil, a že jsem jich pár zažil.

„Merci, merci," koktal jsem a zoufale jsem se snažil nechat si na tváři ten úsměv, tu přilepenou marinovanou sardel. Pořádně jsem si přihnul vína a Ribout mi hned dolil. „Velice mě to... dojalo. To, co říkáte, mně opravdu..." marně jsem pátral po vhodném slovese, kterým bych tu větu dokončil. „To, co říkáte, mně opravdu... koresponduje."

Všichni nadšeně přikyvovali. Že by to slovo nakonec přece jen něco znamenalo?

„Ale teď se musím vrátit," oznámil jsem. „Brigitte je trochu nemocná." Díkybohu, ještě že jsem ji přiotrávil, říkal jsem si. Vynikající výmluva.

„Ne, vážně?" Aha, takže oni o tom verbenovém incidentu ještě neslyšeli.

„Ano, nějaká záhadná choroba. Zatím nevíme, co jí je." Vstal jsem, usmál jsem se od ucha k uchu, jako kdyby si zubař chtěl vyfotit moje nové korunky, a na rozloučenou jsem si se všemi potřásl rukama.

Vzduch venku byl taky teplý, ale bez kouře. Našel jsem na mobilu zkrácenou volbu na Alexu. V tu chvíli mi prostě připadalo, že to je ta nejrozumnější a nejneutrálnější osoba, jakou znám. Jediná, kdo pochopí, co si prožívám.

„Pořád trčíš v Corrèze?" zeptala se a z hlasu bylo poznat, že to říká mírně pobaveně.

„Jasně." Vykročil jsem pryč od světél ze Salle des Fêtes a všechno jsem jí vylíčil. A neomezil jsem se jen na tu realitní habaďúru, řekl jsem jí i o mokřích flectích na podlaze v koupelně, o své fatální neschopnosti sklízet cukety správné velikosti a kopat ty pravé jámy, a taky o tom travičském pokusu.

Dovyprávěl jsem to až tak v půlce cesty z kopce, a tak jsem se zastavil, protože bych taky mohl ztratit signál.

„Vysvětlení je prosté," prohlásila Alexa. „Oba moji rodiče chodí na psychoterapii snad už od té doby, co ji vymyslel Sigmund Freud."

(Vyslovila to „Fréd".) „Takže o tom něco vím. Tekutina znamená sexualitu. Louže v koupelně, a dokonce i ten bylinkový čaj, to je sexuální vztah." „Vztah? Ani omylem."

„Ale ano. Ona sama je dům, podlaha v koupelně. A cukety jsou samozřejmě falický symbol." Nejspíš si ani nedělala legraci. „A kopání? To bez nejmenších pochyb znamená sex." „Prdlajs, Alexo, prostě jsem kopal jámu. A dělal jsem to rýčem, ne..."

„Velkým, tvrdým rýčem?"

Vybavila se mi dlouhá, rovná násada rýče. Bože na nebi, jasnější by to nemohlo být, ani kdyby byl nalakovaný na růžovo. „A ona tvrdila, že kopu na špatném místě. Proboha, ne." „Jasně, chtěla by, abys ten svůj rýč zabořil někde jinde. Například jí mezi nohy."

„Alexo, dost už, prosím tě."

„Promiň, ale mně to připadá naprosto jasné."

„No dobře, dobře. Ale už toho nechala, už nechce, abych něco kopal. Hnala mě na střechu, sundávat z ní mech. Takže se už uklidnila, že jo?"

Alexa se nad tím zamyslela. „Čím tu střechu čistíš?"

„Nožem."

„Hmm. Patrně má sexuální fantazie o tom, jak jí holíš stydké ochlupení."

„Propánajána." „Co je?"

„Chce, abych zítra tu střechu spláchnul hadicí." „No tak vidíš, že to je jasné. Chce, abys ji oholil a pak postříkal hadicí. Anebo možná, až usoudí, že už trháš dost velké cukety..." „Prosím tě, Alexo, už toho nech! Je to všechno hovadina. Jsou to prostě náhodně vybrané domácí práce. Sklízet zeleninu, kopat v zahradě, čistit střechu. Co jiného bys asi na venkově čekala?" Musel jsem ovšem připustit, že tu jsou i jisté věci, které do rustikálního rámce tak docela nezapadají - třeba to její průhledné negligé, nemluvě o náhodném (záměrném?!) diváckém zážitku z mého frantíka. „Ale to, že jsem ji málem otrávil, si vyloží jako bezděčný vzkaz, ne? Nech mě na pokoji, nebo tě zabiju."

„Ano, nedělej si starosti. Očekávám, že teď to přestane.“

„Díkybohu.“

„A jinak jde všechno dobře?“ Alexa se rozesmála. „Chudáčku Paule.“ Znělo to skoro nostalgicky. „Ale jo, jde. A co ty?“

„Za dva tři týdny se vracím do Paříže. Budu pracovat na filmu.“

„Ty teď kromě fotografie děláš i do filmu?“

„Pokouším se. Je to takové... jak to říkáte... získávání praxe?“

U opravdového hraného filmu.“

„Týjo.“

„Některé scény natáčejí v Paříži a já budu dělat asistentku. Nechtěl by ses přijet podívat? Ale ty asi v Paříži nebudeš, co?“ „Sám nevím. Co kdyby mě odsud odmítli pustit?“ Zasmála se, jako kdybych si dělal legraci.

Když jsem se vrátil, v domě bylo všechno vzhůru nohama. Všude se svítilo a přední i zadní dveře zely dokořán. Florence a Michel pobíhali s mopy a hadry na podlahu. „Co se stalo?“ zajímal jsem se.

„To Maman,“ řekla Florence. Od kolenou dolů byla promáčená a od mýdla. „Vstala, šla zapnout pračku, ale zapomněla dát hadici do vaničky ve sprše. Takže pračka prostě vypumpovala na podlahu v koupelně devadesát litrů mýdlové vody. Nateklo to až do sklepa a promáčelo všechnu zeleninu, co jsi natrhal.“ „Devadesát litrů teplé vody s mydlinkama? Z hadice? Na cukety?“ Vypadalo to, že Brigitte si prožila hotové freudovské inferno. A dost, rozhodl jsem se. Jak jen tu vodu vytřou, padáme z domu. Z vesnice. Z Corrèze. Mizíme někam, kde nejsou rýče, střechy zarostlé mechem ani cukety. Hlavně ty cukety.

Ostrov snobáků 1

1

Francouzi si naprosto beze studu vyprávějí politicky nekorektní vtipy. Koluje tu spousta frků o tom, že lidi z Auvergne smrdí, že Švýcaři mluví moc pomalu a že Belgičané jaksi nedosahují francouzských intelektuálních standardů.

Vemte si například tu anekdotu o Belgičanovi, který spadl do výtahové šachty. Padá, padá a myslí si (přirozeně tím svým hrdelním přízvukem): hele, ono to není tak zlý. Vůbec to nebolí. Ne, vůbec to nebolí. Pořád to nebolí. Ještě pořád to nebolí. Au. No jo, máte pravdu, k popukání to tak docela není, ale já se smál, protože jsem se sám v toho Belgičana proměnil. Řítil jsem se stovkou vstříc nárazu na povrch Země, ale bylo mi skvěle. Už jsem to dělal podesáté, nebo spíš podvacáté, a pořád jsem si chodil pro nášup.

Zrovna jsem zrychloval, určitě už frčím spíš dvoustovkou, nohy jsem měl ve vzduchu a v hlavě hlučno. Říkal jsem si, jak báječný zážitek by bylo padat z letadla bez padáku, kdyby si člověk mohl radosti volného pádu užívat, aniž by si lámal hlavu, co se bude dít, až dopadne.

Pak to začalo drncat, setmělo se a svět se převrátil na záda. Měl jsem pocit, že mi snad lupne páteř, ale potom, hupky šupky, všechno zase bylo normální a já ležel na břiše a celý zadýchaný jsem se zubil na svou přítelkyni, která se slunila nahoře bez. Ta poslední vlna byla

silnější než jiné, takže mi vyrvala prkýnko z rukou a převrátila mě. Nejspíš je ta pravá chvíle si odpočinout. Sebral jsem prkýnko, nakláněním hlavy napravo nalevo jsem si vytřásl vodu z uší a šel jsem na pláž za Florence. Ležela natažená na obrovitánské oranžové osušce, oči měla zavřené a meditovala o tom, jak je skvělé být pár stovek kilometrů od maminky (aspoň doufám). Byli jsme na ostrově Ré, což je třicet kilometrů dlouhý pruh země kousek od pobřeží u La Rochelle. Na mapě vypadá trochu jako vyzáblá slepičí noha s dlouhým, zahnutým pařátkem na západním konci. Ve skutečnosti to už vůbec není ostrov, protože po urputném zápasu s ochránci s životního prostředí Ré spojili s pevninou obrovským visutým mostem.

Byli jsme tu jen pár dnů, ale už jsem stačil dospět k názoru, že ostrov Ré má všechno, co si člověk může od života přát. Samozřejmě jen pokud mezi lidi nepočítáte i polárníky, milovníky vlaků nebo lovce nosorožců.

Tak třeba tohle městečko, kde bydlíme. Den co den se tu koná malý trh, kde prodávají místní ryby a mořské plody a dost melounů a nektarinek a meruněk, abych úspěšně zapomněl, že kdy existovaly nějaké cukety a jahody. Pak je tu bezva krámk, kde prodávají lehounká a svěží ostrovní vína, která vám zvednou náladu, a to bez následné kocoviny. Uprostřed ostrova je taky maličký pivovar a prodává se tu místní kvasnicové pivo, a kdyby se mi nechtělo ho popíjet doma, na každém kroku tu jsou hospůdky a kavárny, kde se všichni zákazníci rozplývají v davu úplně stejně jako já. Příboj na atlantické straně je dost silný, aby si obezřetný, po břicho se klouzající amatér mého typu opatřil nějaké to neškodné surfařské vzrušeníčko, ale vlny nejsou velké natolik, aby sem přilákaly takové ty vyčurané frajírky, co jsou s to vás vykuchat hranou surfovacího prkna, když se jim „snažíte ukrást jejich vlnu“. Měli jsme začátek července a chodilo se naboso. A já zjistil, že když dám svobodu prstům u nohou, i zbytek mé maličkosti jako by se vrtěl a hýbal volněji a radostněji.

No a taky tu byla Florence, konečně osvobozená z tísnivých pout mateřských.

Florence byla ideální holka na prázdniny (nebo jsem si to tehdy myslel). Nejen že působila dojmem, jako by bikiny vynalezli speciál-

ně pro ni, ale navíc vládla téměř nevyčerpatelnou schopností těšit se ze sexu, anebo to přinejmenším dovedla velmi přesvědčivě předstírat. Jsou dívky, které jako by říkaly „O mě se nestarej, hlavně si užij ty," z čehož si vždycky připadám jako neschopný trouba. Ale kdepak Florence. Když psala Madonna písničku „Like a Virgin", ji tím rozhodně nemyslela. O Florence pojednává spíš text písničky „Do It To Me One More Time".

Bydleli jsme v přímořském domě jejího táty, kde byly tři ložnice a ještě víc možností k přespaní, plus pár pohovek a obří vana, a všechna tato místa si už za tu krátkou dobu, co jsme tu byli, užila svoje. A teď jsem stál na pláži nad ní, z vlasů mi do jejího pupíku ukáply dvě kapky mořské vody a já se nemohl dočkat, kdy se vrátíme do domu a začneme s tím zas.

Já vím, jak to je hloupá klukovina, probudit dívku tím, že ji pocákáme studenou vodou. Ale odolat se tomu nedá. Dívka se zavrtí a vypískne, břišní svaly se napnou, masíčko kolem pupíku se vyboulí, ňadra se vypnou a zavlní. A pak, když máte kliku, se na vás dívka vlídně usměje a vy byste si nejradši klekli a dali jí pusu. „Není už na čase, abych tě zas celou namazal opalovacím krémem?" nabídl jsem se. „Ale já jsem nebyla ve vodě."

„No tak co kdybych z tebe ten krém utřel a pak tě zase znova nama-
zal? Opatrnosti není nikdy dost, když jde ochranu před spálením."

„Spíš bych se měla chránit před tvýma rukama, máš je samý písek."

Ale co, žádný spěch, řekl jsem si a svalil jsem se na ručník vedle ní. Nebyli jsme z těch, kdo vylehávají na pláži každý na svém. „Paule, jsi celý mokrý, běž na vlastní ručník!" Ještě že jsem to říkal.

Leželi jsme na dlouhé, bělostné pláži na severozápadním pobřeží ostrova, na vršku slepičí nohy. Nebyla to zrovna civilizačně rozvinutá pláž - něco k jídlu nebo k pití se tu dalo koupit jedině od studenta, který tlačíval sem a tam po písku vozík s občerstvením. Asi půl druhého kilometru od nás, poblíž starého majáku, byly dva masivní železobetonové nacistické kryty, které se skulily z dun až na břeh, ale tady, kde jsme se povalovali, nebylo zhora nic, jen moře, písek a výletníci. Bylo to, jako kdyby se lidstvo celé své dějiny věnovalo jenom válení se na pláži. Svět by byl báječné místo k životu, kdyby tohle byla pravda, pomyslel jsem si.

I když jsem si mysl zaměstnával tak ušlechtilými idejemi, nemohl jsem pominout ani skutečnost, že spousta chlapů si ukládá do paměti na potom Florencina nahá řadra. Ale pokud ji rovnou nefotili (a už jsem se jednou musel nenápadně převalit a zahradit výhled chlapovi, který předstíral, že míří mobilem k Florence, aby našel silnější signál), opravdu mi to nevadilo. Hlavně proto, že i já jsem si po libosti mohl užívat dalších vybraných, na slunci pečených porcí ženskosti. Na našem kousku pláže to vypadalo jako na focení katalogu plavek, pro které firma zapomněla dodat horní díly. Taký jsme leželi skoro u padesátimetrového kusu pláže, kam nedodala plavky vůbec žádné. Tam ručníky a rohože zabydlovali lidé středního věku, opálení po celém těle, kteří světu vystavovali vyrážky a tetování na místech, která jsem vůbec shlédnout netoužil. Nedokázal jsem se na ženy podívat, aniž bych si nevzpomněl na Brigitte. Taký jsem se divil, proč všichni chlapi, když vstali a šli si zaplavat, uznali za nezbytné nejdřív se několik vteřin dívat na ty masité uzlíčky visící jim mezi nohama. Tvářili se u toho tak samolibě, až mě napadlo, že by zdejší turistické informační středisko mělo zařadit jejich genitálie na seznam architektonických pozoruhodností ostrova.

Protože jsem na nudistické pláže nikdy nechodil, zaznamenal jsem až tady jistý rys nahého mužského těla, kterého jsem si předtím nevšiml. Jistou věc, kterou vám v nemravných filmech neukážou. „Podívej se na něj," vybídl jsem Florence. „Támhle vpravo, ten s tím velkým panděrem a chlupatýma prsama." „No a?"

„Kulky má jako napuchlý, ale šulína maličkýho."

„Šylína?"

„No, šulibrka, však víš, *queue*."

„Aha." Zase si lehla, můj průlomový objev v oboru fyziologie s ní evidentně ani nehnul.

„Nevypadá to ani tak jako dva vlašáky a rohlík, spíš jako dvě kiwi a nakládaný hříbeček. Tobě to nepřipadá zvláštní?" „Upřímně řečeno, Paule, když má někdo *zizi* malý v klidu, ještě to neznamená, že není velký, když se vzruší." Znělo to ochrannitelsky, jako kdyby chtěla, aby to ten pán slyšel. „Víš, často to vypadá, že někdo má *queue* malý, ale když jde do tuhého, je z toho velice příjemné překvapení."

„No dobře, dobře, jasný, díky." Jsou určité věci, které jeden o ženách ani moc vědět nemusí, a rozsah provedených výzkumů v oboru pyjů je jednou z nich.

„Máš komplex?" zeptala se a zadívala se na mě posměšně, jedním očkem.

„Ne. Měl bych?"

„Ah, les hommes." Zase oko zavřela, líp se tak filosofuje. „Víš, každý z vás může nabídnout něco. A nejlepší mezi muži jsou ti, kteří vědí, co můžou nabídnout, a nabízejí to velkoryse. Nechci, aby ses mi moc nafoukl, *mon chéri*, ale ty jsi velkorysý od přírody." Srdíčko mi tou pochvalou trochu poskočilo, o jiných částech těla nemluvě.

„Ale některé jiné muže," pokračovala, „je někdy potřeba ujistit, že velkorysí být můžou, a pak jim předvést, jak se to dělá. Vzpomínám si na jednoho, měl zizi o moc menší než ty, ale..." Mám dojem, že tohle je základní životní pravidlo. Tak základní, jako to, že člověk nemá lézt do výtahové šachty, pokud se před tím neujistil, že tam výtah je. Nepouštějte se do komentářů o zizis jiných mužů, nebo vás čeká dlouhý pád.

2

Jakmile nasednu na kolo, stejně jako všichni chlapi začnu hned trpět sexuálními problémy. Přesněji řečeno začnu mít potíže s chromozomy. Já osobně nijak netoužím hnát se na kole nejvyšším tempem - to moje samčí chromozomy prahnou po rychlosti. A teď mě nutily daleko předjet Florence, která rozvážně šlapala zpátky k domu. Nutily mě vyrazit vpřed a propátrávat boční stezky, vyjet daleko dopředu a pak se k ní zase vrátit, anebo aspoň jezdit bez držení cik cak.

Jenomže se ukázalo, že i když budu šlapat ze všech sil, musel bych v závodě prohrát i s jednohým humrem. To proto, že v kamenném přístavku za domem Florencina táty přebývaly čtyři nejstarší, nejrezavější bicykly, jaké lidstvo kdy poznalo. Rámy, kola, řetězy, řídítka, všechno bylo hnědé a oprýskané; rezavé byly i pneumatiky, a

to jsem si odjakživa myslel, že tuhle možnost věda vylučuje. Zřejmě tam ty obludy stály, už když Florencin otec dům koupil, a ona nedala jinak, než že budeme jezdit na nich, ačkoli jejich vinou se to, co mohlo být snadnou šestikilometrovou vyjížd'kou po rovném, dobře udržovaném pruhu pro cyklisty, měnilo ve rvačku mezi dvěma hromádkami drnčícího, skřípějícího starého železa a našima zranitelnýma nohama.

Musím připustit, že na krásné mladé holce na starobylém kole je něco náramně sexy. Asi je to tím kontrastem, jako když podáváte horký dezert se zmrzlinou. Ale vůbec nic sexy není na tom, když si zpřelámete kostrč na sedle tvrdém jako kost a nevybaveném závěsem. Každá trhlinka na cestě mi hrála na pánev jako na cimbál a hrozila mi zpřeházet zuby.

Dostat se zpátky do domu na tom rezavém kole, to bylo jen o trochu bolestivější než naše klikaté putování přes Francii na Ile de Ré. Ráno po tom, co Brigitte vyplavila koupelnu, jsem přiměl Michela, ať nás odveze do Brive, kde jsme hopsli na lokálku jezdící přes Dordogne. Ovšem tenhle *train régional* vypadal jako zmenšenina TGV a byl tak ukrutně nový, až lidi, co zrovna nastoupili, říkali „pardon“ a couvali, protože si mysleli, že jsou omylem v první třídě. Mimochodem, ačkoli jsme byli v Dordogne, byl jsem v celém vlaku jediný Angličan, což prokazuje, jak moc jsme si vinou hanebného stavu našich železnic odvykli cestovat vlaky.

Hladká a klimatizovaná část cesty skončila, když jsme dorazili do Bordeaux. Souprava na hlavní železniční trati na nás čekala (francouzské dráhy jsou už takhle slušně vychované - na přípoje se pěkně čeká), ale my si zapomněli koupit místenky. A ta dvacetivagonová obluda byla natřískaná lidmi, kteří si místo k sezení pro svůj houfný tah podél západního pobřeží od Biarritzu až do Nantes zajistili včas. Kdyby se lidi neusmívali a neměli v taškách věci na pláž, mohli jste si klidně myslet, že Španělé zaútočili od jihu a celý jihozápad Francie prchá. Osmimístná kupé byla plná piknikujících, šťebetajících, karty mastících rodinek, jejichž otcové z kufrů buď postavili barikády v uličkách, anebo je narvali nahoru do

přihrádek tak vachrlatě, až se mohli poklimbávající dědečkové každou chvíli dočkat neurvalého budička.

Prodrali jsme se s Florence dvěma vagony, lezli jsme přes lidi a zavazadla jako dva pavouci po haldě uhlí, a pak jsme to vzdali a zapadli jsme před záchodek v první třídě. Tam nás každé dvě tři minuty otravovali naštvaní cestující, kteří pojali podezření, že nemáme patřičné společenské postavení, abychom v jejich vagonu vůbec mohli být. Nakonec nás přišel prudit i průvodčí, který tvrdil, že když chceme stát před tak nóbl toaletou, musíme zaplatit doplatek. Zaplatil jsem, ale jen pod podmínkou, že nám najde místo k sezení, což učinil. Našel jedno místo k sezení, které jsem galantně přenechal Florence a odešel jsem zase dělat dveřníka před hajzlík pro zaměstnance.

Z vlaku jsme vystoupili v La Rochelle a pak jsme narvali kufry do zavazadlového prostoru autobusu, v němž bylo horko na padnutí. Potom nás ale čekalo už jen hodinové popojíždění v zácpě na mostě vedoucím na ostrov, a byli jsme najednou v prázdninové zóně, a i to pocení se a grilování v autobusu se zdálo být jako to pravé. Projížděli jsme vesnicemi s nízkými bílými domy, které měly na střechách tašky vyšisované od sluníčka. Lidi, co se tu potloukali, byli napůl svlečení a evidentně nikam nespěchali; na první pohled šli buď na pláž, anebo z pláže. Florence si sundala tričko, pod kterým měla vršek bikin, a já najednou seděl vedle královny pláže. Cedule vedle silnice slibovaly levné zapůjčení bicyklu a čerstvé ryby a mořské plody, anebo ukazovaly šipkami ke kempinkům, hotelům a prázdninovým koloniím. Dokonce i plakátům zvoucím do cirkusu, na kterých byl křiklavý klaun a bezútesně se tvářící slon, se kdovíjak dařilo vypadat prázdninově povzneseně.

Teď už všichni cestující dychtivě vyhlíželi z oken a všímali si všech detailů končin, kde stráví následující dva týdny. Anebo spíš, jak znám Francouze, následující měsíc dva.

Řekl jsem „všichni“, ale přece jen vybraná skupinka spolucestujících udržela tvář v tvář té prázdninové selance okázale lhotejný výraz. Tímhle autobusem jezdily na pevninu a z ní dcerušky bohatých letních obyvatel ostrova. Všechny měly zlaté vlasy svázané do copů, vypasované topy bez rukávů a tmavé značkové brýle. Byly natrvalo

napojené na mobily nebo na MP3 přehrávače. Prakticky na každé zastávce na ostrově jedna nebo dvě holčičky vystoupily. Čekal je tam buď ošlehaný rodič v odrbaných šortkách a s autem s pařížskou značkou, anebo do pasu nahý a bosý starší bratr v Mini Moke.

My s Florence jsme jeli skoro až na nejvzdálenější konec ostrova, do přístavního městečka s nádherným jménem Ars. Nezklamalo mě, dokonce se i vyslovovalo stejně jako anglické slovo pro řiť, „arse”. Nedal jsem jinak, než že budu jízdenky kupovat osobně, čistě pro to potěšení, že se budu moct šoféra zeptat, jestli jede až do... V Anglii jsou města, kde by vás za to řidič přizabil. A už teď jsem se těšil na nejbližší večírek v Paříži. Až přijde řeč na dovolenou, s jakým gusem jen nějaké dívce řeknu, jak moc se mi líbilo v... Každopádně je to báječné místo, když si chce Angličan koupit dům u moře. Kdyby nic, pomyslete jen na ty pohlednice, které pak může rozesílat přátelům.

Ted jsme tu byli už druhý den a vraceli jsme se na těch našich kostilamech zpátky do... do Ars.

Tu drncavou jízdu po ostrove Ré ještě zhoršoval boční vítr, který se pokoušel použít moje surfovací prkno jako plachtu a srazit mě do škarpy. Cyklistická stezka vedla kolem dozrávajících vinogradů a kolem melioračních struh, které přiváděly mořskou vodu do slaných bažin nebo ji z nich zase odváděly. Mezi živými ploty a shluky stromů se daly zahlédnout hromádky bílé soli, které tam nahrnuli *sauniers*, sběrači soli. Prý to dělají tak, že nechají políčka rozdělená do šachovnice, pak zabrání vodě odtéct a čekají, až se vypaří, načež zbývá už jen shrábnout krustičku soli.

Projeli jsme kolem nějakého mladíka, který na sobě měl jen široký slamák a vyšisované, rezavě zbarvené šortky. Přestal hrabat a zamával na Florence. Na to, abych se zajímal, kdo to je, jsem ale byl moc domlácený.

Nejhorší na tom bylo, že trpím naprosto zbytečně. Minutku chůze od domu máme cykloshop, kde si můžu najmout zbrusu nové kolo, vybavené sedlem, jež by ony části, jimž se nyní dostává zacházení tak surového, vysloveně hladilo. Jenže Florence rázně odmítla vyměnit rodinné velocipedy za něco praktičtějšího. „Tobě to stačí, ty

jsi v těch místech tak nějak vypolštářovanější," argumentoval jsem. „Samozřejmě nijak přehnaně, a navíc velice malebně..."

„Ne, Paule. Naše rodina odjakživa používá tahle kola a nevidím důvod shánět něco jiného jen proto, že ty nejsi na jízdu na kole zvyklý. Ale i tvůj zadek se brzy přizpůsobí."

„Pokud mi dřív neupadne."

„Jiné kolo se pronajímat nebude." A tím to zvadlo.

Mohl jsem nad tím mávnout rukou a stejně si pro to kolo zajít, jenže když jste u někoho na návštěvě, a nejen v domě, i v cizí zemi, snažíte se chovat co nejméně arogantně. Přinejmenším než bolest zesílí tak, že se už nedá vydržet.

Jenomže kvůli tomuhle jejímu přístupu jsem začínal přemítat, jestli mezi našimi životními postoji nejsou nějaké zásadní rozdíly. Já žil v domnění, že sem tam by šlo vzít v úvahu i můj názor. Florence si to zřejmě nemyslela.

Samozřejmě jsem se jí zeptal, proč mě nevarovala před tím Henriho pozemkem a proč se nezmínila, že trachtace v Salle des Fêtes je pojatá jako místní loterie, v níž možná bude hlavní výhrou můj bankovní účet.

Odbyla mě pokrčením rameny. Copak záleží na tom, co si myslí pár místních řepáků? Věděla, že nemám ani v nejmenším v úmyslu kupovat si u nich dům nebo pozemek, tak proč si s tím tak lámu hlavu? Namítl jsem, že kdybych dopředu věděl, proč mě všichni nalívají a cpou jahodami, mohl jsem si ušetřit řůru rozpaků a pocitu trapnosti.

Odpověděla, že jí by zase spoustu rozpaků ušetřilo, kdyby kvůli mně její matička nepoblila celou koupelnu.

Pat.

Konečně, po dobré půlhodince na kolech, kdy jsem musel zadek držet pevně stažený, aby úzké sedlo nenavázalo příliš důvěrné styky s mým tračníkem, jsme dorazili do dopravní cyklozácpy. To znamenalo, že se blížíme k Ars.

Šlo o typickou pařížskou dopravní zácpu, jen uzpůsobenou pro dvoustopá vozidla a přenesenou o pět set kilometrů dál. Horská kola, archaické křápy i imitace strojů z Tour de France, všechno to muselo

do řady, a kolo na kole jsme pak jeli zbývajících pár set metrů po pruhu pro cyklisty a nakonec jsme zahltili silničku, která vedla kolem restaurací na nábřeží a kolem (ehm, ehm) půjčovny kol. Pět minut nato jsme zabočili do uličky, v níž si Florencin otec zakoupil dům. A dost hezoučkový dům, jako většina ve městečku. Patrový, terasovitě uspořádaný rybářský domek s šedomodkými okenicemi a s maličkým dvorkem, kde rostla mučenka, která se pnula po kamenné stěně. Uložili jsme kola do přístavku a já usoudil, že je na čase smířit se s tvrdou skutečností: moje tiché modlitby nebudou vyslyšeny a ty staré tetanové skřipce se přes noc nepromění v hromádky prachu a rzi. „Je mi líto, Florence. Zítra dopoledne nám zajdu pronajmout slušnější kola.“

Pohoršeně sykla. „Tys to vůbec nepochopil, že, Paule? Vůbec sis nevšiml, jaký je rozdíl mezi našimi koly a těmi, na kterých jezdí ostatní.“

„Ale ano, ten rozdíl je mi jasný. Jejich kola jezdí rovně a nekřápolou jako středověký větrný mlýn. O tom od začátku mluvím. Chci být jako ostatní. Chci se zařadit.“

„Kdepak. Zařazení jsme teď. Večer, až se půjdeme najíst, ti to názorně ukážu. A už dost těch hádek kvůli kolům. Musíš mi pomoci, mám všude po těle plno písku a opalovacího krému.“ „Tak jo.“ Co naděláte, v životě jsou i důležitější věci než bicykly.

3

Byl podvečer. Slunce ještě nezašlo, třpytilo se na střechách v Ars. Šli jsme s Florence ruku v ruce po uličce samá květina, která sice byla pár kroků od centra městečka, ale přesto byla ztichlá a pustá. Po vysokých stěnách zahrad šplhaly popínavé plaménky a taky další rostliny, jejichž jména jsem neznal. Přes zdi visely do uličky větve fíkovníků a jabloní.

Florence mi zrovna dělala přednášku z praktické francouzské sociologie.

„Vidíš? Tady ta sytě zelená barva vypadá dobře, vid?“ Poklepala na nablýskané okenice nově rekonstruovaného domu. „Jasně, k tomu šedému kamenu je to docela oživení.“ „Hmm, ale je to hrozně *nouveau*. A tohle, oh!“ Ukázala přes ulici. „Bílé okenice, ignorant. Nechtěli si připlatit za barvu? Myslí si, že jsou v Paříži? Tohle je mnohem lepší.“ Zastavila se a odrýpla lupínek matně zelené barvy ze starobylé, loupající se okenice. „Zelená je přijatelná, pokud je ovšem vybledlá jako tady. Ale ani jedny okenice tu nemají úplně správnou barvu.“

„Že ne?“

„Ne, ani jedny v celé ulici. Správná barva je ta, co použil otec. Šedomodrá. To je ta pravá barva pro okna a dveře na île de Ré.“ „A lidi tyhle věci opravdu berou vážně?“ „Aha, lidi. Teď si probereme je.“ Takže následuje lekce z antropologie.

Hlavní ulice vedoucí od středu města do přístavu byla plná aut, kol a chodců. Byla to jednosměrka, ale cyklisti na značky kašlali a jezdili v protisměru. Opět přesně jako v Paříži.

Stoupili jsme si na roh a Florence mi ukázala jednoho pána. Byl vysoký, kolem padesátky, neoholený, lehce zanedbaný, vypadal jako potažený slanou krustou a poflakoval se po městečku jako jachtař na plavbě kolem světa, který zapomněl, kam si zakotvil katamaran. „Vsadím se s tebou, že tenhle má okenice v té správné barvě.“ „Je to rybář?“ zeptal jsem se.

„Pche. Není, ten je skoro na beton z Paříže, přinejhorším z La Rochelle. Letňák. Podívej se na jeho hodinky, boty, a koukej, brýle má na šňůrce na krku. Jak vidíš, jde o diskrétní známky zámožnosti, aby si nikdo doopravdy nemyslel, že to je ožralý starý lovec krevet. Ale až zajde na trh, bude s prodávacem ryb mluvit, jako kdyby spolu ty ryby nalovili. Je to všechno snobárna. A koukni na tohle.“ Pohledný mladíček kolem nás projížděl na rozvrzaném starém bicyklu. Plandavou bílou košili a staré levisky měl samý flek a mastnotu, takže vypadal, jako by posledního půl roku tábořil rovnou na pláži a na noc se jenom zahrabával do haldy uschlých chaluh. „Bohatej fracek,“ odfrkla si Florence. „Ten bude mít i rezavé auto a nejspíš i rezavé surfovací prkno.“

Rovin a úrovní převráceného snobismu bylo všude kolem mě tolik, že se mi z toho začínala točit hlava. Tak například sama Florence: Pařížanka, ale ofrňuje se nad lidmi proto, že jejich bicykly a okenice vypadají příliš zbohatlicky; čili se dívá spatra na lidi proto, že dělají přesně to, co ona. Proč to propána jednoduše nevzdá a neopatří si slušné kolo?

Ale na samotné Florence ten večer nebylo rezavého a rozvrzaného zhola nic. Starý bicykl nechala doma a vypadala k sežrání. Zlatavou pokožku měla naolejovanou a voňavou, oblékla si elastický top a bílé kalhoty, které nikoho do vzdálenosti padesáti metrů nemohly nechat na pochybách, že by si vzala jiné než prvotřídní prádélko.

Ramínka od podprsenky si odepla, krajíčky šňůrkových kalhotek se klenuly nad pásek kalhot, jako by se jim snažily naznačit, ať vymáznou a nezaclánějí ve výhledu. Vlasy měla rozpuštěné a sahaly jí až ke křivce holých ramenou, pupík byl v té nejpupíkovatější formě, drobounká vyvýšeninka bříška si jen koledovala o polibek. Dali jsme si aperitiv v kavárně na náměstí u kostelíka, a pak jsme vyrazili na nábřeží. Držel jsem Florence za ruku, hlavně proto, aby se ji nikdo nepokusil unést.

„Ne," řekla, „ty mě jenom doprovázíš. Když se jde na večeri, už se nikdo nesnaží vypadat jako rybář. Musíš mě předvádět, ukazovat, jako bych byla první cena v soutěži života. V soutěži Chcete být v Kámasutře? Ty jsi mě vyhrál a na konci večera si mě odvedeš domů a budeš se těšit ze všech rozkoší, jaké moje tělo může poskytnout."

„No ale to je pravda, nebo ne?" zadoufal jsem. „Možná. Jenomže ty na to nevypadáš, netváříš se dost pyšně." „Tak jo." Nebylo mi úplně jasné, co přesně společenský kánon vyžaduje, když mám předvádět svoji holku coby sexuální hračku, ale Florence zřejmě uspokojilo, když jsem jí dal ruku kolem pasu a tou druhou se s ní pořád držel, jako kdybychom tancovali nějaký ten taneček jako v knížkách od Jane Austenové. Restaurace nebyla na první pohled nic moc, aspoň pro dva výtečníky, kteří zrovna vyhráli první cenu v soutěži Chcete být v Kámasutře? Byla to prostě veliká, světle modrá bouda vedle napůl zchátralé garáže. Na dvoře se povalovala jakási stará radlice, která nejspíš kdysi sloužila ke shrabování soli.

Uvnitř byl podnik zařízený v takové kombinaci nabílo natřeného dřeva, rybářských sítí a suchých květín, že za jiných okolností bych se hned rozběhl pro zásahovou antinevkusovou jednotku. Ale i tak hned za dveřmi přešlapovaly tři páry nedbale elegantních zájemců o večeři, kteří se pokoušeli sehnat volný stůl. Překrásná mladá servírka s piercingem v pupíku se na ně odmítavě mračila. Jenomže my jsme měli rezervaci, a tak nás dovedla na zahrádku, ke stolku postavenému rovnou u kmene olivovníku. Kdybychom měli láhev slané nálevy a pár měsíců času, mohli jsme si při čekání natrhat vlastní olivy k aperitivu.

Další dívka, přátelská, ale drtivě povznesená bruneta, nám přinesla jídelníček napsaný na černé tabulce. Postavila ho na židli kousek od našeho stolu a nechala nás, ať si to rozmýšlíme. Při obrátce nám předvedla výrazné esíčko páteře a tetovaného hada, který se vinul zpod sukně nahoru. Pokud je tu jídlo tak chutné jako personál, tak si dáme do nosu.

Když šla servírka pryč, zadržel ji muž sedící u stolu nedaleko od nás. Tenhle pán byl trochu mladší verzí toho rybáře typu „princ a chud’as zároveň“, kterého jsme viděli předtím. Na sobě měl pulover od Lacoste a polokošili.

„Dáme si láhev našeho obvyklého vína,“ objednal si. „A to je kerý?“ na to servírka unyle. Aj.

Jídlo bylo dobré pro jazyk i pro oko. Oba jsme si dali pečeného mořského okouna, jak se psalo v menu, *bar de ligne*, přičemž to „de ligne“ znamená, že ho chytili prutem, ne vlečnou sítí. Došlo mi, že tenhle podnik je tak oblíbený, protože je opravdu dobrý, ne jen protože někdo usoudil, že je zrovna v módě.

Přesto se Florence povedlo mi zkazit dezert (sladkost divného jména, leč výtečné chuti - „soupe de pêches“, tedy broskvovou polívku) oznámením, že zítra přijede „Papa“. „Sem?“ ujišťoval jsem se. „Jasně že sem. Je to jeho dům.“

Ale bylo to zábavnější, dokud to byl jenom náš dům. Kromě toho tím pádem budeme muset převléct do čistého všechny postele, které jsme zrachali, i když tam nespíme.

„Říká, že se nemůže dočkat, kdy se s tebou seznámí,“ pokračovala Florence.

„Fakt?“ Klidně mě můžete mít za sraba, ale já se až tolik netěšil... na seznámení s chlapem, kterému jsem nabořil auto.

4

Druhý den ráno jsem vstal dřív než Florence a rozhodl jsem se vyřešit nejbolestnější (doslova) ze svých problémů. „Měl jste přijít v sobotu odpoledne nebo v neděli ráno,“ pokáral mě chlapík s rukama od oleje, který obsluhoval v půjčovně kol. „To jsem ještě nebyl na ostrově. Byl jsem v Corrèze.“ „Á.“ Hluboce soucítil s každým, koho osud zavál až do Corrèze. „Jenže mně zbylo jenom tohle.“

Hlavou se surfařským zástříhem, staženým čelenkou, pokývl k horskému kolu, ale tak horskému, že s tolika převodními stupni by se dalo vyjet pozpátku na Everest.

Ré je naprosto placatý ostrov. Průměrně urostlá volavka dohlídne na protější pobřeží, aniž by u toho musela mít vysoký podpatek. Takže cyklista tu v zásadě potřebuje celkem dva převodní stupně: jeden, aby se rozjel, druhý, aby jel dál. Stroj, který mi nabízel ten chlap, byl takový triumf moderních technologií, až jsem se rozhlížel, kde to má dálkový ovladač.

Jenže se jednalo o naléhavý případ, a tak jsem zaplatil na týden dopředu - částku, za kterou bych si jinde koupil celé obyčejné kolo - a vydal jsem se na zkušební projíždku po pospávajícím městečku. Ve srovnání s některým ze Florenciných bicyklů to bylo jako jet na obláčku teplého vzduchu. K tomu, abych se dostal na náměstíčko s kostelem, mi stačilo opřít se do pedálů dvakrát nebo třikrát. Naproti černobílé kostelní vížce městečka Ars byla kavárna s rozlehlou terasou. Ta se už zaplňovala lidmi, co si před chvilkou koupili noviny v obchůdku s názvem Ars Presse. Mně ten název spíš připomínal nakladatelstvíčko tak intelektuální, že každého autora, který prodá víc než sto kusů své knížky, zavrhne jako komerčního zaprodance. Byla to ale trafika a hned vedle ní stála pošta, velikolepá, stará budova se šedými okenicemi, kde měli za chvilku otevřít. Jen co zvon na kostelní věži začal odbíjet devátou, pošťačka

se vyloudala z domova, přešla přes náměstí a vláčnými pohyby odmykala velikánskou roletu na hlavních dveřích pošty. Díky tomu mi odhalila nálepku na proskleném vchodu: „accès internet“. Honem jsem přivázal kolo na zámek a vběhl jsem dovnitř; první dnešní zákazník. „Ještě nemáme otevřeno,“ oznámila mi pošťáčka. Vřele se usmála a nasadila úsměv ženy, která děkuje Pánubohu, že ji nepostihl nutností šéfovat poště někde na průmyslovém severovýchodě Francie. „Jenom bych si rád přečetl e-mail.“

„A tak.“ Ukázala na zelený iMac pod oknem. „Umíte to zapnout?“ „Ano.“

„Tak prosím. A mohl byste u toho otevřít okenici?“

„Jistěže.“ Rozevřel jsem těžká křídla okenice, zapnul jsem počítač a vsunul jsem do slotu kreditku. Nic.

„Potřebujete speciální kartu,“ oznámila mi paní poštmistrová. Už stála za pultem. „Můžu vám ji prodat.“ V ruce držela balíček v plastu.

Za těch pár vteřin, které mi zabralo, než jsem došel k pultu a koupil si kartu, vtrhl na poštu asi tak třicetiletý chlapík s tmavými brýlemi uhnízděnými až na vršku hlavy, všiml si, co se děje, a namířil si to přímo k počítači.

Kdybych za sebou neměl skoro rok zkušeností s boji ve francouzských frontách, možná bych jen zaúpěl a smířil se s tím, že jsem spadl na druhé pořadí. Jenže já měl za sebou ostrý pařížský výcvik, a tak jsem skočil rovnou před něj.

„Už jsem tu byl předtím.“ Posadil jsem se a zasunul jsem kartu dřív, než stačil něco namítnout.

„Ale.“

„Byl tam dřív,“ přispěla mi na pomoc poštmistrová. Chlap našťavaně zavrčel a žuchl sebou na židli stojící u stěny hned za mnou. Když jsem se nalogovával, slyšel jsem u toho každičký jeho nafrněný výdech.

Na seznamu doručené pošty jsem měl jeden e-mail od svého amerického přítele, poety Jakea, a jeden od Alexy. Hmm. Rozhodl jsem se nechat si ho na pak. Často si otevřu ten nejslibnější e-mail až poslední. Kdyby tam byl vzkaz od architekta Nicolase a bylo u něj napsáno něco jako „Re: už jsme začali dělat na čajovně“, otevřel bych si to hned. Ale Alexa? Così mě ponoukalo, abych si to

vychutnal. Jeden dva maily o čajovně opravdu přišly, samé nudné pracovní záležitosti. Vytvořit si vlastní firmu bylo až překvapivě snadné, ale od toho dne jsem dostával nekonečný proud dopisů a e-mailů od různých ouřadů a organizací, od sociálky, zdravotní pojišťovny, spolků menších podnikatelů. Všichni chtěli maličkost: abych jim začáloval pár set euro, takže dají pokoj a nechají mě žít. Usoudil jsem, že tohle všechno spadá do Florencina oboru - účetnictví - a jen jsem si e-maily označil k vyřízení někdy jindy.

„Už to budete mít?" Ten zoufalec, co prohrál o prsa závod o přečtení mailů, se mi suše nakláněl přes rameno. „Ještě si přečtu dva," oznámil jsem mu, jako by mu do toho něco bylo. Takže jsem si přečetl vzkaz od Alexy. Ten chlap mi zkazil plány nechat si tenhle mail na konec.

Byl u toho připojený soubor. Když jsem na něj kliknul a věkovitý počítač otevřel výmluvně pusté okno a dýchavičně začal downloadovat, uslyšel jsem, jak chlap za mými zády zaskučel. Copak je moje chyba, že tu na poště nemají broadband? pomyslel jsem si, ale i tak jsem doufal, že mi Alexa neposílá žádné obrázky. I když už jsem získal pařížskou zdatnost v předbíhání, ještě jsem se nezbavil britského komplexu viny za to, že kvůli mně někdo musí čekat. Alexa mi poslala článek o výkladu snů o vodě. Připomnělo mi to první e-mail, co mi kdysi poslala, a kde byl text nějakého duchovního rádce o tom, jak jsou smutek a radost nerozluitelně propojené. A když mě pustila k vodě, ocitovala toho orientálního všeznála zase: že prý jsem podle ní schopen jenom smutku, ne radosti. Tomu se ale říká „sebenaplňující se proroctví", no ne? Jak asi má být schopen radosti někdo, kdo zrovna dostal kopačky? Tohle pojednání o erotických snech mi ale v paměti probudilo příliš mnoho vzpomínek na sprchové závěsy v Corrèze a na tamní orgasmické pračky, a tak jsem klikl zpátky na e-mail. „Jaká to radost, dozvědět se, že nejsem jediný, kdo je obětí sexuálního harašení za pomoci vody," odpověděl jsem jí. „A když jsme načali tohle téma, jak vycházíš v Newcastlu s muži? Někaké bilingvní problémy?"

To byla další z jejích teorií - že lidé odlišného jazykového původu spolu nemůžou být šťastní, protože jejich komunikace nikdy nebude

zcela autentická. A opět - to, že má pravdu, sama dokázala tím, že mi dala košem.

Klikl jsem na „Odeslat“ - a došlo mi, že kdovíproč toužím po odpovědi, že nedostala možnost zaplést se do lingvistických potíží s žádným Angličanem. I když jsem neměl nejmenší právo něco takového očekávat. Sám přece žiju s Florence, no ne? „Takže to byl ten poslední,“ popíchl mě můj věrný stín, či spíše mi to oznámil, jen co jsem otevřel mail od Jakea. Nevšímal jsem si toho. Jake byl v obvyklé formě. Naposledy jsme se viděli na podzim a už tehdy jeho angličtina chřadla jako virus pod náparem francouzských protilátek. K tomu, abych pochopil, o čem mi „anglicky“ píše, jsem musel nasadit všechny své znalosti francouzštiny. „Angažoval jsem novou etapu mého prožetu poésie,“ psal. Že zahájil novou etapu svého básnického plánu. Součástí toho plánu bylo vychrápat se se ženami všech národností, které žijí v Paříži, a o každém tom styku napsat báseň. Naposledy mi vykládal, že se není s to rozhodnout, jestli může tu uprchlíci ze srbské části Bosny započítat najednou k Srbsku i k Bosně. Počítá se etnická příslušnost zároveň i jako národnost, a naopak? Pokud ne, stráví zbytek života marnou snahou sbalit všechny exulantky patřící ke kdejakému horskému kmeni v Thajsku. „Ale teď jsem se decidoval samopublikovat se na lajně.“ Rozhodl se, že básně uveřejní na internetu. „Máš ostatní nápady na tituly? Jestli ne, já konservuju ty moje.“ Původně chtěl básně vydat tiskem a já mu (samozřejmě jen v žertu) navrhl název „Kulturní šuk“. No co, bylo to lepší než jeho (smrtně vážně myšlený) nápad nazvat sbírku slovem, které se od výrazu „Kandidát“ bude lišit tím, že druhé písmeno nebude „a“, ale „u.“ Nekecám. Zeptal jsem se ho, jestli si dokáže představit někoho, kdo přijde do knihkupectví a o tuhle knížku si řekne.

Odpověděl, že každý, kdo je tak prudérní, že by to neřekl, si ani nezaslouží ji číst. (Přesněji řečeno mi svou frangličtinou pověděl něco v tomhle významu.) No fajn, já na to, ale to ti moc nepomůže, až budeš muset zaplatit tiskárně.

A teď mi, vůl, píše, že tenhle jeho název je perfektní pro uveřejnění sbírky na netu, protože každý, kdo na vyhledávacích zadá to sprosté slovo označující ženský pohlavní orgán, bude automaticky

nasměrován k jeho básním. Jako kdyby tihle lidé hledali poezii. „Klíďo, Jakeu," odepsal jsem mu. „Ale nepočítej s tím, že ti na webový stránky svojí čajovny dám odkaz."

Už jsem se chtěl odhlásit, když tu jsem si všiml, že Alexa mi odpověděla. Takže je připojená. „Neměl to být poslední e-mail?" Otočil jsem se k němu.

„Když tak nerad čekáte, kupte si vlastní počítač," doporučil jsem mu. „Anebo sem přijďte před devátou. Já tu čekal čtvrt hodiny, než pošta otevřela." Když máte co do činění s netrpělivým Francouzem, zásadně se nestyďte lhát, jako když tiskne, a nevšímejte si toho, že vám nevěří. Nenávidí vás i tak.

„Ten počítač jste si nekoupil," remcal chlap, sundal si z temene hlavy sluneční brýle a mával jimi na mě tak bojovně, jako by litoval, že místo nich nedrží prázdnou flašku.

„Ne, ale zaplatil jsem si za to, a zbývá mi..." předstíral jsem, že se dívám na odpočet ubíhající na spodku obrazovky, „...zbývá mi čtyřicet pět minut, pokud budu chtít. Takže když laskavě dovolíte..." Francouzština nabízí přehršli způsobů, jak někoho zcela zdvořile poslat do prdele.

Alexa mi poslala další přílohu. Tentokrát pěkně baculatou, ale byl jsem už tak spravedlivě rozhořčený, že mi bylo jedno, jak dlouho se bude načítat.

Jenže brzy jsem toho začal litovat. Na fotce, která se mučivě pomalu zhmotňovala, byla Alexa s nějakým chlapem. Byl svalnatý, blondatý, spokojený sám se sebou - a objímal Alexu kolem ramenou. Vypadala snad krásněji než kdy dřív. Vlasy, světlé, ale ne tolik jako on, měla ostříhané nakrátko a vyčesané do špiček. Nos, který jsem tak rád ožužlával, se jí při úsměvu pomilováníhodně vraštil. Dívala se mi přímo do očí, ale já věděl, že mě vlastně nevidí. A i ten úsměv že nepatří mně.

„No, je krásná, ale už někoho má," přispíšil si s komentářem ten s brýlemi.

„Prosím, dejte mi laskavě na čtyřicet pět minut pokoj." „Tak dlouho u toho nebudete. Slíbil jste, že už končíte." „Cest cela, oui," odpověděl jsem. To je jeden z těch zdvořilých způsobů, jak někoho poslat víte kam.

„Tady je můj bilingvní problém," psala Alexa. „Vlastně ne dvojjazyčný. Saša je Ukrajinec, takže angličtinu má až jako třetí jazyk, po ruštině a ukrajinštině, a já jako druhý. Takže máme vlastně pentalingvní problém. Existuje takové slovo?" Upřímně řečeno: koho to tankuje?

A pak mi to docvaklo: Ukrajinec? Takže syn toho přítele její matky? To je přece krvesmilstvo, ne? Přinejmenším se zdálo, že to není o nic méně ulítlé než ty moje problémy s Brigitte. „Tak hlavně aby se vám u toho ty jazyky moc nezamotaly," nic lepšího jako odpověď mě nenapadlo. Ale i tak to ve mně vyvolalo dost odporný obraz: dva jazyky, propletené jako pářící se plži. Utekl jsem od počítače, jak nejrychleji to šlo, a šel jsem si odemknout kolo.

Další položka na seznamu dnešních konfliktů: předvedu Florence, jaký jsem si pořídil nový, luxusní přepravní prostředek.

5

Florence byla sama, mlsala na dvoře kafe se sušenkami, rozložená na týkové lenošce, jako kdyby fotila reklamu na zahradní nábytek.

Sluníčko už vysušilo ranní mlhy, ale Florence nebyla nahoře bez, jako tady předtím u snídání bývala. Tatíkův vliv byl cítit ještě před tím, než sám tatík dorazil.

Měla na sobě ty bikinky a zavínovací sukni, z níž měla vysunutou jednu dlouhou, hladkou nohu; vyhřívala si ji. Najednou jsem ucítil píchnutí viny, nebo spíš hlouposti, nad tím čerstvým záchvatem žárlivosti vůči Alexe. Florence je tady, z masa a kostí, není to jen balíček pixelů, co na druhém konci stojí vedle nějakého Ukrajince.

„Pořídil jsem si kolo," hlásil jsem. „Kde je?"

„Nechal jsem ho venku."

„Aha, strach ti nedá mi ho ukázat, co?"

„Strach?"

Šel jsem odemknout svou novou akvizici od kandelábru. Když jsem kolo dotlačil na předzahrádku, trochu to bylo, jako kdyby na dvůr

statku vplula letadlová loď, a tak jsem Florence prominul ten výbuch nevěřícího smíchu. „No ne, Paule, to je legrační. Běž to vrátit.”

„Legrační možná, ale jezdí to.” „Budu dělat, že jezdíme každý zvlášť.”

„Já vím, já taky nechtěl přesně tohle, ale mrkni sem.” Zabořil jsem prst do polstrování sedla. „To by ti namasírovalo zadeček skoro stejně pěkně jako já.”

„Kolik to má vibračních rychlostí?” rýpla si.

Naše hádka skončila jako obvykle v posteli, pak v koupelně, pak zase v posteli.

„Tak co, kdy má přijet tvůj táta?” zeptal jsem se asi tak o hodinu později, když jsem ležel na posteli roztažený jak široký, tak dlouhý, a nebyl jsem s to pohnout jedinou částí těla kromě rtů a hlasivek. Mluvil jsem k Florenciným zádům. Zrovna si vybírala kalhotky ze štůsku v otevřeném kufru. Na jedné hýždí měla ještě pořád obtisknuté moje prsty. Anebo svoje vlastní prsty? přemítal jsem lenivě. „Dneska odpoledne.”

„No paráda, to máme čas zajet si ještě na pláž, než dorazí.”

„Já nechci.”

„Ty nechceš k moři?”

„Je to snad taky moje dovolená, ne? Nechci se každý den tak namáhat. Aspoň teda ne na kole.” Plácla mě květovanými kalhotkami po noze. Pokud se tedy něčemu tak titěrnému vůbec dá kalhotky říkat. Kalhotečičky... to zní přesněji.

„Když mi dovolíš, abych ti sehnal slušný kolo, nebude to dřina, ale hračka.”

„Já dneska dopoledne nechci dělat vůbec nic. Chci se jenom povalovat na zahrádce, číst si a tak.”

Zamyslel jsem se nad tím, ona si vybrala tričko a jinou zavínovací sukni a položila oboje na postel, aby si to mohla hned po sprše obléct. Celý den jenom polehávat, to mi připadalo jako plýtvání tak pěknou pláží, zvlášť když po zahájení provozu čajovny ztroskotáme oba na pěkných pár měsíců v Paříži. Pokud ji teda k tomu provozu vůbec dokopeme.

„Ale najdeš si dopoledne čas, abys zavolala našemu příteli Nicolasovi, vid’?”

„Pozdějc, Paule. Ještě jsem ani nedosnídala.“ „Jak chceš, já mu teda zavolám hned, než vyrazím k tomu moři. Kolik je, tak půl jedenáctý? Parta by už měla dvě hodiny makat.“ „V pohodě, zavolej mu.“ Odešla do sprchy. Co by se o to starala. Naprosto mi unikalo, jak někdo, kdo je tak činorodý a hovorný v posteli, může být tak pasivní při čemkoli jiném. Samozřejmě ne že bych si na ten sex stěžoval. Jen mi připadalo, že by bylo milé, kdyby stejný smysl pro týmovou práci projevila i v jiných oblastech našeho společného života.

Jenomže ono je to dost těžké, cítit se ukřivděně vůči někomu, kdo zrovna prokázal jisté neopominutelné služby vašemu ještě rozechvělému tělíčku, a tak jsem polkl pýchu a sáhl jsem po telefonu. Ležel jsem pořád nahatý na posteli, jako kdybych chtěl Nicolase popíchnout tím, že poslední dobou spím s Florence já. Víím, že to je malichernost, jenže při jednání s francouzskými architekty se tonoucí investor i stébła chytá.

„Začnou nejpозději v pondělí,“ ujišťoval mě Nicolas; nejdřív jsem mu ale musel vysvětlit, kdo že to vlastně jsem. „Jak se má Florence?“ Evidentně byl toho názoru, že o nudných pracovních záležitostech jsme toho už namluvili až dost.

„Jak se má *Florence*?“ Přesl jsem do angličtiny, které on rozuměl velice dobře. „Nic víc mi neřeknete? Já chci vědět, jak se má naše čajovna. Jak to udělám, aby byla dokončená v termínu? Takovou otázkou byste se měl zabývat. Žak ze to ztalo, šé mám už tét' čtyři dny spoštění, a éště se na nís nésachlo?“ Ten posměšný francouzský přízvuk ho musel nevyhnutelně nakrknout k nepřičetnosti, ale co má bejt?

Nicméně zvítězila jeho sebeláska. „T'inquiète pas, Paul, pas de panique,“ zavrnl. Že prý si nemám dělat starosti a propadat panice. Korunu tomu nasadil tím kamarádíčkovským tykáním. „Jenže já mám starosti, Nicolasi.“ Zase jsem se vrátil k čisté, školní angličtině bez zmasakrovaných hlásek. Mluvil jsem jako paní ředitelka soukromého školního penzionátu, která žákovi vysvětluje, že když se nebude mýt za ušima, skončí v pekle. „Mám starosti, a dost, a ty bys je měl mít taky. Protože pokud se zpozdí otevření čajovny, zpozdí se i tvůj honorář. A moc, moc se zpozdí. Jasný, kamaráde?“

„Bonjour, Monsieur Bourbon." Stiskl jsem napřaženou ruku a vši silou jsem se snažil vypadat jako člověk, který je hoden té pocty, aby souložil v jeho letním sídle s jeho dcerou. Natáhl jsem si čisté tričko a svoje nejlepší šortky.

„Bonjour, Paul." Vyslovil moje jméno správně, což jsem ocenil. Ve Francii se tím obtěžuje málokdo.

Byl to velice zdatně vypadající chlapík... na svůj věk. Tak nějak připomínal stárnoucí bollywoodskou hvězdu. Měl dokonalou pokožku, podstatně tmavší než Florence, a jako by někdo věnoval hodiny mydlení a holení jeho brady a tváří, takže jsou teď dokonale hladké. Na rozdíl od svého syna neplešatěl a husté černé vlasy měl ostříhané na Hughu Granta, vzor polovina devadesátých let. Bohémsky schlíplé. Bylo mu něco přes padesát, ale oblíkal se, jako by mu bylo o dvacet méně, na sobě měl bezchybně vyšisované džíny a plandavou, švestkově modrou košili, která mu zakrývala blahobytné břicho. Na nohou měl tenisky naboso. Ačkoli zrovna přijel taxůvkou z La Rochelle, už teď bylo na první pohled poznat, že patří do kategorie zdejších cyklistů s rezavými koly.

„Hodně jsem toho o tobě slyšel." Srdečně mi třásl rukou. „Zvlášť o tom, jak se vyznamenáváš s bylinkovým čajem."

„Oh oui, to mě moc mrzí." Usilovně jsem se tvářil jako zdrcený pocitem viny.

„Ale ne, s tím si nelam hlavu." Uchechl se, jako kdyby se Brigitte podobné věci děly v jednom kuse, což byla navíc asi pravda. „A hrozně mě mrzí to s tím autem."

Smích mu na tváři strnul, jako kdyby do něj právě vrazil korejský terénní vůz. „S autem?"

A do prdele, on to ještě neví. „Florence?" zeptali jsme se oba naráz.

Nakvašeně si hekla a pak drnčivě odříkala stručné vysvětlení, jak se všechno stalo, i když na můj vkus v něm dostatečně nezdůraznila, že

já osobně jsem v tom naprosto a dokonale nevinně. „Ty jsi mi zničil auto?“ Tmavě hnědá pokožka mu začínala pod bradou rudnout.

„Ne, někdo na mě vrazil. Proti mně. Do mě," snažil jsem se probourat houští francouzských předložkových vazeb. „Takže se opravy budou platit z jeho pojistky?" „Ehm..." Kdybych tušil, že mě tenhle rozhovor čeká, byl bych si nachystal menší, leč přesvědčivou prezentaci v Powerpointu. Já se ale jen zatvářil tak rozpačitě, jako kdybych rovnou řekl: „Ne, milej zlatej, zacvakáš to ty."

Můj potenciální tchán si založil ruce s pečlivě ostříhanými nehty v bok a zcela se oddal záchvatu zuřivosti. Réunion je sopečný ostrov, a tenhle pán tedy rozhodně uměl vypustit lávu i s popílkem. Všichni, kdo byli mezi poštou a surfařskou pláží, určitě slyšeli, co si myslí o mně i o Florence - jací jsme to nevděční packalové, co nemají patřičnou úctu k rodičům, neumějí se chovat, neumějí řídit auto, a vůbec neumějí nic, co by je pozvedlo nad úroveň šimpanzího mláděte.

A pak Papa zcela nečekaně sklapl, oddusál do patra a tam začal práskat kufry a kopat do nábytku.

„To nic," špitla mi Florence, jen co jsme měli za sebou minutu ticha za naši poklidnou dovolenou. „On se velice rychle zase uklidní. Vždycky takhle řve, ale když mu neodporuješ, za pár minut na to zase zapomene."

„Že by zapomněl, jak mu někdo nabořil auto, to teda pochybuju. Tys mu to nepověděla?"

Noh," odsekla. A jestli nevíte, co to znamená, tak totéž, co „non", le s přidanou smrtící dávkou lhostejnosti. Zase ta její nesnesitelná pasivita.

„Co je, zase jako s tím Henriho polem? Připadalo ti, že nemá cenu se o tom zmiňovat?"

„Ale no tak, Paule, nezačínej zase."

Najednou mi došlo, že má pravdu. Není důvod si začínat. Ji totiž vlastně nezajímá, co jí říkám. Nabourané auto, to je kdysi dávno, a někde daleko v Corrèze, a pokud jde o ni, ať si to tam klidně taky zůstane. Rychle jsem nabýval dojmu, že Florence neumí a nehodlá se stavět k problémům čelem.

Napadlo mě, že co se čajovny týče, čeka ji teda dost velký šok. Pokud ty termíny nedoženeme, nečekají nás jenom takové prkotiny, jako jestli se po tom, co nás dořval její tatík, ještě seřveme i navzájem. Naopak, všechny ty problémy doženou nás a rovnou nám dají jednu svižnou do zubů.

7

Jak Florence předpověděla, vulkán se brzy zase uklidnil. Monsieur Bourbon zavolal do autoservisu, celé si to poslechl, dal řeč s místními četníky; k večeru už byl zase milý a dobrosrdečný. A prý že mu mám říkat Charlesi a že mu mám „tutoyer“. Tak jsem mu tykat začal.

Místo omluvy jsem zaplatil večeri v té šikézni kůlně. Charles se choval velice laskavě. Dokonce navrhl, ať po tom všichni zajdeme do baru u moře na panáka. „Myslím, že tam je i program. Zpěv, tanec.“ „Paráda,“ řekl jsem diplomaticky.

„Já jsem hrozně unavená, chci jít domů.“ Florence na důkaz zívla. Tak mě napadlo, jestli je to opravdová únava, anebo jenom únava z přítomnosti rodiče. A pokud to druhé, proč mě do toho nepojme taky?

„Jak chceš, půjdeme do baru s Paulem sami,“ rozhodl Charles. Šel se vyčurát, a jak jsme s Florence stáli venku, v chladném větříku od moře, začal jsem škemrat, ať jde s náma aspoň na jednu.

Marná snaha.

„Hlavně mu nedovol, aby to s pitím přehnal,“ varovala. „Když se nacucá, začne se chovat trochu divně.“

„Tak proto jsi najednou tak děsně unavená? Nechceš dělat papírkovi chůvu - a chceš, abych to udělal za tebe?“ „Oui,“ přiznala nestydatě.

„Takovou maličkost pro mě uděláš, nebo ne?“ Přitiskla se ke mně tím báječným tělem, zatvářila se jako raněná laň a políbila mě.

Jenomže, přemítal jsem zoufale, jak *já* mám jejímu tátovi bránit v pití? Nedokážu v tom bránit ani *sobě*.

Za chvílku jsme už s Charlesem seděli před velikou, načančanou restaurací naproti přístavu, v rohu terasy, kde už ze stolů sklídili příbory a prostírání, takže byly zase nachystané jen pro pití. Přišel svižný mladý číšník, opálený a profesionálně sebejistý, a proč taky ne, vždyť tu je na brigádě už dva nebo tři týdny. „Messieurs, c'vám nabídnou?“ Už si osvojil to číšnické brebentění. „Minerálku?“ nadhodil jsem nesměle.

Charles se na mě podíval, jako kdyby mě náhle sklátila nemoc šílených krav. „Deux ballons de blanc,“ objednal. Dvě sklenky bílého. „Petit, moyen, grand?“ vyzvídal pingl.

Skoro jsem se rozesmál. To jsem nevěděl, že číšníci se už snaží ožulit i vlastní, francouzské turisty. Charles zrudl jako krocan.

„Za těch dvacet nebo kolik let, co jezdím v létě sem do Ars, jsem vás neviděl. Jste tu letos nový, že?“ Charlesovi se na horním rtu udělala kapka potu.

„Oui.“ Číšník nejistě přešlápl.

„A změnila se snad francouzština od té doby, co jste tu začal dělat?“

„Monsieur?“

„*Un ballon* je výraz, který označuje normálně velkou sklenici vína, nebo ne? Tak jak se mě můžete vyptávat, jestli chci velkou? To je jako ptát se, jestli chci litr piva velký nebo malý. Už si rozumíme, mladíku?“

Číšník byl dost chytrý, aby pochopil, že o tomhle se nemá cenu hádat. Už se jen zeptal, jaké víno chceme, a odešel. „Pcha, jeho rodiče si tu pronajmou dům na jeden měsíc ročně, a už si myslí, že je ostrov jejich,“ prohlásil Charles. Pravděpodobně tím myslel, že nefalšovaný ostrovan je jedině on, protože on si ten prázdninový dům koupil.

„A víš, kolik tihle lidi platí za nájem jednoho z těch mrňavých domků?“ Charles nakrčil nos na lidi sedící okolo nás, z nichž někteří si nevšimli, že se už stmívá, a pořád měli na očích sluneční brýle. To jsem nevěděl, a tak mi to řekl. Otřesné.

„Ale je to tak,“ potvrdil. „A když si tu dneska někdo chce koupit slušný dům, takový, co není jenom prefabrikovaná krychle na poli zamořeném spoustou dalších podobných děsů, oh là là!“ Znovu mi řekl, kolik to stojí. „Za to by sis koupil všechny statky v Corrèze,“

mírně přeháněl. „Anebo tři domy na pevnině, pár kilometrů odsud. Jenomže lidi se shodli, že je to tady *chic*, tak platí." Dostali jsme víno a k tomu jako omluvu mističku krevet a párátka (nejspíš namočená v kurare).

„Ale on to je moc krásný ostrov," namítl jsem. Všiml jsem si, že některé lidi od sousedních stolů Charlesův hlasitý výklad o nejnovějších trendech v cenách nemovitostí urazil. Koneckonců, ve Francii není moc zdvořilé mluvit o penězích.

„To ano, krásný ostrov to je. Zelený, úrodný." Zmáčkl mi nohu, jako kdybych zdrojem té úrodnosti byl já sám. „Prosluněný, sexy," pokračoval. „Ale když já kupoval ten dům, skoro nikdo sem nechtěl jezdit. Kromě pár bohatých Pařížanů, co sem jezdili právě proto, že to bylo tak nedostupné. Než postavili most, stály se celé dny fronty na místo na takovém mrňavém trajektu. Takže všichni Pařížani měli tady na ostrově maličká rezavá 2CV. Nejnebezpečnější auta v Evropě. Moře to rozežíralo jako cukr v kafi, jeden nikdy nevěděl, kdy se mu to rozpadne na kusy, a zjistil to, až když mu začala odpadávat kola. Něco jako u mého auta, ha? Cheers!" a pleskl mě u toho anglického přípitku po stehně. „Cheers. A s tím vaším autem je mi to fakt moc líto." „To se zařídí. A tykej mi. Hej, *le petit!*" Mávl na číšníka. „O čem jsem to mluvil? Aha, o těch snobech s rezavýma 2CV. Ha!" Vůbec si nevšímal toho, že osazenstvo řady okolních stolů upadlo do zarputilého mlčení.

Ještě jednou jsem zkusil ten fígl s minerálkou, ale stejně marně jako předtím, a pak jsem to vzdal. K čemu je člověk na dovolené ve Francii, když ne k tomu, aby seděl na zahradňačce, popíjel víno a díval se, jak v přístavu zvoní ocelová lana u stěžňů jachet skoro tolikrát, kolikrát on si přitřukne skleničkou?

Jenže to vypadalo, že každá další sklenka otevírá novou Pandořinu skříňku s maléry.

„Jsme všichni imigranti," popichoval Charles u čtvrté sklenice. „Na tomhle ostrově jsme imigranti všichni." Jasně dal lidem od ostatních stolků najevo, o kom je řeč. „Ale já jsem nejspíš víc místní než kdokoli z nich. Jeden z mých předků, mimochodem běloch a Francouz se už před revolucí přeplavil na Réunion z La Rochelle. A

vsadil bych se, že tu nikdo nemá tak francouzský křestní jméno jako mám já!"

„Ano, Charles, to je velmi francouzské," souhlasil jsem. „Co? Ne, já vlastně nejsem Charles. Nebo ne docela. Jmenuju se Charlemagne Napoléon Vercingétorix." Na posledním jménu, které já mimochodem slyšel prvně v životě, krapet škobrtl. „Ver...co?"

„To je jméno galského náčelníka. Krále, co bojoval proti Římanům. Já jsem prostě Asterixův brácha z Indie!"

Zakuckal se vínem, trochu ho vyprskl. Manželskému páru kousek od nás to stačilo k rozhodnutí, že je ta pravá chvíle jít domů. „A víš, proč mám na rodném listě všechny ty Napoleony a tak?" zeptal se.

„Protože tvůj táta nevěděl, jak se správně píše Charles?" hádal jsem.

„Ne. Protože ve Francii platí bezva zákon, co rozhoduje o tom, jaký jména se budou dětem dávat. Když jdeš na radnici do matriky, zapsat dítě, úředník za přepážkou - l'employé au guichet - ti to může zatrhnout. Nezapomínej, že takovej l'employé au guichet je nejmocnější člověk ve Francii. A je jedno, za jakou přepážkou sedí. Vive le guichet!"

Zvedl jsem sklenku k přípitku na úřední přepážky. S pár podobnými lidmi jsem se setkal, když jsem se snažil získat povolení k pobytu. A zažil jsem, jak okamžitá nálada jediného člověka může rozhodnout o celém vašem osudu.

„No a ta baba za přepážkou si usmyslela, že to jméno, co pro mě chtěl otec, není dost francouzské. Taky to bylo indické jméno, Rád-živ, jako se jmenoval Gándhího syn. ‚C'est pas français, ça,‘ řekla mu, no a otec se ze srandy zeptal, co by si jako představovala. Charlemagne? Napoléon? Vercingétorix? A ona to všechno zapsala a dala na to razítko a voilà. Místo budoucího indického prezidenta ze mě udělala najednou Karla Velikého, francouzského císaře a jednoho galského náčelníka navrch. Vive le roi!"

Dorazil sklenici a začal si hlomozně povykovat nějakou roajalistickou písničku, za kterou by nás možná z hospody vyrazili - nebýt toho, že všechny vyrušil jeden rybář tím, že explodoval.

Na kraji přístavu bylo pódium a tam si stoupl nějaký chlapík v hrubé plátěné haleně, dupal a hulákal nějakou námořnickou odrhovačku. Mikrofon ze všeho do poslední táhlé souhlásky dělal něco na způsob zvukové světlice. Už to bylo dost děsné, ale pak se přidali ještě i jeho tři kumpáni a začali plašit všechny krevety na západním pobřeží až někam daleko mimo francouzské teritoriální vody. Charles byl buď příliš opilý, nebo příliš hluchý, než aby mu to vadilo. Vstal.

„Jde se tancovat!“

S Karlem Velikým se není radno hádat, a tak se mu povedlo mě vytáhnout na nohy.

Naštěstí jsme nebyli jediní, kdo vstal. Přidali jsme se ke skupince tanečníků v domorodém odění, kteří se věnovali jakémusi hopsavému tanci, jenž se zřejmě skládal z obrovské námahy s nulovým výsledkem, plus něco jako kolektivní rozhánění zácpy. Zažil jsem už skotské veselice, ceilidh, kde musíte zvedat partnerku do vzduchu, anebo se zase točit dokola tak zběsile, až vám odstředivá síla svlíkne spodřáry. Tady ale všichni upírali oči na vlastní nohy, podupávali jimi a u toho máchali rukama jako papoušek, který se bojí vzletět a neví, co s tím.

Charles všechny správné kroky znal a vysloužil si obdivné pohledy od několika dam v černých krojích podobných dirndlu. Vykouzlil jakousi volnou, bollywoodskou variantu toho odzemku, s důrazem na sugestivní pohyby obočím. Vybral si postarší, šedovlasou tanečnici vypadající jako stará panna, a jako by na její počest tančil rybářský tanec plodnosti, kde on představuje trauler a ona hejno mořských okounů. Potvrzovalo to Michelovo líčení o tom incidentu s Ginette, manželkou starého statkáře. Zdá se, že když se milý Charles nacamrá, zapalují se mu lýtka po stárnoucích venkovankách. Jeho nynější oběť prozatím pokračovala v pohopsávání nerušeně, snad jen občas vrhla znepokojený pohled po Charlesových kroutících se

slabinách. Já se mezitím doplížil na parket a zběsile jsem toužil, aby se ten veliký růžový měsíc co nejdřív zřítíl a celý večírek ukončil.

„Viděls ji?“ zeptal se Charels, když třasák skončil a mně se povedlo mu odervat prsty z lemu její dirndlovité spodničky. „Není špatná, co? Myslíš, že bych si jí měl říct o telefonní číslo?“ „Ne,“ odsekl jsem. „Myslím, že bys už měl jít se mnou domů.“ „Ještě ne. Koukej!“ Charles ukazoval k pódiu, kde nějaký staroch v džínách začal jódlovat (nebo dělat cosi francouzského toho druhu). Načež jsme si zašli trsnout, což by mohla být zábava, ale jen kdybych měl jako partnerku některou z těch mladých šťabajzen, ne Charlese. Ale řekl jsem si, že bude lepší, když ho budu držet nakrátko u huby, aby mi neodtancoval někam mimo dosah a nevyjel po nějaké další nic netušící penzistce.

Odtáhnout z parketu se mi ho povedlo až poté, když se mi pokusil švihnout nohou přes hlavu, ale jen švihl sebou. „Kam mě táhneš?“ chtěl vědět. „Domů?“ zkusil jsem to.

„To ne, je moc brzy,“ rozeřval se. „Jdeme na panáka!“ A nohy se mu rozešly každá jinam, jako kdyby se nemohly dohodnout, který bar si vybrat.

Zase jsem ho chytil, aby mi neupadl. Kdyby se teď svalil, musel bych jít pro ty rozezpívané mořské vlky, aby mi ho pomohli odnést domů. „Aha, ty se na mě zlobíš kvůli té ženské,“ řekl a zatvářil se ublíženě. „To se ale nesmíš zlobit. Já za to nemůžu. Však jsi viděl Brigitte, tak je ti jasný, proč už nejsme to, sexuálně aktivní.“ Sexuálně aktivní? Tím se vysvětluje ta Brigittina fixace na cukety i ta zaplavená koupelna.

Začal jsem Charlese vléct dál od nábřeží, hlavně proto, aby se už nemohl svěřovat lidem v širokém okolí s podrobnostmi ze svého neutěšeného pohlavního života.

„My jsme bejvali to, aktivní,“ přeřvával hudbu. „A moc. Mívala nádherný kozy. Jako tahle. Bonsoir Madame!“ Odtáhl jsem ho z dosahu nového objektu jeho touhy, protože ve skutečnosti to byl nějaký tlouštík v růžovém tričku. „A taky byla moc dobrá v orálním sexu,“ řval Charles jako mlhová siréna. „Vždycky tím jazykem tak jak-ko... jakóó...“

Poslední slovo se změnilo v bolestné zajíknutí, protože vrazil do betonového sloupku.

Ted', když zmlkl, jsem ho mohl chytit pod jednu paží a smýkal jsem jím v relativním poklidu po silnici k domovu. „A jsme tady.“ Otevřel jsem branku vedoucí na dvorek a strčil jsem ho dovnitř.

Charles byl najednou zase plně při vědomí. „Bonne nuit, Paul, bonne nuit. A s tou ženskou si nelam hlavu. Třeba nám popřeje víc štěstí zítra, he?“ Poplácával mě po tváři, pokorně se odporoučel dovnitř a broukal si u toho písničku, kterou tam u moře pořád rituálně masakrovali.

Byla půlnoc. Kdoví proč jsem byl příliš vyčerpaný, než abych šel na kutě. Napadlo mě, že je ta pravá chvílka na cyklistickou projížďku v měsíčním svitu.

Potíž byla jenom v tom, že k mému hypermodernímu bicyklu nedodali světla. Čím to je, divil jsem se, že technologie umí dělat tak ohromné skoky nejen dopředu, ale i zpátky? Nebo se snad konstruktéři horských kol o světlech nedoslechli? A o blatnících? Když jsem byl kluk, klidně jsem mohl jezdit na kole v dešti, aniž bych pak vypadal, jako bych si podělal gatě.

Nedalo se (doslova) svítit, musel jsem si vzít jednu z těch starožitných pleček. Protočil jsem jim kola a zjistil jsem, že jeden stroj má rezavé, ale funkční dynamo. Už jsem jen vzal jeden polštářek ze zahradního lehátka, gumičkou jsem ho připevnil k sedlu a vyrazil jsem do hudebního hluku a do tmy.

Cyklostezky byly prázdné a strašidelné a mně trvalo nejmíň dvacet minut, než jsem se dostal mimo dostřel hudební produkce v přístavu. Když jsem zastavil u smolně černého jezírka v slatinách, slyšel jsem jen šustění rákosí, pleskání vyskakujících ryb a náhlé výkřiky nějakých ptáků nebo jiných zvířat - nedokázal jsem poznat, jestli vríská lovec, anebo jeho kořist. Ohlédl jsem se po osvětlené kostelní věži a po paprscích světla od přístavu, nasál jsem ze vzduchu sůl. A najednou jsem musel zavolat Alexe.

Jenže... proč vlastně volám? Navíc takhle pozdě. Když nejde o holku, se kterou zrovna chodíte, potřebujete nějaký důvod. Mohl jsem se pochlubit, že jsem se zrovna pokoušel po francouzsku džajvovat, což

se mě kdysi pokoušela naučit, jenže to by nám oběma jen připomnělo, jak jsme se svého času poprvé rozešli, protože jsem se ten večer v tančírně zlískal tak, že jsem pak musel použít kondom v posteli úplně jiné ženské. Taky bych se mohl s falešně lhostejným tónem přeptat, jak přesně by charakterizovala svůj vztah s tím chlapem na fotce. Ale ne, to je ubohý. Anebo co prostě říct, že jsem si s ní chtěl popovídat? To byla ta nejděsivější výmluva ze všech. Protože to byla pravda. Ne, polopravda. Nešlo o to, že bych tak prahl po nezávazném popovídání s ní. Potřeboval jsem jí vypovědět svoje pochybnosti a obavy. Můj pobyt na rajském ostrově začíná být stejně vachrlatý jako moje katastrofální výkony v Corrèze. Že by na francouzské dovolené bylo cosi, co nejde dohromady s mou osobou? Rád bych slyšel její názor, protože jsem si jejích názorů vážil.

A taky jsem si chtěl popovídat o jejích starostech, o té filmové stáži, o jejích plánech. Rád jsem se s ní dělil o životní sílu. Líbilo se mi, jak se hihňá, když si dělá legraci sama ze sebe, anebo ze mě.

A když na to přijde, prostě a jednoduše jsem rád poslouchal její hlas. Kurva drát. Měsíček a vínko, ty tě dostaly, říkal jsem si. Našel jsem si její zrychlenou volbu dřív, než jsem měl čas vyměknout. Mobil ve tmě jasně zasytěl a napojil se přes satelit na ni. „Haló?”

„Ahoj, tady Paul.” „Cože?”

Kdo?” „Alexo?”

„Ano, já slyším. Lidi, mohli byste laskavě sklapnout?”

V pozadí zaznívalo veselé štěbetání. Je někde ve společnosti.

„Tady Paul.”

„Paule! Ahoj, co děláš?”

Zvukovou kulisu přeřval silný mužský hlas. Co říká, tomu nebylo rozumět.

„Držte laskavě klapačky, jo?” křikla Alexa. Slova hněvivá, ale tón hlasu rozesmátý. „Hele, Paule, byli jsme na netu oba najednou. No není to legrace?”

„Je, ale já byl na poště, tak jsem nemoh...”

„Cože? Neslyším tě.”

„Říkal jsem, že jsem byl na poště...”

„Cože? Tady je hrozně hlučno. Jsme v hospodě.”

„Jo, to slyším. V pohodě, nechtěl jsem nic urgentního. Zavolám ti jindy.“

Nasedl jsem na kolo a odjel jsem ze slaných bažin tak rychle, že jsem si div nezpřerážel hnáty. Asi to bylo tou kombinací slov „jsme“ a „hospoda“. Cítil jsem se osaměle, jako vyvrženec. Ale to je od tebe pitomost, umravňoval jsem se a opíral jsem se do pedálů. Jsi na nádherném ostrově s neuvěřitelně rajcovní holčkou, zakládáš si nový život ve Francii. Jak by řekla moje někdejší anglická přítelkyně Ruth: Přestaň plakat, začni makat.

9

Florence byla v patře, cvičila to svoje pilates, což je něco mezi jógou a aerobikem. Je to divné, ale dívat se, jak to provozuje nahá, nebylo o moc víc sexy než pozorovat dívku při depilaci ochlupení vyčuhujícího zpod plavek. Bralo to jejímu tělu všechnu tajuplnost. „Dobré ráno,“ pozdravil jsem z postele.

„Bonjour. Jak to šlo večer?“ Florence si protahovala ruku, jako kdyby ve zpomaleném záběru bušila na vrata. „Bezva. Tancovalo se.“

„Ano, Papa zbožňuje tanec.“ Lehla si na záda a vykopla nahoru našponovanou nohou. Usoudil jsem, že to už vidět nemusím, a soustředil jsem se na konejšivě bílý strop. „A nejradši tancuje se staršími dámami, řek bych.“ „Aha. A pil hodně?“ „Dvakrát tolik co já.“ „Takže ty jsi mu v tom nezabránil?“

„Ne, nezabránil. A ještě štěstí, že mě varoval Michel, takže jsem věděl, že tvůj tatík se po pár deci začíná nebezpečně mrouskat.“ „To ti říkal?“ Jako kdyby si myslela, že tohle varování si Michel měl nechat pro sebe.

„Jo. Díkybohu. Další položka na seznam věcí, který jsi mi měla povědět sama, Florence.“ Posadil jsem se na posteli a koutkem oka jsem zahlédl její rozkrok; zrovna si protahovala stehenní svaly. „Já ti to řekla.“

„Ne, neřekla. Řekla si, že když se napije, chová se trochu divně. No ale kdo ne? Jenže to je fuk, odteďka když si bude chtít vyrazit a opít se, klidně může, já mu v tom bránit nebudu. Anebo půjdeme všichni a můžeme mu oba bránit v balení krojovaných křepčících penzistek. Co ty na to?“

„Tak jo.“ Florence na mě vystrčila zadní partie a pilátovala dál. Vážně ji ani trochu netankuje to, že v našem vztahu je jakýsi komunikační deficit.

Příští tři nebo čtyři dny všechno probíhalo skoro tak, jako bychom tu byli na dovolené každý zvlášť. Já si vyjel na kole stíhat příliv, Florence spotřebovala půl roční světové produkce ochranného krému proti slunci a válela se na zahrádce. Její tatík chodil na tenis. Po večerech jsme s Papa vždycky šli někam do restaurace a snažili jsme se mu u toho dělat antialkoholní chůvy. Florence se držela své sklenky s vodou Badoit, já dělal první poslední, aby se druhá flaška vína už nepříobjednávala. Díky tomu otec nejevil žádné sklony sebrat se a vyjet po nějaké další místní důchodkyni. Párkrát jsme s Florence zašli do klubu. Prvně to byla docela slušná exotika, dívat se, jak šestnáctiletá omladina škuje kopulačně bedry a dýdžej do toho pouští prachmizerný francouzský rhythm-and--blues a huláká: „Šejk ít, šejk ít, ou hyjé!“ Druhá návštěva už byla k nesnesení.

Jednou jsem si brzy po ránu vyjel na poštu, přečíst e-maily. Alexa mi odpověděla, ale odmítla uspokojit moje zvědavé dotazy ve věci „Kus chlapa z východu“, jen utrousila nějaký žertík o tom, že Ukrajinci jsou hodně podobní nám Anglosasům. Blázní hlavně do fotbalu a do chlastu, jak napsala. Znovu se zmínila, že bude asistovat při natáčení nějakého filmu, a taky že brzy by v Paříži měla být výstava jejích fotek a že až to bude jisté, dá mi vědět. Ze prý by byla ráda, kdybych viděl jednu svou fotku. Nevzpomínal jsem si ale, že by mě kdy fotila. Nejspíš mě vyblejskla ve spánku. Tak jen doufejme, že u toho neslintám.

Už jsem byl na ostrově něco přes týden.

Jednou pozdě odpoledne jsem se na kole vracel domů z pláže, předtím jsem celé odpoledne rajtoval na vlnách, a najednou jsem ucítil

někde na zadku nezvyklé vibrace. Rozhodně jsem neměl mobil zastrčený v kapsách tak, aby si chtěl hrát na čípek. Takže muselo být něco s kolem.

A bylo. Píchnul jsem. Pneumatika byla úplně prázdná.

Jak se to do hajzlu mohlo stát, zaskušel jsem. Vždyť ten krám má pláště tlusté jako traktor!

Neslyšel jsem prasknutí, ani jsem necítil, že by vzduchu ubylo náhle, takže to zřejmě spíš jenom uchází prasklinou. Bude stačit, když to napumpuju, co to půjde, a snad to vystačí na ten kousek cesty k půjčovně - a budu za vodou.

A v tu chvíli jsem si všiml toho mnohem horšího problému. Rám kola byl vyrobený z hliníkové slitiny, jaká se používá na trupy stíhaček, jeho řidítka zřejmě konstruoval početný tým fyzioterapeutů a brzdy by zastavily i lokomotivu - ale pumpičku k tomu nedali, to kurva ne.

A aby to nebylo málo, ventilky ten šmejda měl tak moderní a atypické, že ať jsem zastavil kolemjedoucích cyklistů, kolik jsem chtěl, ani jeden neměl pumpičku, která by se při snaze dát mému stroji polibek života zmohla na víc než na bezútěšné syčení. A největší mizérie byla, že mi pak jedna nafrněná snobka na rezavém středověkém kole značky Raleigh udělala přednášku, že jsem se měl radši držet vyzkoušených starých anglických technologií a nevytahovat se s tímhle supersonickým udělátkem.

„Teď budete muset to svoje veledílo moderního umění dotlačit až domů,” pošklebovala se a pak povýšeně a v oblaku zvířené rzi odjela pryč.

Jenomže se ukázalo, že se plete.

Ušel jsem jenom jednu dvě stovky metrů, když tu jsem si všiml auta, které jelo po silnici podél cyklostezky. Byl to velikánský zelený koráb silnic a na střešním nosiči měl cedulku TAXI. Takový zázrak nemůžete nechat jen tak.

Odskočil jsem ze stezky až doprostřed silnice a začal jsem máchat rukama, což všude na světě znamená: „Jestli nezastavíte, nadělám vám po celém čelním skle šmouhy od krve.” Šofér, odolně

vyhlížející starší pán s pihami od opálení na temeni plešaté hlavy, se vyklonil z okna. „Chcete do Ars?“ zeptal se.

„Ah oui,“ přikývl jsem tónem člověka, který zoufale potřebuje poslat právě tam.

„Já totiž dál nejedu.“

„To úplně stačí. Pronajal jsem si to kolo v Ars a potřebuju ho opravit. Píchnul jsem.“

Naložili jsme bicykl dozadu a jelo se. „Vy jste Angličan,“ poznamenal. „Ano.“

„Udělal jste chybu.“ Co tím myslí, že byla chyba nenarodit se jako Francouz?

„Vážně?“

„Ano. Řekl jste: ‚Je suis crevé.‘“ „Ano, to jsem řekl.“

„Ale to znamená, že jste hrozně unavený.“

„Opravdu?“

„Správě jste měl říct: ‚J'ai crevé.‘ To znamená, že máte díru v pneumatice. Enfoiré!“

Poslední slovo nebylo určeno jako výraz znechucení nad tím, jak przním francouzštinu; nadával nějakému pubertákovi, který si zrovna spletl silniční provoz s cyklotrialem, skočil s kolem ze stezky na silnici a přefičil nám rovnou před nose. „A *crever* taky znamená umřít. To se tomu smradovi málem povedlo, co?“

Společně jsme se nad tím žertem zaradovali.

„Moc krásné kolo,“ poznamenal a ukázal bradou někam za sebe, k mému nepoužitelnému stroji.

„Vám se líbí? Na mě je moc složitě.“

„Podobné mám taky. Když nepracuju, jezdím tu kolem lesa každý den. A často jezdím taky od domu k lodi, mám ji támhle na hlavní plavební dráze.“ Ukázal někam na sever od Ars, kam vedla plavební dráha z přístavu na moře. Vysvětlil mi, že při odlivu je v plavební dráze jenom pár decimetrů vody, takže kotví s lodí blízko od moře, aby ji musel bahnem tlačit jenom pár metrů. Díky tomu může na ryby, kdy chce.

„Vy jste rybář?“ zeptal jsem se možná až příliš nevěřičně. Vůbec se totiž nepodobal těm křepčícím krojovaným harmonikářům, co jsem

viděl. Byl to naprosto moderní pán v tričku s motivem bambusových větviček. Nikde na dohled žádná nepromokavá rybářská halena. „Jenom v zimě. Přes léto obvykle jezdím s taxíkem.“ „Vy tady žijete celý rok?“ „No jistě. Celý rok.“

„A to máte horské kolo, ne ten rezavý starý krám, co tu na nich lidi jezdí?“

„Ha!“ Hlučně se rozesmál, div že tím lomozem nepopraskalo čelní sklo. „Kdepak, já si každé dva tři roky koupím nové horské kolo. Vždycky na konci sezóny, když tu levně vyprodávají kola z půjčoven.“

Půvabná ironie, řekl jsem si. Škoda, že součástí vybavení mého hypermoderního kola není diktafon, abych mohl Florence demonstrovat, že si ničí pánevní kosti marně. A že skuteční ostrované mají úplně stejnou zálibu v měkkých sedlech a dobře naolejovaných převodech jako já.

„No ale kde lidi všechny ty rezavé bicykly berou?“ zajímal jsem se. „To je sem někdo dováží z Indie nebo z Afriky?“ Zase se burácivě rozesmál. „To není špatný nápad. Tak by se na Pařížanech dalo pěkně trhnout, co?“

„Možná by stačilo nechávat loňské bicykly z půjčoven na dešti,“ navrhl jsem. „A až by zrezavěly, s tučným ziskem je prodat.“ „Povíme to chlapům v půjčovně, co vy na to? Můžou si založit novou firmu. Ha!“

Krátce před tím, než jsme dorazili do městečka, odbočil ze silnice na jednu z těch cest, co vedou ke slaným jezírkům. Auto drncalo po hrbolaté cestě tak, až nějaký veliký bílý ibis či co vylekaně odletěl pryč.

„Pojďte, dáme si panáka,“ pozval mě. „A co moje kolo?“

„V půjčovně otevírají až pozdě. Pojďte.“

Zaparkoval mezi několika zánovně vyhlížejícími auty, před dlouhou bílou dřevěnou kolnou. Stála vedle nádrže na pěstování ústřic, kterou právě přílivové stavidlo chlístavě plnilo zelenohnědou vodou. Nad dveřmi kolny byla přitlučená cedule: „Amical des anciens pêcheurs.“ Sdružení bývalých rybářů.

Vevnitř to bylo cítit dehtem, sušenými krevetami a vyvětralým pivem. Ale kromě štosu čerstvě opravených hrnců na vaření humrů to tu vypadalo jako v normální kavárně. Starý dřevěný barpult s kávovarem, pípy na pivo, láhve vína a tvrdého alkoholu. Pět nebo šest vinylových stolků, na každém popelník, tři skupiny povídajících si, popíjejících a pokuřujících mužů, jejichž hlasy se odrážejí od nenatřených stěn. Ti chlapi byli ošlehaní drsníci, kteří navzdory věku vypadali proklatě zdravě - až na jednoho, který vypadal tak na tisíc let, měl dlouhé řasy se zaschlou solí a seschlá kůže mu visela přes líce. Seděl u většího stolu a dým z jeho cigarety stoupal a vytvářel obláček kolem fotky s flotilou velikých traulerů mířících na moře. Připomínka dob, kdy okolní vody byly plné tuňáků. „Salut, Albert," zavolal jeden z kuřáků, jen co jsme vešli. Albert, můj zachránce, obešel celý výčep, se všemi si potřásl rukama a představil mě jako „jednoho Angličana, kterého jsem sebral u cesty".

„Jak se jmenuješ, synku?" zajímal se jeden pomenší chlapík s tváří silně zvrásnělou od slunka. Tykal mi. „Pol," odpověděl jsem. Měl jsem pocit, že si tím ušetříme čas. „Dáš si s náma, Pole?"

„Ano, jedno pivo, s'il vous plaît, a pro přítele Alberta taky jedno."

„Ah non, pas de bière," bránil se Albert. „Radši kapku Pineau." Tak tohle jsem už znal. Pineau de Charentes je místní alkoholizované víno. Docela silné, takový kříženec mezi vínem a koňakem. Vrásčitý chlapík vstal a nalil nám dvě sklenky bílého Pineau s ledem. Všichni jsme se posadili k největšímu stolu, přitukli jsme si a dívali jsme se při tom poctivě jedni druhým do očí. „Na horský kola!" navrhl Albert přípitek.

Vysvětlil ostatním, jak ke mně přišel, a vylíčil jim moje teorie o místních rezavých bicyklech. To vedlo k dlouhé debatě o tom, kdo je vlastně „pravý" ostrovan. Někteří rybáři taky pocházeli z pevniny, ale žili tu celoročně, díky čemuž, jak sami tvrdili, byli opravdoví „Rétais".

„A byli jste rádi, když postavili ten most?" chtěl jsem vědět. „Ha! A jak," odpověděl Albert. Prastarý námořník se na souhlas usmál. „Byli jsme radostí bez sebe, že jo, chlapi?" Všichni ostatní přikývli. „Všichni mladý odsud odcházeli, a kdo by se jim divil. No jen si představte, když měla ženská rodit v zimě a vypadalo to na porodní

komplikace, stejně musela čekat, kdy se počasí zlepší tak, že ji bude moct vrtulník vzít do La Rochelle, no ne?"

„Ale děcka odešly tak jako tak," vmísil se do debaty další. „Kdo chce chodit po patnácti dál na školy, musí na pevninu, a už tam zůstane."

„Ale stejně," pokračoval Albert. „Jenom Pařížani si stěžovali, že most pokazí osobitost ostrova. Chtěli tu mít jenom klid na celý srpen. Ale teď jsou i oni rádi, i když potichu, protože si můžou dojet třeba svejma *Renč Rouvejrama* až před vrata baráku, kterýho cena tak desetkrát stoupla."

„A cena těch našich taky," přisadil si stařec.

To vedlo k halasnému smíchu, dalším přípitkům a vyprávěnkám o starých rybářských kůlnách, co je lidi prodali, aby si je někdo mohl přestavět na letní sídla. Pravý opak chudého Corrèze.

„Ale my bysme pryč nešli, že ne?" zeptal se všech Albert. „Kdepak, tady je počasíčko moc dobrý pro starý kosti. To je to mikroklima.

Nikdy tu nemrzne."

„Jako v Anglii," poznamenal jsem. „Pořád teploučko." Francouzi hrozně milují vtipy o anglickém počasí. Ničím si tu člověk nezíská oblibu spolehlivěji než vtipkováním o tom, že údajně doma máme 365 dnů mlhy a deště. A to i když celý jihovýchod Anglie je sušší než některé části severní Francie.

Tím fórkem jsem si vykoledoval další doliť. Začalo mi vrtat hlavou, kdo to vlastně platí. A jestli Albert nenechal venku běžet taxametr. Jenže Pineau jednomu nedovolí, aby se podobně chmurnými myšlenkami zaobíral dlouho.

„Hele, hele!" Alberta něco napadlo. „Hraješ *baby foot*?" Francouzi takhle kdovíproč říkají stolnímu fotbálku.

„Hraju," přikývl jsem. Stejně jako u toho legračního *džaivování* se ve Francii jedná o zásadní a velmi důležitou sociální dovednost. „Fajn, tak vyndáme stůl."

Najednou všichni začali odsouvat stoly a pár jich zašlo do místnosti za barem a vrátili se se stolním fotbalem.

Ve chvílce jsme zorganizovali turnaj. Utvořili jsme dvojice. Já se dostal do mezinárodního týmu s Albertem. „My budeme kandidáti na cenu za fair play," hlásil Albert. „Protože máme v mužstvu Angličana."

Vysvětlil mi, že když se hraje stolní fotbal „čistě“, což znamená bez protáčení hráčů dokola, říká se tu tomu „jouer à l'anglaise“, hrát po anglicku.

„Když říkáte, že my Angličani hrajeme fair play,“ poznamenal jsem, „je to jenom zdvořilý způsob, jak říct, že pořád prohráváme.“ Zase smích, zase pití, stolní fotbálek, a zase pití. Za chvílku už začalo sluníčko zapadat za bažiny. Měl jsem pocit, že slyším odbíjet zvon z kostelní věže. Jenže kolik je, šest, anebo sedm? Anebo deset?

10

Je pravda, že když se opilý chlap snaží dostat potichu do dveří, vždycky to všichni vědí. „Chlap“ říkám schválně, protože jsem jaktěživ neslyšel, aby se potichu do dveří snažila dostat opilá žena. Buď mám tak chabý rozhled, anebo se ženám líp daří v opilosti zachovávat ticho.

Každopádně když jsem opilý já, jsem fyzicky neschopen vrátit se domů v poklidu. Kdybych se odhodlal jen proklouznout za dveře a ležet na rohožce v předsíni, dokud mi na hlavě nepřistanou ranní noviny, možná bych měl aspoň stín šance, že vniknu domů, aniž bych probudil půl čtvrti.

Jenže když vezmete v potaz, že vás u domu vysadila početná parta stejně zlískaných řvoucích námořníků, že jste se s horským kolem, které se nečekaně proměnilo v obří chobotnici, pokusili prodrat brankou do zahrady, že se vám nepovedlo zjistit, na kterém místě dveří se nachází zámek, že jste sebou několikrát řízli v kůlně při marné snaze najít vypínač nebo aspoň baterku, až pak vám došlo, že tady se stejně nikdy nezamyká, což vedlo k záchvatu hýkavého smíchu, že jste zakopli o schodiště, které dal někdo nerozvázně postavit už v půlce chodby, že jste si nad schody sundali sandály a pak je pustili do přízemí jako dva handgranáty, zkrátka... dá se čekat, že příští den začne několika salvami vzájemného obviňování. A co víc, já jsem jeden z těch lidí, ke kterým se příroda zachovala nelaskavě. Možná jsem jako dítě nejedl dost kašičky. Možná je to

něco v mém organismu, co já vím, třeba mi chybí nějaká patřičná tuková vrstva kolem ledvin nebo jater, prostě občas mě potrefí kocovina tak ničivá, jako když přes vás přejede tank. Ten tank mi rovnou do hlavy pálí teplem naváděné střely a pusou mi sežehuje plamenometem, a celičkový den mi přejíždí sem a zase tam po břicho. Já jen ležím jako lazar a toužím po smrti nebo aspoň po prádelním hrnci bowle s kilem morfia. Anebo ne. Prostě mě jenom nechte klidně ležet, dokud mě čas zase nevrátí k životu a nezabaví té nejhorší bolesti.

Jenže tohle všechno Florence určitě neví, protože od úsvitu druhého dne mě nemilosrdně peskovala, a výklad o tom, jaký jsem to hulvát a ožrala, doprovázela ranami do matrace, od kterých se postel zmítala jako hřebec při rodeu. To, co říkala, nejspíš byla jenom slova, ale mně to do uší dopadalo jako jehly.

Pokusil jsem se o omluvu. Jenže jazyk jako kdyby stávkoval a Florence slovo „prmn“ jako omluva evidentně nestačilo. „Kde jsi byl?“ ptala se už popáté. „Snažili jsme se ti volat z restaurace, ale nebral jsi to.“

„Ryby,“ zaskuhral jsem, i když jsem věděl, že tím to moc neobjasním. „Ryby?“

„Kolo, taxi, ryby, fotbálek.“ „Co?“

„Hrnce... na humry,“ dodal jsem, aby to měla i s podrobnostmi.

„Paule, o čem to mluvíš?“

„Pineau,“ zakončil jsem výklad a to ó na konci jsem bolestně protáhl.

„Co se stalo?“ Je nablblá, nebo co? Nevysvětlil jsem to dost jasně?

„Umřel jsem,“ prohlásil jsem francouzsky.

„Cože?“

„Nejsem moc unavený.“ „He?“

„Duše, kolo, pích?“ „Ah, tu as crevé?“

„Ano.“ Na člověka, který se snaží udržet na vyhazujícím dřevěném hřebci, mě to skoro uspokojilo. Začíná se to aspoň vyjasňovat. „Ale jak se stalo, že jsi sem přišel úplně opilý a o půlnoci?“ A další kolo postelového rodea.

„Kafe?" podařilo se mi vymáčkout, když se mnou postel dodrnkala snad na půl cesty do Wyomingu. „Hodně? Prosím." „Až vysvětlíš, kde jsi byl."

„Kde jsem byl?" Už jen pouhé pomyšlení na kávu jako by přimělo můj mozek k čilejší práci. „Kde jsi byla ty? Kdybys byla se mnou, tak bys byla se mnou."

Eeh... „čilejší" asi není přesné. Chtěl jsem si tím v podstatě postěžovat, že spolu poslední dny trávíme málo času. „Mohli byste oba laskavě dělat míní kraválu?" Ve dveřích se zjevil nabručený Ind s rozčuchanými vlasy a v krvavě rudém pyžamu.

„Ano, omlouvám se," souhlasil jsem s ním. Opravdu je tu moc hluku. „Je to dost velká bída, muset být v domě se dvěma lidmi, co se tu chovají, jako by bydleli v hotelu zadarmo, ale vrchol je, když mě uprostřed noci probudí banda chlapů, co s úděsným francouzským přízvukem zpívají ‚God Save the Queen‘, a když pak ráno musím poslouchat, jak mi někdo demoluje barák." „Ano, omlouvám se," zopakoval jsem.

Když erupce skončila, papá se uklidnil a nechal mě na pokoji. Zbavit se jeho, to je mnohem lehčí než u Brigitte. Nebo u Florence, když na to přijde.

Když jsem zase přišel k čemusi podobnému vědomí, vedle hlavy se mi tyčil obrovský bílý hrnek. Káva, opravdu káva.

Můj otupělý mozek vyslal nejbližší ruce příkaz šinout se k nočnímu stolku, prsty navázaly kontakt s tím kusem nádobí. Hrnek chladil. Káva už tam asi stojí dlouho. Nevadí. Oběť hladomoru se neptá, jestli je první skýva chleba se střídkou nebo bez. Jenomže když se pokoušíte pít kávu a ležíte u toho na břiše, je malér v tom, že lidská ústa se jaksi nenacházejí na straně lebky. Držel jsem si hrnek mučivě blízko u úst, zvedl jsem hlavu o pár bolavých centimetrů nad polštář a povedlo se mi nalít si půlku kávy do ucha. No co, přemítal jsem, něco z toho mi nakonec steče i do pusy, anebo mi prosákne skrz bubínek až do nervové soustavy. „Paule! Tak posloucháš mě, nebo ne?"

Podíval jsem se přes hrnek po zdroji toho hluku. Pravda, při těch pokusech napít se kávy jsem si všiml, že tu někdo poměrně nahlas

mluví, ale ve srovnání s mým kofeinovým deficitem mi to připadalo jako věc nepodstatná, druhotná.

Vedle postele stála Florence. Připadalo mi, že je nějaká maličko rozmazaná. Třeba na ni něco leze.

„Ano?”

„Hned běž dolů!” „Proč?”

„Kamarádi ti přinesli dárek.”

„Kamarádi?”

„Rybáři.”

„Ne.” Ať přinesli, co přinesli, i kdyby to byl párek nejpěknějších humrů z Atlantiku, může to počkat.

„Tak už pojď,” a Florence mě vlekla k děsivé strži na kraji postele.

„Ne, prosím tě. Píchnul jsem. Asi z toho brzy píchnu.” „Paule!”

Zaznělo to jako vražedné zasyčení, nějak tak asi syčí kobra těsně před tím, než vás kousne do krční žíly. Něco mi napovědělo, že možná bude nakonec lepší, když do přízemí slezu. Schody byly o moc strmější než posledně, stěnám evidentně dělalo potíže udržet svislý tvar, ale nějak jsem se dostal do haly, kde mě dlaždičky lahodně chladily do šlapek. Nejradši bych si na ně lehnul. „Paule. Venku.”

Florence ukazovala do dvora, ale tam bylo moc světla, moc, moc světla. Nic jsem neviděl. Napadlo mě, jestli mi rybáři nepřinesli reflektor z majáku a nezapomněli ho zhasnout. „No jen běž, běž se podívat sám.”

Chvilí jsem zběsile mrkal a konečně se mi povedlo obhlédnout celý dvorek.

„Ty naše vrhly mladý?” napadlo mě nejdřív ze všeho. V úhledné řadě u dveří kůlny stálo nejméně sedm rezavých kol. Některým chyběla kola, sedla nebo řídítka, všechny pneumatiky byly prázdné a shnilé, řetězy většinou hnědé rzí a povislé, ale pořád se dalo poznat, že to jsou kola. Že to bývala kola. „Proč?” zeptal jsem se filozoficky.

„Vrátila jsem se z pekařství a našla jsem tu pár lidí, jak to skládali na dvůr. Tvůj kámoš Albert říkal, že prohledali doma zahrady a kůlny, a taky zahrady a kůlny svých známých, a přinesli ti všechny staré bicykly, co našli. Pověděla jsem jim, ať s tím táhnou, ale oni si je odmítli zase odvézt. Albert tvrdil, že jsi to chtěl.” „Já?”

„Že prý s tím chceš podnikat nebo co. Prodávat rezavé staré bicykly turistům.“

„Já?“

„Ano.“

„Ne.“

„Co je to tu za bordel?“ Papa, oblečený na tenis, stál ve dveřích a s otevřenou pusou si prohlížel tu expozici rezavého železa. Florence ukázala na mě, že mu to vysvětlím. „Píchnul jsem,“ prohlásil jsem já, naplněn hrdostí, že jsem konečně trefil správný tvar.

Karel Veliký promptně přešel do napoleonského vzteku. Nemá snad v práci dost starostí s kdekájkými blázný? Musí ho to pronásledovat i na dovolenou? O co se to snažím? Když mi nevyšel pokus otrávit jeho ženu, pokouším se dostat jeho infarktem? A nechystám se taky nechat sem dovézt nákladák nabouraných aut jako náhradu za to nové, co jsem zničil?

Přestal brebentit až ve chvíli, když venku před vrátky zaparkoval modrý minibus s červenými a bílými pruhy na střešním nosiči. Všichni jsme poulili oči na to, jak z něj vystoupil četník s vousy, ale bez knírku (typicky francouzské) a nasadil si černou čapku. Zasalutoval nám.

„Monsieur Bourbon?“ zeptal se. „Oui,“

připustil ostražitě Karel Veliký. „Jste majitelem Renaultu Vel Satis?“ „Oui.“

„Máme tu proti vám žalobu.“

Florence i její otec se s očekáváním zadívali na mě, jako by to byla moje chyba. Což tedy vůbec nebyla. No, vlastně ne docela. Četník nám vysvětlil, že majitel toho červeného korejského terénního auta se cítí být nespravedlivě obviněn z toho, že zavinil nehodu. Proto se konečně rozhodl prolomit mlčení a vyjevit skutečné okolnosti oné srážky. Nyní pocítil mravní nutkání sdělit úřadům, že Vel Satis se pohyboval nepovolenou rychlostí, čímž se vysvětluje, že on nebyl s to se vyhnout oné politováníhodné kolizi na kruhovém objezdu. Nyní si přeje podat oficiální žalobu a v tom jej podporuje pojišťovna, která odmítá proplatit pojistné plnění. A to nebylo všechno. Monsieur se bezpochyby doslechl, pokračoval četník, o případu jiného Renaultu Vel Satis, který se téhož dne řítí rychlostí zhruba dvě stě kilometrů

za hodinu po dálnici poblíž Brive, údajně vinou výrobní vady na plynovém pedálu. Ačkoli podle všech práv měl tento vůz jinou barvu než vůz pana Bourbona, četnictvo nyní musí vyšetřit možnost, že v obou případech se ve skutečnosti jednalo o týž Renault Vel Satis. Už zpětně vyhledali všechny svědky onoho incidentu, aby je mohli dát vyšetřit na barvoslepost.

Než se tento malý zázrak umění řečnického nachýlil ke konci, Karel Veliký už měl tvář rudou tak sytě, že i ten nejbarvoslepější svědek by i toho hravě všiml. Sopka se chystala k výbuchu, který pohrbí celé město.

Pak otevřel ústa a láva se začala valit. Nepokoušel jsem se mu odpoovat, čekal jsem, až erupce skončí. Jenže to vypadalo, že tohle je jeho Krakatoa. A já jsem jeho Pompeje.

Je mi líto," prohlásil, jen co z nekontrolovaného výbuchu zuřivosti přešel k zacílenějšímu obviňování. „Tolik bordelu už nesnesu. Musíš odejít z mého domu." Opravdu řekl „tu", takže do vyhnanství posílá enom mě.

Ale Papa..." žadonila Florence. Už jsem řekl," ut'al to Charles.

To je v pořádku, Florence," ozval jsem se. „Zůstaň tady. Pojedu sám. Stejně se musím vrátit do Paříže a dohlídnout na to, co tropí tvůj kamarád Nicolas."

Otočil jsem se a vratkým krokem jsem se vrátil do domu. Než jsme se dali do pití, věnoval mi Albert vizitku s číslem svého mobilu - pro případ nouze. Jeho firma se jmenovala Ars Taxi. Případné jméno. Co jiného než prdelní taxi člověk potřebuje, když chce fofrem vypadnout z tak prdelního ostrova?

Hoří už Merde?

1

Do Paříže jsem se vrátil čtrnáctého července, na den Bastily. Na nebi vykružovaly stíhačky čáry z barevného kouře. Celá čtvrť kolem Champs-Élysées byla vyzdobená v červené, bílé a modré a nahrnuli se do ní vojáci, policisté a turisté s vlaječkami, co tu čekali na přehlídku. Chvilku jsem se zdržel, abych zjistil, co je to za rumraj, ale rychle jsem zase vycouval. Nevím jak vy, ale když středem města projíždí kolona tanků, nejásám, spíš se bojím. Proč vlastně neudělají přehlídku vinařů, fotbalistů a návrhářů spodního prádla? To jsou věci, na které by Francie měla být pyšná.

Naprosto stejná deziluze mě čekala i v čajovně - čtyři holé stěny a nikde ani ta nejmenší zmínka, že by od té doby, co jsem tu byl naposled, nějaký řemeslník byt' jen překročil práh. Ale řemeslníkům jsem to nevyčítal. Francouzští řemeslníci a stavaři jsou naprosto stejní jako jejich protějšky na celém světě. Všichni jsou součástí globálního spiknutí. Od Tunbridge Wells do Turkmenistánu používají všichni stejné metody - buď „vzít si zálohu a pak se někam na měsíc zdejchnout“, anebo „nechat vodu nezapojenou přes celý víkend“, případně „uložit všechny trubky tak, že pokud to někde

sebemín teče, musíte vymlátit všechny nové dlaždičky v koupelně do poslední". Však to znáte.

Takže na řemeslníky jsem si nestěžoval - jsou přesně tak nespolehliví, jak jsem očekával. Naštvaný jsem byl na Nicolase. To je jeho práce, nevěřit jedinému řemeslnickému slovu a neustále jim vyhrožovat úpadkovou žalobou, dokud neodvedou práci. Jenže ten Florencin zdvořilý někdejší souložník zřejmě nabyt dojmu, že se od něj nechce nic víc, než aby dal vytisknout pár plánek a pak si jako honorář strčil do kapsy monstrózních deset procent ze stejné monstrózního cenového odhadu stavební firmy.

Rozhodl jsem se, že využiju té jediné věci, co je dobrá na tom, když chodíte s dívkou, která dřív spala s vaším architektem - pokud dotyčný architekt nebere telefon, přimějete dotyčnou dívku, aby mu místo vás vyřídila, že pokud nebude zítra v osm třicet na staveništi, dostal padáka.

Zabralo to přímo snově.

Ne že by šlo o nějak příjemný sen, ale sen to stejně byl. Druhý den v osm ráno jsem šel do čajovny a začal jsem omlacovat směšnou mozaiku z nachových dlaždiček, která se táhla po dvou stěnách. Přísně vzato to byla práce stavební firmy, ale taky ideální činnost, když potřebujete z organismu vyplavit nahromaděný vztek - na Florencina tatíka, na Florencinu pasivitu, a samozřejmě na Florencina bývalého přítele. Ano, jak jsem třískal do té stěny, hodně jsem myslel na Florence.

Deset minut před devátou Nicolas konečně strčil do dveří špičku svého kultivovaného nosu. Očekával jsem, že přijde pozdě - pro lidi jeho typu přijít včas znamená projevit slabost.

Řekli byste, že ještě v životě neviděl holou cihlu. Když si všiml, jaký bordel jsem stačil nadělat, ucouvl, jako kdyby ho přepadla parta chuligánů.

„Bonjour," zavolal ode dveří.

„Bonjour, Nicolasi, to je dost, že tě vidím."

Venku byla vysoká vlhkost, ale on měl i tak přes naškrobenou bílou košili bledé lněné sáčko. Vypadal na to, že ještě nikdy nevyvinul tolik tělesné námahy, aby mu bylo horko. Proč se rozhodl mít cokoli

společného s oborem tak fyzickým, jako je stavebnictví, to mi unikalo. Nabyl jsem dojmu, že by se asi radši stal dirigentem, jen kdyby k tomu nepatřilo tolik únavného máchání taktovkou. Když nám ukazoval první náskres přízemí, mával nad papírem rukama, jako kdyby to nebyl pláněk záchoda, ale partitura. Dneska ale spíš připomínal jednu z těch volavek, co jsem vídal na ostrově Ré - dlouhý bílý krk; nekonečné, hubeňoučké nohy; pomalé, strojené pohyby. Neobtěžoval jsem se stiskem ruky. Bylo na první pohled jasné, že jeho prsty se ještě nikdy nedotkly čehokoli, co by nebylo krátce předtím pečlivě oříženo navoněným ubrouskem. Stejně jako předtím v telefonu, i teď se snažil dělat, jako že jsme staří braši, co se sešli na pokec o dovolené.

„Ano, ano, Florence se má náramně, nejspíš je v posteli a nechává si zdát o mně," ujistil jsem ho. „Zato já se vůbec náramně nemám. Mám se mizerně. Máme dva týdny zpoždění a na nic se ještě nesáhlo. Kde jsou řemeslníci?"

„Á, řemeslníci," zasténal Nicolas. Jeho výraz naznačoval, že celý jeho život se žalostně hroutí pod nápurem onoho nepochopitelného jevu zvaného „řemeslníci", který tak nečekaně dopadl na celý stát.

„Ano, řemeslníci. Kde jsou?" Nicolas pokrčil rameny.

„Můžeš jim zavolat a zeptat se, proč tu nejsou?" „Ale já vím, proč tu nejsou," namítl. „Dodělávají jinou práci." Nemám sklony k násilí, ale v tu chvíli jsem začal litovat, že mám v ruce paličku, protože v Nicolasově pěstěné lebce se asi brzy objeví pořádná díra.

„Jasně že něco někde dodělávají, Nicolasi. Řemeslníci vždycky někde něco dodělávají. Tvoje práce ale je dostat je sem. Za to ti budu platit." Dal jsem si záležet, abych použil budoucí čas, a tím fikaně naznačil, že v bližší budoucnosti se platba rozhodně očekávat nedá. Pak jsem mu dal chvilku, aby si mohl tu zastřenou hrozbu v hlavě zpracovat. A jakmile otevíral pusu a chystal se odpovědět, skočil jsem mu do řeči. „Takže jim hned teď zavolej. Pověz jim, že jestli zítra nezačnou, mají padáka."

Zrovna tak bych se mohl Nicolasovi otřít o to fajnové sáčko hadrem od kolomazi. Div že neučurnul.

„To nemůžu! Jiné řemeslníky určitě neseženeme."

„To já vím taky, a oni to vědí zrovna tak, ale jsme ve Francii, Nicolasi. Kdo nezuří, ničeho nedosáhne. Takže prosím začni zuřit. Je to tvoje práce.“

A abych byl k němu poctivý, předvedl pěkný výstup. Naléhal, vyhrožoval - a nakonec začal kvákat něco o svém „chiant“ (otravném, ale doslova přeloženo „seroucím“) klientovi, který tvrdí, že jestli práce nezačnou zítra, celou stavbu odpíská. Při slově „chiant“ se po mně omluvně podíval, ale já přesto pochopil, že to bylo nejpřímněji myšlené slovo z celého rozhovoru.

Upřímně řečeno, bylo mi to šumafuk. Rok života v Paříži, to byla perfektní příprava na podobné situace - už mi bylo naprosto jedno, jestli mě někdo nenávidí, pokud udělá to, co po něm chci.

A světe div se, druhý den v osm ráno zaparkovala u chodníku velická bílá dodávka a z ní vyhřezli řemeslníci i s náradím. Šlo o partičku Poláků, říkali si Fred, Pavel, Stan a Stefan, a dohromady byli s to se složit tak na padesát francouzských slov. To mi ale bylo jedno, hlavně že jejich mozolnaté ruce a svalnatě vyboulené šíje vypadaly na to, že hoši ovládají všechny dovednosti potřebné ke zbudování čajovny.

Náramně na ně zapůsobilo, že tu na ně osobně čekám - těžko si představit nepařížštější věc, než je zadavatel stavby, který přijde na stavbu v červencové ráno v osm hodin. Jejich nadšení ale rychle opadlo, jakmile zjistili, že nehodlám někam vyšumět a nechat je tu samotné. Já ale věděl, že jediný způsob, jak si zajistit, že se něco udělá, je chodit sem den co den, trčet tady - a každého, kdo si to namíří ke dveřím, se zdvořile ptát, kampak to jde, ačkoli čajovna ještě není hotová.

„My dělat moc rámus, moc merde,“ varoval mě chraplavým hlasem Pavel, šéf té party. Mohlo mu být nejvýš tak pětatřicet, ale hlas měl vyšeptalý jako starý zupák.

„To je dobře,“ já na to. „Víc rámusu, víc merde, líp to pokračuje. Čajovna se musí otevřít do prvního září.“

„První září?“ Pavel přeložil ten vtípek kamarádům. Ostatní tři, kteří měli stejně jako on plet' v barvě našedlé sádry, zvrátili hlavy a rozesmáli se.

„Mluvím vážně," oznámil jsem. „Mám to tak ve smlouvě s Nicolasem. S architektem."

„Ha, smlúva!" odfrkl si Pavel. „Já vám něco povědět o smlúva."

A taky mi o ní něco pověděl, a jakmile jsem pochopil, co říká, už jsem hledal Nicolasovo číslo a chystal jsem si salvu smrtelných urážek ve francouzštině, které na něj zařvu. Pak mě ale něco přimělo, abych stiskl červené tlačítko a nezavola. Kdepak, rozhodl jsem se, mnohem lepší bude vymyslet nějakou pěknou pomstu. Jak se říká u nás ve Francii, pomsta nejlíp chutná studená.

Nicolas se znovu objevil, až když řemeslníci makali skoro týden. Už jsme měli za sebou tu prašnou demoliční fázi; teď jsme přešli do další fáze, při které se každý čtvereční milimetr plochy usilovně plní dalším sajrajtem (a dalším prachem).

V rádobyčajovně se válely haldy dlaždic, tyčilo se v ní iglú ze sádrokartonových desek, byl tu napůl smontovaný výdejní pult a žalostně osamělá záchodová mísa, zvoucí a zranitelná, která stála nad schody do suterénu (v němž se atmosféra skládala z jedné třetiny kyslíku, jedné třetiny cihelného prachu a jedné třetiny sprostých slov v polštině).

Byl jsem polomrtvý nudou a rámušem, ale taky jsem si tiše blahopřál - postupovalo to rychle a já měl dost času na vymýšlení postupu proti svému šupáckému architektovi.

Bylo typicky upoceně pondělní červencové dopoledne. Víkend co víkend opouštělo Paříž víc Pařížanů, takže teď to tu vypadalo jako v přímořském letovisku hluboko mimo sezónu. Staromódní obchod se šatstvem, který byl vedle nás, se pokoušel prodat co nejvíc předražených plavek dřív, než z metropole prchne poslední zazobaný Pařížan. Pracovní agentura na druhé straně nenabízela ve výloze nic než samé krátkodobé úvazky.

Nicolas jako obvykle neuznal za nutné překročit práh staveniště, nad kterým měl údajně vykonávat stavební dozor. Takže jsem se svým architektem stál před tou pracovní agenturou, pod jakýmsi churavým topolem. I ve stínu bylo parno a horko, všudypřítomné automobilové zplodiny ze vždy rušné Champs-Élysées visely ve vzduchu jako laciná voňavka.

Nejdřív jsem Nicolasovi oznámil tu dobrou zprávu: poblahopřál jsem mu k volbě řemesníků. Aspoň tohle trefil bezvadně. Nejen že bourání jim šlo od ruky, navíc zřejmě prošli kurzem, kde je naučili brát hovor na mobilu, ačkoli u toho tlačí po rušném chodníku kolečko vrchovatě naložené pytlí s cementem. Nerad bych ztratil sympatie budoucích zákazníků tím, že nad mým podnikem se bude ještě dřív, než někdo upije z prvního šálku čaje, vznášet přízrak vážné pracovní nehody.

„C'est bien, c'est bien," ševalil Nicolas a otcovsky se podíval na blížícího se Poláka. Jeho úsměv ale plynule přešel ve znechucenou grimasu, jen co se Pavel dostal tak blízko, že byl cítit pot. „Ale něco s tebou musím probrat, Nicolasi," řekl jsem. „Oui?" Svůdně nakrčil obočí a nějaké okolojdoucí turistce ukázal kolmou vrásku na oduševnělém čele. „Jde o tvoji smlouvu." „Oui?"

„Myslím, že v ní je chyba."

„Chyba? Ha?" Připadalo mu to asi tak pravděpodobné, jako že by Francouz pil kalifornské víno.

„Pojď, ukážu ti to." Přinesl jsem si většinu papírů týkajících se čajovny; měl jsem je bezpečně nacpané v silné igelitce. Vlastně to nebyla taška, ale pytel na odpad, poslední ze zásoby těch, kterými jsem si chránil boty, než jsem se naučil denně vyhýbat všem pařížským psím merde.

„Nechceš to přinést sem?" Nicolas si zastrčil pramínek dlouhých vymydlených vlasů za ucho a čekal, až vykonám příkaz. Když jsem se vrátil s pytlem, s někým mluvil na mobilu. S vážným výrazem říkal „oui, oui", a pak tu elegantní maličkou Nokii zaklapl. „Promiň, Paule, ale musím na jinou stavbu, jde o naléhavý problém," hlásil.

Ty amatére, pomyslel jsem si. Tenhle figl už skoro nepoužívají ani řemeslníci. Protitah je tak snadný.

„Na *téhle* stavbě máš naléhavý problém, Nicolasi."

„Promiň, ale vážně musím běžet. Ciao."

A najednou se jeho nohy změnily v nejrychleji se pohybující objekt v celé čtvrti.

Nechal jsem ho jít - jen odkládá to, co je nevyhnutelné. „Vy mu neřek?" zeptal se Pavel. Stál ve dveřích a sledoval náš rozhovor.

„Ne, ještě ne.“

„A kdy mu řek?“

„Příště. Pokud zase nezdrhne.“

Se smíchem jsme oba pozorovali tu pavouku podobnou postavičku, mizící za asfaltovým obzorem.

„Tak jo, šéfe. Teď my jdeme kupovat,“ hlásil Pavel.

„Jdete pryč?“

„Ano.“

„Ale ne všichni, že ne?“

„Ano. Kupovat těžké věci. Pak oběd. My zpátky ve dvě. Jo, šéfe?“
Naskákali do dodávky, než jsem stačil začít protestovat. No jak chcete, pomyslel jsem si. Aspoň uklidím trochu toho prachu.

Asi tak za hodinu mi zazvonil telefon.

Byla to Florence. Co jsem odjel z Ré, volali jsme si skoro denně, i když jsem měl pocit, že novinky z mojí strany ji zrovna nefascinují. Chápal jsem to - když někdo lenoší v zahrádce u Atlantiku, těžko v sobě vzbuzuje nadšení pro vzrušující informaci o tom, že čtyři Poláci konečně přivezli nerez dřez s odpadem. Dneska jsme ale měli na programu jednu pracovní maličkost, která ji naopak zajímala moc: smlouvu s Nicolasem. Je s ní něco v nepořádku? chtěla vědět. *Notre ami l'architecte* se to z ní evidentně pokusil vypáčit.

„Ále, jenom taková věc s termínama,“ zalhal jsem. „Víš sama, že máme velký zpoždění.“ Něco mi napovídalo, že bude lepší jí neříkat pravdu. „Ano, ale víš, není potřeba na něj být agresivní. Dobře to dopadne. Moc dobře Nicolase znám.“

No právě, pomyslel jsem si, tohle je ten problém, kruciš.

2

Fata morgana není žádná halucinace, no ne? Je to něco reálného, jen je to daleko, ale tváří se to, jako by to bylo blízko. Horký, natěsnaný vzduch promítne obraz oázy až někam za obzor. A já zase usoudil, že

mi ty vize posílá zplodinami nabitý vzduch visící nad zinkovými střechami Paříže. Oázu mi to katapultovalo až ke dveřím.

„Zrovna jsem na tebe myslel," vyžbleptl jsem dřív, než jsem si v tom stačil zabránit.

Začervenala se.

„Ahoj," pípla, naklonila se pro pus, když si všimla, jak jsem zaprasený, zase couvla, pak si ale řekla, no co, a přitiskla se ke mně tváří. Ano, tváří, ne rty. Alexa. Objevila se na prahu staveniště pár dnů po tom rozhovoru s Nicolasem a mě okamžitě trklo, že kdybych si dělal seznam lidí, které bych na tom místě vidět chtěl, ona dostane číslo jedna. Leda snad číslo dvě po reinkarnaci Johna Lennona, která by mi zazpívala pár kousků, aby mi líp ubíhal čas. A která by mi pak podepsala kytaru, abych ji mohl prodat přes e-bay. Vylezl jsem z čajovny ven, abych si ji mohl pěkně prohlídnout. Pěkně, to je to slovo.

Za ty měsíce, co jsem ji neviděl, se změnila. Vlasy teď měla trochu jako punkerka - to bude asi anglický vliv, hádal jsem. Angličanky nepřenechávají vlasy nikdy přírodě, jako to dělávají Francouzky. Věčně je musejí upravovat. Ale tyhle byly upravené hezky, blond a někde v tom jasně červený odlesk.

Postavu měla pořád k sežrání a pořád na první pohled kašlala na to, jak je překrásná. To si vážně nevšimla, že jí pásek od tašky hozené přes rameno tlačí ňadra dopředu?

A vím docela určitě, že jsem ji taky poprvé viděl v sukni, ale bez punčocháčů. Nohy měla najednou vystavené na odív a měly nádherný odstín... řekněme béžový. Lidi tvrdí, že béžová je nudná barva, ale na těchhle nohách byla zajímavá dost, to mi věřte. Mohli by ji nafotit na obálku nového časopisu s názvem *Beige Is Beautiful*.

„Máš holé nohy," oznámil jsem jí. Zase se začervenala.

„Jako bys je ještě neviděl, Paule. Nebo už jsi zapomněl?" „Ne, ne. Jasně že ne. Já jenom, že... se mi často zdá... teda..." Díkybohu jsme se bavili anglicky, takže nám nikdo nerozuměl. Stan a Pavel se poflakovali u dveří a předstírali, že vedou odbornou debatu nad kýblem lepidla na dlaždice.

„Tvoje přítelkyně... tu není?" zeptala se Alexa a nakukovala do oblaků prachu.

„Ne, ona není tak docela ten typ na stavenišť."

Prohlédla si mě od hlavy k patě. „A ty jsi ten typ?"

A to jsem si myslel, že vypadám jako drsňák.

„Ale jo, jo, jenže jsem zároveň i ten typ, co tě pozve na kafe, jestli chceš."

„Mám lepší nápad. Jdu na výstavu. Nechceš jít taky?" „Na tu výstavu tvých fotek?"

„Ne." Zasmála se. „Na tu novou Monetovu výstavu, v Grand Palais. Nebyl jsi tam ještě, že ne?" Tón otázky naznačoval, že každý živý organismus, stojící si na vývojové žebříčku výš než garnát, už na té výstavě byl, což mě řadilo někam mezi plže. „Ne, na výstavy jsem měl trochu moc práce." „No tak pojď se mnou."

„Cože? Takhle?" Plácl jsem se do džín, takže se vznesl obláček sádrového prachu.

„Jasně, všichni si budou myslet, že jsi malíř. To je náramně chic, chodit na výstavy ve špinavém oblečení." „Nemůžu. Řemeslníci by mi hned utekli."

Podívala se na Stana a Pavla, obmyslela je úsměvem od ucha k uchu a pak se jich skrz vznášející se oblak jejich téměř viditelné nadržnosti zeptala: „Bonjour, Messieurs. Můžu si Paula na chvílku půjčit?" „Ah, oui," zasípal Pavel a už v tu chvíli sahal po klíčkách od dodávky.

„Vrátíme se... myslím tak za hodinu. Kolem čtvrté. Vy tu budete, že ano?" Mluvila naprosto nevinným tónem, takže to kupodivu znělo, jako by se chystala vysvléct do spodního prádla a bot s jehlovým podpatkem.

„Oui," slíbil Pavel. „My budeme." „Skvělé."

Podívala se na mě. „Et voilà." Tak mladá, a tak důvěřivá.

Do Grand Palais, na dolní konec Champs-Élysées, jsme to měli jenom pět minut pěšky. Za chůze po dlažbě horké jako pánev na smažení jsem přemýšlel, jak je tohle jiné než se ukazovat v Ars s Florence. Tam to byla sama o sobě něco jako výstava. Představení. S Alexou to prostě je, jako když si povídají dva lidi, z nichž jeden nedávno přežil nehodu ve mlýně.

„Takže ty teď žiješ v Newcastleu?“ zeptal jsem se. „Ha ha, to ne. Zrovna bydlím v Londýně. Mámin partner, Jurij, řídí firmu odtamtud. Ze svých domů na Notting Hillu.“ „Tak na Notting Hillu? Moc nóbl. A ten chlápek, ten Saša... ten tam bydlí taky, co?“ Saša byl ten vyzubený pořízec na fotce, co mi poslala e-mailem.

„Ano.“ Vyhýbavě se zadívala do výlohy obchodu Courrèges, což je retro butik ve stylu šedesátých let, a prohlédla si bílé dlouhé šaty vystavené na bílé stěně a zalité bílým neonovým světlem. Bylo to jako se dívat do mraků. „Chci si to vyfotit,“ oznámila a začala se přehrabovat v tašce, takže se jí naprosto neovladatelně rozhoupala ňadra. Napadlo mě, jestli je nemám čistě pro její dobro chytit a stabilizovat. „Vždyť nic není vidět. Samá bílá.“ „No právě. Stoupni si k výkladu.“ „Ty mě na tý fotce chceš mít taky?“

Jak říkám, když jsme spolu žili, nikdy si mě nefotila, aspoň ne když jsem byl vzhůru. A teď se na mě usmívala zpoza drobného stříbrného digitálního foťáku a zpívala si „White Light, White Heat“. „Jak si mám stoupnout?“

„Takhle, jak jsi. Ruce v kapsách, dívej se do objektivu. Ano.“ Podívala se letmo na drobnou obrazovku na zadní straně fotoaparátu. „Perfektní. A jestli chceš, ještě před tou výstavou můžeme zajít na to kafe, a možná by sis mohl trochu toho prachu spláchnout.“ Stál jsem a lapal po dechu. Slyšel jsem dobře? „Spláchnout?“ „Ano.“

„Tak moment. Je to pět minut, co jsi tvrdila, že bude bezva, když tam půjdu špinavej.“ „No a?“

„Takže jsi mě požádala, ať jdu s tebou, jenom proto, abys mohla udělat tu fotku, že jo?“

„Ne, to samozřejmě ne.“ Zrudla, ale nebylo poznat, jestli provinile, nebo uraženě.

„Všechny ty kydy o tom, že vypadám jako malíř, to byly jenom... jenom kydy. Co?“

Z poloviny jsem si říkal: no a co, sakra. Jenže ta druhá půlka nemohla odolat touze jí to vytmavit.

„Ne. Když jsem uviděla tu výlohu, napadlo mě, že to bude pěkně vypadat. A pak mě zase napadlo, že ti možná není příjemné zůstat takhle špinavý.“

„Upřímně řečeno, Alexo... Jsi úplně jako Florence. Necháváš mě dělat pitominy čistě pro svoje pobavení.“

„O čem to mluvíš?“ Stála tam s rukama v bok, hned přešla do obranně-útočného režimu.

„Když jsem byl v Corrèze, navlíkli mě do srandovních hadrů, nechali mě zadělat špínou a pokoušeli se mi prodat kus pole. Připadal jsem si jako rodinný šašek.“

„No ale jestli máš maléry se svojí holkou, tak mě se to netýká, Paule. Já tvoje holka nejsem, jasný? Viděla jsem tu bílou výlohu, ty jsi celý od bílého prachu, já jsem si řekla, to bude pěkná fotka. A hotovo.“

„Jo, ale ten tón, jakým jsi pak řekla, že ‚ted’ bych se moh trochu opláchnout‘.“ Kruťácky jsem napodobil ženský hlas s mírným francouzským přízvukem. „Znělo to tak snobsky. Jako že by se to mělo trochu poklidit, aby to snad nevypadalo, jako že chodíš s houlmesákama.“

Ted’ zase lapala po dechu Alexa.

„Jak chceš, Paule. Možná jsem místo toho ‚ted’ by ses moh trochu opláchnout‘,“ (a tady se jí zatraceně dobře povedla karikatura té mé karikatury), „možná jsem měla radši říct ‚ted’ bys měl táhnout do hajzlu‘. To je novinka, naučila jsem se to v Anglii. Táhnout do hajzlu. Dobrý, ne?“

A jako na důkaz taky hned odtáhla a vzala tu pěkně tvarovanou sukýnku na špacír po Avenue François Premier. Ta třída, jak mi vysvětlil můj někdejší šéf Jean-Marie, se jmenuje podle Franty prvního, krále, který se pokoušel skamarádit s Jindřichem VIII., ale ten ho poslal, ať táhne do hajzlu. Tohle jméno anglo-francouzským vztahům nesvědčí. „Alexo.“

Napůl se otočila. „Táhni do hajzlu!“

Díval jsem se, jak se ode mě vzdaluje deset, dvacet, třicet metrů - a věděl jsem, že už s ní nikdy nepromluví. Její chůze, ze začátku napjatá a staccatová, se postupně uklidňovala, kroky byly pořád kratší a pomalejší, jako kdyby se celé její tělo zbavovalo poslední vzpomínky na mě. Až zajde za roh, zmizí mi navždycky.

Vlastně nevím, kdo za tu nehodu mohl.

Mravně vzato to nejspíš byla vina toho na skútru. Což myslím tak, že nehoda, při níž se skútr s chodcem srazí na chodníku, musí být zaviněná tím skútreem vždycky. Skutečnost, že v Paříži se na skútru jezdí po chodníku místo po vozovce docela často, je irelevantní. Ale zase musím uznat, že on vlastně po chodníku nejel. Jen na něj zrovna vyjel, protože si chtěl skútr zamknout k tyči jedné z těch obrovských map pro turisty, co se tvarem podobají pálce na ping-pong a co je jich po městě plno. Ovšem zase u toho neměl co poslouchat iPod. To je vyslovený hazard. Kdyby neměl ucpané uši, všiml by si zaprášeného Angličana, který upaluje z kopce a huláká: „Stůj!“ Teď už mi bylo úplně jasné, že Alexa byla jenom halucinace. Anebo anděl, který na mě shlíží z nebes, zaléván sluneční září. „Paule, není ti nic?“ Ale ten hlas zněl vcelku skutečně.

„Asi ne.“ Rychle jsem zahýbal prsty na rukou i u nohou, abych si to ověřil. Vypadalo to, že mám všechny části těla na místě. A zrak už byl taky v pořádku. Všechny čtyři Alexiny nohy jsem viděl naprosto zřetelně.

„Můžeš vstát?“ zeptala se a vypadala u toho k zulíbání ustaraně.

„Ne.“

„Ne?“

„Ještě ne, chci říct. Nevyfotila bys mě?“

„Cože?“

„No, s tím skútreem. Pro případ, že bych toho hajzla chtěl žalovat.“

Teplou vodou z rychlovarné konvice mi čistila odřený loket a u toho mi vysvětlovala, jak k nehodě došlo. Pak ránu osušila velikým tamponem.

Byli jsme v kavárně a Alexin vzhled nám zajistil u číšníka okamžitou a prvotřídní obsluhu. Dvě piva a k tomu jednu soupravu první pomoci, prosím.

„Když jsem se otočila, už jsi tak nějak letěl. Narazil jsi do toho skútru a pak jsi..." Udělala gesto, jakým rozhodčí při košíkové oznamuje, že se někdo dopustil kroků. „Udělal přemet?"

„Ano. Od něj až k tomu, no k tomu okýnku."

„Čelnímu sklu."

„Ano, a ve vzduchu ses otočil, a pak bum, spadl jsi zase na nohy a potom jsi padl na záda, jako kdyby tě překvapilo, že ti nic není."

„Taky že jo. Taky že mě to překvapilo. Au." Oděrka byla bolestivá, ale čistá. Netušil jsem, jak jsem k ní přišel. Nejspíš jsem se škrábl o to čelní sklo. Aspoň doufám. Protože odřenina od letního pařížského chodníku, na kterém z kvalitně fermentovaných psích merde nejspíš vylézají kdejaké ty *Escherichie coli*, to moc lákavě nezní. Alexa se pořádně napila piva. „Tak co, jdeme teď na tu výstavu?" zeptala se. „Ty tam fakt pořád chceš jít? Jako... se mnou?" „Běžel jsi za mnou přece proto, aby ses mi omluvil, že ses choval tak pitomě, nebo ne?" „Ano."

„No tak jdeme."

Podle všech zákonů, které řídí vesmír, od vzniku nové krvinky až po výbuch supernovy, jsem jí v tu chvíli měl dát pusu. Číšník stál u baru s prázdným podnosem v ruce, díval se na nás a podle všeho to ode mě čekal i on. Dokonce i vrabčák, co nešťastně hopkal venku mezi koly Smartu, jako kdyby cvrlikal: „Tak dělej, vlep jí jednu."

Alexa si utřela pěnu, jako kdyby na ten polibek uklízela terén. Anebo možná tu pěnu jenom roztírala, aby mě to zaštípalo pořádně. Ale já ji nepolíbil.

Něco mi řeklo, že pokud si opravdu jenom utírá pěnu, a že pokud si ten vrabčák opravdu jenom stěžuje, jaktože nemá klimatizované peří, tak budu vypadat jako debil, jen co se mě Alexa zeptá, co to sakra dělám. Ona přece chodí s někým jiným a já zase s Florence. Takže co ji mám co líbat.

Ano, takhle logicky jsem se choval. Nejspíš otřes mozku.

Alexa se na mě dívala se surovým, k polibku zvoucím soucitem. „Ty jsi ve stresu z toho *salon de thé*, že jo?"

„Jo. Hotová čajovna je možná místo odpočinku, ale nehotová je na mašli. A všechno to musím řešit sám." „A co ona, kdy se vrátí do Paříže a začne ti pomáhat?" „Nejspíš až se usadí ten prach. Až to

bude hotové a nachystané k otevření." Jinak jsem to vysvětlit nedokázal. Florence prostě chaos nerada. Je účetní, zvykla si na čistoučké registračky a úhledně uspořádané cifry. Jen co bude čajovna v provozu a život se začne těm jejích registračkám podobat víc, zase do toho naskočí. Asi.

„Tak si omrkneme pár obrazů," navrhla Alexa. „Přivedou tě na jiné myšlenky. Co ses zranil, už tě nebudou mít za malíře. Budou si myslet, že děláš performance."

Bída byla, že po nádvoří Grand Palais se jako anakonda kroutila dlouhá fronta. Všechny šortky z ciziny, co jich v Paříži bylo, si usmyslely přijít sem a trčet před muzeem.

Tohle město moc dobře ví, jakou přitažlivou sílu mají jeho impresionisté, takže vždycky se někde vystavuje aspoň jeden z nich. Renoirovy ženy, Manetovy účtenky za prádelnu. Cokoli. A na Moneta plus nějaké další dva malíře, které k němu přilípili, čekalo ve frontě nejmíň dvě stě lidí. Turisti všeho druhu do sebe lili minerálky, natírali se krémem proti slunci nebo se jen prostě na tom nekrytém nádvoří smažili. Byly tam skupiny dobře vybavených Američanů, s batůžky jako na pochod džunglí a v hypermoderních turistických botách. Nastrojené páry mladých Japonců, kteří byli oblečení jako pro molo na přehlídce Jeana-Paula Gaultiera a kterým vedro podle všeho nic nedělalo. Anglické rodinky s obézními dětmi, které ve zrychleném režimu oblizovaly obrovské zmrzliny, aby se jim ta dobrota neroztekla až na popálené, loupající se paže. Plus tucet dalších turistických poddruhů; všechno před Alexou a přede mnou. Vypadalo to, že jsme šli nadarmo.

„Pojď," sykla Alexa a vlekla mě ke vchodu. „Já jsem přítel muzea." Ukázala mi nějakou propustku. „Ale já ne."

„Ne, ty jsi umělec. Dělej."

A taky že to vyšlo. Členovi ochranky u vrat chvíli něco vykládala - a on byl příliš blazeovaný, a taky příliš fascinován jejím tělem, než aby dělal potíže.

U recepcce vevnitř to už tak hladce nešlo.

„Pokud pán nemá legitimaci Maison des Artistes nebo z Ecole des beaux Arts, nemůže dál bez placení," prohlásila žena za touhle

konkrétní přepážkou. Měla rovné černé vlasy, hranaté tmavé brýle a studenou, nepřátelskou duši. Nebo aspoň klimatizovanou duši. Na podlaze za zády si postavila vlastní, soukromý větráček, který jí příjemně a chladivě vanul pod sukni.

„Ale on je umělec. On s sebou nenosí *legitimace*. Pracuje," snažila se Alexa.

Ukázal jsem odřený loket, aby bylo jasné, že jsem si pro umění protrpěl svoje.

Ženská nám předvedla lhostejné pařížské pokrčení ramen, protože moc dobře věděla, že zaměstnavatel po ní nechce nic víc, než aby hřadovala na židli a chladila si prdelku, dokud muzeum nezavře.

„Nemůžete ho pustit dovnitř? Je to anglický umělec a já mu chci ukázat francouzské výtvarné umění."

Alexa si to jistě neuvědomovala, ale nakláněla se přes přepážku a žadonila tak, že bychom byli zdarma vpuštění nejen my, ale i všichni naši příbuzní do třetího kolene... jen kdyby ta paní měla patřičnou sexuální orientaci. „Ne. Potřebuji doklady." Nehodlala se nechat zviklat. Alexa ze zoufalství mírně zapištěla. „Ale museli bysme hodiny stát frontu."

„Proč to?" podivila se vrátná. „Prostě jděte a zaplaťte si." Zadívali jsme se k okýnkům, u kterých platili návštěvníci. Ze dvora je pouštěli dovnitř v malých skupinkách, po třech po čtyřech, pak museli stát další frontičku u těch okýnek.

Ta červovlasá paní, to byl génus. Prostě jsme přešli přes halu, našli jsme si nejkratší frontičku a za tři minuty jsem už měl lístek. Ve Francii je předbíhání ve frontě národní sport - a my jsme právě vyhráli olympiádu.

Samotná výstava mě zklamala. Jedno velikánské plátno, na které starý, již poloslepý Monet nakaňhal cosi, co snad byly lilie, ale klidně to mohly být i střelné rány, anebo výsledek soutěže spolku impresionistů ve vrhání koblih. K tomu spousta krajinek z devatenáctého století, jejich autoři asi neměli jasno, jaký je rozdíl mezi stromem a zelnou hlávkou.

Komentář k tomu vysvětloval, že se jedná o více nebo méně nadané umělce, kteří „se osvobodili z omezení daných ateliérem". Napadlo

mě, jaká je škoda, že se aspoň někteří rovnou neosvobodili od výtvarného umění jako takového.

Jak jsme výstavou procházeli, lidi se vždycky podívali na mě, pak na dívku, se kterou jdu, a nato se usmáli. Vypadalo to, že Alexa měla pravdu. Všichni nás tu mají za umělce a jeho múzu. Poctivě jsem se snažil vyhlížet intelektuálně a čas od času jsem sochal vzduch rukama, jako by mě některý obraz inspiroval. Alexa se mi za to párkrát vysmála a nějaký cizí člověk si mě u toho dokonce vyfotil. Život umělecký, život veselý, usoudil jsem.

Když jsme došli k východu, já jsem měl uměleckého veselí na jeden den až dost, ale Alexa mě zase dovlekla na začátek prohlídkové trasy a žuchla na lavičku před Monetem. „Co si o tom myslíš?“ chtěla vědět. Ajajaj, chvilka pro inteligentní konverzaci. „Mno, mně se impresionisti docela zamlouvají, to přece víš. Kavárny, snídaně v trávě. Docela veselý umění, no ne?“ „Ano.“ Alexa se usmála. Zdá se, že jsem nasadil ten pravý tón. Kývla k Monetovi. „Je to radostné.“ „Jasně. A to je dost francouzské.“ „Myslíš, že jsme všichni radostní?“ „Ne, tím myslím, že to je převládající životní styl.“ „Životní styl?“ Alexa se vytrhla z usilovného pozorování lilí nebo koblih nebo co to bylo.

„Jasně. Pamatuju si, že nás jednou vyvezli celou třídu na velkou výstavu impresionistů do Londýna. A jestli se mi něco líbilo, myslím kromě všech těch baculatých ženských, tak... prostě to, že se u toho malíři asi bavili. A vůbec, nejspíš to vymysleli, aby mohli malovat hodně rychle a měli víc času na chlazení absintu.“ „Cože?“ Zdálo se, že Alexa zřejmě pozorným sledování plátna přišla na poněkud jiné závěry.

„No co? Hele, který to byl, jak maloval všechny ty tanečnice při kan-kánu?“

„Toulouse Lautrec?“

„Správně. Našel si báječnou výmluvu, aby se mohl flákat po šantánech a koukat ženským pod sukně. Anebo ten, jak odjel na Tahiti...“ „Gauguin.“

„Tak. Ten to doved až do krajnosti, no ne? Hlavně mu šlo o to, jak si zašukat se spoustou exotických žen.“

Alexa se pohrdavě zasmála. „No tak moc díky, Paule. Díky za tu novou interpretaci dějin našeho výtvarného umění. Podle tebe Monet asi vymyslel impresionismus, aby mohl snídat na trávníku.“ „Aby sis to nevykládala špatně: komu čest, tomu čest. Británie v poslední době přispěla výtvarnému umění nanejvýš tak rozřezáváním krav. Kdybych byl doopravdy umělec," tady jsem přešel do šepotu, abych nezklamal publikum, „tak bych věděl, do který země jet. Malovat piknik, to je o moc zábavnější, než rozřezávat dobytek motorovou pilou. Nemyslíš?" Doufal jsem, že si to myslí.

Zadávala se na mě, jako bych byl taky obraz a bylo mě třeba vyložit pomocí symbolů a skrytých významů, a jako by se nemohla rozhodnout, jestli nakonec nejsem jenom nesmyslná splácanina z nepovedených tahů štětcem.

„Myslím, že máš pravdu," prohlásila nakonec.

„Opravdu?"

„Ano, Monet nezašel tak daleko, aby prodal vlastní starou postel jako umělecké dílo, ale udělal v tom první krok."

„Vážně?"

„Jasně, životní styl. Jde hlavně o životní styl. Přivedl jsi mě na skvělý nápad."

„Opravdu?"

„Ano, nápad na sérii fotografií. Ne!" Poslední slovo vykřikla a lidi se po nás začali ohlížet, jestli se ji nesnažím znásilnit. „Na film. Dokument. Ano!" I tohle slovo zařvala, a lidi se ohlíželi znovu, jestli už jsem toho nečekaného souhlasu využil. „Film?"

„Ano. Výborný nápad." A pak mě políbila.

Podle všeho existuje zcela zvláštní kategorie polibků, které dívky dávají jen těm mužům, kteří je právě inspirovali k natočení dokumentárního filmu.

Taková pusa na vás jednoduše dopadne. Je mlaskavá a vášnivá, jako kdybyste jí zrovna řekl, že ji milujete. Ale je asexuální. Aspoň tedy na její straně. A vydrží jenom vteřinku, načež se život vrátí do obvyklých kolejí.

Venku o stupínek dva zesláblo vedro, ulice se ponořily do stínu. Šli jsme do kopce a udržovali jsme mezi sebou uctivý patnácticentimetrový odstup.

Když jsme se vrátili k čajovně, Alexa byla upřímně překvapená, že nikde nevidí řemeslníky. „Hele, oni tu nejsou,” řekla.

„Ne, a nejsou tu dost často. Budu jim muset zavolat a trochu na ně řvát, aby se zítra ukázali brzy ráno.”

„Ah... takže...” Stála přede mnou a nevěděla, jak se rozloučit. Cudně jsem jí položil ruku na rameno a přimáčkkl jsem se k ní tváří na tvář.

„Musíme se zase sejít, abys mi pověděla, o čem bude ten dokument.”

„Ano, ano. Jenže já musím zítra zpátky do Londýna. Saša má narozeniny. Bude veliká oslava.” „Fakt? Osmnáctiny, co?” Kyselé hrozny, já vím. „Ha ha, to ne. Jedenadvacet.”

„Aha.” Je jí jenom třadvacet, a už je na chlapečky. Paráda. „Až se vrátím do Paříže, zavolám.” „To budu rád.”

„Takže...” Kývla hlavou se zdviženým obočím, jako to dělávají američtí herci, když jim dojdou repliky, ale scéna ještě není u konce. Ukrátil jsem jí to utrpení.

„Moc rád jsem tě viděl, Alexo. Díky, žes přišla, aspoň jsem nemusel myslet na svoje problémy.”

Ale nasadila jsi mi u toho do hlavy spoustu dalších, bych řekl nejradši.

4

Když jste po uši v pracovním merde, má to tu výhodu, že vám nezbývá čas na přemýšlení o všech ostatních druhích merde, do kterých byste mohli mít sklon sletět.

V posledních několika týdnech jsem volky nevolky musel zaměřit veškerou životní sílu na dokončení čajovny, a taky na splácení té přestavby. Pavel a spol. se oháněli kladivy a zednickými lžícemi a zvolna se to začínalo rýsovat.

Přišlo pár krizí, třeba když jsme zjistili, že podle toho, jak Nicolas nakreslil záchod, by hosté museli vylézt na mísu, aby mohli za sebou zavřít dveře, ale vyřešili jsme to za pomoci selského rozumu, cože je

jako metoda o moc levnější než Nicolasova odbornost. Večer co večer jsem se chápal hadru a poklidil jsem, aby moji umělci měli na ráno nachystané čisté plátno. Jednou večer jsem si všiml, že zpoza kuchyňských linek stojících za novým nerezovým pultem cosi zvláště zavání. Musel jsem se půl hodiny plazit po podlaze a cpát celou horní půlku těla do skříněk linky, než jsem lokalizoval zdroj smradu. A věřte mi, že když holými prsty seškrabujete dva týdny staré zbytky řemeslnické svačinky, pohne se ve vás cosi, co vám připomene, proč vám neškodná kancelářská práce tak vyhovovala. Kancelářská práce, jako je ta, které se vzdala Florence, aby se se mnou mohla pustit do podnikání.

Jak dny utíkaly, bylo mi stále jasnější, že Florence vůbec netušila, do čeho se to pouští. Dělal to, co obvykle: zavírala před problémy oči. Zato já jsem si měl, ještě než naservíruju první šálek čaje, až moc dobře uvědomit, že potřebuju takového obchodního společníka - pokud tedy vůbec potřebuju nějakého - který má obě oči otevřené. Najednou mi bylo jasné, že když má menší firma přežít, musíte být přichystáni pracovat čtyřicet hodin denně, sedm dnů v týdnu, a musíte být s to si do třetice hlavy natlouct všechny, i ty nejmenší podrobnosti o ní. Řídit čajovnu, to bude jako běžet maraton a u toho balancovat v ruce s deseti talíři špaget. A jestli u podobné činnosti po něčem netoužíte, tak aby vás na každém kroku někdo tahal za chlupy v podpaží.

A po večerech, když jsem se snažil objednat si přes internet dodávku umělohmotných lžiček, by mi do toho Florence říkala: „Já už toho mám až po krk. Pojd', vyrazíme si."

Taky bych měl práce až do večera po krk, ale musel jsem ji odvést, teprve pak jsem si mohl dát oraz. Byl to jediný způsob, jak se dostat do další fáze, v níž už budeme moct platit někomu jinému, aby ty lžičky objednal.

Prostě jsem viděl, jak se to blíží.

Upřímný hlásek kdesi ve mně říkal: musíš se s tím smířit. Ty a Florence, to je bezvadná kombinace na dovolenou, ale teď už to prostě nemůže fungovat.

Jenomže kdybych jí chtěl oznámit, že mezi námi je konec, nevyhnu se jistému zásadnímu logistickému problému: bydlím zadarmo u ní v

bytě. Pokud se rozejdeme, je ze mě bezdomovec. A když jsem naposledy v Paříži sháněl vlastní byt, byla to naprostá pohroma. V žádném případě teď nemám čas ani sílu znovu si koledovat o podobné ponížení.

Takže to vypadalo, že se budu muset usmívat a snášet to, i když to ze mě dělá úplného pokrytce. Zadíval jsem se na sebe v zrcadle napůl dokončené toalety a pokusil jsem se o nestydaté pařížské pokrčení ramen: „Hypocrite, moi?“ Já - a pokrytec? Když jsem to drmolil dost rychle dokola, znělo to jako: „Himl hergot.“ Asi se ve mně probudil nějaký skrytý masochista, protože jsem si došel do Florencina bytu pro pár nejdůležitějších věcí a vrátil jsem se přespat v suterénu pod čajovnou.

Ukládat se ke spánku na betonové podlaze, to bylo ve srovnání s Florencinou velikou, manželskou (nebo spíš pro orgie určenou) postelí dost nepohodlné, ale zjistil jsem, že klidné svědomí je lepší podložka než drahé matrace.

A co víc, když jsem se osvobodil od morálních závazků ke Florence, mohl jsem spustit past na Nicolase.

Druhý den dopoledne jsme s Pavlem dali hlavy dohromady a naši antigramatickou, leč účinnou francouzštinou jsme nastínili podrobnosti plánu.

Pavel zavolá Nicolasovi a poví mu, že potřebují, aby přišel vyřešit nějaký naléhavý problém se záchodem. Poví mu, že tu nejsem, řekněme, že jsem si vymyslel překvapivou návštěvu na île de Ré, takže mě se ptát nemůžou. A jakmile Nicolas vkročí dovnitř, vrhnu se po něm.

„Dobrý plán, moc dobrý plán,“ shrnul Pavel dokonale naše společné pocity kruťáckým uchechtnutím.

Takže ten den odpoledne jsem si s infantilní radostí sedl na záchodovou mísu v suterénu a čekal jsem, až mi Pavel přivede Nicolase, takže na něj budu moct vyskočit jako čertík z krabičky. Smlouvu jsem měl na klíně, vedle toho odhad nákladů na rekonstrukci, který mi dodal Pavel. Znovu jsem si oboje pročetl, a opravdu, ten volavčí muž skutečně zaslouží tak pořádný kopanec mezi křídýlka, jaký se mu chystám uštědřit.

Samozřejmě přišel na schůzku s Pavlem o dvacet minut později, ale konečně jsem na schodech uslyšel jeho hlas. „Oh, bonjour," pozdravil jsem, jakmile Nicolas otevřel dveře. Vyděšený pohled kamsi dolů k mým kalhotám, pak zachvění chřípí; že bych tu opravdu vykonával potřebu?

„Jsou nějaké potíže s..." Zarazil se a nakrčil obočí. Už mu došlo, že je to past. A spěšný pohled přes rameno ho ujistil, že nemá smysl nasadit obvyklý únikový fígl: Pavel a jeho part'áci seděli na schodech jako publikum v suterénním šantánu. „Potíže nejsou žádné. Jenom si tu sedím a tohle si čtu." Podal jsem mu ty dva dokumenty, ať si je porovná. Zatvářil se nechápavě, což nebylo překvapivé, protože touhle dobou už mu určitě vrtalo hlavou, jak jsem se krucipísek k jednomu z nich dostal. „Nerozumím," namítl. Potřásl hlavou, jako kdyby se v těch papírech tvrdilo, že architekti jsou bájná stvoření, něco na způsob yettiho. Ostatně já bych se vlastně ani nezlobil, kdyby to tak bylo. „Tohle je tvoje smlouva s odhadem, podle kterého vypočítáváš svých deset procent." Nad přípravou francouzských vět pro tenhle krátký pohovor jsem strávil dobrou hodinu. Odhad se francouzsky řekne „devis", což, pokud se nepletu, nějak souvisí se slovesem „deviner", které znamená „hádat". Francouzština je velmi upřímná řeč. „A tenhle druhý, podstatně nižší odhad jsi pro stejnou zakázku dal Pavlovi." „On ti dal..."

„Jistě, a tvrdí, že to není poprvé, co jsi tohle provedl. Vidiš ten rozdíl?"

„Ano, ale já..."

„...jsem hajzl zlodějská," nejradši bych dořekl, ale nepřichystal jsem si potřebná slovíčka.

„Je mi líto, Nicolasi, ale jak jsem tohle uviděl, navrhl jsem Pavlovi dohodu. Já mu zaplatím ten jeho odhad a něco navíc, pokud to bude hotové v termínu. Tobě zaplatím dost za zhotovení projektu a k tomu poplatek za to, žes mi Pavla zprostředkoval, žes objednal nějaký ten materiál a tak dále. Nic víc." „Ty..."

Zvedl jsem zaprášenou ruku dost blízko k jeho černému sáčku, aby ho to přesvědčilo, ať mi neskáče do řeči.

„Řekl jsi Florence, že nám uděláš *prix d'ami*, ale místo toho nás chceš ožulit." Zde jsem použil sloveso „arnaquer", velmi praktický

výraz, kterému jsem se přiučil od svého naprosto nepraktického amerického kamaráda, poety Jakea.

„To... to nemůžeš udělat. Podepsali jsme spolu smlouvu." Dokonce i ledově chladný Nicolas začínal vypadat poněkud přehřátě.

„Ve smlouvě stojí, že práce začnou k tomuhle datu," dloubl jsem prstem do příslušné stránky. „Nezačaly. Ve smlouvě stojí, že budeš na práce chodit dohlížet. Nechodil jsi. A ve smlouvě je taky zfalšovaný odhad ceny. Kromě toho jsi naplánoval záchod úplně špatně. Nebýt Pavla a mě, ani bys nemoh tyhle dveře otevřít a přijít sem za mnou."

Nicolas stál a soptil vztekem. Nejspíš by mi jednu vrazil, kdyby nebylo jasné, že se u toho umaže.

„Tumáš," podal jsem mu další dva listy papíru. „To první je naše nová smlouva s podmínkami, jak jsem říkal. To druhé je dopis, který pošlu na Société des Architectes Français, pokud nepodepíšeš to první."

Nedal ani v nejmenším najevo, že by ty dva papíry existovaly.

„Ty jenom žárlíš," vybafl na mě. „Prostě jenom žárlíš, že se mnou chodila."

„Možná. Nijak se mi nelíbí, že s tebou Florence něco měla. Ale ještě víc začínám litovat, že jsem s tebou kdy co měl já." Asi si špatně vyložil můj potutelný úsměv. Já měl jenom radost, že jsem tu složitou větu ve francouzštině zvládl. On si ale nejspíš myslel, jestli si s úšklebkem nepředstavuju trojku, protože nakrčil obočí, jako by chtěl říct: „Ani omylem, špindíro." „Zaplatíš mi všechno, nebo budeš mít problémy," pohrozil mi a oddusál po schodech kolem culících se řemeslníků. Hýždě měl vzdorně sevřené; póza hrdého muže, který ví, že jeho ústup sledují čtyři polští dělníci.

A sevřel hýždě ještě pevněji, když obecenstvo vypuklo v chrčivý smích.

Ideální čas k invazi do Francie je poledne první středu v kterémkoli měsíci. Ten den totiž na chlup o polednách začnou skučet sirény leteckého poplachu a Francouzi na to zvysoka kašlou. Invazní jednotky by tak dostaly řadu minut nerušeného invazního času, než by někomu vůbec došlo, že bombardéry už si to fičí kolem Eiffelovky. A úplně nejlepší by byla první středa v srpnu. To už Paříž opustila celá vládnoucí třída. Včetně ministrů, kteří se uhníždili v prázdninových sídlech a kolektivně zapomněli, že nějaká politika existuje. Není to tak dávno, co na Francii v létě padla taková vlna vražedných veder, že staří lidé kapali jako mouchy (zvláště ti, které příbuzní nechali v Paříži a sami jeli pryč), a hrstka pařížských lékařů a sester, kteří nebyli u moře, přišla žádonit k ministru zdravotnictví, aby vyhlásil stav nouze. Odpověděl jim v podstatě něco na ten způsob, že tady u moře fouká docela příjemný čerstvý větřík, tak co si zas stěžujete?

Od revoluce už uteklo přes dvě stě let, ale ve Francii stále žije duch Marie Antoinetty, která, když se doslechla, že na venkově není kouska chleba, řekla: „Ať jedí koláče!“ Když je jim horko, ať si koupí zvlhčující obličejový sprej značky Evian!

A já měl v tu první srpnovou středu pocít, že ty sirény spustili hlavně pro mě.

Bivakoval jsem na matračce uprostřed staveniště a do plánovaného otevření čajovny mi zbývaly ani ne tři týdny. Pořád jsem neměl personál, nábytek, jídelníčky - francouzský tiskař mi neustále posílal korektury s novými a novými překlady. Jak přišel na „čajové kuláčky“ a na „syrový sendvič“?

A co horšího, Pavel a jeho kámoši sice dovedli rekonstrukci až na bolestný dohled k cíli, ale pak se záhadně zdejchli. Spiklenectví při akci Nicolas zřejmě neutužilo naše přátelské vztahy natolik, aby opustili léty prověřenou řemeslnickou taktiku: nechat všechno rozdělané, takže když se zase vynoříte, zákazník je tak přemožen vděkem, že vás nechá zbylé práce totálně zfušovat a nekecá do toho. Dost surová ukázka takzvaného *constructus interruptus*. Ve vzduchu na ulicích by se dal spařovat chřest. A o nic lepší to nebylo ani uvnitř, v akváriu naší nedokončené čajovny. Chlapi dodělali

elektroinstalace v suterénu, ale nahoře zanechali ozdobné girlandy trčících kabílků, takže tam, kde jsem převážnou dobu pracoval, jsem si ani nemohl pustit větrák.

Pak se do věci vložil Michel, Florencin bratr, lehkovážný jako vždy, dokonale vybavený do vedra plandavou indickou košilí a plandavými kalhotami na šňůrku. Rozhlédl se a obdivně přikývl. „Ohromně jste s tím pohnuli, Paule. Gratuluju.“ „Ano, ale teď to přestalo. Jako kdybych zajel v džípu do merde. Uvážnul jsem, ale vystoupit ven a zatlačit nemůžu.“

Michel zacloumal volnými kabely: elektrikář obdivující zručnost, s jakou jiný elektrikář nechal práci nedokončenou.

„Ale líbí se mi ty dlaždice. A pult. Je tu hodně místa. Bude to pěkná kavárna.“

„Díky.“

Jenomže on nepřišel obdivovat dlažbu. Řekl mi, že má starosti. Přешel do angličtiny. Stavil se v bytě, našel tam spoustu mých věcí, ale já nikde.

„Věděl jsem, že na Ré už nejsi, tak jsem se divil, kde asi jsi. Byl jsem v bytě dva dny, ale ty ses vůbec neukázal. Tak mě napadlo... teda...”

Naklonil hlavu ke straně jako kokršpaněl, co čeká, kdy někdo řekne, že se jde venčit, a já pochopil, o co jde. Zeptal se Florence, jestli ví, kde jsem, poslechl si její překvapené „Ne“, načež oba usoudili, že jsem se sčuchnul s nějakou jinou. „Přespávám tady, v suterénu.“

„Tady?“ zašklebil se a rozhlížel se po té veskrze nebytové pustině.

„Ano. Naproti přes Champs-Élysées je tělocvična. Vždycky ráno se tam jdu osprchovat. Koupil jsem si nafukovací matraci. Mám tu nějaké to oblečení, spací pytel, prostě to nejnutnější. Stačí mi to.“

„Aha.“

Bylo mi jasné, jak hrozně ho štve, že musí položit tu klíčovou otázku. Hodlám se do bytu vrátit? Jak je to mezi mnou a Florence - v pořádku, nebo ne?

Zase si začal hrát s kabely, splétal tři, které trčely z díry ve stěně, do copu. Napadlo mě, že jestli to je připojené k hlavnímu přívodu, zakrátko se místnost začne plnit nepříjemným puchem spáleného masa, což by mohlo odpuzovat hosty. Ale předpokládejme, že ovládá vlastní řemeslo. „Jestli chceš pomoci...” nadhodil. „Pomoci?”

„S tou elektřinou. Jsem tady v Paříži a čekám na zakázku. Chystají se točit nový film, ale já zatím nemám peníze, protože nemám dost hodin.“ „Hodin?“

„Ano, protože dělám u filmu, musím odpracovat určitý počet hodin, abych na zbytek roku dostal podporu v nezaměstnanosti. Slušný peníze. Jenže když nemám těch hodin dost, nedají mi nic.“ Na první pohled se se mnou bavil raději o tom, jak se točí kolečka a šroubky (a elektrické kabely) filmového průmyslu, než abychom probírali drastické podrobnosti mého vztahu k jeho sestře. Sedl si a pustil se do výkladu o neuvěřitelném francouzském sociálním systému na podporu nezaměstnaných filmových hvězd. Hodně slavných herců, vykládal, když nemá práci, dostává od státu podporu ve výši honoráře za poslední film. Takže kasírují pořád stejné peníze, ať už pracují, nebo se vyvalují na jachtě v Saint Tropez. „A totéž platí pro režiséry, scenáristy, pro všechny. Proto u nás všichni chtějí dělat u filmu. Ale jenom když napřed naděláme dost hodin.“ Tvářil se, nebožák, jako kdyby nenarosil do dost velké výšky, aby dosáhl na dvířka kredence s alkoholem. „No, jak vidíš, já teda elektrikáře potřebuju,“ oznámil jsem. „Kolik bys mi zaplatil?“ „Kolik by sis účtoval?“

Objasnil mi, kolik bere denně jako elektrikář u filmu, a když jsem zase po mrtvičce vstal, dodal, že zdejší elektroinstalace zvládne za dva dny a udělá mi cenu jako za jeden. Na dřevo. Což znamenalo, že až odpoledne přijde první uchazeč o místo, někde v pozadí se bude hlučně lopotit elektrikář, jako důkaz toho, že My Tea Is Rich je dynamická firma, kde nikdo neztrácí čas. Budu přijímat personál a jim přímo před očima bude čajovna nabývat konečné podoby. Možná v některých Michel vzbudí falešný dojem, že se u nás může pracovat vysvěcený do pasu a falešně si u toho prozpěvovat, ale než abych si s tímhle lámal hlavu, na to jsem měl příliš velkou radost, že se zase dělá.

A ještě před večerem jsme oba s Michelelem měli pocit, že jsme s tím opravdu hnuli.

Já jsem absolvoval pohovory se sedmi uchazeči o práci, přičemž pouhé dva jsem zahnal svou chabou francouzštinou a nekuřáckou

strategií. Michel připojil všechno osvětlení a dokonce napojil i klimatizaci. Rozhodli jsme se, že máme dost důvodů to oslavit večerí. A právě tu chvíli si Florence vybrala, že mu zavolá a bude chtít hlášení.

Michel jí vysvětlil, kde přespávám, a dodal: „Ano, sám," a pak „Ano, vím to jistě."

Jenomže potom se prokecl, že je v čajovně, a co hůř, že tu pracoval. Ucedil „Promiň" a podal mi mobil.

„Ahoj, Florence, jak se vede?" zašvitořil jsem kamarádsky, aspoň myslím.

„Ty jsi přiměl Michela dělat v *salon de thé*?"

„Ano. Oni totiž řemeslníci..."

„Takže nejdřív jsi vyhodil mého někdejšího přítele a teď využíváš mého bratra?" „Využívám? Já ho platím."

„To jsem si nemyslela, že jsi takovýhle... že zneužíváš lidi."

„Zneužívám?" Nevěřičně jsem loupl okem po Michelovi, který jen potřásl hlavou, jako by chtěl říct: „Ty sestry!" „Ano, Nicolas se pro tebe dře - a ty? Jenom se snažíš vyhnout placení."

„Co si doopravdy vydělal, to dostane, ale nebudu mu platit to, o co se mě snaží okrást."

„Jestli mu nezaplatíš celých deset procent, podá na tebe žalobu." Podle všeho se Nicolas vyplakal své bejvalce do ramínka i s podrobnostmi.

„Pokud mě zažaluje, jenom přijde o ještě víc peněz. Mám jasný důkaz, že se mě pokusil podvést."

„Paule, upřímně řečeno, ty taky nedokážeš myslet na nic než na peníze a na práci."

Asi byla holá zbytečnost něco namítat, ale dal jsem se do toho i tak. „To je pravda, hodně se snažím myslet na to, aby se peníze, co jsem si půjčil, neházely do hajzlu. Do hajzlu, který tvůj přítelíček Nicolas mimochodem neuměl ani pořádně nakreslit." Pokud náš vztah nebyl už tak v posledním tažení, teď dostal smrtící kopanec do rozkroku. Zavěsila.

6

Ještě pořád lidi hrajou Hady a žebříky? Asi ne - na to, aby to někdo předělal na počítačovou hru, je to moc prosté. Zato já jsem si zase připadal, jako když jsem zamlada vedl dolů jednoho toho dlouhého, šklebícího se hada. Zpátky na políčko číslo jedna. Ne, vlastně až před něj, protože loni v září, když jsem dorazil do Paříže, jsem měl aspoň flek a slušné bydlení. Ted' nemám domov a ani práci, když nepočítám to utrácení peněz z půjčky. Neměnné zůstalo jedině to, že jsem pořád důkladně v merde, co se týče vztahů se ženami.

A nejhorší člověk na světě, k němuž bych se mohl obrátit kvůli milostnému poradenství, byl (snad jen kromě Florenciny matky) Jake, ošuntělý poeta. Byl jsem ale ve stavu tak masochistickém, že zavolat mu bylo vysloveně přirozené. Domluvili jsme si sraz ještě ten večer, před začátkem představení v jednom, jak on říkal, „complètement ženiálním klubu“ v Belleville.

Čekal na mě v tuniské kavárně na rohu staré nákupní pasáže, která měla nejlepší časy za sebou - přesněji řečeno, ve které už se nedalo nakoupit nic. Říkal, že klub je v zadní části pasáže. Tahle část Belleville, mezi nóbl a značkovou nákupní zónou z République a prosperující oblastí se spoustou čínských restaurací o kus výš, byla samý obchod se zlevněným zbožím z dovozu a stísněný obchod s potravinami. Lepivá vlhkost a syrové světlo neonů mě opravdu přesvědčovaly, že jsem spíš v uličkách Marrakéše než pár kilometrů od Seiny. Po ulici chodily zahalené ženy, na úzkých chodnících zapáleně debatovala každých pár metrů jiná skupinka mužů ze severní Afriky. Zdejší ulice byly mnohem rušnější, než jiné etnické části města - nejspíš proto, že kdyby někdo z těch lidí ze čtvrti odešel, imigrační úředníci by ho už ani omylem nepustili zpátky. Jake mi vysvětlil, že ted' bydlí tady, s tou poslední ze svého atlasu žen. „Hej, Paule!“ zavolal na mě, jen co mě uviděl, jak vycházím z

vlezu do metra. Připadalo mi, že se všichni v celé čtvrti zastavili a podívali se, na koho se to křičí.

Byl před kavárnou jediný Evropan, i když byl oblečený nesmírně orientálně. Měl na sobě dlouhou košili, volnou u krku a s vyšívaným límcem, zatímco Arabové byli oblečení západním stylem. Zřejmě jako ústupek vedrům si přistříhl vlasy, takže z nich vyrobil něco jako blondatou koupací čepičku. A vypadal jednoznačně spokojeně, rozvaloval se na bílé ratanové židli a mezi pohodlně roztaženými nohama měl položenou obrovitou marockou vodní dýmku. „Není to proti zákonu?“ zeptal jsem se a usedl jsem vedle něj. „Je v tom jenom tabák, čéče. Zkus.“

Podal mi mosazný náustek na dlouhé rource, ale mě už plíce pálily dost od žhavého vzduchu. Mávnutím ruky jsem to odmítl.

„Allez, nebud' labuť, integruj se.“

„Když jinak nedáš.“ Vzal jsem si náustek a foukl jsem. To způsobilo uspokojivou erupci bublin ve vodní nádržce, takže Jake zavrčel. „Ty nic nebereš serijézně, čéče.“ Důkladně zabafal, jako by nutně potřeboval okolním Arabům dokázat, že on to nebyl, že on nebere cucání čoudu dlouhým brčkem na lehkou váhu. „Co poslední dobou děláš, Jaku?“

Svým obvyklým, tedy zkomoleným způsobem mi to vysvětlil. Pořád učí angličtinu, i když teď zrovna toho moc nemá, protože většina jeho žáků je na léto pryč. Kromě toho, řekl mi, má v plánu se učení angličtiny zbavit. Prý tak, že „půjde zpátky, aby se dostal dopředu“. Nebylo mi moc jasné, co to v té jeho cáklé frangličtině znamená, a on mi to odmítl „pro ten moment“ vysvětlit. Co se týkalo žen, žije teď na hromádce s jednou Alžířankou. „Padnul jsi na hlavu? Američan - a žít ve hříchu s muslimkou?“ Se smířeností filozofa vypustil z úst proužek bílého dýmu. „Tě nezneklidňuj. Ona je vévoda.“ „Co to?“

„No však víš. Sakra. Une veuve? Co jí umřel manžel?“ „Vdova.“

„Jo. Vdova. Kurva. A stejně, lidi u nich v domě jsou úplně boží. Nejsou pobožní. Jsou hlavně kontentní, že Chalífa někoho má.“ Začal se pochechtávat, jako kdyby mu v dýmce pobublávalo něco mnohem míň zákonného než tabák. „Esejoval jsi někdy vévodu?“ „Ne, většinou lovím ve svojí generaci.“

„Aha, ale jí je jenom čtyřicet, i když vypadá starší, protože měla tři enfanty. A hlavně ví, jak si vzít nohu.“

„Vzít si nohu?“ Jak a proč si má brát nohu, nechápal jsem.

„Prendre son pied? Však rozumíš... umí se bavit. Jak se to u nás říká?“

Odpověděl jsem mu, že to snad ani nechci vědět. Mám dost malérů s vlastní masochistickou zvrhlostí, než abych se zajímal o metody samohany dovezené z jiného světadílu.

„A vůbec, comment ça va u tebe, Paule? Ne moc très bien, že jo?“

„To si piš, vůbec ne bien.“

Moudře přikyvoval a cumlal tu mosaz - a já si mu vylil srdce o tom telefonátu s Florence a o Alexiných halucinogenních nadrech. Vyprávěl jsem, město temnělo, komáři byli pořád drzejší a já měl dost času vypotit v podstatě všechen ten mátový čaj, co jsem si poručil.

„Aha, jestli tomu dobře rozumím,“ prohlásil konečně, „rozešel ses s holkou, co je Francouzka, a přitahuje tě to k bývalý holce, co je taky Francouzka. Takže je jasný, proč jsi tak v merde. Musíš si rozšířit zeměpisný obzory.“

Měl jsem sto chutí načurat mu do nádobky, aby ta vodní dýmka měla patřičně opovržlivou vůni.

„Aha, tak moc díky za radu, Jaku. Dej mi vědět, až praštíš s poezií a začneš psát motivační literaturu. Mimochodem, o jaký jde vlastně koncert?“

„Litevský jazz.“

„Litevský jazz? To je co?“

„Nevím. Nejspíš něco jako estonský jazz.“

Na hloupou otázku...

„Ty ten rozdíl poznáš?“

„Ale jo. Francouzi nemají pro hudbu vkus. Nepoznají, co je dobrý a co je merde. Takže poslouchají kdeco. Proto je Francie tak zaslíbená země pro world music. Nemůžou si pořád vybrat.“ „A všechna ta etnická muzika přitahuje ženské různých národností, nemám pravdu?“ „Právě.“

„Ale zrovna jsi mi říkal, že žiješ s tou Alžírankou.“ „Aha, ale ta je v souhlasu s tím mým poetickým prožetím, pokud si ty ženské

nevodím domů. Hej, Muchtáře!" Zamával ke kavárně a mladý číšník si přišel pro peníze.

Napadlo mě, že Jake bude geneticky neschopný si s čímkoli dělat starosti. Jestli se některý z těch komárů, co kolem nás poletují, napije kapky jeho krve, určitě hned usoudí, že život je příliš krátký, než aby se obtěžoval vším tím otravným štípáním lidí, a odletí si dát lehárko do kanálu. WHO by stačilo, kdyby poslalo Jakea na okružní cestu po třetím světě, a malárie by skončila v učebnicích dějin medicíny.

Suterénní klub byl odvětraný asi tak jako vnitřek motoru stíhačky. Nízký, načerno natřený strop a světla namířená ke scéně, všechno tu teplotu ještě zvyšovalo; na ulici bylo jako v džungli, tady asi jako na přivrácené straně Merkuru. Z pásku džín mi crčel pot, ještě než jsem se prodral vstupní halou a svalil se na barovou stoličku.

Na pódiu stál jediný mikrofon, menší souprava bicích a kontrabas; měl jsem strach, že se to všechno každou chvílí rozteče.

Jake ale neupíral oči ke scéně. Sledoval vchod.

„Nějaký Litevky určitě přijdou, co myslíš? A možná i Lotyšky. Musíš se zeptat každé ženské, kterou potkáš."

Takže jak se klub plnil a my zápolili s dehydratací za pomoci flašek piva, které jako by se vypařovalo dřív, než ho člověk donesl k ústům, pro zábavu jsem se vyptával každé ženy, která se přiblížila k baru, jaké je národnosti. Samozřejmě to většinou byly Francouzky - a jen tři ženy to moje vyptávání urazilo.

Zábava ovšem skončila, když se zjevila vyhublá, vodkou nacucaná zpěvačka.

Troufám si tvrdit, že v Litvě určitě jsou i nějaké ty opravdové divy, ale tahle holka byla spíš divná - nebo divá - než diva. Ječela a vyla -a před jejím agresivním podáním známé písně „Somr tajm" mě nemohl ochránit ani půltucet piv a hustý drogový dým, který produkovali všichni ostatní.

„A máš ji," pověděl jsem Jakeovi, který byl zcela zabrán do rozhovoru s jakousi dívkou slovanského vzhledu. „Co mám?"

„Báseň. Byla jedna zpěvačka až z Tbilisi, hlasivky ji rozežral jed na krysy."

Zarazil mě, než stihnu světovému krásnému písemnictví napáchat ještě větší škody. „To je merde, čéče. Tbilisi není vůbec v Litvě. Nevíš o zeměpise nic.“

Uvědomil jsem si, že má pravdu. Například zrovna teď mi dělalo potíže i rozpomenout se, kde bydlím, a to je vždycky jisté znamení, že by se mělo jít domů.

A kromě toho mě tohle východoevropské téma nějak ubíjelo. Pojal jsem podezření, že zpěvačka klidně přejde i do ukrajinského jazzu, jen aby mě nakrkla.

Skočil jsem do taxíka a zakrátko jsem už zase byl v čajovně, kde jsem se vrhl šipkou na svou matračku - příliš pozdě jsem se rozpomněl, že než jsem odešel, vyfouknul jsem ji. Jednou masochista, navždy masochista.

7

Zásadní otázkou bylo, jestli mám Alexe komplikovat život tím, že jí řeknu, co je nového. Pan Paul West, podoben Picassovu obrazu, který byl padesát let uzamčen v trezoru nějakého soukromého sběratele, je zase na trhu a volný. Takže kdyby se jí zase zachtělo mi dát pusu, už si nemusí dělat starosti s mým svědomím. Než jsem se ale stačil rozhodnout, sama mi zavolala a vyložila mi, co je nového u ní. Byla v Paříži.

„Nechceš se na mě zajít podívat? Jsem na natáčení. A je tu i pár opravdových francouzských filmových hvězd.“ „Kde to je?“

„Na náměstí Bastily. Přijdeš?“

„Jasně. Paráda.“

„A vezmi si vizitky, třeba uděláš kšeft a budeš moct dodávat jídlo a pití pro štáb. Dělalj tu odporný kafe.“

Vylezl jsem z metra a otočil jsem se zády k nové budově opery- i když vlastně, nová, ona už teď vypadala starší a olezlejší než původní opera, ta z devatenáctého století, co stojí v devátém okrsku. Řadu vchodů si bezdomovci zvolili za bezplatné pisoáry, širokánské schodiště zase turisté používali jako ideální místo na piknik, celá jedna stěna byla zahalená sítěmi, aby kusy opláštění nepadaly dolů a

nezabíjely chodce. Zlomyslně jsem si řekl, jestli operu náhodou nenavrhl Nicolasův profesor z fakulty architektury. Prošel jsem kolem obchodu, kde prodávali lenošky v bílé kůži, keramické gepardy v životní velikosti a křišťálové lustry tak úděsně nevkusné, že by vypadaly přehnaně i na mejdanu transvestitů, pojednaném ve stylu revivalu Abby. Byl to jeden z posledních pozůstatků doby, kdy celá tahle čtvrť bývala plná výrobců nábytku. Kdysi jsem tudy šel s Florence cestou do nějakého latinskoamerického klubu a ona si naříkala, že poctivé řemeslo mizí, a pořád se u toho děsila nad tím, jaké „horreurs“ se ve zbývajících obchodech s nábytkem prodávají. Ted' se tu na sebe mačkaly mezinárodní obchodní řetězce a s nimi i trocha místních značek, včetně gotické budovy Jeana-Paula Gaultiera, před níž se utábořil nějaký zběsilý houmlesák. Že by Jean-Paul, poté, co v minulé reklamní kampani používal jako modely uhlazené námořníky, přesunul svou pozornost ke stylu rozevlátějšimu, zanícenějšimu (myšleno v dermatologickém významu)? Našel jsem si menší ulici, kde velké obchodní řetězce přenechaly bitevní pole kavárnám a butikům.

Do úzké uličky se zpříma opíralo slunce, takže byla plná rozpařeného, stojatého vzduchu. Připadal jsem si, jako kdybych vlezl do vany naplněné čili omáčkou. Ale o sto metrů dál, za velmi nepřítažlivými vraty do pasáže, kde se konalo ono natáčení, čili omáčku něco rázem spláchno.

Byl jsem ve zrakům ukryté, soukromé uličce, kde drolící se bytové domy lemovaly dlažbu z kočičích hlav, jež vedla až k zastíněné zahrádce plné stromů. Vinná réva pnoucí se po bílé budově po mé levici jako by přímo vydechovala čistý kyslík. Byly tu i krámky tradičních řemeslníků - viděl jsem pásy jasně barevné kůže, rozvěšené po knihvazačské dílně, a špalky vyřezávaného dřeva, které stály v nízké budově plné rozdělaných židlí a už čekaly jen na nalakování a smontování. Ale kde je filmový štáb?

Zašel jsem se přeptat hezoučké dívky s kulatou tváří, která se považovala na staré káře stojící v pŭlce pasáže. Když jsem se přiblížil, zjistil jsem, že kromě dlouhých nahých nohou a vypasovaných šortek má taky krátkovlnnou vysílačku. Dobré znamení. „Bon jour,“ pozdravil jsem. „Film. Je tady?“ Znělo to trochu trhle. Jako kdybych

byl úchyl, který si do sexshopu přišel vyzvednout objednaná „speciální vydání“. „Proč?“ zašeptala chraptivě.

„Přišel jsem pro Alexu.“ I to znělo jako náramně vhodný název nějakého nemravného DVD.

„Ah, oui, Alexa.“ Pořád šeptem mi vysvětlila, že musí počkat, dokud jí vysílačkou nedají znamení, a teprve pak může Alexe poslat textovku. Chystají se totiž začít natáčet. Nezbylo mi než hádat, že ti záhadní „oni“ jsou někde pod zemí, protože nikde nebylo vidět ani živáčka. Dokonce ani z žádného domu nevycházelo nějak nezvykle silné světlo.

„Jak dlouho?“ vyzvídal jsem.

Pokrčila rameny. „Nevím. Jestli chcete, můžete se tu posadit se mnou.“

Napadlo mě, jak se asi její funkce objeví ve filmových titulcích. Hlavní károsoedačka?

Možná spíš roztahovačka šortek. Ty její kratásky totiž hladká, leč zaoblená stehna napínala k prasknutí, a ona se na nohou zamyšleně drbala anténkou od vysílačky.

„Vy jste její přítel?“ Prohlédla si mě od hlavy k patě a na chvilku zrakem spočinula na příslušné bouli na mých šortkách, doufejme v adekvátní velikosti.

„Ne.“ Oplatil jsem jí to a chvilku jsem s chutí nahlížel do trojúhelníku tvořeného rýhou mezi ňadry, stisknutými přiléhavým oranžovým topem. Na krku měla ozdobný křížek s drahými kamínky, takže Ježíš jí velmi nekřesťansky nakukoval do výstřihu. „Ne, na Ukrajince nevypadáte,“ usoudila. Napadlo mě, jak velká by ta boule na šortkách musela být, abych si takovou poctu zasloužil. „Ale Francouz nejste, že ne?“ „Ne, jsem Angličan.“

„Ah oui? Nechtěl byste mě učit?“ Tohle taky mimochodem znělo jako replika z nemravného DVD. Dívka s očima laně se dožaduje výuky v umění lásky.

„Nauč mě anglicky.“ To je věta, kterou Brit ve Francii slýchá často. Pokud se výuky dožaduje žena, často se jedná o šifrovanou zprávu - a správnou odpověď na ni je dotázat se s ironickým zábleskem v oku, co vás za to hodlá naučit oplátkou. Rád bych, aby mě o to požádala Alexa, ale ta se poslední dobou věnuje spíš studiu

východoevropských samohlásek, nejspíš tím, že tomu Ukrajinci olizuje hlasivky. „Ty máš ještě čas i na výuku angličtiny, Paule?“ Alexa tichounce došla za mě a zachránila mě před nutností odpovídat. Na sobě měla pánské khaki šortky a cosi, co by mohl být vršek zelených bikin, jen kdyby to vzadu mělo přezku a ne pás látky. Vyzářovala z ní právě ta ubíjející erotická přitažlivost, jakou získá žena, která kvalitně a pravidelně souloží s někým jiným než s vámi. Na přivítanou jsme se políbili na tváře a Alexa mi představila Virginii, která z tohohle jména na první pohled už dávno vyrostla. „Prsy na viděnou,“ pozdravila mě Virginie velmi vhodně mou mateřštinou, ale to už mě Alexa vláčela dál do pasáže. „Kde natáčíte?“ zeptal jsem se.

Alexa mě umlčela. „Jestli budeme dělat hluk, asistentka režie bude zuřit, i když se zrovna netočí. Je to mrcha. Řekla, ať někdo jdeme do pasáže a zařídíme, aby tam už nikdo nemluvil. Napadlo mě, že to budeš ty.“

Protáhla mě dalšími nepřitažlivými vraty do dalšího zastíněného útulku. Byla to řada tří domů s prosklenými průčelími, stojících na malém, tichém dvorku. Dlážďený dvorek byl plný polonahých mladých lidí, kteří posedávali na kovových bednách. Z jednoho domu se valil proud silných kabelů až do rohu dvorku, odkud vedly kamenné schody do nějakého suterénního bytu. Všiml jsem si, že z jezírka jasného bílého světla vyčuhují vrcholky kovových soch. „Tam jsou hvězdy. Musíme být úplně potichu.“ Alexa mi svírala paži a držela mě u vrat, jako kdyby hrozilo reálné nebezpečí, že se vřítím doprostřed dvora a zkazím jim natáčení falešným zpěvem lidových písní.

„Co u toho filmu děláš?“ optal jsem se.

„Asistentku.“

„Asistentku čeho?“

„Asistentku kdečeho. Jako ostatní. Jde o to nasbírat zkušenosti.“ Aha, tak tohle tu dělají. Dvorek byl plný neplacených tatramanů, co sice nenasbírají zkušenosti s ničím jiným než s prošoupáváním kalhot na zadku, ale kteří u toho sní, že by totéž jednou mohli dělat profesionálně, s požadovaným množstvím hodin ročně. Alexa ztišila

hlas ještě víc, vlastně mi přimáčkla ústa až k uchu. „Někdy je to děsná nuda.“ „Taisez-vous, bordel!“

Ze schodiště vystrčila hlavu dlouhovlasá žena se sluchátky a řekla nám, ať „kurva mlčíme“. Slovo bordel v tomhle spojení Francouzi používají velice často. Patrně v jejich nevěstincích panuje obzvláštní hluk.

Žena nás oba zpražila pohledem se stejnou urputností. Zřejmě si nevšimla, že já jeden z těch flákačů nejsem. „Co si zajít na kus řeči někam jinam?“ navrhl jsem šeptem. Moc se mi nelíbila představa, že prosedím na kovové krabici celé odpoledne. Alexa kývla na chlapíka, který právě pilně četl reklamní text z plechovky od koly. Dala mu jasně najevo, že odchází a udělá si přestávku. Přikývl, bylo mu to putna.

Virginie mi na rozloučenou zamávala a zamrkala na mě, ale nedostal jsem šanci jí to oplatit, protože Alexa mě vlekla poklusem na ulici.

„Konečně svoboda,“ prohlásila, jen co jsme zasvištěli do té čili omáčky na druhé straně vrat. „To je jako v klášteře.“ „No tak proč to děláš?“

„Člověk si tu udělá užitečné známosti, a režisér je prostě úžasný. Je to nádhera, vidět ho při práci.“

„Vždyť ho přece nevidíš. Je tam v suterénu.“

„Ale vidíme ho, když chystá záběr, a slyšíme ho, jak to vysvětluje. Hele, vzal jsi tu vizitku?“

„Jo.“ Jednu jsem jí podal.

„Dám ji asistentce.“

„Ale ta na mě právě řvala. Určitě mě nesnáší.“

„Ne, ta řve na každého. A viděla tě. To je důležitá věc. Proto jsme tady.“

Sedli jsme si do kavárny, která si surově zabrala jako zahradňáčku obrovský kus chodníku a okupované území si vyznačila bambusy v květináčích, jako kdyby tím domorodcům oznamovala, že o tenhle kus rodné hroudy přišli jednou provždy.

Alexa objednala dva pozoruhodně husté růžové džusy, *pêche de vigne*, doslova „viniční broskev“, čert ví, co to znamená. Přinesli

nám je v láhvích, ale chutnaly, jako kdyby ještě před chvílíčkou byly v těch broskvích.

Zapřela se do opěradla židle a promnula si rukou zdřevěnělý krk. Musel jsem uhnout pohledem. Napadlo mě totiž, že to by zvládla i moje ruka. A pomyslel jsem si, jestli ona by nechtěla, aby to byla ruka jiného mužského. Ale než jsem se stihl zeptat, jestli by s tou masáží nechtěla trochu pomoci, začala mi vykládat o té blbé oslavě Sašových narozenin.

Řeky kaviáru, jezera vodky, ulice před domem vypadala jako parkoviště pilotů Formule 1. Ozbrojení bodyguardi zaujali postavení na půltuctu střech. Mezi dárky pro Sašu bylo ferrari a nahrávací studio. A než se zeptám, ne, nešlo o jediný veliký přístroj do jeho ložnice, ale o celou budovu nabitou nahrávacím zařízením, hudebními nástroji a zvukaři. Je teď šéfem Sašova studia v Soho. A jako by všechen ten vzruch nestačil, Sašův táta, DVD pirát Jurij, slíbil, že bude financovat ten Alexin dokumentární film. Neodvážil jsem se zeptat, jestli jí i slíbil, že nebude prodávat jeho pirátskou verzi. Jen bych tím ty kyselé hrozny vymačkával ještě víc. „Díky," řekla.

„Za co?"

„Za ten nápad." Pozvedla sklenku s džusem a přitukli jsme si. Dával jsem si záležet, abych se jí díval do očí. „Na zdoróvje!" pronesla a napila se.

To ne, ať se propána nechová jako rudoarmějce-tankista. „Tam na Notting Hillu, jak bydlíme, to vypadá trochu jako v té pasáži," vykládala Alexa. „Jenom víc chic." Zřejmě ji vůbec nedochází, že já bych si radši povídal o nás. Nebo o „nás"? Bezradně jsem poslouchal, jak mi popisuje ten film, co zrovna natácejí. Byl to příběh výtvarníka, který prochází krizí středního věku a nemůže se rozhodnout, jestli by radši uprchl s mladou modelkou, anebo zůstal se svou ženou, spisovatelkou, která o jeho románku ví a přesvědčuje ho, aby si to vyhnal z hlavy. Velmi francouzské. „A na konci se ta modelka zabije." „Aha, takže komedie, co?"

„Vy Angličani si myslíte, že všechno musí být komedie."

„A vy Francouzi si zase myslíte, že všechno musí být o lásce. A že láska je smrtelně vážná věc a legrace k ní nepatří. Nesměj se, jsem

zamilovaná.' To je typický francouzský film." Ironií osudu jsem se já cítil přesně tak. Asi se měním ve Francouze.

„A co je v tom případě anglický film? „Bude to stačit, aby mi nabídl smlouvu z Hollywoodu?" To je jediné, co všichni vaši režiséři chtějí vědět."

„Pořád lepší než váš režisér, co si vylívá kocovinu z nepovedeného manželství. Kdyby jeho pozvali do Hollywoodu, víš, jak by to dopadlo? Zatímco zemi ohrožují jaderní teroristé nebo lidožravé kobylky, prezident usedavě přemítá, jestli ho jeho žena nepodvádí."

Alexa najednou vybuchla smíchy.

„Chystala jsem se tě zabít, ale máš pravdu," řekla. „Asistentka režie je režisérova milenka. A víš, kdo napsal scénář? Režisérova manželka." Zatlaskala. „Takže komedie by to být měla. Režisérova milenka pomáhá režisérovi natočit film napsaný jeho manželkou, který končí tím, že se milenka zabije. Nádhera. Kvůli tomuhle si s tebou tak ráda povídám, Paule." „Fakt?"

„Ano, o umění nebo o filmu nevíš nic, ale někdy říkáš rozumnější věci než kdokoli jiný."

Když pomínu její sršatou narážku na můj nedostatečný kulturní rozhled, už zase vypadala situace jako nahaná na další plnohodnotnou, jazykoretnou oslavu toho, jak si pěkně rozumíme. Jenže jsem se mohl přísát nejvýš tak k okraji sklenice s džusem. „Když si povídáme, je to nádhera," pokračovala, „a díky tobě dostávám nápady. A ne jenom nápady na dokumentární film..." mnohoznačně nadzvedla obočí.

„Ne?" Je to ta pravá chvíle zmínit se o tom, že jsem čerstvě nezadaný, a tudíž přístupný jakýmkoli jejím podnětným nápadům? „Napadl mě i další projekt," pokračovala. „Podrobnosti ti zatím říct nemůžu." „Aha." Takže tím novým nápadem bohužel asi nemyslela to, že bychom spolu strávili celý den v posteli.

„Netvař se tak zklamaně. Povím ti to brzy. A možná díky tomu nějaký ten nápad dostaneš i ty." Tak tohle trefila dobře. Nápady mám, jenom najít tu pravou chvíli, abych jí je vylíčil. „Už se musím vrátit." „Už? Tak brzy?"

„Ano." Vysvětlila mi, že dneska je poslední natáčecí den - zítra se vrací do Londýna.

„Ty mi vždycky zavoláš až den před tím, než zase mizíš pryč.“ „Já vím. Promiň. Jsem teď hrozně uspěchaná. Chystám tu svoji výstavu, snažím se začít s tím filmem, chodím sem, abych si nadělala známosti... Příště zavolám dřív.“ „Příště? Kdy to bude?“ „Brzy.“

Vstala, naklonila se ke mně a dala mi pusu na rozloučenou. Samozřejmě jsem neodolal pokušení zadívat se u toho pod její těsné tričko, na lahodnou dvojitou porcičku běžové kůže, kterou tam sprostě drželi v zajetí. Když jsem se jí zase podíval do očí, maličko se usmívala. Věděla zcela přesně, kam jsem se díval, a to myslím vědí všechny ženy, když mají na sobě takovéhle svršky. „Promiň, Paule.“ „Co ti mám prominout?“

„To, že jsme na sebe dneska neměli dost času. A že jsem pořád mluvila jenom o sobě. Ale brzy se zase stavím a popovídáme si víc. Nevypadáš zrovna šťastně. Musíš mi povědět, proč.“ Pohládila mě po ruce a otočila se.

Rád bych se díval, jak odchází, ale vyrušilo mě nějaké olezlé psisko, které začalo očurávat květináč asi tak deset čísel od mojí levé boty. Zasyčel jsem a udělal jsem pohyb, jako kdybych se psa snažil nakopnout do kostnatého zadku.

Ten krysopes po mně chňapl a zavrčel, a zrovna tak i jeho majitelka, která se mu hned vrhla na obranu.

„Hej, nesahejte na ni, ona je *gentile!*“ Vysvětluje mi, že její čuba je „milá“. Ta dáma středního věku ve značkových džínách vlekla ňafající fenu z mého dosahu.

„Ale to on taky, Madame,“ ozvalo se zpoza mých zad. Alexa na ni volala z chodníku, z několikametrové vzdálenosti. „Je moc milý.“ Poslala mi vzdušný polibek a odběhla k pasáži.

Co se to sakra děje? přemítal jsem.

Seděl jsem tam, lil jsem si do krku poslední zbyteček hustého růžového broskvového džusu a pokoušel jsem se analyzovat svou situaci. Proč mi zavolá den před odletem z Paříže, ale pak lituje, že jsme na sebe neměli moc času? A copak ji uspokojuje to blábolení o oslavě narozenin a o natáčení filmu a to, že se vyhýbá citovějším námětům? Anebo je to jednoduše důkaz o tom, že je tak blábolivě spokojená se svým nynějším životem?

Nejsem zrovna přední odborník na mezilidskou komunikaci, ale ona vysílá protikladnější zprávy než schizofrenikův deníček.

Když už v láhvi nebyla ani kapička broskvového džusu, dospěl jsem k závěru, že vcelku jistý si můžu být jenom dvěma věcmi.

Za prvé: od lidí se čeká, že do Paříže se jedou zamilovat. Ale když si nedám pozor, klidně mi může poslední šance na skutečnou *amour* proklouznout mezi prsty.

A za druhé: není to vůbec, vůbec žádná útěcha, když vím, že i kdyby došlo na nejhorší, možná si u mě Alexa a Saša objednejí sendviče na svatbu.

Liberté, Egalité, Salon de Thé

1

Jít s někým poprvé do postele, to je jako jíst mandarinku. A nemyslím tím, že pak člověk musí vyplivovat pecky.

Když se podíváte na mandarinku, nikdy nevíte, co je vevnitř. Někdy je kůra opravdu pevná a dužnina ovoce se k ní zevnitř tiskne všemi křivkami. Přesto se pak může ukázat, že mandarinka je tuhá jako koženka a bez šťávy.

A když je kůra volná, může být dužnina krásně zralá, ale taky povadlá a mdlá. Prostě to dopředu nevíte. Mandarinky jsou mnohem větší šprýmaři než jablka nebo banány.

Samozřejmě že mezi loupáním mandarinky a svlékáním živé osoby je ten zásadní rozdíl, že mandarinka na vás u toho nemluví. To je jeden z mnoha důvodů, proč je tak velice zajímavé loupat, vlastně svlékat Francouzky. Od okamžiku, kdy jim poprvé hravé zajedete palcem za pásek, až do chvíle, kdy oba ležíte zcela zadýchaní, se něco naposloucháte cizokrajných zvuků. A i pro Francouzku to musí být velice exotické, jít do postele s Angličanem. Vždyť kolik Francouzů doprovází nejvyšší fáze vzrušení výkřiky „Do toho!“, „Bišmilláh!“, případně „Kopej na bránu!“ Ne že bych já tedy cokoli z toho dělal.

Ale to se zase poněkud předbíhám.

Bylo deset minut před osmou ráno, třetí středu v září. Čajovnu jsme měli otevřít první zářijové pondělí, i když já od začátku věděl, že to nestihneme. Řemeslníci jsou řemeslníci.

Bylo světlo a na ulicích právě začínalo být živo. Ženy klapavě procházely kolem na jehlových podpatcích, mířily do kanceláří, anebo otevřít nóbl butiky. Auta brázdila ulice a řidiči hledali nějaká čerstvě uvolněná parkovací místa. Majitelé psů se loudali a čekali, kde si jejich Alík najde vhodné místo k vykonání velké potřeby. Já jsem stál uprostřed své nablýskané nové čajovny a přemítal jsem, na co zcela zásadně důležitého jsem asi zapomněl.

Dny před zahájením provozu byly tak trochu jako bungee jumping, já letěl přímo ke dnu rokle a přemýšlel, co to bude: vzrušující zhoupnutí zpátky, anebo tupý náraz? Nějak jsem si nedokázal vzpomnout, jestli jsem si vážně uvázel ke kotníkům tu gumu. Zjistíme ihned po otevření dveří, že nemáme žádné čajové sáčky? Objednají si hosté jídlo a pak se přeptají, proč tu není ani jedna židle? Abych si uklidnil nervy, chroupal jsem jablko. Nejdřív jsem si je oloupal a pak jsem si krájel kolečka, což jsem nikdy nedělal, než jsem přijel do Francie. Zdá se, že tady si loupou všechno, včetně nektarinek, od kterých se u toho člověk pobryndá sladkou šťávou až někam do podpaží. A tak jsem šmikal kusy ovoce a napadlo mě, že bych o moc radši loupal mandarinku.

Jenže kdepak, říkal jsem si v duchu, posledních pár týdnů bylo dost mandarinkoprostých - až na jednu šťavnatou výjimku - a tím podstatně jednodušších.

Mandarinky dovedou s člověkem pořádně zamávat, když si je moc pustí k tělu.

Florence dostala ještě jednu šanci se mnou pořádně zamávat. V půlce srpna se konečně vrátila do Paříže, zavolala mi od sebe z domova a požádala mě, ať si přijdu vzít zbytek svých věcí. Jenže než dostanu možnost to udělat, budu se muset nechat prošacovat jejím bodyguardem... aspoň tak to vypadalo. Když jsem u ní zazvonil, přivítala mě ramena tak rozložitá, že jejich majitel pravděpodobně musel do bytu projít bokem. A na těch ramenou trůnila pohledná

oholená hlava s maličkým černým vouskem. „Půl?“ zeptal se, jako by mi chtěl naznačit, kolikrát jsem menší.

„Paul,“ opravil jsem ho. „Bonsoir.“ Napřáhl jsem ruku a on mi ji rozmačkal do tvaru a konzistence přejetého zajíce ve škarpě. „Jean-Paul,“ představil se.

Za ním vykukovala Florence, vypadala opáleně a k uslintání sexy, ale chovala se jako ledová královna.

Kdybych měl čas se starat o takové věci, jako je sebeúcta, byl bych se na tu návštěvu a rozloučení trochu vystrojil. Jenže když přes den rekonstruuje obchod a pozdě v noci pak ještě stěhujete krámy sem a tam, nemáte čas na sebe hodit cokoli elegantnějšího, než jsou dřevěné džíny pocákané fermeží a stařícké tričko, kdysi červené, nyní sklesle narůžovělé.

Florence mi řekla, že ten chlapík dělá pilates a že je to její bývalý cvičitel. Kdysi se mi svěřila, že s jedním cvičitelem chodívala. V mžiku se mi osvětlily všechny záhady obrovitých kalhot z Corrèze, i to, proč mě všichni Brigittini spoluvesničané měli za liliputána. Tak tohle je ten její nadlidský někdejší milenec, vládnoucí nadbytkem svalové hmoty, ale nedostatkem vkusu v oblékání. I když dneska večer vypadá docela šikézně - má na sobě džíny a stříbrné tričko, protivně střižené tak, aby svalnatci mohli předvádět bicepsy a vystoupilé bradavky. Napadlo mě, že možná ty nejohavnější šaty nechal schválně v Corrèze, aby mohly být použity k rituálnímu ponížení nových Florenciných milenců.

Všiml jsem si, že zaujal obranný postoj, což mě potěšilo. Chlap, který by klidně mohl projít kolem party stavěčů lešení, a oni by se mu okamžitě rozběhli pro přílbu, a přitom se na mě dívá, jako kdybych byl nějaký Bruce Lee.

Takže dokonce i muži jako on jsou nervózní, když potkají někoho, kdo spal s jejich holkou, došlo mi. Je milé to vědět. S bratrským zájmem jsem se optal, kde teď bude Florence pracovat. Vykašlala se přece na místo u velké firmy, aby mi mohla pomoci s otevřením čajovny.

V pohodě, odpověděla. Odbory přinutily firmu, aby přestala vyhazovat lidi, takže ji požádali, aby nastoupila zpátky. To sedí, napadlo

mě. Vráť se k někdejšímu životu, jako bych se vůbec neukázal a nevyrušil ji z něj.

Naše konverzace zrovna umírala na úbytě, když se u dveří ukázal Jake, básník a můj životní poradce. Přišel mi píchnout se stěhováním. Uloží u sebe (a bezpochyby bude bez zábran používat) moje přebytočné ošacení a mou sbírku bizarních francouzských kuchyňských potřeb a přístrojů; zatímco já jsem šel nahoru, přivítat se a zároveň rozžehnat s Florence, on dole parkoval dodávku z půjčovny.

Ale je tu jedno dilema. Požaduje francouzská etiketa, aby člověk dal ztracené lásce na rozloučenou polibek?

Když jsem vešel dovnitř, nevykročila mi vstříc ani k tomu obvyklému letmému dotyku tvář na tvář, a dokonce si založila ruce na prsou, jako ochranný rám. Vypadalo to, že se na mě vzteká, ačkoli pokud vím, neudělal jsem nic jiného, než že jsem se pořádně pustil právě do té práce, do které jsem se hodlal pustit od začátku. Aha, ještě něco: přestal jsem ji milovat, nebo po ní toužit, nebo co to vlastně bylo. Jenže v tom jsme si kvit.

Rozhodl jsem se, že si vytvořím vlastní francouzskou etiketu. Zahlaholil jsem „Au revoir, Florence“, aby všem přítomným bylo jasné, že ji nehodlám odnést na balkón k poslednímu číslu cvičení pilates bez šatstva, a vykročil jsem k ní. Necouvla, dokonce i ty ruce spustila. Naklonil jsem se, ale jen v pase, abych omezil na minimum riziko jakéhokoli genitálního kontaktu, a naprázdno jsem mlaskl na obou stranách od její tváře. Oplatila mi to stejně, ba dokonce mi na chvilenu položila ruku na rameno, což přísně vzato nemusela. Jako obvykle voněla sladkým kokosovým mlékem - a mně na chvilenu změkla kolínka lítostí, že její vůni dýchám naposledy, ale pak jsem se rozpomněl, že době kokosové bude nejlepší dát sbohem. Teď musím myslet na koláč s čedarem a ovocem a na opečené šunkové sendviče.

2

„Co voda, vře, Katy?“ zeptal jsem se. „Musí vřít, aby čaj za něco stál.“

„Jasně, pokud samovar brzy nepustí páru, tak asi vybuchne.“ „Ten pocit dobře znám.“

Katy byla Angličanka, která tu údajně pracovala na gymnáziu jako jazyková asistentka, ale v podstatě měla skoro pořád volno, protože francouzští učitelé angličtiny se z představy, že do jejich třídy přijde skutečná rodilá mluvčí, osypávali hrůzou. Trošku mi připomínala Alexu z doby, kdy jsem se poznali. Bylo na první pohled jasné, že není profesionální číšnice, ale nikomu to nevadilo. Byla čilá, hodně se usmívala a ve snu by ji nenapadlo, že hosty je třeba ignorovat, nebo urážet. Aspoň jsem doufal.

Katy postávala u obrovského nerezového samovaru uprostřed pultu, který stál u stěny vpravo od vchodu. Před ní bylo několik kameninových čajových konvic s logem *My Tea Is Rich*. Byly uspořádané tak, aby každý, kdo vejde do čajovny, uviděl právě je. Chtěl jsem, aby bylo naprosto jasné, že tohle je *salon de thé anglais*, i když tu nejsou samé dubové obklady, potpourri a nabírané zástěrky, jak by asi Francouzi čekali.

Představoval jsem si, že jen co si všimnete čajových konvic, váš pohled se zcela přirozeně přesune na celý lesklý pult s nápoji a jídlem. Pult měl prosklený vršek, takže zatímco se host šourá ve frontě podél něj (předpokládejme optimisticky, že přijde dost lidí, aby fronta vznikla), může si pod sklem prohlížet všechny zázraky a divy britské gastronomie.

A za těmi zázraky a divy s očekáváním stály dvě rozhodně nebritské osoby.

Jedna holka z Madagaskaru, jejíž jméno mělo asi tak čtrnáct slabik, a tak všem poradila, ať jí říkají Jeanne. Mluvila bezchybně francouzsky a vcelku slušně anglicky - a při řeči gestikulovala tak, že jsem myslím graciéznější pohyby rukou viděl zřídka kdy. Byla to stomatologická praktikantka, která přijela do Francie v naději, že si udělá kvalifikaci, ale příslušná dvě ministerstva zdravotnictví se právě o tyhle papíry pohádala a ji nechala na suchu. A tak dělala kdeco a s tím zubařským studiem začínala každou chvíli znovu. Naneštěstí pro ni byla tedy ideální pracovnící pro čajovnu. Vedle Jeanne stál Yannick, francouzský téměř dvojník Billa Gatese; nosil kulaté brýle tak velikánské, že jakmile jste se na něj podívali, místo „dobrý den“

se vám chtělo říct „matfyz“. A upřímně řečeno, jen velmi málo z těch gastronomických zázraků, které měli Jeanne a Yannick servírovat, bylo stoprocentně britských. Kdyby ano, zákazníci by v děsu prchli na ulici. Do bramborového salátu s karí jsme dali francouzskou majonézu. A i všechny ostatní saláty měly tu nejméně anglickou zálivku, jak to jen šlo. Všechny ingredience opékaných sendvičů - se sýrem, se sýrem a šunkou, se sýrem a rajčaty, anebo, pro obzvláště dobrodružné povahy, se sýrem, šunkou a rajčaty - neviděly Albion (a ostatně žádnou zemi kromě Francie) ani z rychlíku.

Teprve když jste se probojovali do půli našich lahodných pokrmů, a byli tudíž dobře aklimatizovaní, začínalo být vše poněkud britštější. Nechal jsem dovézt nějaké to pravé bradfordské kuřecí tikka a skutečné somersetské uzenky (ovšemže patřičně dohněda vyuzené, aby ve srovnání s francouzskými uzeninami nevypadaly tak povadle a nepatřičně).

Jen sladkosti se svou národností nijak nehanbily. Francouzi milují anglické dezerty. V pařížských kavárnách často nabízejí ovocné koláče se žmolenkou (které ovšem z jakéhosi neprozpytného důvodu servírují studené) a i mrkvový koláč má na téhle straně od La Manche početný fanklub. Když jsme k tomu přidali širokou nabídku zákusků k čaji, i francouzskou supermodelku by to přimělo, aby porušila svou Atkinsovu dietu, která jí povoluje sníst jen jedny vrabčí ledvinky denně.

A na konci téhle zahrady pozemských rozkoší budu já čekat u pokladny, abych se mohl dotýkat všech těch miloučkých, cinkavých (nebo radši šustivých) penízků, které uložím do trezoru, abych jimi mohl splácet nebetyčné faktury za přestavbu.

A teprve až se všichni hosté nacpou a patřičně to zaplatí, mohou si jít posedět k některému z patnácti laminátových, proti bombám střední síly odolných stolků, které jsem si nechal dovézt z Británie.

Nicméně tohle všechno byla prozatím čirá teorie, protože ještě nebylo osm a vchod byl zavřený.

„Tak co, všichni připraveni?“ Hodil jsem zmrzačené jablíčko do koše a naposledy jsem se rozhlédl. Teď už je pozdě si dělat starosti. Katy, na první pohled živější a spokojenější než já, odpověděla zvukným

„Jasan!“ Krátké vlasy si stáhla do dvou copánků, které trčely do stran jako dvě antény svádějící energii do jejího úsměvu. Jeanne vypadala asi tak spokojeně, jak bych vypadal taky, kdybych měl na vybranou mezi vařením čaje a šťouráním se v něčích plombách a zubních kazech.

Gilles, vyšší z mých dvou kuchařů-studentů, se povzbudivě zazubil z vršku schodiště vedoucího dolů do kuchyně. On a jeho přítel Julien, oba v posledním ročníku kuchařské školy, se měli v kuchyni střídat. V pořadu Cuisine TV se něco nakoukali na Jamieho Olivera. Představa, že budou vařit v anglické kavárně, jim připadala skvělá, asi jako kdyby se mohli projet na skútru chodbami Buckinghamského paláce.

Jenom Yannick byl stejně nervózní jako já a neklidně si pohrával se jmenovkou.

Jmenovky jsme měli všichni. Chtěl jsem hostům naznačit, že členové obsluhy jsou jejich potenciální přátelé, nikoli nepřátelé, jak se to ve francouzském sektoru služeb hojně stává. Teď už by to chtělo jenom zákazníky.

Jenže když jsem odemkl, nejdřív ze všeho jsem spatřil svého někdejšího šéfa.

Jean-Marie Martin, majitel firmy VianDiffusion Foods a starosta normandského městečka Trou-sur-Mayenne, čekal ve velmi nepředpisově zaparkovaném autě hned naproti na ulici. Teď dokráčel ke mně, nevšímal si provozu a kašlal na každého, kdo by ho chtěl autem srazit. Nikdo se toho neodvážil. Muži s jeho přirozenou autoritou se nemusejí rozhlížet, jestli jim někdo přibrzdí, ani ve Francii ne. Vešel a rozhlédl se po podniku, jako kdyby mu patřil. Což byla pravda, tedy přinejmenším u stěn a podlahové plochy. Původně si mě najal, abych pro jeho společnost řídil otevření řetězce čajoven, a tehdy koupil tyhle prostory a ještě šest dalších. Pak si to rozmyslel a vyrazil mě, ale obchody si nechal a pronajímal je. Já se rozhodl to zkusit sám - a přemluvil jsem ho, aby mi dal roční pronájem - s opcí na to, že až vyprší, budu si moci obchod koupit. „Zdravím a gratuluji,“ začal Jean-Marie svou výtečnou angličtinou. „Dobrý den,“

pokračoval, jakmile zahlédl Katy. Jeho zvyk hypnotizovat ženy nijak nezeslábl.

„Vítám tě, Jeane-Marie.“ Potřásl jsem mu rukou, která jako obvykle vyčnívala z perfektního obleku na míru. Dneska ten výtvar byl cínově šedý, s podšívkou v barvě právě nakrájeného uzeneho lososa. K tomu královsky fialová kravata, kterou zřejmě uvázal tým špičkových inženýrů. A tentýž tým mu taky vyčesal řídnoucí, hnědě nabarvené vlasy přes bezchybně opálené čelo.

Byl to člověk posedlý detaily, a tak mě uklidnilo, když se rozhlédl po čajovně a pochvalně kývl. Uklidnilo mě to skoro tolik, jako když totéž před týdnem udělali z potravinářské inspekce.

„Co si dáš?“ zeptal jsem se.

„Á.“ Úsměv pro galerii. „Mohla by mi naše půvabná Katy naservírovat šálek anglického čaje?“

„Samozřejmě, pane. Jaký byste rád?“ Stejně jako všechny ženy včetně těch, co jsou třikrát mladší než on, i Katy mu hleděla přímo do očí, jako kdyby se nemohla dočkat, kdy bude požádána, aby ho orálně uspokojila. Nechápal jsem, kam na to kouzlo chodí, ale rozhodně ne do žádného regálu s vodami po holení, které jsem dosavad viděl. Jean-Marie si povzdechl v předtuše blížících se rozkoší a pak přejel pohledem po seznamu čajů, vyvěšeném nad samovarem. „Darjeeling? S *nuage* mléka?“ Katy se zachichotala a vrhla se po konvici. „Pojď, musíme si promluvit,“ vyzval mě Jean-Marie. Což znělo zlověstně.

Seděli jsme, dívali jsme se přes laminát jeden na druhého - a mně to připomnělo naši poslední schůzku z loňského května. To jsem zašel k němu domů a vydíral jsem ho, aby mi dovolil použít značku My Tea Is Rich, která poctivě řečeno patřila jeho firmě. Abych z něj souhlas vymámil, pohrozil jsem mu, i když pravda jen náznakem, že prozradím médiím, jak dovážel do Francie anglické hovězí v dobách, kdy to bylo zakázané.

Tehdy kandidoval na místo starosty v městečku, kde neměl šanci uspět bez pomoci dvou ultranacionalistických partají, a tak rozhodně nechtěl, aby se říkalo, že nezákonně obchoduje s tradičním nepřítelem Francie.

Od té doby si ale rychle dobyl mnohem významnější roli na domácí politické scéně. Francouzské strany se podle všeho s neskutečnou frekvencí rozpadají podle toho, jaký politik s vůdčím egem se v nich objeví. A podle jedné mé někdejší kolegyně měl Jean-Marie dost sebevědomí a tolik vlivných přátel, aby ho to vymrštilo do pozice, v níž mu stačí pronést pár zásadních projevů, aby se rázem stal vůdcem odstěpené strany „ochránců tradičních hodnot“. Pryč se zločinem, důraz na rodinu, Evropská unie - to si ještě rozmyslíme, Americe nevěřit, dost bašty pro všechny Francouze. Který volič, jemuž v žilách koluje aspoň troška galské krve, by něco namítal? Takže jsem předpokládal, že mě čeká zdvořile formulovaná pohrůžka smrti, pokud bych se odvážil pouštět si kdykoli v budoucnu hubu na špacír o tom anglickém hovězím.

„Sledoval jsem tě," začal Jean-Marie.

„Vážně?"

„V létě jsem se vrátil do Paříže a všiml jsem si, jak tady děláš. Sledoval jsem, jak jsi s tím pohnul za poslední dva týdny. Výzdoba je skvělá." Ukázal na některé zarámované fotografie visící na čajově zbarvených stěnách. Zavrhl jsem scénky z golfu, kriketu a kroketu a raději jsem zvolil sbírku nádherně kýčovitých snímků jednoho britského fotografa jménem Martin Parr. Byly tu křiklavé detailní snímky fluoreskujících koláčů, fronta v obchodě s rybou a hranolky, spálení lidé na dovolené s roztékající se zmrzlinou - a spousta dalších podobných fotek dělajících si čurinu z britských stravovacích návyků.

„A taky ta... jak se říká façade?"

„Fasáda."

„Vážně? Ataky fasáda vypadá velmi dobře. A to jméno... My Tea Is Rich. To působí dobře, že?"

„Ano, díky, Jeane-Marie. Já vím, že to byl tvůj nápad. A dobrý nápad."

„I když ze začátku ti připadalo špatné?"

„Ano, já vím." Zahanbeně jsem přikývl, i když vlastně jsem nikdy netvrdil, že je špatné. Použil jsem tuším výraz „mizerné". Jenže to mi ještě nedocházelo, že Francouzi budou My Tea Is Rich žrát, protože je to slovní hříčka na větu z jejich učebnic, kterou tu každý zná a

považuje za typicky anglickou: „My tailor is rich." Můj krejčí je bohatý. Pro nás Brity to samozřejmě neznamená nic, ale zrovna tak všichni známe otázku „Où est la plume de ma tante", kde je pero mojí tety, při níž by Francouze nenapadlo nic jiného, než že něčí teta nemá pořádek ve vlastním psacím náčiní. „A ten tvůj, jak to říkáte, slogan? *Le plus British des salons de thé*. To se mi líbí."

„Díky." A už je to tady, napadlo mě. Připomněl mi, že mám mnoho co ztratit, a teď mi poví dopodrobna, jak bych to ztratit mohl. „Přijdeme na tvoji oslavu."

„Vážně? No fajn." Oficiální mejdan na oslavu zahájení provozu jsme pořádali až za pár týdnů. Budu radši, když nejdřív všechno hladce poběží - pak teprve se může halasně oznamovat, že jsme to rozjeli. Bylo by to skvělé, mít na té oslavě Jeana-Marieho. Menší politická hvězda jeho typu by udělala pravé propagační divy.

„S manželkou. A se synem." „S Benoîtem? Jak se má?"

„Hmff." Po sebejisté masce na chvíličku přeletěl výraz zoufalství. „Přešel z medicíny na biologii a teď chce zase studovat to... *oenologie*."

„Énoložý?" Co to je, věda o masturbaci?

„Však víš, to je věda o víně a vinařství. Franchement, il se fout de ma gueule." Ta věta, znamenající, že už ho syn upřímně řečeno sere, zazněla stejným vrčivým tónem, jakým mluvil před řadou měsíců ke mně, když jsem se ho snažil vydírat. „Je mu už dvacet pět, *bordel*. Musí pracovat." „Ano. A jak se má..."

Chystal jsem se přeptat na Élodii, jeho velkorysou dceru, která se se mnou podělila o mnohem víc než jen o jeden podpronajatý pokoj ve svém bytečku. Jenže Jean-Marie ještě s Benoîtem neskončil. Zarazil mě zvednutou rukou a zadíval se mi zpřímá do očí. „Musí pracovat u tebe." „Cože?"

„Benoît. Musí pracovat tady."

„Tady? Ale já mám všechny..."

Jeho ruka dopadla, šetrně, leč jistě na moje předloktí. Hlas přešel do měkkého vrnění.

„Přijdeme v sobotu. S Benoîtem a s novináři, kteří o mně točí pořad do televize. Chceš přece, aby se tvůj salon de thé objevil v televizi, nebo ne?“ „Jasně že chci.“ Pustil mi ruku.

„No vidíš, takže navrhní Benoîtovi, aby tu začal pracovat. Třeba támhle s naší okouzující Katy?“ Podíval se přes rameno a usmál se na ni.

Co to na mě sakra zas peče? žasl jsem. Chce, aby Benoît sbalil Katy, přivedl ji ukázat rodičům, načež ji papínek svému neschopnému synovi hravě vyfoukne a odveze si ji na víkend na nějaký nóbl château? Ne, to určitě ne. Vždyť o Katy ještě před chvilkou nevěděl. Kromě záliby toho starého kocoura v pěkném mladém masíčku tu musí být ještě něco dalšího. Jenže co?

Jean-Marie tlesknutím ukončil rozhovor a chystal se k odchodu.

„Skvělý čaj," pravil, i když se ho ani nedotkl. Katy se začervenala.

Cestou ven položil na pult desetieurovou bankovku. „A taky skvělá obsluha." Katy, ač se to zdálo být fyziologicky nemožné, zrudla ještě víc.

Jean-Marie přešel přes ulici, medovým hlasem odpálkoval dopraváka, který se mu chystal dát pokutu, a odjel - jen ještě zamával galerii, tedy mému personálu, který na něj s otevřenými ústy koukal skrz výlohu.

Ještě jim nedošlo, že se vši pravděpodobností právě jednoho z nich připravil o místo. No ale není právě tohle vlastnost velkého politika? Dostat nás na úřad práce tak, abychom pro něj přesto dál hlasovali?

3

Po prvním dopoledni začal počet hostů rychle narůstat. Úplně nabito jsme neměli nikdy, ale od druhého dne mezi devátou dopolední a sedmou večer, kdy jsme zavírali, v čajovně prakticky nikdy nebylo prázdno, což bylo fantastické.

Malér byl v tom, že jak se každodenní rytmus ustaloval, najednou jsem měl čas myslet na jiné věci. Například na mandarinky.

Ještě pořád se toho o nich musím svinsky moc naučit. Tak například: jak to, že mi Alexa, ačkoli to s ní samotnou vypadalo ze začátku nadějně, místo sebe doručila až do domu jinou zralou mandarinku?

Na konci prvního týdne mi totiž zavolala jistá osoba, že prý na mě dostala číslo od Alexy.

Byla to hezounká Virginie, ta z natáčení. Taky jedna mandarinka, která v řadě zásadně důležitých míst příjemně připomíná spíš grapefruit. Co si Alexa představovala, že udělám? Že vezmu Virginii na večeři a budu si s ní vychovaně rozprávět o pracovních podmínkách ve francouzském filmovém průmyslu? Ne, to jistě ne. Alexa určitě věděla, co se stane, takže musím předpokládat, že dala Virginii volnou ruku a svolení zajít až tam, kam ji zavedou její pudy.

A že to byly nějaké pudy.

V sobotu, hned den poté, co zavolala, jsem ji vzal na večeři do báječné arabské restaurace kousek od Bastily. Podávali tam kořeněné masíčko, výrazné severoafrické víno a mazlavé sladkosti, které daly Virginii možnost ukázat mi, že jí nečiní žádné potíže olizovat si na veřejnosti prsty. A sotva se poprvé růžově zablýskl jazýček, začali muži u okolních stolů omdlívat závisť.

Ona mě pak zavedla do sešerelého baru kousek odtud, kde měli strop ozdobený podprsenkami. To předvídatelně vedlo k poměrně podnětné debatě o dámském prádle a o tom, jaké Virginie nosí nejradši. Naproti přes ulici byl další bar, s dlouhými nízkými pohovkami, kde se mohli dva, co se teprve poznávají, pěkně natáhnout, poležet v koutku a ověřit si, jestli se jejich končetinám a rtům líbí vzájemný dotyk.

Přijít s tou otázkou mi přišlo naprosto přirozené: „K tobě, nebo ke mně?“ A po krátké cestě taxíkem do dvanáctého obvodu už jsme upalovali po schodech do její garsonky a hráli hru chodí hormon okolo.

Nejlepší mandarinky jsou samozřejmě ty, co se nejsnáz loupou, a Virginii trvalo plné tři vteřiny, než se oloupala, tedy svlékla, a hopsla do postele.

Tehdy se začaly ozývat ty exotické zvuky. Co dotek mých rtů, to nové poučné slovo. Některá ta slova zněla, jako by vypadla z

jídelníčku té restaurace, kde jsme byli. Šššíííš. Kiiif. Muáááágh. Jiná zase byla skutečná francouzská slova, vyslovovaná zpomaleně jako u logopeda. C'eeest boooooon. Doooouuuucement. A taky jedno, co jsem už znal, ale rád slyšel znovu. Ooooouuuiiii.

„Panejo," řekl jsem, když jsme se dobišmilláhovali, kam to šlo. „Chceš tu zůstat?" zeptala se. „Nebude mi vadit, kdy budeš chtít jít domů. Ale zůstat můžeš."

„Rád bych zůstal, proč ne." Spát na opravdové matraci s opravdovou ženskou, to pro mě bude novinka. A docela fajn by mohla být i snídane.

„Musím ti něco říct. Nehledám si přítele." Opírala se o loket a prohlížela si mě s roztomilou provinilostí, jak to čerstvě pomilované ženy dělávají, i když třeba nemají nad čím být provinilé. Zatáhla za křížek, který se pořád držel na tom svém výhodném pozorovacím stanovišti v mezihradí. Nevyčítal jsem mu to. Mezírka mezi řadry se ukázala být ještě pěknější, než jsem si představoval. Měla taková ta nádherná prsa, která se vprostřed sbíhají a lákají vás ke kdejakým nemravným hrátkám. „Ne?"

„Ne. Zrovna jsem se s jedním rozešla. Štval mě, byla s ním nuda." Použila výraz „gonfler", doslova „nafukovat". Pokud ji tedy nafoukl, jak jsem se tak díval, nafoukl ji dost pečlivě. „Řekla jsem o tobě kamarádkám," pokračovala, „a radily mi, ať to zkusím a ať se pobavím." „No tak jim ode mě poděkuj." Najednou mě něco napadlo. „Neřekla ti to Alexa, když ti na mě dávala číslo?"

„Ne, ta není tak úplně moje *kamarádka*. Jenom se známe z toho natáčení."

„A co ti o mně řekla?"

„Dohromady nic." „Aha."

Virginie si špatně vyložila moje zmatení a podle všeho si myslela, že jsem se urazil.

„Ale bylo poznat, že tě má ráda," prohlásila.

„Jasně," přikývl jsem, i když mi nebylo jasné naprosto nic.

„Nemusíš tu zůstat. Nebude mi to vadit. Ale mohla by to být zábava, nemyslíš?"

„Asi mohla."

„Fajn. Líbilo by se ti, kdybych ti dala prsa sem... a sem?“

Nebylo vcelku nutné potvrzovat i slovně, že ano.

Ale stejně mi to vrtalo hlavou: *opravdu* Alexa chtěla, abych dělal tohle?

4

A ještě jednou věcí jsem teď měl čas se zabývat: hledáním bydlení.

Strkat každé ráno matračku za závěs v suterénu, to opravdu nebylo moc praktické. Kterémukoli z hostů, který sešel dolů na záchodek, by stačilo jen projít kratičkou chodbou o kus dál, aby se ocitl tvář v tvář nepěkné pravdě o tom žoviálním majiteli čajovny z přízemí.

Že je to, v plném rozsahu toho termínu, bezdomovec. A tady se uplatnil Yannick, ten student a vědátor. Vyndávání opečených sendvičů mu nijak skvěle nešlo, ale měl pár kamarádů, kteří hledali čtvrtého do pronájmu.

Bylo to až v patnáctce, v části města, která je plná rodin středního věku a nijak dvakrát živá. Ale Yannick tvrdil, že s jeho kamarády sranda bude. Jsou v posledním ročníku obchodní školy a všichni chodí na praxi do velkých francouzských firem. Navíc na placenou praxi, což bylo dobře. Dost nerad bych každý měsíc platil nájem samojediný.

Dohodli jsme se, že se s nimi jeden den po zavírací hodině zajdu seznámit.

Už z taxikářova výrazu jsem měl vytušit, že to bude nějaká konina. „Rue Eugène," pověděl jsem mu. „Rue Eugène?" Nezná.

Podíval jsem se na papírek znovu a došlo mi, že jsem mu zapomněl říct poslední část toho jména. Když jsem to přečetl celé, po většinu té čtvrt hodinové cesty se pak pochechtával. Neměl jsem ponětí, proč to. Sama budova nijak srandovní nebyla. Jednalo se o jeden z těch typicky francouzských pětipatrových činžáků, které jako by do posledního postavili ve stejných dvou týdnech kolem roku 1890. Anebo možná v šesti týdnech, když počítám, že stavaři měli

zpoždění. Číselný kód vás vpustí do vstupní haly, která má na podlaze maličkaté černé a bílé dlaždičky. Baterie poštovních schránek, z několika z nich vždycky hřezne halda reklamních letáků. Pak prosklené dveře s rámem nalakovaným tak, aby to vypadalo, jako že je z opravdového dřeva. Vedle nich, na stěně, je holý hliníkový domovní telefon se dvěma řadami tlačítek. Ze seznamu si vyberete jméno a stisknete příslušný knoflík. Dveře zabzučí, vy zatlačíte a už jste na stísněném schodišti, kde, pokud máte smůlu, najdete titěrný výtažiček pro jednu osobu, který sem namontovali jen proto, aby zvýšili cenu bytů v horních podlažích. O smůle mluvím proto, že pokud jako já míříte až do čtvrtého, pěšky se vám nechce, takže jakmile se za vámi zavřou harmonikovitě dveře, začnete si dělat starost, jestli je vevnitř dost vzduchu, aby to vydrželo na celou cestu. Podobných baráků jsou po celé Paříži tisíce, ale jaké jsou mezi nimi jemné odlišnosti, toho jsem si všiml, až když mi to vysvětlil Jake. Musíte se ujistit, jestli se někdo nedobýval do schránek (v tomto případě byly jejich zámky na pohled neporušené) a jestli není na schodišti špína nebo odloupaná barva (není tu správce, nebo je, ale mizerný), jestli naopak na schodech není rudý koberec (nóbl obyvatelé a nafoukaný správce), anebo jestli schody nejsou nablýskané tak, že na cestu po nich potřebujete mačky (svědomitý správce, který by mohl být ochoten vykonávat i nějaké ty extra úklidové práce u vás doma).

Výtah v téhle budově byl nový a stoupal docela plynule, takže jsem měl řůru času pročíst si cedulku, že je zakázáno používat výtah, pokud v budově zuří požár. Potíž je jenom v tom, že tohle upozornění byste spatřili, teprve až když nastoupíte a zavřete za sebou. A tyhle domy nikdy nemají požární schodiště. Co má tedy člověk dělat, pokud bydlí nahoře a na schodišti vypukne požár? To jsem nechápal. Má se polívat Perrierem?

„Ty jsi Půl?“ zadýchaná dívka s krátkými šedivými vlasy, zarudlými tvářičkami a mírně šíleneckým úsměvem mi otevřela a pokynem mě pozvala dál, ještě než jsem stačil říct ano, anebo ne. „Já jsem Marie--Christine,“ ohlásila.

V předsíni postávali dva mladíci, kteří si mě prohlíželi s nepříjemně vyčkávacími pohledy.

Všichni tři mi potřásli rukou a přivítali mě čímsi na způsob angličtiny. Jednak tu byl Théodore - menší, černovlasý, s tmavým strništěm; pak Matthieu - vyšší než já, blondatý a pihatý; a zadýchaná Marie-Christine, která si uvědomovala, že má krapet přes váhu, a tak jako kdyby neustále poskakovala sem a tam, aby si ji nikdo nemohl pořádně prohlídnout. Pověděli mi, že jim mám ale říkat Théo, Matt a Marie Hi - i když mi bylo jasné, že to „Hi“ bude spíš škytnutí než součást jména.

„Poť se do dále.“ Naštěstí jsem už na francouzský přízvuk zvyklý, takže jsem věděl, že mě Marie zve dovnitř, ne na nějaký vyčerpávající přespolní běh.

Posadil jsem se na jedno ze čtyř otlučených koženkových křesílek před maličkým televizorem. Připadalo mi, že holá prkna na podlaze vypadají na společný studentský podnájem podezřele čistě. Žádné fleky od vína, zpod křesílek dokonce ani nečouhal jediný pohozený časopis, falešné zvratky z obchodu z ptákovinami nebo ohořelá paruka. (Ano, svého času jsem bydlel v nejednom groteskním podnájmu.)

Jak obývár, tak předsíň, kde stály boty ve vyrovnaných řadách a bundy visely jako na přehlídce, podezřele zaváněl pořádkumilovností. Že by tu pořádali kanibalský večírek a pak všechny skvrny od krve zběsile vydrhli drátěnkou?

„Ty se spíjíš?“ Usoudil jsem, že Théo mi nabízí skleničku, ne že se vyptává, jestli nejsem pravidelným hostem na záchytce. „Díky.“ Přijal jsem láhev piva, posadil jsem se a ti tři na mě čučeli a nejspíš se mě chystali sníst.

„Takže vy sháníte čtvrtého do podnájmu?“ zeptal jsem se, abych to mlčení prolomil.

Zašilhali po mně.

„Črtéo?“ odvážila se Marie.

„Jestli chcete dalšího, co tu bude s vámi bydlet.“

„Aha, my chceme delšího.“

„Ty Englýž, anebo Hemeryčan?“ vyzvídal Matt.

„Angličan.“

„Dobré, já rád slouchám englýžtinu.“ „A ty rád Pšá tele?“

Nevěděl jsem, jak Marii odpovědět. Nejdřív chce, abych se potil, teď se ptá na telecí, nebo co.

„Pšá tele?“

„Ano. Pros, čundlér.“

Co to po mně chce, nechápal jsem. Koho mám prosit a co je proboha čundlér?

„No, já ani nevím,“ vymlouval jsem se. Div že zděšením nespadli z křesílek. „Ty nesletuješ Pšá tele?“ zasípěl Théo. „Ne, nikdy.“

„Pživedu.“ Marie vyskočila a vyběhla z pokoje.

Začínal jsem mít strach. Jestli se vrátí s tím teletem a s letlampou, mažu odsud. Zlatá matračka.

Ostatní dva seděli a usmívali se. Čekali jsme. Pak jsem uslyšel pleskání Mariiných nožek na podlaze v předsíni a napínal jsem stehenní svaly k útěku.

Jenže ona se nevrátil s ničím strašlivějším než s přenosným DVD přehrávačem. A když na obrazovce zaskvítily první obrázky, uklidnil jsem se.

Zadrnčely kytary, vyrojili se herci a herečky s praštěnými natupírovanými účesy z 90. let a začali poskakovat kolem fontánky.

„Přátelé,“ řekl jsem. „Ross a Chandler.“

„Ano!“ zajásali. „Fí Bí. Áršel. Ču-í.“

„Ty znáš, ne?“ zeptal se Théo.

„Jasně.“

„Úúúf,“ řekl, jako bych mu dal ránu do břicha. Už jsem ale věděl, že tak Francouzi vyjadřují úlevu.

Po tomto počátečním nedorozumění jsme se ale dohodli hladce. Naučil jsem je, jak správně vyslovovat Chandler, a oni do mě nalili pár piv. Poctivý obchod.

Pověděli mi, kolik je tu nájem, a šlo to. Pak mi ukázali několik prázdných míst v lednici, která byla dost velká, aby hravě postačila mým nevelkým kuchařským ambicím. A ukázali mi místo na kartáček na zuby - v koupelně, kde kupodivu nebyly odtoky ucpané žádnými vlasy.

A co lepšího, zdejší čistota nebyla dílem žádného totalitního rotačního systému nutícího nájemníky střídat se s koštětem, byla výsledkem brilantního nápadu připlatit si u správcové, která dokonce i žehlí košile a je s to vydrhnout pánve, které se nájemníkům podařilo připálit.

Vypadalo to na báječnou příležitost, a tak jsem se tam ještě ten večer vrátil se svým skrovným majetečkem. Marie mi dokonce půjčila jedno povlečení, což mě málem přimělo rozplakat se vděkem. Měl jsem pocit, že koncentrace merde v mém životě slábne. Moi hlupák.

5

Den před oslavou zahájení provozu čajovny jsem dostal prapodivný e-mail od Alexy; přála mi v něm mnoho štěstí a radila mi, ať to nepřeháním s prací.

„Nezapomínej si nechávat i nějaký čas pro sebe," vykládala mi. „Uvolni se, nech se rozmazlovat."

Skutečně tím myslí to, co myslím, že tím myslí? Opravdu mi naznačuje, ať brnknu Virginii a domluvím si další osvěžení ve dvou? Podobnou otázku nemůžete dívce položit přímo. Odpověděl jsem, že jsem se nechal slušně a důkladně rozmazlovat docela nedávno - a poděkoval jsem jí, že předala dál moje telefonní číslo. Pak zavolal Jake a měl pro mě pár velice znepokojivých informací, které mi sdělil svým nenapodobitelným, antiinformačním stylem. „Myslím, že tvoje síto není branšovaný," začal. „Moje co že není co?"

„No víš, síto. Site. Stránky na síti. Nejsou v linii." „Že ne?"

„Ne. Já chtěl postit svoje pejzy..." „Co žes chtěl?"

„Postit pejzy. Dát do linie. Však víš. Chci dát svoje básně do linie. Mimochodem, čče, našel jsem báječný estonský síto. Těch ženských. Ženyjální. To jsi věděl, že jsou spříbuzněný s Baskama?" Dál blábolil o jazykové spřízněnosti Estonců, Basků, Finů a Maďarů a o možnostech, jak se vychrápat se zástupkyněmi jejich populace,

ale já si mezitím začal dělat vážné starosti o svoje webové stránky. Už by měly být online. Když jsem posledně mluvil s návrhářkou, všechno běželo podle plánu. Že by Jake špatně napsal adresu? „Jaku...”

„Takže s Evropou by to mělo být v pohodě, ale terminovat s Afrikou, to teda bude *dur*, čéče.”

„Jaku...”

„Pro exámpl v Paříži nejsou žádné ženské z Jemenu, z emirátů, ze Saúdský Arábie... Zvlášť to poslední je teda ironie.”

„Ironie?”

„Jo, přece Sa-údská Arábie, jako od úd, no ne?”

„Aha. Tak co takhle: Nesehnal jsem holku z kraje Saúdů, udělám si radši uzel na údu?”

Byla to ode mě krutárna, ale věděl jsem, že naštvat ho je jediná metoda, jak budu s to zarazit lávovitý proud těch geosexuálních informací.

„Hele, čéče, už jsem ti povídal, že bys měl montrovat trochu větší respekt pro moje pejzy.”

„Ano, Jaku, promiň. Já tvoje pejzy respektuju. Ale musím se tě vyptat na ten web...”

„Sakra, musím jít. Jde šéf.” „Ty jsi v práci?”

„Jo, poučuju Madame Brunerie.” „Ty máš zrovna hodinu?”

„Jo, řek jsem jí, že pro ni bude dobře, když si poslechne trochu pravý anglický telefonní konverzace. Ale jde sem šéf. Čao.” Zavěsil - a já dumal, čemu se ta jeho žákyně asi přiučila. Možná tomu zajímavému obratu „postit pejzy”, který zní, jako kdyby Jake přestoupil na židovskou víru, ačkoli tím jen myslel, že vyvěsí na web svoji poezii.

Je to možné, že ho ani přes tohle všechno ještě nevyhodili?

Ale měl pravdu. Moje webové stránky nebyly online. A když jsem zavolał jejich autorce, hned mi vysvětlila proč. Bylo to velice, velice prosté - nevěděla, jak se to dělá.

„Ale vy jste návrhářka webových stránek," připomněl jsem jí co nejkolidnější verzi své francouzštiny.

„Ano, jsem. Jenže to neznamena, že ty stránky taky umím zapojit online."

„To je, jako kdyby mi mašinfíra tvrdil, že umí řídit lokomotivu, jenom ji neumí zastavit." „Ne, to není stejné," bránila se. „No dobře, tak kdo to zařídí, aby byly online?" „Nevím."

„Ale já potřebuju, aby byly funkční, až budu pořádat oficiální zahájení provozu."

„No tak to byste si asi měl někoho co nejrychleji najít." Její logika byla tak okouzlující a její lhostejnost tak bezchybná, že jsem se musel jako poctu její virtuozitě několikrát praštit mobilem do hlavy.

6

Byla sobota odpoledne, krátce před čtvrtou. Přivedl jsem si celý personál, aby mi pomohli s oslavou. Byli tu Katy, Jeanne, Yannick i oba kuchaři, a taky jeden kluk, co u nás dělal na zkrácený úvazek, drobný Korsičan Fabrice, který nemohl přijít, když jsme otevírali, protože se zrovna na univerzitě zapisoval na studium polštiny. Ne že by měl v úmyslu ten jazyk studovat - prostě potřeboval získat studentskou slevu na sociálním pojištění. Katedra východoevropských jazyků byla podle všeho plná studentů, kteří na přednášky ani nepáchli, a profesorů, kterým platili za nicnedělání.

Sešikoval jsem svou jednotku a poblahopřál jsem všem k dobře odvedené práci. Po polední špičce jsme zavřeli, přestavěli stoly do dlouhého L a celou jejich plochu do posledního kousku jsme pokryli pseudoanglickými čajovými sladkostmi. Pult opanovaly šálky na čaj a také náš posvátný nápoj sám. Samovar jsem ozdobil přáníčky, která mi přišla poštou, včetně pohlednice od rodičů, kteří se omlouvali, že nemůžou na oslavu přijet, a připomínali mi, že kdyby se mi to celé sesypalo, nemají dost peněz, aby to za mě zatáhli. Díky za důvěru. Všichni jsme se nastrojili do triček s logem My Tea Is Rich, za cimbuřím z koláčků a sendvičů jsme zapózovali fotografovi a tvářili jsme se jako patřičně mladá a nadšená parta bažantů. Samozřejmě

jsem původně doufal, že fotky pořídí Alexa, ale neodvážil jsem se ji o to ani poprosit. Vzhledem k situaci s Virginií by mi to připadalo strašně složité. Takže jsem si nakonec prostě našel fotografa v telefonním seznamu.

Mezi prvními hosty přišla na párty sama Virginie. Od té noci vášní jsme se neviděli, ale nezdálo se, že by to jednoho či druhého uráželo. Políbila mě na ústa a použila při tom i jazýček, aby celý personál věděl, že spolu spíme, a pak zamířila ke stolu, kde jsme vystavili sladkosti. I když mi připadalo, že pod těmi vypasovanými bokovými kalhotami se už místo na piškot s čokoládou najít nemůže. Ukázal se taky můj někdejší kolega Bernard, mrož v lidské podobě, a mně to od něj připadalo docela milé - vzhledem k těm třenicím, co jsme spolu v práci měli. Jean-Marie jej donutil na všech jednáních mluvit anglicky, což bylo asi tak surové, jako přinutit skutečného mrože k běhu na čtyři sta metrů překážek. A Bernard taky na každičkém tom lingvistickém plůtku bolestně padal. „Byl jsi na sluníčku," řekl jsem francouzsky, abych mu ukázal, že tady ho nikdo jazykově mermomocnit nebude. Bernard měl šarlatové čelo i s nosem, v kontrastu k bílým tvářím a blondátému kníru, takže teď spíš než jako mrož vypadal jako vlasatá jahodová kobliha.

„Ano," přikývl. „V Norsku." Nejspíš na návštěvě u mrožího příbuzenstva.

„Tak to teď můžeš na syrové ryby zapomenout a dát si trochu dobré anglické bašty."

„Dobré anglické bašty?" Začal se nad tou absurdní představou pochechtávat.

Další dva bývalí kolegové dorazili spolu. Stéphanie, agresivní blondýnka, která, pokud jsem věděl, byla stále milenkou Jeana-Marieho. A Nicole, zamlklá dáma z finanční kontroly, která do mě byla tiše a nešťastně zamilovaná.

Jakmile se Stéphanie ocitla uvnitř, kritickým očkem ředitelky nákupního oddělení přejela všechny moje čajové sáčky, nádobí a zapékané klobásky, jako by už podle jejich tvaru dokázala poznat, o kolik mé na nich natáhli.

„Pas mal, pas mal," usoudila. „Můžu chutnat tvoji klobásku?" „Jen do toho." To mi polichotilo. Podobné služby si jinak vyhrazuje pouze pro Jeana-Marieho.

Nicole se o mě na pozdrav otřela tvářičkou a řekla, jak je moc ráda, že mi to všechno vyšlo. Pak zašla ke stolu se sendviči a nesměle začala užívat něčeho z těch tří tun pochutin. Potom vešla moje nadutá sousedka, majitelka obchodu s oděvy, a pověděla mi, že ta čajovna nevypadá vůbec anglicky. „Měl by tu být červený koberec, kožené pohovky... a čaj by měli servírovat majordomové." Nejspíš kvůli tomuhle to vypadá, že do jejího obchodu nechodí žádní zákazníci. Uvízla někde v roce 1940. „Majordomové?" podivil jsem se. „Ty už dneska nejde sehnat." Ale hodně Francouzů by s ní souhlasilo. Kdekdo si tu pořád myslí, že všichni Angličani nosí buřinky a s manželkami souloží jednou ročně, vždycky před začátkem kroketové sezóny. Naštěstí počet takových Francouzů rychle klesá a naopak stoupají počty těch jejich krajanů, kteří berou Británii jako módní zemi plnou popových hvězd, sexy princezniček a mrkvových koláčů.

Pár minut nato, když se už čajovna plnila lidmi i kouřem, přišlo překvapení. Manželka Jeana-Marieho, ta chirurgicky vylepšená diorovitá nadžena, přišla se synem Benoîtem v závěsu. Naposledy jsem ji viděl tehdy večer, když jsem vydíral jejího chotě, a tehdy se ke mně přirozeně chovala, jako kdybych se jí zrovna vymočil na nejcennější peršan.

Ted' ale byla celá miloučká, což podle mě bylo stejně přirozené. V soukromých penzionátech pro diorovité nadženy určitě budoucí manželky francouzských politiků učí, jak být milé i k potkanům a švábům, aby získaly praxi, protože s podobnými stvůrami budou muset s úsměvem štěbetat, pokud má jejich choť dosáhnout úspěchu. Takže chovat se mile k anglickému někdejšímu vyděrači, to je pro ni hračka.

„Bonjour, Paul." Vřelost pozdravu byla vysloveně přesvědčivá. „Bonjour, Madame Martin." Stiskl jsem její natažené prstíky a začal jsem se cítit jako neotesanec, protože jsem neměl kuráž je políbit.

„Catherine," opravila mě a stiskla mi ruku. Kdybych ji neznal, skoro bych řekl, že flirtuje.

Oblečená byla docela sexy, i když svým klasicistním způsobem. Těsná sukně po kolena obepínala štíhlé boky, naškrobená bavlněná blůzka zvýrazňovala prsa, jejichž horní část byla jen maličko k vidění nad nedopnutým vrchním knoflíkem. A ani tam, stejně jako na obličeji, nebylo přes její věk stopy po vráskách. A vsadil bych se, že od našeho posledního setkání si o jedno dvě čísla podprsenky polepšila. Nejspíš dostala k narozkám poukázku k plastickému chirurgovi. Pořád mi držela ruku a blahopřála mi k tomu, že jsem všechno zařídil tak „merveilleusement".

Lezlo mi to na nervy. Ani trošku to neznělo jako nacvičené projevy na zahradní dýchánek Obchodní komory. Dokonce jsem se přistihl, jak dělám to, co muži dělávají, když jim žena tímhle stylem vykládá něco naprosto nesexuálního: začal jsem hledat náznaky toho, jestli se se mnou vlastně nechce vyspat. Nemá rozšířené zorničky? Neolizuje si nadměrně rty? A tak. Což bylo v případě manželky Jeana-Marieho naprosto k smíchu. Když si odmyslím to, že by to byla obchodní a možná i fyzická sebevražda, jsem přece jen o dva roky starší než její syn.

A vida, syn. Benoît se držel za ní a nad ní a blahovonně se na všechny usmíval. Už si nechal ostříhat ty neduživé dredy a ulízal si vlasy dozadu, takže teď vypadal jako mladší, méně opálený a milionkrát méně asertivní Jean-Marie. Na tváři měl lehoulince zvědavý výraz; takže zatím asi nemá ani páru, že ho sem přivedli, aby se seznámil se svým novým šéfem.

Doprovodil jsem Madame k pultu s čajem, konečně jsem si osvobodil prsty z jejího stisku a nalil jsem jí šálek nejlepšího Lapsangu. Pak jsem se ale vrhl ke dveřím, abych čelil strašlivému přízraku, který se sem zrovna vpotácel z ulice.

Ten chlap si vlasy nejspíš splácal lepidlem, tvář mu oholil předevčírem slepý parkinsonista a na horním rtu mu visela a drolila se amatérsky ubalená cigareta. K tomu všemu se nehodil jenom zbrusu nový šedočerný oblek - vypadalo to, jako kdyby zrovna vyloupil butik.

„To je můj oblek!" zakvílel jsem tak diskrétně, jak to jen šlo. „Jo, jasně, čéče. Já se tě chtěl permitovat." „Můj oblek od Paula Smithe, Jaku!" A visí na chlapovi, který, kdyby zemi dobyli mimozemšťani z planety Vágus, by byl uchvatiteli vybrán jako bůh a doživotní vládce Vágusí říše. Dovolit mu, aby si vzal tenhle oblek, to je jako půjčit krávě, která vám zrovna rozdupala celý obchod s keramikou, nejlepší čajový servis. „Zkouším si ho, abych se aklimatizoval." „Na co? Na zbytek mého šatníku?" „Ne. Na přijímací pohovor." „Cože? Nevykládej mi, že tě konečně vyrazili." Dlouze a zakaboněně zašlukoval.

„Ne, a to je ten problém. A začíná to být presantní. Dělán tuhle práci jako učitel angličtiny už skoro čtyři roky. A cítím, jak mi toxiny montují skoro až do mozku. Takže se požaduju pro nový místo v pubicejch relacích."

„V public relations?" Řekl jsem to ani ne tak proto, abych ho opravil, jak z čirého úžasu. Určitě se nenajde firma, která by umožnila Jakeovi jakýkoli styk s veřejností, leda snad v oddělení stížností. Tam by stačil jediný pohled na Jakea a zákazník by pochopil, že jeho stížnosti nebude vyhověno ani za zlaté tele. „Jo. Říkal jsem ti to. Mám plán." „Plán?"

„Jo. Snad jsi nezapomněl?" Přiklonil se blíž, jako by to tajemství chtěl chránit před zdejší čajemilnou, dortíky žvýkající společností.

„Chci se hnout dopředu jítím dozadu."

„Doufám, že si to nedáš jako motto do životopisu, Jaku. Zní to, jako kdybys chtěl prodávat veslařský trenažéry."

Netrpělivě sykl a vyčetl mi, že nejsem s to pochopit jeho „brilantní idé".

„Chci z toho vycouvat. Sehnat si lepší práci, ze který tě spíš vyhoděj, takže pak dostanu lepší šomáz." „Šomáz? Podporu v nezaměstnanosti?"

„Jo. Ta se počítá podle posledního saléru. Když tě vyrazej z dobrého místa, dostaneš vysokou co? Vysokou podporu."

„Takže si sháníš flek v PR čistě proto, abys tam pak něco v práci posral?"

„Jo. Brilantní, co?"

Musel jsem zavřít oči a na chvilku se opřít o futro. Ten chlap má tak vyčerpávající život. Něco jako zápas v americkém fotbalu. Nekončící série krátkých sprintů proti cihlové zdi. Až na to, že on vůbec necítí, že si dal o tu zeď pecku.

„Běž si vzít nějakou sladkost, Jaku. Ale snaž se mi nepokecat oblek.“

Zrovna jsem se chtěl vmísit mezi hosty, když tu jsem zahlédl Jeana--Marieho, jak přechází přes ulici. Byl zabrán do důvěrného hovoru s vysokou, prudce elegantní dámou v dlouhém koženém kabátě, která mu dovolovala, aby ji vedl v podpaží. To už se zbláznil tolik, že si přivede jednu z milenek na párty, kde na něj čeká manželka? A kde se jeho další milenka, Stéphanie, pokouší o riskantní srovnávací studii mezi francouzskými a anglickými klobáskami? I když... jsme ve Francii, takže se to možná dá provést, pokud člověk nezačne s novou milenkou obcovat všem na očích.

Kývl jsem na fotografa, ať se nachystá, a rozevřel jsem náruč v gestu nadšeného hostitele.

„Ah, Paul!“ Jean-Marie mě chytil a pudově natočil obličej k objektivu. Vypadal stejně elegantně jako vždy, jako kdyby vylezl rovnou ze zkušební kabinky u Karla Lagerfelda. „Dovol, představím ti Nathalii. Je novinářka. Připravuje můj portrét pro televizi.“ Otočil jsem se a dostal jsem přímý zásah pohledem ještě hypnotičtější, než byl ten Jeana-Marieho. Oči byly modré jako curacao a nejspíš nasvícené zezadu. Měl jsem pocit, že mi nejspíš vidí až do duše. Pokud ano, vyčetla tam tohle: ten mizera si teda umí vybírat ženské.

Bylo jí asi tak pětatřicet, na vysokých a sexy podpatcích byla vysoká skoro jako já, měla útlou tvář, na rtech tmavě rudou rtěnku, plavé vlasy si stáhla do copu a ten si volně stočila v zátylku a připevnila klipsem. Na prsteníčku měla zlatý prsten, ale to Jeanu-Mariemu na první pohled nevadilo.

„Enchanté,“ pověděl jsem jí - a pro jednu jsem to myslel doslova. „Zrovna jsem Nathalii vykládal, že založit čajovnu byl původně můj nápad.“ Jean-Marie, mistr nestoudné sebechvály. „Nebo to není pravda, Paule?“ „Ale ano.“

„Jenže Paul to uskutečnil a teď sklízí... sladké plody.“ Na posledních dvou slovech si pochutnal, jako kdyby to byl *plátek foie gras*.

Novinářka naklonila hlavu ke straně a usmála se na mě. „Anglický podnikatel ve Francii... to pro vás určitě není jednoduché, že?" Když mluvila anglicky, měla trošku snobský přízvuk. To se ostatně stává často, zvláště těm generacím Francouzů, jež anglicky učili profesori, kteří jsou toho názoru, že všichni Angličané nosí buřinky a s manželkami souloží jednou ročně... a tak dále, viz dříve. „No... jednoduché to není, ale Jean-Marie mi pomáhal." Fotograf pořídil další snímek vděčného majitele čajovny, kterak si potřásá rukou s laskavým politikem.

Jean-Marie si mě odtáhl stranou. „Už jsi mluvil s Benoîtem?" „Ještě ne."

„Nemůžu se zdržet dlouho. Jdu si s ním hned promluvit." Ještě poslední úsměv pro objektiv, a už zmizel uvnitř a dav se před ním přirozeně rozestupoval.

Díky tomu jsem zůstal sám s paní reportérkou. Napadlo mě, že v minulosti moje setkání s Jeanem-Mariem nemívala tak příjemné výsledky.

„Takže vy o něm točíte pořad?" zeptal jsem se a v duchu jsem si vynadal. Přesně tohle mi vysvětlili asi tak před půl minutou. „Myslím jako... konkrétně o něm, ne o všech politicích?" Čím dál, tím hůř. Srdečně se usmála, jako by mi to opakované šlápnutí do konverzačního merde odpouštěla.

„On na televizní profil vystačí, nemyslíte? Anebo i na seriál, kdybychom ho to nechali napsat samotného." Nahlas se zasmála. Pokud s ním spí, rozhodně to nebude jeho nekritická fanyнка s vypoulenýma očima.

„Zmínil se, že bychom mohli natáčet u vás v kavárně," řekla. „Třeba jak spolu mluvíte o tom, jak jste to spolu vymysleli?"

Začínalo mi to být jasné. Jean-Marie, člověk jako vy, přítel všeho drobného podnikání. Ale proč ne? Jak říkal, televizní kamery přece z čajovny koštětem nepoženu. „Ano, to by bylo skvělé." „Máte vizitku?"

„Jistě. A ještě lepší bude, když si vezmete jeden z našich jídelníčků s nabídkou dovážky do kanceláře. Třeba si u nás jednou vaše televize objedná něco k obědu?"

Přikývla a zase se do mě vpila tím pohledem. Až teď mě napadlo, že to, co jsem právě řekl, by se dalo vyložit i jako balící fráze. A pro jednou ne špatná.

Ale merde, řekl jsem si. Na co se to ten můj mozek chystá? Přece nevyjedu Jeanu-Mariemu po manželce i po nové milence naráz! Když přitom dáma, se kterou jsem sdílel docela nedávno lože, stojí v čajovně pár kroků za mnou.

Nabízelo se jedno jediné vysvětlení, jedna jediná omluva: Alexiny matoucí signály mě proměnily v mandarinkového závisláka.

7

Než jsem si stihl nalít na uklidnění nervů šálek čaje, upadl jsem do léčky nachystané Jeanem-Mariem a jeho ženou, kteří mi do cesty hnali zoufale se tvářícího Benoîta. „Benoît přijde v pondělí," zavrčel Jean-Marie francouzsky. „Mais Papa..." namítal Benoît.

„Přijde kvůli tomu místu. Dvacet hodin týdně, minimálně." „Cože?" Benoîtovi evidentně připadalo, že jde o porušení jeho lidských práv. „Pokud bude potřeba, včetně práce přes celou sobotu." Jean-Marie Benoîtovi výhružně přidržel prst před obličejem. Bylo mi jasné, že tady jde o mnohem víc než práci na částečný úvazek. Šlo o ubytování, o používání auta a domu na venkově, možná i o dědictví. Těžká rodičovská palba.

Bylo mi naprosto jasné, kam to povede - tatík nutí syna, aby pracoval. Syn se rozhodne nakrknout tatíka tím, že nakrkne šéfa. A Paul „Chůva" West bude muset přihlížet, jak si papíncův chlapeček vyhání z těla opožděnou pubertální vzpurnost, a to uprostřed jeho anglické čajovny. Merci kurva beaucoup.

Jean-Marie zase nasadil svůj předvolební úsměv a zamířil k východu. Madame už vypadala na to, že půjde za ním, ale pak se zarazila a položila mi ruku na paži.

„Prosím, zacházejte s Benoîtem dobře," zaprosila a mezi elektrolýzou upraveným obočím se jí objevila sotva patrná vrásečka. „Budu vám *velice* vděčná."

Skoro by mě nepřekvapilo, kdyby sáhla dolů a na rozloučenou mě zatahala za koule.

Ještě jsem se potácel v mdlobách od toho rodinného cirkusu Martinovic famílie, když tu ke mně zezadu přistoupila Stéphanie a začala mi prskat drobečky do ucha.

„Ce cheese n'est pas anglais." Ukazovala mi v ruce nakousnutý opékaný sendvič.

„No tak ho sakra nejez," předvedl jsem jí typickou ukázkou anglické obsluhy.

U samovaru jsem našel Jakea, jak to zkouší na Katy.

„Tu n'est pas Lithuanienne?" protahoval tím svým okamžitě poznatelným newyorským přízvukem.

„Ne," zachichtala se Katy.

„Hmm." Jake se podrbal na bradě, zamyšleně si ji prohlížel a přemítal, odkudpak asi pochází. „Belarusse?" „Jaku, ty parchante!" uhodil jsem na něj. „Ahoj Paule."

Podíval jsem se na Katy. „Vsaším se, že se taky ptal, jestli nejsi z Lotyšska, co?"

„Ptal, ale mně to..." Katy se tvářila poněkud zmateně. „Jak si dovoluješ vyptávat se mého personálu, jestli nejsou z Lotyšska!" vyštěkl jsem na Jakea. „Ale Paule, nech toho, já přece..."

„Vyptával se tě i na nějakou další bývalou sovětskou republiku?" chtěl jsem vědět. Katy o krok couvla a podle všeho začala přemýšlet, jestli má cenu pracovat v čajovně tak citlivé na politická témata.

„Ne."

„No to koukám. Čekal bych, že jo. Nejsi Gruzínka? Určitě nejsi aspoň Ukrajinka, sakra? Nejdřív mi ukradne oblek, pak by mi nejradši ukrad personál. Propána, Jaku, ona je Angličanka."

Katy prchla do suterénu a huhlala cosi o tom, že docházejí čajové sáčky.

Pořádně jsem se napil z nejbližšího šálku a jako obvykle mě to velmi uklidnilo. My Britové bychom určitě nepotřebovali žádný prozac, valium ani hašiš, kdybychom jednoduše dál pili čaj a nepřecházeli masově na dvojité latte s ledem. Myslím, že spojení mezi britskou krví a indickým čajem je genetické.

Posadil jsem si teplý šálek do dlaně a pozoroval jsem tu místnost, plnou spokojeně přezvykujících a štěbetajících lidí. Půlku jsem znal, ostatní byli cizí, buď si je přivedli ti první, nebo to byli prostě sobotní hosté, kteří zvesela využili šance okusit zadara moje čajové koláčky.

Fotograf poskakoval kolem a zvěčňoval jejich spokojené, dortíky oslazené úsměvy. Vcelku to vypadalo na parádní start. Dokonce i Benoît bude mít co dělat, pokud to bude chtít pokazit, zvlášť když ho pošlu dolů do suterénu, loupat jablka.

„Promiň, Jaku. Jsem nějaký nervózní.“

„V pohodě, čéče. Hele, a s tím kvádrem ti to nevadí, že ne?“

Všiml jsem si, že ačkoli na něm oblek visí už dobrou půlhodinu, kupodivu na něm nejsou fleky.

„Ne, Jaku. Teď ho zrovna nepotřebuju.“

Napadlo mě, že lidstvo se dělí na dvě skupiny: na ty, kdo si musí zastrkovat límečky košile pod sako, a na ty, kdo ne. Na ty, kdo se oblékají do kvádru den co den, a na ty, kdo můžou vyjádřit vlastní osobitost. A rozhodl jsem se, že přesně to druhé teď budu nějakou dobu dělat.

„Je to fajn, patřit mezi ty nezastrkovače," prohlásil jsem. „Co?“

Pro jednu jsem já a ne on přišel s nesmyslnou hlubokomyslností. Vysvětlil jsem mu svou teorii o límečcích od košile, a Jake souhlasil, i když pro něj nejspíš informace, že existují nějaká pravidla pro nošení obleku a košile, byla zcela nová. On sám měl jeden límeček vystrčený a druhý zastrčený. „Jo, takže jsi našel to, po čem jsi pátral?" prohlásil. „Až na ženské," opravil jsem ho.

Jake se rozesmál, až se konvice roztřáslly. „Jo, v tomhle jsi v merde jako obyčejně, čéče. Ale ne tolik jako já. Vždyť já se před chvílí snažil sbalit Angličanku.“

„Draguer une Anglaise? Pourquoi pas une Française?" Virginie popošla k nám a obšťastnila nás tím nejroztomilejším špulením pusy. „Francouzku?" Jake se zhrzil. „Nikdy. S těma má člověk jenom samý merde. Zeptej se Paula.“

Myslím, že s tím volem fakt neudělá žádná francouzská firma působící v public relation velké štěstí.

8

Často jsem snil o rozhovoru s Alexou, při kterém jsme oba nazí a v posteli.

I když, jak jinak, mezi námi v těch mých představách nebyl La Manche. A určitě ani spící Ukrajinec s nosem zabořeným do Alexina podpaží. Jenomže, přemítal jsem, život není vždycky jako tyhle představy, takže bych se měl snažit vyždímat co nejvíc z toho, co je. „Haló, Paule," zašeptala takže jsem přirozeně usoudil, že není sama. Zívla. Zašustila přikrývka a já si živě představoval, co se tam v ložnici londýnského bytu děje. Ruka, ta volná, bez mobilu, se natahuje, jako by chtěla pohladit strop. Chlapík ležící vedle ní pohyb vycítí a napřáhne se po teplém, probouzejícím se těle. „Jenom jsem ti chtěl vyprávět, jak proběhla ta oslava," vysvětlil jsem. Samozřejmě potřebuju nějaký důvod, že jí volám. Dostali jsme se daleko mimo ty vztahy, kdy si dva volají jenom proto, aby si popovídali.

„Ano?" neznělo to tak docela zaujatě, ale co, ještě se taky úplně neprobudila.

Stručně jsem jí to shrnul a udělalo mi radost, že jméno Jeana-Marieho ji nijak svižněji neprobralo. Když se naposledy setkali, jeho šarm na ni zabíral tak, že se div nevznášela nad zemí. „Ale fotky nejsou nic moc. Bylo by to o moc lepší, kdybys je dělala ty." „Co?"

„Bylo by tě bavilo to fotit, nebo ne?"

Zasténala. Takhle brzy v neděli ráno, to není ta pravá doba na abstraktní úvahy.

Kromě toho je to dost ubíjející, když vám nahá žena zasténá do ouška, a přitom s tím nemůžete nic udělat.

Říkám nahá, i když co já vím, mohla klidně být zahalená do pyžama od hlavy k patě, jako jeptiška. Jasně, pomyslel jsem si, asi bude lepší ten obraz v mém duševním videofonu změnit na něco na způsob řádové sestry nebo egyptské mumie... místo toho dlouhého, hladkého, voňavého těla, které si představuju teď. „Bylo by tě...?" Nedořekla. Došlo mi, že na tak gramaticky složitou větu je taky moc brzy po ránu.

„Ráda bys to fotila? Jasně, jasně. Měl jsem se tě zeptat. Ale nezeptal.“ „Aha.“

Slepá ulička. O čem mám teď mluvit, aby mi zase neusnula? Nečetl jsem noviny, neposlouchal rádio, takže bych se marně snažil klábosit o nejnovějších událostech. Dokonce jsem ani nevěděl, jak hrálo fotbalové mužstvo jejího nového nevlastního tatíka. „Propána, Alexo.“ Zrovna mě napadlo něco strašného. „Co je?“

„Francouzské slovo beau-père. To znamená oboje, žejo? Nevlastní otec i tchán.“

„Ano.“ Skoro bylo slyšet, jak se svaly napínají a chystají k obraně. „A co jako?“

„Nic. Já jenom, že... prostě že když budeš Jurije někomu představovat ve Francii, nebudeš muset vysvětlovat, co z toho je. Protože je oboje.“

Napadlo mě, že to je nejspíš ta nejsměšnější poznámka, jakou kdy nahý muž utrousil k nahé ženě, byť třeba takhle brzy v neděli ráno. „Díky, Paule, teď jsem vážně ráda, že jsi mě probudil.“ Zase slepá ulička.

Když se dostanete do slepé uličky, máte dvě možnosti. Otočit to a jet domů, anebo se snažit probořit hlavou zeď. Já jsem se rozhodl pro to druhé.

„Alexo, na něco bych se tě chtěl zeptat.“

„Doufám, že zas nejde o francouzská slovíčka.“

„Nejde. Poslouchej, Alexo.“ Byla to tak závažná otázka, že jsem se při ní dokonce přestal i drbat v rozkroku. „Proč jsi to na mě ušila s tou Virginíí?“

„S Virginíí?“

„Ano. S tou z natáčení.“ Snad se nechystá předstírat, že se na ni nepamatuje!

„A co myslíš tím ‚ušila‘?“

„Však víš, jak jsi jí řekla, ať mi zavolá a někam mě pozve.“

„Někam tě pozve?“

„Ano, dala jsi jí přece moje číslo.“

„Já jsem jí tvoje číslo nedala.“

„Že ne?“

„Ne. I když... vlastně dala." „Aha, tak vidíš."

„Ale jenom proto, aby ho předala asistentce a doporučila tě. Když jsem se vrátila na plac, natáčeli a nikoho nechtěli pustit na dvůr. Tak jsem dala tvoji vizitku Virginii a vrátila jsem se domů." Merde, pomyslel jsem si, takže ona mě nakonec nechtěla předhodit Virginii k sežrání.

„Proč ses teda nevrátila do té kavárny?" zeptal jsem se v naději, že odvedu pozornost od té druhé ženy.

„Já se tam vrátila, ale už jsi byl pryč. Tak jsem šla domů."

Ticho. Díky bohu, nezačala se zajímat, proč se vyptávám na Virginii. A taky už nešeptá. Možná, že nakonec byla sama. Ano. Pyžamo se vypařilo a v mém duševním zraku byla Alexa zase nahá.

„Proč?"

„Proč co?"

„Proč se mě ptáš, proč jsem dala tvoje číslo Virginii?" Tuplované merde.

„Jen tak. Mimochodem, jak vlastně včera hrál Newcastle s..." „Ty jsi s ní spal."

„Ne, nespal." Zatloukat, zatloukat, dokud vám před nosem nemávají fotkou z polaroidu. A i v tu chvíli musíte tvrdit, že to je digitální montáž.

„Hele, ty jsi s ní někam šel, a pak jsi s ní nespal? To ti nevěřím. Je náramně sexy. A líbil ses jí." „Vadilo by ti, kdybych s ní spal?"

„Chtěl bys, aby mi to vadilo?" Vida, teď je nejspíš víc vzhůru než já. To je nefér. „Takže jsi s ní spal, co? Proto jsi v mailu psal, že se necháš rozmazlovat. Spal jsi s ní. Přefiknul jsi ji."

Kurva drát. A polaroid je tady. A já tu fotku poslal Alexe sám. Blbec jeden.

„Virginii pusť z hlavy," navrhl jsem a přál jsem si, aby můj hlas měl tu moc právě tohle zařídit. „Kdy se vracíš do Paříže? Ta tvoje výstava bude už brzy, ne?" „Nechci, abys na ni chodil."

Chvilíčku mi trvalo, než jsem pochopil, co to říká. *Samozřejmě že na tu výstavu zajdu.* To se nestává každý den, aby přítelkyně, aby bývalá láska pořádala výstavu. A dokonce jsem na fotce, no ne? Na té, jak mě vyfotila před obchodem Courrèges. V žádném případě nedo-

volím, aby tu výstavu uspořádala bez mojí mravní podpory. Vezmu tam pár kamarádů, koupím si plakát, udělám všechno pro to, aby to byl úspěch.

Jenže než mě tohle všechno napadlo, už jsme spolu nemluvili. Ukončila hovor, a když jsem volal znovu, měla tam hlasovou schránku. Dobrá práce, Paule, řekl jsem si. Moc dobrá práce, a to je teprve půl jedenácté dopoledne.

„Pole? Není ti nic?“ Pištivý hlas mojí spolubydlící Marie-Christine se ke mně donesl přes dveře pokoje.

Znělo to znepokojeně. Bezpochyby proto, že uslyšela, jak někdo u mě v pokojíku ječí, jako kdyby právě polil Monu Lisu kýblem odla-kovače.

„Meeeeeerde!“

9

Jak říkají Francouzi, „le client est roi“. Náš zákazník, náš nikoli pán, ale rovnou král. Jenže my všichni dobře víme, co provedli svým králům. Gilotinou uťatá hlava Ludvíka XVI. hopsala po celém Place de Concorde a několik tisíc Francouzů si mohlo smíchy plíce potrhát. A Ludvíkovu manželku, Marii Antoinettu, Francie dodnes nenávidí, protože když hladovějící venkované protestovali, že nemají chleba, poradila jim, ať jedí koláče. Ano, opravdu ji popravili za to, že doporučovala, aby si polepšili.

Tahle fráze „le client est roi“ je v zásadě právě tak prázdná jako My Tea Is Rich. A co se týče světlých zítřků naší čajovny, začalo mi dělat starosti hlavně to, že můj personál se velice brzy začal chovat v souladu se skutečným pravidlem celého francouzského sektoru služeb: „Zákazník je holá ztráta času“.

Tento přístup zrodil několik klasických technik mizerné francouzské obsluhy. Benoît měl přirozené nadání pro tu nejrozšířenější z nich - ani v nejmenším si zákazníka nevšímat. Pokud zrovna leštil samovar nebo doplňoval do mís salát a zrovna vešel host, usilovně dělal, že o

jeho existenci nemá tušení, dokud se zákazník nenahnul přes pult a nechytíl ho za uši.

Pokud měl host menší sklony k násilí a prostě jen řekl „promiňte“, zdvořile mu oznámil, že má moc práce a věnovat se mu bude, až dokončí onu životně důležitou činnost, kterou vykonává teď. Musel jsem mu vysvětlit, že nemá smysl plnit mísy salátem, pokud odežene všechny potenciální kupce téhož salátu, a teprve když jsem mu několikrát naživo demonstroval, jak se má přestat dělat kdejaká rutinní práce a místo toho se má pozdravit zákazník, uznal, že něco na tom snad bude.

A dokonce i po tom poučení si Benoît i ostatní z personálu nemohli pomoci a upadali do dalšího špatného francouzského návyku, pravděpodobně vyčteného ze Tří mušketýrů - „Jeden za všechny, všichni za jednoho“.

Dejme tomu, že se zákazník, který už zaplatil, vrátí k pultu a poví Yannickovi nebo Jeanne, že dostal něco jiného, než co si objednal. Dejme tomu že dostal sýrovo-rajčatovou svačinku, ačkoli jasně žádal o *sýrovo-jezevcovou*.

V tu chvíli všichni, kdo za pultem jsou, přestanou pracovat a vmísí se do všeobecné rozpravy o tom, jak se to mohlo stát, jestli jsou slova „rajče“ a „jezevec“ na jídelníčku dost jasně rozlišená, a pak někdo připomene předchozí historku, jak si někdo k obědu objednal pečený brambor s pórkem a dostal pečený brambor s *prejtem*. A všichni, kdo stojí ve frontě, si zatím můžou klidně trhnout. Moji dychtiví zaměstnanci - ba i přátelská Katy - s obzvláštním nadšením očekávali dobu před obědem, kdy začnou hosty rutinně urážet. Na chlup přesně v jedenáct padesát pět se střídali, kdo si to užije a půjde vyhazovat zbývající hosty, co mají na stole jen nápoj nebo něco drobného. Kup si oběd, anebo mazej, vysvětlili jim, brali jim pod nos nedopité šálky a nedojedené sladkosti jim v podstatě rvali do krku.

Znovu jsem to s nimi musel probrat. Ne, říkal jsem, musí se to podat takhle: hodláte se zdržet na oběd? Pokud ano, máme dnes jako specialitu tikka kebab s jezevcem, ano, s jezevcem, ne s rajčaty. Vyhodit je, a ještě s omluvou, to můžeme, jedině pokud už bude stůl nezbytně potřeba, protože u něho bude stát další zoufalý host s podnosem v rukou, který si nemá kam sednout.

Pokud bude zákazník kňourat, že v normální francouzské kavárně může sedět, jak dlouho chce, i když má před sebou jen kávu, tak se mají usmát a zeptat se ho, jestli se někdy odvážil objednat si ve francouzské kavárně kávu, ačkoli sedí u stolu prostřeného k obědu. Já sám jsem se takhle svoje zákaznická práva jednou snažil hájit a řekli mi, ať si táhnu k McDonaldovi.

Pochopte, vykládal jsem personálu, chceme, aby se k nám hosté vraceli. Zní to triviálně, ale přesto je to zásada, která si do francouzského sektoru služeb zatím cestu nenašla.

I když někdy to nebyla chyba personálu. Příležitostně jsem musel připustit, že dotyčný host je tak trochu hňup. Ten turista byl asi tak třicátník a měl s sebou celou výbavu, jakou anglicky mluvící návštěvník Paříže potřebuje, aby v tom nepřátelském území přečkal prodloužený víkend. Protihurikánovou větrovku, bedekr s prstem založeným na čtvrti, ve které právě je, k tomu permanentně podezřívavý výraz. Kromě toho měl kolem pasu titánskou ledvinku a pás na peníze, kam by se vešel i padák; u pásku visela lahvička s vodou, ze které čouhala dlouhá umělohmotná trubička. To aby si trubičku mohl nacpat do pusy a cucat z ní, takže nemusí za nepřátelskými liniemi zastavovat a vyndávat celou flašku, při čemž by mohl upadnout do léčky. Hadička mu pobimbávala před hrudí jako anténa na satelitním lokalizátoru. Což možná byla její druhá funkce.

Bylo asi tak půl dvanácté v pátek dopoledne. Vešel jsem do čajovny, ostražitě jsem se rozhlédl a šoural jsem se k Benoîtovi, který tam postával a snil s otevřenýma očima a s tváří přitisknutou k teplému samovaru.

Benoît se do samovaru zamiloval a rád si pohrával s jeho kohoutkem, anebo jen leštil jeho kulatý nerezový trup. Neměl jsem proti tomu neprirozenému vztahu žádné námitky. Právě naopak - potěšilo mě, že projevuje nadšení *vůbec pro něco*. Jinak vždycky působil jako totální ňouma.

„Quelles sont les options végétariennes?“ zeptal se turista. Měl hutný anglický přízvuk, ale vyslovoval docela čistě. Šlo se vši pravděpodobností o jednu z frází klíčových pro záchranu života,

které se nadřel ještě na druhé straně La Manche, spolu s „appelez l'ambassadeur" a „où est mon anorak?"

Benoît ukončil předeheru se samovarem a začal se věnovat téhle nové intelektuální výzvě. Ještě nikdy se ho nikdo nezeptal, co tu nabízíme pro vegetariány. Jako Francouz si ani nikdy nepředstavoval, že něco takového existuje. Ale zvládl to dobře. Ukázal na jídelníček vyvěšený na stěně a pověděl tomu chlapovi pomalou, srozumitelnou francouzštinou, že vegetariánského je toho tam spousta - sýrové svačinky, pečené brambory: stačí si vybrat. Turista to chvilku zvažoval.

„Mais pourquoi vous ne marquez les options végétariennes avec un signe végétarien?" dorážel. „Signe végétarien?"

„Oui." A turista prstem namaloval do vzduchu veliké zelené V. „Ah." Benoît se k zákazníkovi sklonil a vysvětlil mu, že bychom se nic označit za vegetariánské neodvážili, protože to by nám zaplašilo francouzskou klientelu. Všiml si, že se dívám, a zamrkal na mě. Učil se docela rychle. Turistu tím ale nepřesvědčil.

„Est-ce que vos pommes de terre sont végétariennes?" chtěl vědět. Ne, napadlo mě, to jsou masožravý erteple, ty vole. Sotva jednu nabodneš vidličkou, ukousne ti ruku až k lokti. Samozřejmě jsem ale věděl, co tím myslí. Je vegetariánská i náplň? Ale fazole v rajské omáčce jsou fazole v rajské omáčce a hotovo. Sám přece na první pohled vidí, že v tom nejsou žádné ledvinky nebo omáčka z koňské krve.

Benoît byl ze začátku jako praštěný. Jeho logický francouzský mozek utrpěl havárii - srážku s někým, kdo se ho ptá, jestli je zelenina vegetariánská. Ještě štěstí, že ve Francii děcka na škole studují filosofii, a to až do osmnácti, takže to dokázal vyřešit pozoruhodným odskokem stranou.

„Co kdybyste si prostě dal svačinku se sýrem a rajčaty?" navrhl.

„Est-ce que le fromage est végétarien?" ptal se dál vegetarián. Tentokrát Benoît div neomdlel intelektuálním vyčerpáním. Chápal jsem ho. Vegetariánský sýr? Žádný Francouz by podobnou myšlenkovou konstrukci nerozdýchal, ani kdybyste mu nabídl každý den po zbytek života plný bazén šampaňského. Popošel jsem blíž, že Benoîta chytím, kdyby doopravdy padal. „Ne, to je francouzský sýr," ohlásil jsem anglicky. „Takže nikdy nevíte, jestli bylo syřidlo původu

rostlinného, anebo živočišného. Ale jestli jste tady už snědl třeba jenom jednou sousto sýra, tak tohle je přesně stejné."

„Hmm." Turista tam stál a mudroval nad tím. Že je ještě naživu, to bylo poznat jen podle toho, že jeho pitná trubička sebou mírně pocukávala.

Napadlo mě, jaká je to klika, že je poměrně brzy a za ním nečeká fronta lidí. Stačilo by další půl hodiny - a celý můj personál by se kolem něj seběhl a snažil se najít to svoje kolektivní řešení problému. V tom okamžiku jsem porozuměl francouzským číšníkům. Běhají jako fretky, aby obsloužili dvacet stolů, a vtom je přepadne maník, jako je tenhle se svými vegetariánskými dotazy. Uspěchaný francouzský číšník by si přirozeně pomyslel, že ze všech vegetariánských nabídek se nejvíc nabízí ta strčit otravu hlavou do toalety a spláchnout.

Protože kromě toho, že zdržuje, je to od něj i svým způsobem nezdrvořilé. Kuchař stráví roky na učilišti či škole, jídelníčky chystá celé měsíce, hodiny nakupuje ingredience a připravuje je, a pak si turistická rodina objedná „tři omelety bez ničeho a talíř špaget". S kečupem. To je, jako kdyby Michelangelo rozvrhl celou Sixtinskou kapli, a papež tam pak přišel a utrousil pod fousy: „Hm, myslím, že to nakonec celé vymalujeme na bílo."

„Podívejte, mluvíte velice pěkně francouzsky," pochválil jsem toho chlapíka, „ale je vcelku k ničemu ovládat jazyk, když jím pak říkáte věci, které oni nikdy nepochopí. Tady všichni na vegetariánství kašlou. A myslí si, že každý, kdo neskáče nadšením nad nedovařeným hovězím, je totální ignorant. Když vegetarián jede do Francie, to pro ně je, jako kdyby někdo složil slib cudnosti a pak šel bydlet do harému. Myslejí si, že máte místo mozku kapustu... a to jsem samozřejmě nemyslel jako slovní hříčku."

Věděl jsem, že jsem si pěkně naběhl, když se k hostovi chovám, jako by byl natvrdlý, ale opravdu jsem si říkal, že ten člověk potřebuje pochopit zemi, kterou navštívil, protože jinak mu hrozí, že umře vyhladověním, jen co mu dojde železná zásoba z té objemné ledvinky.

„Ale vegetariánská jídla byste na jídelníčku vyznačit měli," prohlásil. „To nemůžu. Ve Francii je to proti zákonu," odpověděl jsem. Zase jsem upadl do stereotypu. „To jako vážně?"

„Ne, máte pravdu, nemyslím to vážně. Ale jestli chcete, brnknu na policii a přeptám se."

K mému překvapení chlapík, místo aby uraženě oddusal, jen něco zabručel, otočil se zase k Benoîtovi a objednal si. „Un toastie avec fromage, s'il vous plaît." „Comment?" Benoît ještě nevybředl ze svého kómatu. „Un toastie avec fromage, s'il vous plaît." No tak, chovej se jako Francouz, myslel jsem si. Stěžuj si, že se chovám jako hulvát, vříскеj na mě, dokud nedosáhneš svého, nevzdávej to tak lehko.

Kdo to vlastně nazval Francouze „sýrožroutskými kapitulantskými opičáky"? To my Britové jsme ti mírní, neslaní nemastní, vegetariánští sýrožroutští kapitulantští ratlíci.

„Oui, Monsieur." Benoît svižně otevřel toustovač a vložil do něj sendvič.

„Est-que vos jus de fruits sont *organic*?" zeptal se turista - a mně se najednou chtělo jít rozmačkat pár pomerančů vlastníma rukama.

Ale poučení jsem si nějaké odnesl.

Došlo mi, že francouzští číšníci jsou profesionálové, zato ale mnoho z jejich zákazníků jsou ukrutní amatéři.

Když profesionální pingl má proti sobě amatérské hosty, cítí se jako tenisový profík, kterému se nikdy míček nevrací zpátky přes síť. Samozřejmě by se mohl spokojit s tím, že sází jedno eso za druhým, ale co by to bylo za zábavu? Dobří číšníci se hrou baví - a ocení soupeře, kteří mají styl.

Vyšlou bryskně výzvu, abyste si objednali, vy returnujete břitce zvolenými položkami z menu, číšník si naběhne na síť a opře se do voleje dotazem na víno, který host odvrací jen obranným lobem v podobě prosby, ať mu číšník poradí. Číšník smečuje s *vin du mois* a fiftýn je jeho. Pak ještě pár podobných výměn nad dezertem a kávou a všichni jsou rádi, jak si pěkně zatrénovali.

Ale co když host vůbec ani nechápe pravidla hry? Co to je, ta kulatá, skákavá věc, kterou ke mně někdo odpálil, diví se ten tenisový panic,

a co s ní mám jako dělat? Není se co divit, že číšníci někdy podlehnou frustraci a za trest, že marnili jejich čas, hosty natáhnou. Tak počkat, počkat moment, pomyslel jsem si, co se to děje? Přineste mi někdo zrcadlo. Mám dojem, že se začínám měnit ve francouzského číšníka.

Chtěl bych být víc než jen přítel tvůj..

1

Když vám vdaná žena nabídne společnou návštěvu muzea, považovali byste to pozvání za zcela nevinné, vidíte? A to i když vám neřekne jméno muzea, jen jeho adresu, což mi přišlo krapítek zvláštní.

A co zvláštnějšího, když jsem vyšel ze stanice metra, ocitl jsem se tváří v tvář řadě žen nahoře bez - a všechny měly nad rozkrokem namalované buď veliké černé křížky, nebo veliká červená srdíčka. Některé z těch žen si sahaly rukama dolů až pod ty kříže a ta srdce a výrazy na jejich tvářích naznačovaly, jak žasnou, že na sobě nemají kalhotky. Jiné špulily rty do zejícího „Ó“ a mířily na mě nepřírozeně velkými nadry, jako kdyby někdo vypsál soutěž o to, která mě přesněji trefí čůrkem mateřského mléka.

Samozřejmě to byly fotografie, i když některé skoro v životní velikosti. A byly to první fotografie z mnoha: vcelku to vypadalo jako celý bulvár nahatých fotek.

Co to tady může být za muzeum? Nechápal jsem. Národní robertková galerie? Sbírka prsních implantátů (též známá jako Nepřirodové muzeum)?

Když jsem se překvapeně zastavil u prvních panelů s těmi fotkami, ze dveří vyšel nějaký pán a pravil, že ty dámy jsou mistryně v

ovládání břišního svalstva a všechny na mě čekají vevnitř. Tomu mi přišlo zatěžko věřit, a to ze dvou důvodů. Za prvé: to, že sem mám dneska přijet, věděl jeden jediný člověk, totiž ta vdaná paní. A za druhé: za dveřmi se zlatým rámem bylo vidět na zašlé schodiště, které vůbec nevypadalo na to, že vede do suterénu dost velkého, aby mohl pojmout všechny ty dámy z fotek. Když jsem ale vyjádřil své pochybnosti nad tím, že by tam čekaly *všechny*, pán se naštval a nazval mě jistým sprostým francouzským výrazem, který dost fyziologicky nepřesně naznačoval, že jsem malá vagína. Netušil jsem, proč ho ztráta jediného potenciálního zákazníka tak naštvala. Hned naproti přes Boulevard Clichy dva velké turistické autobusy chrlily svůj živý náklad k řadám sexshopů a erotických klubů. A na první pohled to nebyly dneska první autobusy. Cizinci se pohihňávali a pokukovali a trousili se pomalu po ulici. Všichni se snažili si představit, co se skrývá za všemi těmi křížky a srdíčky. Většinou se muži drželi pár metrů od chodníku, ale někdo do klubů zabrousí určitě.

V té chvíli jsem si měl položit otázku, proč mě pozvala na rande právě sem, ale nepoložil jsem si ji. Jen jsem nechápal, proč jsou ty erotické kluby pravidelně prokládané arabskými občerstveními. Možná, že dámy z těch suterénů potřebují pravidelný přísun prvotřídních proteinů v podobě kebabu, aby jim ty břišní svaly neslábly. Šel jsem dál kolem té střídající se nabídky sexu a středomořské kuchyně, až jsem našel to pravé číslo domu, a teprve v té chvíli jsem pojal jisté vážné pochybnosti, co se týče motivů té vdané ženy, která na mě čeká uvnitř.

Muzeum vypadalo přesně jako většina z těch sexshopů, až na to, že předměty ve výlohách byly opatřené mnohojazyčnými ceduličkami s vysvětlením, o co se jedná. Ne že by snad obrovitý, ztopořený, ze dřeva vyřezaný penis potřeboval moc dovysvětlit.

Jak hrdě hlásal neonový nápis, jednalo se o Le Musée de l'Érotisme. Kdyby byly snímky nahých žen ve venkovních vitrínách modernější, pravděpodobně bych si nedovolil se zastavit a prohlížet si je tak zblízka. Ale co, tohle je muzeum, a muzeum je kultura. Takže jsem podobně jako turisté místo hihňání a kradmých pohledů nakrčil obočí

a dumal jsem nad sociologickým významem toho kterého nemravného obrázku.

Ovšem všichni včetně mě měli co dělat, aby udrželi vážnou tvář při pohledu na židli vystavenou uprostřed široké venkovní vitríny muzea. Byla to normální jídelní židle, potažená falešnou leopardi kůží, ale část sedátka byla vyříznutá. Do otvoru kdosi namontoval něco jako mlýnek. Ten mlýnek se točil a do otvoru z něj popleskávaly rozličné umělohmotné jazyky. Účelem toho zařízení pravděpodobně bylo, že na židli může sedět nahá žena a nechat se pěkně olizovat mezi nožkami. Jenže jazyky byly tak špinavé, že podle mě by od toho strojek mohla místo rozkoše čekat spíš roztoče. A tady se mám sejít se vdanou ženou. Co to má znamenat? Jo, kdyby to byla manželka Jeana-Marieho, usoudil bych, že to je nějaká ironická předehra, a upaloval bych jako zajíc. Jenže to pozvání přišlo od Nathalie, té televizní reportérky; tvrdila mi, že chystá reportážní seriál o bizarních zákoutích Paříže, včetně mé nové anglické čajovny a tohohle muzea. Já mezi těmi dvěma podniky neviděl zrovna velkou souvislost, ale možná právě proto nejsem novinář.

Ale přece jen jsem čekal trochu usedlejší bizarní muzeum. Pár pěkně bizarních jich v Paříži je. Třeba Muzeum tabáku (tatí, podívej na ten legrační nádor na plicích!), nebo Museum parfémů (Hele, lahvička voňavky. Týjo, a druhá... a tak dále a dále), a taky Muzeum panenek (mami, proč si ten pán fotí Barbíny a proč slintá?). Ale Muzeum erotiky... ale proč ne, říkal jsem si. Co by mohlo být pařížštější? Leda snad Archiv psích merde. Když jsem vešel posuvnými dveřmi do muzea, začalo být vše ještě explicitnější. Než jsem stačil zaplatit nehorázné vstupné, uviděl jsem „falickou sovu“ (realistickou patnácticentimetrovou porcelánovou ptačí sošku, které z hlavy nepochopitelně vyrůstal penis) a taky kašnu, kterou tvořila dřepící nahá žena, již tryskala voda z úst a bradavek a které další mocný proud prováděl průplach tračníku. Bylo mi jasné, proč jsem nic podobného nikdy neviděl ve francouzské expozici na britských mezinárodních veletrzích bytových a stavebních doplňků.

Ale všichni se chovali, jako by to celé bylo ne na hony, ale na milion honů vzdáleno mrzkému světu masážních salonů a sexklubů. Mladí italští manželé se skláněli, aby si mohli kašnu prohlédnout odzadu,

skupinka japonských děvčátek (nebo možná korejských, musel bych se přeptat Jakea, abych to věděl jistě) si fotila nějaké smyslné dřevoryty.

Dokonce jsem ani nebyl na rozpacích z toho, že tu jsem jediný osamělý muž, ale pak jsem na schodech do patra zahlédl opravdu vypečený exemplář nešťastníka. Třicet let, kšiltovka, džínová vestička, nikde žádná turistická výbava, ani svačinka, ani foťák, a pohled neupíral na fotky po stěnách schodiště, šmejdil jím po návštěvnicích a na tváři měl nedočkavý výraz: kdy už k němu konečně přistoupí nějaká žena a zeptá se, jak se má a jestli by *tohle* nechtěl zkusit s ní? Ano, vypadal dost jako já, navíc oproti mně měl jenom tu kšiltovku a pár let věku. Už jsem chápal, proč sem lidi chodí v párech nebo ve skupinách.

Je čas vyhledat Nathalii, a fofrem.

Zastihl jsem ji ve druhém patře. Pozorně si prohlížela soupravičku nepálských robertků, které vypadaly, jako že by ještě snesly pořádné přebrousit šmirglem. Doufal jsem, že jde nikoli o erotické pomůcky, ale o symboly plodnosti. Stačilo by zkusit je jako vibrátory jednou -a dotyčná nešťastnice by naléhavě potřebovala čtyřiaadvacetihodinovou mikrochirurgickou operaci k vyndání všech těch třísek. Pozdravili jsme se a pracovně si potřásl rukama, pak jsme se začali procházet po muzeu. Což nebylo o moc méně trapné, než kdybych tu chodil sám. V normálním muzeu můžete trousit poznámky o tom, jak je tohle ohromně staré, anebo že podobnou věc jste měli jako malí doma. Tady by se ale nedaly trousit jiné komentáře, než třeba „podívejte, kam si to strká“, anebo „nechápu, proč se u toho tak usmívá“. A když společníci moc dobře neznáte, je to dost dřina, udržovat inteligentní konverzaci před exponáty, jako je kaučukový model pochvy v desetinásobně nadživotní velikosti. Nicméně Nathalii to na první pohled nepřípadalo trapné ani trochu. Cílevědomě rázovala ze sálu do sálu, chechtala se komentářům na cedulkách a do diktafonu si nahrávala poznámky. „Très bizarre,“ diktovala. „Na indických obrazech jsou muži s dlouhými, tenkými penisy. A kresby japonských mužů zase mají obludné pyje, naprosto disproportionální v poměru k tělu. Komplex méněcennosti?“ „Zkoušel

jste někdy modeling?" zeptala se mě anglicky a mrkla po samurajovi, který vypadal jako slon v kimonu. „Jenom s formelou."

„Ne, já myslela... á, promiňte, já zapoměla, to je ten anglický humor... sebezasměch, tak se to říká, že?"

Neříká, ale skoro.

Došli jsme do sálku plného kameninových nádob s obscénními vzory. Jedna konvice měla ucho ve tvaru dvou lidí při orálním sexu a hubici ve tvaru ztopořeného údu.

„Předkolumbovské umění," poznamenal nějaký americký turista ke své manželce. „Patrně aztécké." Choval se, jako kdyby byl v Louvru. „To se není co divit, že jejich civilizace zanikla," poznamenala ona. „Než bych se z tohotohle napila, umřela bych žízňí." „U nás si lidi o Američankách myslí něco jiného," špitla mi Nathalie.

Začala se zajímat, jak jsem se dostal do Paříže a k té čajovně. Vykládal jsem jí, jaké potíže s aklimatizací ve Francii jsem ze začátku měl; stáli jsme při tom u sbírky výrazně povadlých nefritových falů.

Snažili jsme se pochopit surrealistickou kresbu, na níž si nejspíš žena strkala hlavu do vlastního konečníku, a já jí vykládal o tom, jak jsem pod sebou měl francouzskou pracovní skupinu přidělenou Jeanem-Mariem k vytvoření sítě čajoven, a o tom, že většina jejích členů hlavně dělala potíže.

A při líčení průšvihů, které nadělal architekt Nicolas, mě už opravdu jen zcela mírně rušil pohled na thajskou sošku muže, který má místo rukou penisy.

„Ale vy osobně, cítíte se v Paříži jako... vítaný host?" Nathalie si posunula brýle na temeno hlavy, jako by mi očima chtěla udělat rentgenový snímek mozku.

Ujistil jsem ji, že kromě několika chybek při jednání s recepčními, prodavači, realitními agenty, některými bývalými kolegy a s celou psí populací metropole jsem se na Angličana v Paříži zabydlel velmi dobře. „Vida, my o Angličanech v Paříži, a... podívejte se na tohle." Naklonili jsme se blíž a prohlíželi jsme si snímek s popiskem „Pokoj prince z Walesu". Ukázalo se, že jde o permanentní stanoviště budoucího krále Eduarda VII. v jistém pařížském bordelu. Obrovská

postel a hrdě se usmívající Madame byly dostatečným důkazem, že nejstarší syn královny Viktorie nebyl žádný chcípáček, mně ale víc zaujala pozoruhodná lenoška, kterou si podle popisku vedle fotky pro své hnízdečko lásky navrhl princ osobně.

Spodní část tvořil číněm čalouněný divan, na který si muž měl zřejmě kleknout. Nad tím se na pevných dřevěných nožkách asi v půli toho kusu nábytku tyčilo jakési nadstavbové sedátko se dvěma vysokými područkami. Tam si podle všeho měla sednout žena s doširoka roztaženýma nohama, aby ji klečící princ mohl obšťastňovat a dodávat svým pohybům mimořádné páčivé síly, jsa opřen o ty dvě područky. Anebo možná měl sedět on a klečet ona; ne že bych nějak obzvlášť toužil to vědět. Jasné mi bylo jenom to, že tenhle kus nábytku určitě nechtěl po stejné firmě, co pro jeho matičku zhotovovala trůn. „Netušila jsem, že vy Angličané máte tolik fantazie.“ Nathalie nakláněla hlavu ke straně a snažila se přijít na to, jak přesně byla lenoška používána.

„Jeho táta byl Němec,“ připustil jsem skromně. „A co vy, bydlíte taky v takovém pokoji?“ „Bohužel. V bordelu už nebylo místo.“ „Smutné. A kde tedy bydlíte?“ Když jsem jí to pověděl, rozesmála se.

„Proč se tomu všichni smějou?“ Už mě začínalo štvat, že bydlím v patnáctém obvodě. No dobře, zrovna nejmódnější čtvrť to není, ale musí se každý tak řeňnit?

Nathalie mi to vysvětlila. Když někomu povíte, že vaším bydlištěm je „Rue Eugène Gibez“, Francouzům to zní, jako když řeknete „Bydlím v rue Eugène, šukám tam“. „Gibez“ se totiž vyslovuje „žybéz“, stejně jako „j'y baise“. Konečně jsem pochopil, proč mi po sdělení adresy většina taxikářů odpovéděla: „To se máte.“ To jsem celej já, řekl jsem si, v Paříži je ulic asi čtyři tisíce osm set, ale já skončím zrovna v téhle.

„A je to pravda?“ Nathalie přejela prstem po sedle bicyklu, do jehož koženky autor vyřízl sugestivní růžovou štěrbinku. „Co jestli je pravda?“

„No, že tam... šukáte.“ Tu nanosekundovou pauzu, kterou udělala, než vyslovila ono klíčové slovo, by si tu měli vystavit jako dokonalou ukázkou té nejerotičtější erotiky.

„Víte..." zaváhal jsem, jestli mám po pravdě přiznat, jakým nedostatkem tělesných rozkoší se moje nové bydliště vyznačuje. „A slyšel jste už o... hotelu Gibez?" Zase ta velevýznamná pauzička. Vpila se mi pohledem do očí a já věděl, že to není žádný skutečný hotel. Je to nabídka.

2

Pochopil jsem, že Nathalie takhle nepostupuje poprvé. Svižně si mě odvedla přes bulvár a do kopečka, k hotelu na rohu rušné ulice. Budova vypadala jako kdejaký pařížský hotel střední kategorie. Přestavěný činžák z devatenáctého století, krvavě rudá markýza nad každým oknem, název hotelu se táhl přes celé průčelí v přízemí. Hôtel Réage, stálo tam, a na tmavomodré desce vedle hlavního vchodu se hrdě vystavovaly tři hvězdičky.

Napadlo mě, jestli už nemá rezervovaný pokoj, a jestli to bude neuvěřitelně rajcovní, anebo jenom trochu strašidelné. Ale když jsme vkročili dovnitř, její krok přestal být tak sebevědomý a ona mě chytila za paži. „Já ne, prosím. Tuhle část nesnáším," zašeptala. Recepce byla malá, ale luxusní. Půlku jí zabíralo dřevěné schodiště vedoucí k pokojům v patře. Bylo jasné, že sem lidí nechodí, aby se poflakovali po hale.

Výzdoba byla klasicky bordelovitá, anebo taková, jakou bych si já u klasického bordelu představoval. Ta fotka s princem z Walesu byla samozřejmě černobílá, ale barevným laděním se jeho pokoj nejspíš od tohoto hotelu moc nelišil. Tmavě nachové stěny a koberec, rámy zrcadel, kovové části osvětlení a všech ostatních doplňků natřené zlatavě žlutou barvou.

Recepční ale na bordelmamá vůbec nevypadal. Byl to mladý Španěl, civilně oblečený, v bílé košili a s černou kravatou. A jeho chování bylo stejně civilní jako oděv. Samozřejmě věděl, proč sem s Nathalií jdeme, ale nedával to najevo. Pozdravil mě tlumeným „Bonjour, Madame, Monsieur." „Vous avez une chambre," začal jsem, „pour..." Mám říct „na jednu noc", anebo by to byla až moc velká přetvářka? Vidí přece, že pyžama jsme si jaksi nepřinesli. „Pour deux?" recepční

taktně dořekl místo mě. „Oui.“ Otočil jsem se k Nathalií, abych se s ní podělil o tu úlevu, ale byla zabraná do nějakých letáček pro turisty, které si vzala z otočného stojanu vedle vchodu.

Recepční mi vrhal kreditku ještě dál do debetu a u toho mi začal dělat nějaké výklady o době snídaně a o tom, kudy se jde do jídelny, a to už Nathalie konečně ztratila zájem o ty letáčky a rázně mu pověděla, že snídat nebudeme, merci beaucoup. Pochopil, dal mi klíč - a deset minut nato jsme už kráčeli po schodech nahoru.

Jít po schodech nahoru za ženou, to může být v Paříži velice radostný zážitek, protože zdejší domorodky obvykle věnují svým zadním partiím nesmírnou péči.

Pařížské metro není tak hluboké jako to londýnské, takže eskalátorů v něm je o mnoho méně a schodů o mnoho víc. A schodiště jsou taky širší. Než vyjdete z nástupiště na ulici, obvykle se vám nabídne veliký výběr dámských pozadí, takže stačí do práce dojíždět týden, abyste se něco nadívali na nabídku zadeček různého tvaru, tak rozmanitou, až děkujete, že jste člověk. A vím jistě, že Pařížanky to nebaví o nic méně než zdejší muže.

Ale to vše je jen jalová zábava, jen způsob, jak si cestu do práce trochu ukrátit. Mnohem veselejší to je, když jdete po schodech v pařížském hotelu v půli odpoledne a víte, že dotyčný zadek vbrzku uvidíte - a ohmatáte si - ve vši jeho neoděné nádheře. A já jsem navíc nemohl zaplašit myšlenku na to, že tenhle dotyčný zadeček je starší, tudíž z definice zkušenější - a navíc můj první vdaný zadek.

Nejdřív muzeum, teď tohle - začíná z toho být odpoledne plné kulturních objevů.

Nathalie na první pohled v téhle hotelově sexuální hře nebyla žádný nováček, a tak mi připadalo důležité hrát si na ostríleného veterána, takže když jsme vešli do pokoje, odolal jsem nutkání pustit si televizi a podívat se, co nabízejí kabelovky a satelity. Nicméně zatímco si Nathalie odskočila na toaletu, jukl jsem do mini-baru. Jenomže přišla dřív, než jsem čekal, a přistihla mě u toho. Tfuj, to je pod úroveň, vynadal jsem si, ale ona vypískla radostí jako holčička a prohlásila, že jsem génius. „Champagne,“ zapředla, „oui, très classe.“ Pak mě vybídla, ať ji svléknu; přešla zase do francouzštiny a pořád mi

vykala, jako kdyby nás ještě nepředstavili, zatímco ve skutečnosti jsme se chystali představit jeden druhému tím nejdůvěrnějším způsobem, jaký má matka příroda v nabídce. Přemýšlel jsem, proč si nezasloužím tykání. Ale když jsem měl volit mezi rozepínáním její blůzky a debatou o francouzské gramatice, rozhodl jsem se nechat si lingvistické jemnosti na potom. Nádherné prádélko, pomyslel jsem si, když se z něj vrtivě vymaňovala. Pokud něco podobného nosí denně, její manžel je klikař. Samozřejmě až na případy, kdy jeho ženuška souloží s jinými. A taky se šampaňským umí zacházet velice nápaditě. Ve skleničkách té ledové tekutiny moc neskončilo. Většina skončila na různých citlivých částech našich těl, a tam šuměla a perlila, dokud jsme ji ústy nevyluxovali.

Měla překvapivě nádherné tělo. Často jsem si kladl otázku, co se s ženským tělem děje mezi, řekněme, pětadvaceti a pětatřiceti. V Nathaliině případě odpověď zní: nic vážného. Měla dvě děti, ale poznat to bylo jen podle pár vráseček pod řadry a kolem pupku. A břicho měla opravdu úplně ploché - další červený puntík pro francouzskou medicínu, která pomáhá ženám udržet se ve formě i po všem tom postnatálním a mimomanželském sexu. Nathalie byla velmi zkušená dáma a beze sporu moc dobře věděla, co chce a jak to dostane. Ale musí to vědět i všichni v okolí? Křičela tak, že div nepraskaly bubínky.

Několikrát jsem najisto počítal, že buď se vysypou okna, anebo ona přejde do crescenda, ale pokaždé křik zase utichl a mně nezbývalo než přemítat, jestli už je po všem.

Málem jsem navrhl přesun do nějakého hotelu u letiště. Každou chvíli tam přistávají airbusy, takže bychom nikoho nerušili.

„Nelamte si s tím hlavu," uklidňovala mě později, „není to vaše chyba. Nemůžu mít orgasmus, když nekřičím." Mně tedy připadalo, že křičela, a dost, ale nehodlal jsem se hádat o kdejaký decibel.

Každopádně se zase probudil Francouz skrytý ve mně, takže jsem se soustředil na intelektuálnější záležitosti. Nathalie mi už zase vyká. A protože jsme se v poslední zhruba půlhodince seznámili poměrně důkladně, cítil jsem jisté právo zeptat se, proč taková zdvořilost. Zrudla jako pivoňka. Ti jsou teda tím svým jazykem posedlí, pomys-

lel jsem si. Když jsme se milovali, nezačervenala se ani trošku, a teď je jako pohoršená jeptiška sledující nudisty, jak skáčou na trampolíně, a to jen proto, že jsem jí položil dotaz ohledně zájmen osobních. „C'est très sexy," vyznala se mi.

„Říkat *vous* místo *tu* je sexy?" Možná proto angličtina používá spojení „jít na hodinu francouzštiny" jako eufemismus znamenající, že jste šli za prostitutkou. Třeba ty šlapky jenom předčítají z francouzské mluvnice.

Ve skutečnosti to ale bylo složitější. Nathalie mi pověděla, že manželé, manželky a milenci z vyšších tříd si často vykají, což podle ní dodává jakýsi vzrušující kontrast mezi zdvořilostí všední konverzace a vulgárností toho, co spolu provozují v posteli. A nejlepší je, vykládala, přejít od vykání k tykání až v okamžiku vyvrcholení. Ten přesun sám o sobě skoro stačí, aby vedl k orgasmu. Škoda, že mi to nepověděla dřív.

„Je to, jako kdyby mě na nóbl plese brutálně svedl dělník," dodala. Podobná představa by mě vzrušila stěží, ale každý jsme jiný. Náš pokoj ale shodou okolností jako taneční sál docela vypadal. Byl zařízený podobným okázalým stylem jako hala, ale nad postelí visel obrovský křišťálový lustr a tlusté nachové závěsy skoro zahrazovaly okno, i když je držely po stranách zlaté šňůrky. Stejně jako taneční sál byla i tohle místnost, kde máte zůstat v pološeru. Jedinou falešnou notou podle mě byla fotka ve zlaceném rámečku, která na nás shlížela ze stěny nad čelem postele - černobílý portrétní snímek vilně se usmívajícího, pokuřujícího chlapíka, ve kterém jsem poznal francouzského písničkáře Serge Gainsbourga. „Byl to báječný milenec," řekla. „Jednou řekl v televizi v živém přenosu Whitney Houstonové, že by ji rád ošukal. A určitě ji u toho vykal." „Aby si to nevzala jako nevychovanost, že jo?" Nikdy mi nebylo jasné, jak to, že je tenhle malý, ošklivý ochlasta ve Francii sexuální symbolem. No ale taky nejsem Francouzka. „Všechny pokoje jsou tu pojmenované po slavných francouzských milovnicích," vykládala Nathalie.

„Nejsi tu prvně, co? Samozřejmě myslím, že jsi tu byla s manželem." Smích mi odpověděl dost výmluvně. „Proč to děláš?" chtěl jsem vědět. „Myslím proč ho podvádíš?" Jen co jsem to dořekl, bylo mi jas-

né, že mluvím napůl jako naivní školáček a napůl jako velebníček. A navíc jako úplný pokrytec - zrovna jsem s ní souložil, a najednou začnu moralizovat.

Chvilku o té otázce přemýšlela a hladila mě u toho po stehně. „Myslím, že s tebou manžela podvádím jednoduše proto, abych si dokázala, že jsem ještě naživu.“

„Na to, že jsi naživu, ti klidně napíšu potvrzenku,“ uklidňoval jsem ji. „A co ty, koho ty podvádíš?“ zeptala se a škádlivě se na mě usmála. Bylo mi jasné, že to myslí jako žert, ale najednou jako bych se potopil do kaluže plné melancholie.

„Ale ne,“ ozvala se Nathalie, když si všimla, jak se tvářím. „Někdo podvádí *tebe*.“

Ne že bych situaci s Alexou viděl přesně takhle, ale najednou jsem se natáhl a začal jsem o tom dopodrobna vykládat. Jak jsme se seznámili, když za stávky dělala servírku, jak mi dávala ochutnávat ty nejodpornější sýry a uzeniny, jaké Francie nabízí, a jak jsem to zpackal tím, že jsem se nedopatřením vyspal s jinou. Prostě všechno. Připadalo mi to absurdní, že si otevírám srdce a vyprávím o Alexe ženské, se kterou ležím v posteli. Ale přitom mi to přišlo i naprosto přirozené. Koneckonců když si člověk plačtivě vylévá city, kde má nejbližší pro soucitné objetí? „A proč ti na ní tolik záleží?“ zeptala se Nathalie. Nejdřív jsem nevěděl, co na to říct. Sám jsem si totiž takovouhle otázku nikdy nepoložil.

Alexa je krásná, to jistě, ale ne tak elegantní jako třeba Florence. Taky je sexy, ale rozhodně to nedává najevo tak otevřeně jako Virginie nebo Nathalie.

Živě se mi vybavila křivka jejího nosu, barva bradavek, vůně vlasů, chuť jejího potu. Přitom jsem se poslední dobou bez toho všeho musel obejít. Sotva jsem s ní promluvil, a každý ten rozhovor navíc málem skončil hádkou.

Tak proč mi na ní tak záleží?

„Prostě proto,“ odpověděl jsem uboze.

Nathalie ale přikývla, jako kdybych řekl kdovíjaké moudro. „Něco na ní je?“ Teď zase mluvila anglicky.

„Ano. Fascinuje mě. Má spoustu plánů. A je pevně odhodlaná je provést, ale přitom mě stihne podporovat v tom, co dělám zase já. A

já bych jí taky rád pomáhal. Prostě ..." Nemohl jsem přijít na to, jak to říct.

„Vám to spolu klape?" navrhla Nathalie. „Jo.

Tak nějak."

„Tak to se musíš rozhodnout, co vlastně chceš. Jako já. Nechci manžela opustit. Opustila bych ho, jedině kdyby se do nějaké ženské tak hrozně zamiloval, až bych doma nemohla vydržet. Proto se možná spokojuju s těmihle menšími *aventures*." Zasmála se. „Propána, Serge nás má za dva blbce."

Podíval jsem se na něj - a opravdu, Monsieur Gainsbourg se šklebil a nezdálo se, že by ho naše debata o nejtajnějších pochodech lidského srdce nějak nadchla. „Radši drž hubu a šukej," jako kdyby říkal. I když co jsem slyšel jeho písničky, texty to má většinou o dost rafinovanější. Až na tu část ze skladby „Je t'aime, moi non plus", kde zpívá „je vais et je viensentre tes reins", což je myslím „tam a zpátky mezi tvými ledvinami", leda bych se do slovníku díval špatně. Nejvyšší známky za anatomii, ale co se romantiky týče - nula bodů. Nathalie vzala Sergův úšklebek za bernou minci. „A já teď chci," prohlásila zase francouzsky a vyhoupla se na mě, „abyste mě ještě trochu polil šampaňským a přiměl mě křičet." „Comme vous voulez, Madame." Když se ukázalo, že to s tím přechodem z *vous* na *tu* zabírá, celá se rozklepala.

3

Dlouhodobý vztah dělal s Benoîtem divy. (Samozřejmě mluvím o jeho vztahu se samovarem. A předpokládám, že samovar jeho city opětoval.) Neustále se zlepšoval a dopracoval se až k plnému, pětaticetihodinovému pracovnímu týdnu, přičemž se choval jako dobromyslný kapitán školního mužstva.

Když jste se k němu dostali blíž, najednou všechny jeho pohyby hovořily o klidu a sebedůvěře, nikoli o lenosti, jak jsem si to vykládal dřív. Když naléval čaj do šálku, měli jste dojem, že mu ten akt připadá skutečně důležitý, a klidný úsměv, se kterým vám ho pak

podal, naznačoval, že objednat si ho bylo to pravé rozhodnutí. Pochopil také souvztažnost mezi spokojeným zákazníkem a cinkáním pokladny. A velice brzy také získal schopnost dál obsluhovat zákazníka, ačkoli všichni ostatní se hrnuli k někomu jinému, kolem kterého se objevil nějaký ten problém typu rajče/jezevec. Takže když mi Jean-Marie zavolal a chtěl hlášení, bez nejmenších potíží jsem mu mohl povědět pravdu. Ovšemže jsem mu taky dal najevo, že jsem kvůli tomu musel jiného zaměstnance vyrazit - šlo o Fabrice, „studenta polštiny“. Ten měl sice dost problémy s dochvilností, ale mně připadalo výhodnější přenést mravní závazek za jeho propuštění na Jeana-Marieho. Pokud pro něj takový pojem jako mravní závazek vůbec něco znamená, mohl by to být bod v můj prospěch.

A taky jsem Jeanu-Mariemu vylíčil, že Benoît velice dobře zapadl do kolektivu, což mě překvapilo. Ochotně vykonával nudné kuchyňské povinnosti, zbavil se řady zlovyků a teď působí dojmem, že je ve svém živlu. A co víc, právě on nakonec přišel na to, jak zprovoznit moje webové stránky, totiž přes mého e-mailového poskytovatele, za což si mě zavázal nehynoucí vděčností. Jean-Marie to vše z duše rád slyšel, i když jsem v jeho hlase přece jen našel trošku netrpělivý a nervózní tón. Dělal mu starosti ještě něco jiného.

„Co Nathalie, ta reportérka? Viděl jsi ji?“ zeptal se. „Ano, viděl.“ A celou, nejradši bych dodal. Po tom hotelovém odpoledni jsem se sešli ještě jednou. V neděli odpoledne zavítala ke mně, do ulice Evžena Šukámtama, před mými žasnoucími spolubydlíci si hrála na Angličanku, ale pak, u mě v pokoji, už křičela ve své mateřštině.

Většinu té hodiny se snažila kousat polštář, ale ani to zvuky neztlumilo moc, takže spolubydlíci mi potom připomněli, že podobné věci se v seriálu *Pšá tele* nedějí. Ale to je škoda, namítl jsem. Měli tu roli místo Jennifer Anistonové nabídnout Nathalii. Ta by jim vystřelila sledovanost nahoru, ani by nemusela být v místnosti, kde se odehrává děj.

„Chystá se natočit něco o *My Tea Is Rich*?“ Jean-Marie surově ukončil moje snění.

„Nevím.“ Mluvil jsem pravdu. Od návštěvy muzea jsme o tom vůbec nepromluvili. Možná nechce nic než moje tělo. Ne že bych proti jeho občasnému využití něco namítal. „Proč se ptáš?“ „Protože...“ Tu

odmlku jsem připsal tomu, že se Jean-Marie zřejmě rozhoduje mezi několika verzemi pravdy a rozmýšlí se, kolik mi toho má říct. „Měli jsme natáčet materiál pro ten můj portrét, ale ona to... jak se to říká, vyrušila?“ „Zrušila to?“

„Ano. Vzrušila to. Že pracuje na něčem jiném.“

„No, já se s ní poslední dobou neviděl. Chceš, abych se jí zeptal, na čem to dělá?“

Představa, že zavolám Nathalii a že se třeba dohodneme na další křiklavé seanci, byla docela příjemná. Nezdálo se, že by v Paříži - nebo v jiných hlavních městech Evropy, když na to přijde - byly nějaké další ženy, které jeví takové nadšení pro pohlavní styk se mnou.

„Ano, proč ne? Dobrý nápad.“ Což znamená, že právě o tohle mu od začátku šlo. „Víš,“ dodal Jean-Marie, pro změnu mírně spikleneckým tónem, „když to Benoîta tak baví, možná mu ten salon de thé koupím.“

Berme to tak, že si dělá srandu.

Poctivě jsem Nathalii nechal vzkaz a ona se hned druhý den brzy ráno stavila v čajovně.

Na rozdíl od Virginie ovládala bravurně to, čemu Francouzi říkají „mondanité“, což znamená schopnost normálně, nezávazně konverzovat s někým, s kým souložíte, jako kdybyste s ním nikdy nesouložili. Mám dojem, že v nejvyšších kruzích to bude zcela zásadní sociální dovednost.

Povídali jsme si u pokladny, takže Benoîtovi i Katy pocukávaly boltce od toho, jak špiclovali a snažili se dělat, jako že vůbec neposlouchají. Ale asi je ani nenapadlo, že mezi námi jsou nějaké erotické vztahy, protože Nathalie většinu času věnovala povídání o Alexe. Ukázala mi totiž článkuček v malém kulturním průvodci Paříží, *Pariscopes* se to jmenuje. „Tohle je ta tvoje Alexa, nebo ne?“

Přečetl jsem si čtyřřádkové oznámení v rubrice „Výstavy“. „Exposition photo“ se koná v prostorách Espace Photo Beaubourg; dále oznámení výstavu charakterizovalo dlouhou, patřičně rádobyuměleckou větou, které jsem moc nerozuměl. Něco o cestě mužskou duší, viděné utajeným ženským zrakem.

Utajený ženský zrak? To mi znělo dost podezřele. Klidně by se tak mohla jmenovat jedna z těch sprostáckých soch v Muzeu erotiky. Zvlášť když se k tomu přidá název Alexiny výstavy, kterému jsem naopak rozuměl až moc dobře: *Des hommes, rien que des hommes*. Muži, nic než muži.

Skvělé. Takže Alexa asi vytvořila novou verzi té výstavy Tracy Eminové se jmény všech chlapů, se kterými kdy spala. Až na to, že tady bych mohl obdivovat i jejich fotky.

Naštěstí Alexa řekla, že nechce, abych výstavu viděl.

„Je to její výstava?“

„Ano.“

„Chceš na ni jít?“ „Nijak zvlášť.“

„Ale jdi, třeba to bude fajn. Neříkal jsi, že tam bude i tvoje fotka? Mě napadlo, že tím by se to dalo spojit s tvou čajovnou. Získám další natáčecí místo. Ale pokud si myslíš, že to není moc dobrý nápad...“ Zase mi osud přichystal dost krutý žertík. Televizní reportérka se zajímá o můj názor na právě tu jedinou výstavu v Paříži, na kterou nechci jít. A navíc, pokud existuje třeba sebenepatrnější možnost, že by to Nathalii zaujalo dost, aby Alexe zajistila televizní propagaci, samozřejmě bych se měl ochotou přerazit, jen aby tam se mnou Nathalie šla.

„Ne, myslím, že to je výborný nápad,“ odpověděl jsem. „Jenom mám dojem, že tam žárlivostí zhebnu.“

„A tak...“ Nathalie mi málem konejšivě pohládila ruku. V poslední chvíli se ale zarazila a mírně se odvrátila od těch dvou špehů. „Tak spolu můžeme jít zítra. Aspoň s tou svojí láskou na chvíli budeš. I když tam třeba ona bude mít fotky s dvaceti svými milenci.“ Na rozdíl ode mě jí tahle ironie připadala ohromně zábavná. Kdyby se Alexa aspoň dozvěděla, jaká muka jsem pro ni odhodlán snášet.

Mezitím jsem ale musel přetrpět jinou bolestnou záležitost. Založit si v Paříži menší firmu bylo až podezřele snadné. Představoval jsem si, že budu muset strávit celé dny otrockým plazením se od jednoho vládního úřadu ke druhému, že budu muset žmoulat rádiovku před spoustou sadistických ouřadů, aby vrazili štempl na mou zohýbanou a umolousanou žádost, a když se konečně doplahočím k poslední překážce, řeknou mi, že na prvním formuláři mezitím příliš vybledlo písmo, takže musím na políčko číslo jedna a začít znovu.

Namísto toho jsem musel jenom zajít do jedné veliké, klenuté budovy zvané Bourse du Commerce, a vzít si formulář. V tutéž dobu den nato jsem ho vrátil vyplněný a přiložil jsem k němu poplatek, za jaký by se dala koupit tak menší lahvička parfému Chanel číslo 5, a už jsem byl prezidentem své vlastní společnosti. Na tom formuláři mi dělala vrásky jen jedna část, v níž jsem musel přesně zvolit, jaký že to typ podniku vlastně zakládám. Byly tam rozličné typy firem s ručením omezeným, ke kterým patřily různé daňové režimy a taky různé metody, jak z vás prachy vyždímat, pokud zkrachujete. Ale já krachnout nehodlal, a tak jsem si vybral kolonku „microentreprise“, což mi znělo tak skromně, že to doufejme nebude vábit přílišnou pozornost byrokratů. Jak se člověk může mýlit.

Podepsat ten formulář, to bylo něco jako píchnout se do prstu špendlíčkem a pak ho strčit do Amazonky.

A jako první piraňa ze všech se ke mně dostal chlapík v kožešinové vestě a kostkované košili.

Bylo pozdě, skoro před zavíračkou, a já jsem nechával odpočinout nohám, dal jsem si šálek Orange Pekoe a četl jsem si noviny. Ze začátku jsem si ho ani trochu nevšímal, když nepočítám údiv nad jeho úžasným barevným laděním. Pískově hnědá kožešinová vesta, košile béžová a zelená, khaki plátáky, světle hnědé semišky. Dokonce i vlasy mu k tomu ladily, byly jakési kaštanově a šedě flekaté. Pochopil jsem, že to je člověk, jenž i svou zásuvku s ponožkami drží v přesně určené barevné škále.

Dál jsem si četl rubriku o fotbalu. Nějak mi nedocházelo, proč nikde není žádná zmínka o Alexině novém nevlastním otci. Koupí jeden z

největších klubů v Anglii, a nikde se o něm nemluví? Asi bude ještě obskurnější postavou, než jsem tušil.

Pak jsem ale zase zpozorněl a začal jsem si všímat hnědošedého chlapíka, protože mi došlo, že se hlasitě francouzsky hádá s Benoîtem, který se při své povaze hlasitě nehádá skoro nikdy. „Musíte všechno přeložit," říkal hnědošedý. „Tak například tady, *cup of tea*." „Ale každý Francouz ví, co znamená *cup of tea*." „Jak to víte? Co když třeba já to nevím?" „Vy nevíte, co znamená *cup of tea*?"

„Ne."

„Ale víte, před chvílí jste si jeden sám objednal."

„Co když jsem jenom byl zvědavý a chtěl jsem zjistit, co ta neznámá věc na jídelníčku znamená?"

Došlo mi, že se do věci musím vložit. Benoît na první pohled čelil intelektu tak ďábelskému, že to přesahovalo jeho představivost.

Čelil intelektu, lze-li to tak říct, francouzského byrokrata.

Představil jsem se a zeptal jsem se, v čem je problém.

Ten chlap se nepředstavil. Jednoduše po mně vypálil dotaz: „Co je múúg?"

„Múúg?"

„Oui, múúúg of tea."

„Aha, mug," opravil jsem ho. „*Cup* je šálek, *mug* je džbánek."

„Ano, muk."

„Mug."

„Mog."

„Mug."

„Mák."

„Oui, c'est ça," pochválil jsem ho. „*Máááá*kje větší než *kúúúp*."

„Kúúúp?"

„Cup."

Triumfálně si odfrkl. „No vidíte, ani vy sám nevíte, co je *cup*. Proto to musíte přeložit jako *tasse de thé*. Musíte přeložit všechno, co máte na jídelníčku."

Představil se jako inspektor z Ministère de la Francophonie, což je státní orgán, jenž se snaží bránit francouzštinu před cizáckými vlivy,

před slovy, jako je „le marketing“, „le walkman“, a taky, jak to vypadá, „le cup of tea“.

Zamával vypoulenému Benoîtovi i mně před očima průkazkou a oznámil, že zákon prikazuje mít na jídelníčku francouzské překlady všech cizích ingrediencí nebo jídel.

„Cože, dokonce i sendvič?“ zeptal jsem se. Schválně jsem to vyslovil posměšně francouzsky, „sán-duíš“, přestože Francouzi to vyslovují normálně sendvič. „Ne, to samozřejmě ne.“

„No fajn, takže pokud jde o anglické slovo, které se ve francouzštině používá, tak ho překládat nemusím.“

„Anglické? Ale sendvič je *francouzské* slovo.“ Na chvíli mu zrudla líčka, pak si ale uvědomil, že porušuje svoje hnědošedé zásady, a okamžitě se vrátil k obvyklému šedozelenému odstínu. „Cože? Sendvič pochází z angličtiny.“

„Cha!“ V žádném případě nešlo o smích. Byl to pohoršený výkřik. Dožadoval se podpory u Benoîta, ale ten nešťastný hoch už na nás jen oněměle civěl a hladil samovar, hledaje u něj mravní podporu. „Je to jako *frites*“ pokračoval inspektor. „Celý svět ví, že hranolky jsou francouzské, jen Angličané tvrdí, že je vynalezli oni. Belgičané taky, ale komu na nich sejde. My Francouzi jíme sendviče mnohem delší dobu než vy. Naše tradiční bageta je dokonalé pečivo pro sendviče.“

Nehledě na to, že brutálně překroutil dějiny gastronomie, jsem poznal, že si nechal nekrytý bok, a v mžiku jsem tudy zaútočil. „To tedy není. Je to nejhorší pečivo na světě pro sendvič. Nedá se to strčit do pusy.“ Pantomimicky jsem předvedl, jak je nemožné vsunout do úst celou bagetu, aniž by ji člověk nejdřív rozmačkal na placku. „A když skousnete, všechno, co je vevnitř, vám na druhém konci vypadá ven a máte sendvič na kalhotách.“ Zamžoural na mě. „Myslel jsem, že debatujeme o jazyce, Monsieur, ne že kritizujeme společenské chování Francouzů při stolování.“ Když vám Francouz uprostřed sporu řekne „Monsieur“, víte, že jste ho smrtelně urazili.

„Já jsem společenské chování Francouzů při stolování nekritizoval,“ ujistil jsem ho. „Ale sendvič opravdu je anglické slovo.“ „Nesmysl. Co asi tak znamená? Něco s pískem, ha?“ „Je to jméno člověka, který sendvič vymyslel.“ „Ah oui, *Monsieur Sandwich*. A nejmenuje

se jeho bratranec *Monsieur Fish and Chips*?" Uklonil se, jako by přijímal aplaus za svůj bleskový výpad. Dokonce i Benoît souhlasně přikývl. Bylo mi jasné, že se rychle propadám do bažiny intelektuální diskuse, která mě nutně musí pohltit. Ten chlap je nakonec v hašteření profík.

A jak každý ví, jakmile zapadnete do bažiny, hlavně sebou nesmíte moc mrskat a myslet si, že se tak vymaníte. Malér je v tom, že někteří z nás sebou mrskají vždycky, mají to v povaze.

„Prostě je to anglické slovo, takže to v jídelníčku dám přeložit," hlásil jsem mu.

„Nepřekládejte to. Je to francouzsky." „Je to anglické slovo a já žádám svoje právo to přeložit." „Zakazuji vám to překládat." V tu chvíli už jsme se v podstatě dotýkali nosy.

„Přeložím to jako ,tradiční anglické jídlo složené ze dvou kusů pečiva, mezi kterými, eee... něco je'." Ke konci už mě francouzština zradila, ale stejně ta rána našla citlivé místo. „To by bylo hrubé zkreslení. Zákon zakazuje nepřesné překlady." „Vážně? Nepodíváme se, co na to říká *Bruxelles*? Anebo Brusel, jak říkají Vlámové. *Bruxelles* je v podstatě špatný překlad, no ne?" Inspektor zvedl rukavici a mrštíł mi ji do tváře. „Ještě se vrátím. A pokud bude ve francouzském překladu vašeho jídelníčku jediná chyba, budete muset všechno dát tisknout znovu a k tomu vám udělím velkou pokutu."

Nikdo mi nebude házet rukavici do tváře, i když v tu chvíli je tvář to jediné, co mi čouhá z bažiny. „Vážně?" odsekl jsem. „Můžeme to probrat ve vlaku do *Bruselu*."

Když za ním práskly prosklené dveře, oba jsme bezpochyby cítili ono typicky francouzské uspokojení z toho, jak jsme jeden druhého pěkně vytočili. Nevyřešilo se zhora nic, ale hezky jsme se poštěkali a oba jsme z toho vyšli s jistotou, že jsme v právu. Byl jsem nadšený jako pudl, který se právě dobře vyštěkal skrz plot na sousedovic psa. „Myslíš, že z toho budou potíže?" zeptal se Benoît. „Ne, už o něm neuslyšíme," odpověděl jsem a skoro jsem tomu sám věřil.

Ale považte, ta nespravedlnost. Za tu dobu, co jsem v Paříži, jsem na různých jídelničkách viděl desítky dobře míněných, ale zoufale

nepřesných překladů - a nikdo nepřicházel a nesázel restauracím pokuty.

Jídal jsem tu v restauracích „šunkoskvrny“, „jablka v koupacím plášti“ a taky „rozsekanou svíčkovou“.

Jasně, byly to překlady do mé mateřštiny. Ale kašlat na ně, to prostě znamená měřit dvojím metrem. A Francouzům procházejí jazykové masakry dnes a denně.

Tak například sebou šklubnu pokaždé, když nějaký Francouz nazve pulovr „le pyl“. Přestože to píšou „pull“. Jako by se vcítili do role včelek a chtěli se zahalit do pylu.

A úplně mimo jsou i s názvy sportů. Fotbalu říkají „le foot“, basketbalu „le basket“ a jízdě na skateboardu „le skate“. Evidentně je jím naprosto jedno, že anglická slova něco znamenají, a že pokud jsme dohromady dali „skate“ a „board“, anebo „basket“ a „ball“, udělali jsme to proto, že až spojení tomu dodá nový význam. Mezi těmito uťatými anglickými složeninami se mi nejvíc zalíbila jedna, kterou jsem slyšel od agenta realitní kanceláře. Charakterizoval mi toaletu jako „le water“, a navíc to vyslovil „ua-tér“. Zkrácenina z „water closet“, jak jinak. Jestlipak bych se rád podíval na „lé uatér“? zeptal se. Nejdřív jsem si myslel, že mi chce představit sousedy, ale pak mi došlo, že v tak malém otvoru v podlaze bydlet nemůžou. Kdepak, usoudil jsem, pan jazykový inspektor mě už obtěžovat nebude. Tolik otřesných pokroucenin a úděsných anglických slov se na ně hrne z internetu a z mobilů... ten musí bojovat proti spoustě jiných agresorů útočících na francouzštinu. Leda by, samozřejmě, otravování anglicky mluvících podnikatelů bylo jeho *tasse de thé*.

5

Podcenil jsem význam Alexiny výstavy.

Jenomže její důležitost jsem nemohl předvídat, leda kdybych například věděl, že Pařížané si svou národní knihovnu pletou s čokoládovou sušenkou. Což je pravda.

Oficiálně je knihovna pojmenovaná po bývalém prezidentovi François Mitterrandovi, ale Pařížané jí říkají „BN“, což je značka oblíbených čokoládových sušenek, ale taky zkratka z „bibliothèque nationale“.

A vůbec to vypadá, že Pařížané se brání užívání jmen dalších někdejších prezidentů, ba dokonce i Charlese de Gaulla, po kterém je pojmenované křeslo. A to, že to jméno vynechávají, dělá o moc víc zmatku, než plést si knihovnu se sušenkou. V Paříži totiž po panu generálovi pojmenovali dvě dominanty. Největší pařížské letiště po celém světě znají jako Paris Charles de Gaulle. Když vám tam na kufr přilípnou etiketu, jako důkaz na ní stojí písmena CDG. Jenže Pařížané letišti říkají Roissy, což je jméno městečka, které mělo to štěstí, že mu jako souseda pořídili letiště. A zároveň je na konci Champs-Élysées, vedle Vítězného oblouku, velikánská stanice metra a příměstských vlaků, která se jmenuje Charles de Gaulle Étoile, a té Pařížané říkají výhradně Étoile, podle kruhového objezdu kolem Vítězného oblouku. Samozřejmě se zákonitě často stává, že nějaký zahraniční turista chce jet na jedno z těch dvou míst. Takže stejně zákonitě dochází často i k rozhovorům mezi jazykově znevýhodněným návštěvníkem a prodávčem lístků na metro, například takto: Turista: „Ehm, dobrý den. Vlastně bôn čúr. Rád bych... eee... jel na... eee... Šárl de Gól?“

Prodáváč (drmolí bleskově skrz plexisklo, takže to kvůli hluku ze stanice metra není skoro slyšet): „Roissy ou Étoile?“

Turista: „Co? Ehm, bôn čúr. Rád bych... eee... jel na... eee... Šárl de Gól?“

Prodáváč (přesně stejně hlasitě a stejnou rychlostí jako předtím): „Roissy ou Étoile?“ A tak dále.

A malér s Alexinou výstavou byl v tom, že úplně stejný zmatek panuje kolem Pompidouova střediska.

Georges Pompidou jako prezident nastoupil po Charlesi de Gaulle koncem 60. let. Jenomže zemřel, když byl ještě v úřadě, a v době, kdy se ve středu Paříže právě dostavovalo nové muzeum umění, budova ve tvaru opékače na topinky obráceného naruby. A tak město pojmenovalo muzeum po něm, následkem je všichni cizinci znají jako Centre Georges Pompidou. Jenomže Pařížané mu neřeknou

jinak než Beaubourg, protože tak se jmenovala středověká čtvrť, kterou zničili, aby získali místo pro muzeum a ohavné obytné bloky kolem něj.

Takhle zešíroka vám to celé vykládám proto, abych vysvětlil, proč mi okamžitě nedošlo, že Alexina výstava se koná v jednom ze sálů uvnitř Pompidouova střediska. Což je nehorázně obrovská pocta.

Na Nathalii to přirozeně udělalo dojem, když uviděla Alexino jméno vedle všech těch uměleckých hvězd ve stálých expozicích muzea. „Ona je dcera slavného umělce? Anebo režiséra? Anebo s někým takovým aspoň spí?”

Všimla si, jak jsem sebou škulbl, a omluvila se. Nejhorší na tom, bylo, že mluvila vážně. Naprosto nechápala, jak se někdo tak mladý mohl domoct výstavy v podobném svatostánku uměleckého establishmentu.

„Třeba je prostě tak dobrá?” navrhl jsem. Nathalii prost’áckovství té myšlenky zklamalo.

Stáli jsme přímo pod vysokánskou, mnohobarevnou kovovou kostrou muzea. Z dálky, obzvlášť když se blížíte od středověké čtvrti Marais, to vypadá jako modernistická jizva na starobylém středu města, ale zblízka je muzeum působivé.

Ten architekt, který se rozhodl dát všechny vnitřnosti budovy navenek, musel teda být chlap s gulama. A muselo to spolykat hodně nosníků a vzpěr. Sami zdola vidíte, jak se spojují do obrovských robotích loktů a kolen, kde je drží neskutečně veliké šrouby, které vypadají, jako by bylo až moc lehké je vyšroubovat. Bylo sice pozdě odpoledne, ale před budovou byla fronta dobrých dvaceti lidí, kteří chtěli na hlavní expozici, výstavu pop artu; v muzeálním obchodě se suvenýry k ní nabízeli tolik plakátů Andyho Warhola, že na to nejspíš praskla půlka lesního porostu ve Švédsku.

Nathalie zamávala novinářskou průkazkou a šli jsme rovnou dopředu. Podruhé za dva měsíce, napadlo mě. Když si člověk v Paříži povýší na společenském žebříčku, pozná to podle toho, že nemusí stát fronty na výstavu.

„Hledáme des hommes, rien que des hommes," oznámila Nathalie mladému černochovi, pracovníkovi ochranky, a viditelně si ten dvoj-
mysl užívala.

Museli jsme do suterénu a schodiště bylo právě tak zjizvené, jak v budově ze 70. let, kam se už namačkaly miliony návštěvníků, být muselo. Ale i tak to bylo úžasné pomyšlení, že Alexa má výstavu právě tady.

Pořád jsem nebyl s to pochopit, proč nechce, abych sem chodil. Na vernisáži byla nejspíš půlka pařížských uměleckých kruhů. Jeden majitel anglické čajovny by se v tom ztratil. Leda by se s'al zdarma rozlévaným vínem, pokusil by se umělkyni políbit na pupík, svalil se pod bílobílý snímek a dojímal hodnotáře zoufalým kvílením „To jsem já, já, já."

No dobře, tak možná už chápu, proč mě nepozvala.

Výstava se konala ve velkém čtvercovém sále s bílými stěnami a hrubým šedým kobercem. Hned po vstupu se na vás zadívalo asi tak třicet barevných portrétů, velkých asi jako atlas. Přinejmenším na polovině z nich byl Alexin otec, buď sám, anebo se dvěma třemi dalšími muži, kteří byli na popisku uvedeni jen křestními jmény. Podle láskyplných výrazů a póz to zřejmě byli otcovi milenci. Byly to samé brutálně detailní záběry. Rozmazané, často i dost, se šmouhami barev v místech, kde postava právě zvedala ruku, nebo kde světlo z blesku odrazila sytá barva košile. Na většině z nich se její otec usmíval buď do objektivu, nebo na některého ze svých milenců, ale sem tam ho zastihla i v mikrosekundě melancholie, která kontrastovala s jinak všudypřítomným lidským teplem, a nemyslím to nijak homofobně.

Na ostatních fotkách byl jistý chlapík, který nevěděl, že ho někdo fotí. Obyčejně krácel po pařížské ulici a koukal se do blba, anebo seděl v kavárně a na někoho čekal; jen v jednom případě mžoural do kamery, jako kdyby nebyl moc moudrý z toho, co vidí. 1 tyhle fotky byly dost rozmazané, ale podle všeho byly pořízené z dálky, někdy i skrz okno nebo výlohu nebo mezi jedoucými auty. Mladík v Paříži; rozhlíží se celý dychtivý, co mu velkoměsto uchystalo.

Říct, že mě to ohromilo, by byla slabota. Cítil jsem se jako zápasník, který právě dostal hlavičku do břicha a šel k zemi, načež okamžitě

ucítil, že jeho stodvacetakilový soupeř se na něj svalil a snaží se mu z plic vymáčknout i ty poslední zbylé molekuly vzduchu.

Chodil jsem po sálu kolem dokola, poučil jsem na sebe oči a snažil jsem se nějak rozebrat v tom pobublávajícím guláši svých citů.

Kde to všechno nafotila?

Proč mi to neřekla?

Jak to, že jsem si ničeho nevšiml?

Byla tam i ta moje fotka před Courrèges, ale ironií osudu patřila k těm, na kterých mě bylo vidět nejnejasněji. Poznat bylo jen jakýsi bílý obláček, ze kterého trčí usměvavá tvář. Na těch ostatních mě návštěvníci špehovali dalekohledem a mohli na rozmazaném pozadí vidět každický detail mého obličeje.

Nenapadlo mě nic jiného, než že kdykoli jsme měli rande, vždycky přišla na smluvené místo předčasně a fotila mě, když jsem přicházel. Vzpomněl jsem si, že často se ukázala se čtvrthodinovým zpožděním. Teď jsem věděl, že i těch patnáct minut mě fotila, jak na ni čekám.

K nevíře.

Nathalie pár minut něco plácala o ostrosti a světle a kontrastu, pak se ale uklidnila a pomáhala mi s řešením ústředního problému, problému podobného Pompidouovu středisku v tom, že vnitřnosti má vystavené všem na odiv, ale vnitřní mechanismus není vidět. Kde je sakra chlapák Saša, milenec z Ukrajiny? „Dvě možnosti," prohlásila Nathalie a radši mě odtáhla doprostřed sálu, abych přestal pořád kroužit dokola jako orel, pod kterým je dole na louce tolik králíků, že si nemůže vybrat. „Za prvé, jde o muže, kteří jsou pro její život důležití, a ty k nim patříš. Za druhé, jde o muže, kteří v jejím životě důležití *byli*, takže jsi z toho venku." Zvedla ruce, jako by se vzdávala; tímhle gestem Francouzi dávají najevo, že život je příliš spleťtý, než aby ho chápali. „Merde." Nevím, proč to ze mě vypadlo francouzsky, ale dost dobře to shrnovalo moje pocity.

„Zeptej se jí," poradila mi Nathalie a ukázala ke dveřím. Rozhlédl jsem se a čekal jsem, že Alexa vchází dovnitř, protože si právě potajmu ukradla další moji fotku.

Jenže Nathalie ukazovala jen na návštěvní knihu, ležící na čtvercovém stolečku.

„Nemůžu tam přece napsat ‚Kde je vlastně Saša?‘ To nejde.“ Stál jsem nad stolkem s perem v ruce a byl jsem ještě ztrápenější z té nutnosti napsat něco obsažného a duchaplného, než bývám obyčejně. „Ne. To by byla surovost,“ souhlasila Nathalie. Za stolečkem seděla žena středního věku v bílém tričku s logem Pompidouova střediska. Sledovala nás, jak se tam oba pereme s autorským blokem. Na milimetrík nadzvedla obočí nad tím, jak oba ztrápeně skuhráme, pak ale obočí kleslo, protože se mi zadívala pozorně do tváře a rozsvítilo se jí.

Nakonec jsem napsal: „Moc ti děkuju, Alexo,“ a podepsal jsem to obrázkem pusy našpulené k polibku. Hlídačka se na mě usmívala. „Cest vous, non?“ zeptala se.

„Ano,“ přiznal jsem a připadal jsem si jako herec, co poprvé hrál v televizním seriálu a druhý den ho poznají v trafice.

„Jeden z těch milenců jejího otce,“ zkazila to. „Ne, Madame, on je můj milenec.“ Nathalie se na ni lascivně usmála a pak jsme teatrálně odešli.

„Počkej tady,“ poručila Nathalie. Hodila mi do náruče velikou koženou kabelku a vydala se po chodbě ke dveřím označeným plastovou siluetou ženy s širokou sukni, ale bez prsou a bez nohou. Stál jsem uprostřed široké chodby a cítil jsem se pitomě z toho, že se cítím tak pitomě z toho, že držím dámskou kabelku. Samozřejmě že si lidi nebudou myslet, že je moje. A i kdyby si to mysleli, tak co? I muž má přece právo nosit takovou kabelku, jaká se mu líbí.

Konečně jsem přišel na způsob, jak ji držet, aby to vypadalo, že není moje, abych zároveň neprozrazoval, jak je mi trapně z toho, že ji držím. Ruce jsme založil, jednu ruku jsem držel dlaní nahoru a měl jsem na ní navlečený pásek kabelky. Ten postoj říkal: Dívejte, jenom tu čekám, až se majitelka kabelky vrátí z toalety. Když jsem vyřešil tento ošidný problém, zase jsem myšlenkám dovolil, aby se vrátily k vážnějším starostem. K Alexe, fotkám, k Sašovi, ke mně samotnému. Jenže v té skládačce bylo nějak moc dílků.

„Paule?“

Změnila se - a nezměnila se vůbec. Byla bledší - koneckonců je začátek listopadu, léto je dávno pryč. Na sobě měla tu starou odranou koženou bundu, která k ní přiléhala jako zbroj k tělu římského gladiátora. Ale teď bunda vypadala, že je součástí celkového stylu. Ne nějakého škatulkového, katalogového stylu - tenhle byl spíš rockerský. Tu v oušku piercing, který tam dřív nebyl, tam zase rudozlatá šmouha očních stínů. Ten vzhled byl londýnský a říkal: jsem jaká jsem, a jestli se ti to nezdá, vyser si voko. Byl anarchisticky sexy. „Alexo. Co tady děláš?“ Ano, mohl jsem si vybrat z milionu otázek od těch nejchytřejších až na opačný konec, tak proč jsem zvolil zrovna tu nejhorší?

„Hádej.“ Ukázala bradou směrem k výstavě. Starý dobrý Paul, jako by říkala.

„Ne, já myslel... sakra, Alexo, sama víš, co jsem tím myslel.“ „Ano, ale co tady děláš ty, Paule? A kde jsi přišel k té kabelce? Je náramně chic. Sekne ti.“

„Ta je...ehm... pro mámu,“ improvizoval jsem a litoval jsem, že nemám někoho, kdo by mi psal scénář. „Vánoční dárek z Paříže.“ „Kupuješ vánoční dárky nějak brzy.“

„Jo, vždycky to dělám brzy. Přišel jsem na to, že si pak člověk ušetří ten fofr.“ Ted' bych měl tu kabelku ukázat na kameru jako v teleshoppingu a čekat, až se na obrazovce objeví cena a telefonní číslo. „A kromě toho jsi jí koupil i napůl prázdnou láhev Evianu?“ vyzvídala Alexa. Nathalie si vždycky s sebou nosí zásobu, pro případ, že by omylem zašla přes Středozemní moře až na Saharu. „Ne, ne. Ona je tady. Na dámách.“ Střelil jsem pohledem ke dveřím toalety a vyslal tichou modlitbu ke všem sanitárním božstvům, aby se Nathalie zatím nevynořila a nedokázala tím, že buď jsem chronický lhář, anebo je moje matka Pařížanka a porodila mě už na základce. „Aha.“

Moje modlitba byla vyslyšena a Alexa mi vážně začala věřit. 1 když samozřejmě že za pár minut, až se Nathalie vrátí, to s její důvěrou ve mně hned bude horší.

Sakra, říkal jsem si, proč jsem jí rovnou neřekl, že jsem s sebou přivedl televizní reportérku, aby se podívala na její výstavu?

Zamotávám se do lží, zatímco bych se spíš měl hrát v jejím obdivu za to, jakou jí dělám propagaci. Dalo se dělat jedno jediné.

„Počkej tady," pověděl jsem Alexe a sprintem jsem vyrazil k toaletám, div jsem po cestě kabelkou neurazil ucho nějakému milovníkovi umění.

Vrazil jsem dovnitř a zjistil jsem, že bohové nejenže vyslyšeli mou první modlitbu, ale navíc vše zařídili tak, aby se mé ponížení omezili na minimum.

Když jsem za sebou zabouchl dveře, pár žen se na mé pohoršeně podívalo, a tak jsem jim spěšně popřál „Bonjour, Mesdames", což je pozdrav, který ve Francii zabrání většině potenciálních konfliktů. Jednou z těch žen byla Nathalie, zdeptaná strašlivou nespravedlností, která dokazuje, že sanitární bohové jsou všichni mužského rodu, jmenovitě tím, že klozetů na dámách není nikdy dost. Byla třetí ve frontě na jednu ze tří kabinek.

„Nathalie, promiň, ale musím běžet." Vrazil jsem jí do ruky kabelku.

„Musíš?"

„Ano. Pracovní záležitost. Jean-Marie. Zrovna volal. Naléhavé. Omlouvám se."

Vypadl jsem odtamtud, než ji napadne nějaká odpověď.

Další zázrak - Alexa na mě pořád čekala. Napřáhl jsem ruce, jako kdyby to byly dva magnety, co ji vytáhnou po schodech nahoru, a řekl jsem jí, že opravdu, ale opravdu musíme jít někam, kde si budeme moci v klidu promluvit. Hned. „Ale já jsem zrovna šla do..."

„Prosím. Alexo." Tentokrát jsem modlitbu doprovodil i sepnutýma rukama.

„Ale co tvoje matka? Nechceš na ni počkat?"

„Na mámu? Ne, ne. Trpí hroznou zácpou. Bude tam věky."

6

Café Beaubourg je moc nóbl podnik, odkud je skvělý výhled na Centre Pompidou. Obsluhují tam jedni z těch nejnačtřenějších číš-

níků, jací se na mě čuřili za celý život, ale v mezaninu je příjemné pološero a židle od Philippa Starcka jsou tak tvrdé a tak kovové, že vás div nevymrští dopředu, přes stůl a do náruče toho, kdo sedí proti vám. Takže když si chcete popovídat s bývalou milenkou o tom, že je životně důležité, abyste oba přestali chodit kolem horké kaše a připustili, že jste pro sebe stvořeni, je to docela vhodný podnik. A já jsem si pořád opakoval, že moje priorita *numéro un* je prostá: projednou se pokusit říkat holou pravdu. „Máma mi zavolá, až bude," pověděl jsem Alexe. Ano, chyba hned na začátek. Už jsem už zase kecal. A opravdu by bylo rozumnější, kdybych odvedl konverzaci co nejdál od matčiných údajných trávicích potíží. „Co když tam nebude signál?" „To je dobrý, vidíme odsud na východ." „Jak vypadá?" Napadlo mě, jestli mě Alexa netahá za fusekli, ale tvářila se tak starostlivě, že bych nejradši skočil šipkou přes stůl a ulíbal ji k smrti.

„Jako já, ale má prsa. Alexo, poslechni... ta výstava..." Zabrало to. Jakmile zazněla zmínka o jejích fotkách, Alexa přestala vyhlížet z okna. „Byla úžasná. A nemyslím proto, že jsem tam já," dodal jsem honem. „Všechny ty fotky jsou parádní. A ještě navíc v Beaubourgu. Určitě jsi na to moc pyšná. I když tak nějak chápu, proč jsi nechtěla, abych ji viděl." „Vážně?"

Ta kratičká věta jako by něco odstartovala. Mlčení na nás padlo jako sněhová duchna. Mlčeli jsme jako ryby, ale tím jsme toho spoustu říkali. Měl jsem pocit, jako kdyby věty a představy poletovaly přes stůl mezi námi jako byty v telefonním kabelu. Vzpomínky, nedorozumění, vztek, náklonnost - a taky (aspoň u mě) pěkných pár megabytu naděje. Pochybuju, že jsem se někdy někomu tak dlouho bez mrknutí díval přímo do očí. Aspoň ne od té doby, co jsem upřeně sledoval svůj plakát s Kylie Minogue a ptal se jí, jestli má ráda hodně mladé anglické chlapce. „Paule?"

Jako by mě veliká pěst chytila pod krkem a přiškrtla. Co když teď řekne něco jako: sorry, milej zlatej, včera jsem se provdala za tamtoho a jsem už ve třetím měsíci?

Ne. Nemá snubní prsten. Prst bez snubního prstenu je ta nejkrásnější věc na světě.

A těhotná? Kdepak. Aspoň tedy ne ve třetím měsíci. Na to je moc štíhlá.

„Co jsi mi to chtěl říct tak důležitýho?“ Vypadalo to, že je trochu zadýchaná.

„Vlastně jenom jednu věc.“ Až na to, že jsem najednou nevěděl, jak to zformulovat. Jako bažant, který vytáhl pojistku z granátu, ale najednou si nevzpomíná, jak jím má hodit. Ne že bych chtěl po Alexe házet granáty. To rozhodně ne. „Jednu?“

Prisunul jsem prsty po stole o milimetrůk blíž k její ruce. Kdyby rukou třeba jen kousíček cukla, neřekl bych nic. Malér byl ale v tom, že jsem se jí pořád díval do očí, takže bych stejně neviděl, kdyby tu ruku odtáhla.

„Jednu. To je na hovno.“ Kde mám začít. „Je to na hovno?“

„Ne, ne. Vůbec ne. Vlastně jo, je. Právě o to jde, víš, Alexo? Že bez tebe je to na hovno.“

Zasmála se, ale já si pomyslel - já doufal - že jsem jí v koutečku jednoho oka zahlédl zalesknout slzičku. Samozřejmě mohlo jít o alergickou reakci na cigaretový dým. Ale i takový náznak slzičky mi úplně stačil, abych se utrl a šel na to.

„Ano, Alexo. O to jde. Právě tohle mi došlo. Pořád jsem lítal kolem čajovny a tak a poslední měsíce, ne-li víc, mi to bralo všechny síly, a rozešel jsem se kvůli tomu s tou svojí novou holkou, a po tom všem mi prostě došlo, že bez tebe, že když v tom nijak nefiguruješ ty, je to všechno...“ Máchal jsem rukama nad stolem a pokoušel jsem se vyjádřit celou tu vyšumělou prázdnotu některých věcí, které v lidském životě zabírají tolik prostoru, i když samy o sobě moc hmotné nejsou. „Je to všechno tak...“

„Na hovno?“ Slzička se nezvětšila, ani nezmizela, ale Alexa se už usmívala.

A já taky. Propána, když člověk jednoduše někomu řekne, co cítí, všechno se tím tak báječně zjednoduší. Proč sakra marníme tolik času tím, že lidem nic neříkáme? Jaký sebeobranný mechanismus nás nutí sami sobě tak ubližovat?

„No, ne úplně, samozřejmě. Čajovna se rozjela a to mě baví.“ „A píchat s Virginíí taky bylo fajn, co?“

„Jasně, možná skoro tolik jako píchat s velikým blond'atým Ukrajincem. I když nevím, to jsem nikdy nezkoušel. Ale to je jedno. Nesejde na tom. Chci tebe. Potřebuju tě. Však víš. Miluju tě." Jejda, tohle slovo teda bolelo, ale o něco míň, když už jednou bylo venku.

Francouzi to mají jednodušší než Britové. Jejich slovo „aimer" znamená milovat, ale taky je to jenom „mám rád" nebo „líbíš se mi". To my si vždycky musíme vybírat mezi „I love" a „I like". Takže když francouzsky někomu řeknete, že ho milujete, je to vcelku bez rizika a bez závazků a snadno vám to projde.

Já to už zažil. Nějaká žena vám řekne „je t'aime", ale pak fofrem dodá „bien", a najednou je to jenom „je t'aime bien", „docela se mi líbíš". Zato my, když použijeme to slovo s L, třeba i tak nemotorně, jako jsem to udělal já, tak to už něco znamená. „A víš určitě, že ti jenom nepolichotily ty fotky?" zeptala se Alexa. „Ne. Teda jo. Polichotily mi ohromně. Proč jsi mi neřekla, že jsi jich pořídila tolik?"

Pokřčila rameny. Nebylo to to otravné, lhostejné pařížské pokrčení. Tohle byl výraz nefalšované bezradnosti.

„Když jsem fotila, nemohla jsem ti to povědět, protože by to ztratilo to kouzlo. Nevěděl jsi, co dělám. A pak jsem sice myslela na to, že ti to řeknu, protože jsme spolu skončili, jenže..." „Jenže já tě začal nasírat těmi debilními telefonáty, takže jsi už nechtěla, abych to věděl. Vím. A omlouvám se." „Ne, tím to nebylo. Je to složitější. S někým teď chodím." Já vím, chtělo se mi říct, a je to zazobaný blond pořízec, ale co na tom? Zazobaní blond pořízci se rozcházejí častěji než ostatní. Je to podstatou jejich zazobaného blond pořízkovství, že nikdy nezůstanou sami dlouho.

„Ataky..." Přitiskla si prsty ke kořeni nosu, jako kdyby se snažila si vyčistit dutiny. „Bude to znít hrozně, ale Jurij, Sašův táta, víš... chce financovat můj film."

Jako kdyby mi někdo chrstl škopek ledové vody za trenýrky. Nejen že to je zazobaný blond pořízec, ještě je to zazobaný blond vyděrač přes kariéru.

Jenže se mi zdálo, že Alexe uniká jedna zásadně důležitá věc. Přece nechce zůstat se Sašou jenom kvůli tomu, že jí jeho táta slíbil peníze na film, ať už je pro ni ten film jakkoli důležitý? Co bude dělat, až

bude film hotový - řekne, že od něj odejde, pokud nebude tatík financovat i pokračování?

„Alexo, pojď se mnou na večeři. Musíme to probrat pořádně. Je to důležitý.“

„Nemůžu, Saša na mě čeká v tátově bytě.“ „Zavolej mu a řekni mu, že přijdeš pozdě. Že musíš na večeři s ředitelem Beaubourgu, něco si vymysli. Prosím.“ Zhluboka se nadechla. Chystá se jednomu z nás zasadit ránu rovnou na rypák. Kdopak to bude?

„Tak jo.“ Sáhla do kapsy pro mobil. „A ty zavolej matce a omluv se jí, žes ji tam nechal.“

Poctivý kompromis, řekl jsem si. Pro něj dolní hák, pro mě facka.

7

Když jsem Alexu políbil vůbec poprvé, chutnala jako dobře zavedený francouzský statek. To proto, že zrovna snědla kus Reblochon, mazlavého sýra, který vydává odér připomínající napůl starou fusekli a napůl hnůj. Ale nevadilo mi to, vždyť jsem zrovna pojedl andouille de Vire, uzenku, která zavání ještě pronikavěji. Tentokrát, rok nato, ústa nás obou chutnala jako prázdné skleničky od kaviáru, takže jsme si evidentně společensky polepšili. Stáli jsme na Pont des Arts, vysoké, větrem rozechvívané pěší lávce, odkud je vidět podél Seiny až k Notre Dame. Katedrála vypadala z té dálky jako nějaké rohaté zvíře, co číhá v podrostu a chystá se vyrazit proti jedné z mnoha *bateaux mouches*, které pluly proti proudu k němu.

Blíž k nám, skoro přímo pod můstkem, byla šípovitá zahrada na cípu île de la Cité. Alexa mi řekla, že král Jindřich IV tam sváděl své milenky. „Asi tam tehdy nebylo tolik turistů a houmlésáků,“ usoudil jsem. „Ty fakt nejsi moc velký romantik, co, Paule?“ „Ani trošku,“ přiznal jsem a políbil jsem ji. „Víš, mám Sašu docela ráda, opravdu,“ oznámila mi. „To jsem rád.“ A rád jsem taky byl. Tady to máme. Důkaz. Chudák Saša byl degradován z kategorie „miluju tě“ do pouhé kategorie „mám tě ráda“. Spadl z milovacích první ligy. „Ale já tě *miluju*, Alexo, a chci být s tebou. A jsem už dost starý, abych

věděl, co chci." Snad vůbec poprvé jsem při řeči s ženou použil vlastní věk jako argument. Krucipísek, napadlo mě, že by konečně přicházela dospělost a zralost? Nebo už rovnou stáří?

Když si mě Alexa zavedla do jedné ruské restaurace, po špičkách jsem se vydal do minového pole debaty o tom, že by s někým neměla zůstat jen proto, že jeho táta má prachy, a kupodivu mi nic pod nohama nevybuchlo. Tohle dilema jí vrtalo hlavou taky. Přesto se jí zdařil odvetný úder - otázka jako žiletka, jako teplem naváděná střela.

No dobře, namítla, ale co když ona všechno skončí, odstěhuje se z Jurijova domu v Londýně a najde si na ten film jiné zdroje. Budu tu pro ni pořád?

Napila se ledově vychlazené vodky a vydechla na mě všechny svoje obavy do posledních mrazivých podrobností. „Když jsme spolu chodili prvně, spal jsi s jinou," připomněla. „To jsem nebyl při vědomí."

„Dobře, to už jsme probírali. Ale pak jsi spal i s Virginíí."

„Myslel jsem si, že jsi mi tím chtěla naznačit, ať na tebe zapomenou a najdu si jinou."

„Jinou ženskou jako dárek na rozloučenou? Tak velkorysá nejsem. Ale chápeš, co tím myslím, ne? Ještě nejsem připravená na to, abych odešla z Londýna. Pokouším se tam zorganizovat stejnou výstavu jako tady. Co když ti pak zavolám do Paříže a zvedne to nějaká ženská, co bude ležet vedle tebe v posteli?"

„Ne, to nikdy." Už už jsem chtěl dodat, že nikdy nikoho nenechávám, aby místo mě bral telefon, ale na podobné vtípky nebyla ta pravá chvíle. Vzduchu byl příliš plný vodky a teplem naváděných střel.

„Alexo, já jsem už pochopil, co chci. Chci tebe. Kdybych byl s tebou, nespal bych ani s Virginíí, ani s..." „Ani s?" Ajajaj.

„No však víš, s Florence, jak jsem s ní chodil, ale už jsem se rozešli." Proč bych všechno dál komplikoval výklady o Nathalii. A kromě toho jsem to myslel vážně. Kdyby někdo vrazil do čajovny a radostně mi oznámil, že jsem vyhrál hlavní cenu v loterii *Vyspi se, s kterou na světě chceš*, vybral bych si Alexu a hotovo. Samozřejmě kromě případu, že by nabízeli obrovskou finanční kompenzaci za to, že se

vyspím s hvězdou reality show, ve kterémžto případě bych si navlékl deset kondomů a myslel na rozpočet Alexina filmu. Ale jen kdyby s tím Alexa souhlasila.

„Na ty ostatní už můžeme zapomenout," řekl jsem jí. „Na tvoji i na mojí straně. Jel jsem o půlnoci na kole do slaných bažin, abych ti zavolał, a taky jsem ti volal v neděli brzy ráno a měl pitomé dotazy, natlouk jsem si čumák o skútr, šel jsem na tvoji výstavu, i když jsi mi to zakázala - a to všechno, všechno protože jsem pochopil, co vlastně chci. Tebe."

Tím jsem si vysloužil první kaviárovou pusu večera. A proto jsme se taky objímali na Pont des Arts a dívali jsme se, jak zlatavá světla Paříže poblikávají na tmavé hladině Seiny.

Zašeptal jsem jí do ucha. „Pojď se mnou ke mně domů. Hned teď. Prosím."

Trošku strnula. Pak jsem ucítil teplý závan dechu na krku; zase se uvolnila. „Dobře."

Načež jsem ji stiskl jako člověk, který se zase sešel s uneseným příbuzným. Sebrali mi ji - a teď ji zase mám.

„Kde bydlíš?" zeptala se, když jsme propátrávali ulici a hledali bílé střešní světlo volného taxíku. „Slibuješ, že se nebudeš smát?" „Ano." Řekl jsem jí to. Smála se.

A to chce *po mně*, abych plnil sliby.

Naštěstí byly dveře od bytu zbrusu nové. Paní domácí nechala kolem starých politurovaných dveří instalovat nové, nezničitelné kovové futro, a když jste s ním zacházeli šetrně, dveře se otevíraly i zavíraly potichu, jen se zasyčením vzduchu a sotva slyšitelným cvaknutím. Horší bylo dostat se přes vrzavá prkna na podlaže předsíně, ale když jsem opatrně strčil hlavu za dveře bytu, uslyšel jsem z obýváku tlumený DVD smích. Ať je dneska doma kdokoli, je ponořen v seriálu Přátelé.

Vážně se mi moc nechtělo představovat Alexu spolubydlícím. Ahoj lidi, tohle je Alexa a rád bych se s ní dostal co nejdřív do postele, takže pěknou noc přeju.

Ke dveřím mého pokoje jsme dorazili nerušení nikým a ničím kromě vlastního tlumeného smíchu. Zdusil jsem klíče v pěsti, aby necinkaly, a otevřel jsem Alexe, ať jde dál.

Jenže ona dál nešla. A ne proto, že by se chtěla nechat přenést přes práh.

Jakmile jsem se promáčkl kolem ní dovnitř, pochopil jsem. Z mojí postele na nás mžourala polospící a polonahá Nathalie.

Merde, merde, přemerde.

Alexa na mě upírala zraky se vší hořkostí snoubenky, která se dozví, že její nastávající odložil oslavu zasnoubení, aby mohl jít s její matkou na swingers party.

„Alexo, tohle je Nathalie. Je... je vdaná. Nathalie. Tohle je Alexa.“ Říkal jsem si, že se snad aspoň něco maličko dá zachránit, pokud budeme všichni dodržovat společenské konvence. „Vous êtes Alexa?“ Nathalie, kultivovaná to žena, okamžitě pochopila celou hrůznost situace. Proto si přitáhla příkrývku až ke krku, jako kdyby tím, že schová pár čtverečních centimetrů nahého těla, něco mohla vyřešit.

„Je vdaná a spí u tebe v posteli?“ Alexe se už zase v koutku oka leskla slza, ale tentokrát ji úsměv nedoprovázel.

„Ne. Ne, to vůbec ne. Není to můj pokoj. Ještě nemám svůj pokoj. Spím v hale. Jenom mě napadlo, že si půjčím postel od Matthieua. On tady bydlí. A zrovna je pryč. Nathalie je jeho žena, víš?“ Měl jsem dojem, že to zní úžasně přesvědčivě. Ale Alexu to nepřesvědčilo docela. Přesněji řečeno, ani trochu. „Paule! Přestaň plácát kraviny!“ vybafla.

„Má pravdu. Přestaň plácát kraviny, Paule.“ Nathalie na nás z postele mateřsky pokyvovala.

Ty dvě se proti mně spikly, ale měly pravdu a já to věděl. Je ta pravá chvíle říkat pravdu, teď víc než kdy jindy.

„Jasně. Promiň, Alexo. Tohle je Nathalie. Párkrát jsme spolu spali, ale to bylo v době, kdy jsem si myslel, že o mě už nestojíš. Je vdaná a dneska jsem ji sem nepozval. Nevím, proč tu je, a myslím, že spolu už spát nebudeme. Je to tak, Nathalie?“ Nathalie na souhlas přikyvovala. „A to je čistá pravda, Alexo, přísahám.“ Možná by mi to i

prošlo, nebýt toho, že Alexa, jak se snažila v tom všem vyznat, na chvíli sklonila hlavu.

Pak ukázala na tmavý předmět odložený na stolku v nohách postele. Ani nic nemusela říkat. Jen odevzdaně potřásala hlavou a vteřinku dvě se na mě mračila, jako by mi chtěl uhranout, a pak vyšla ven. Těžké dveře od bytu práskly a celá čtvrť se roztrásla.

Samozřejmě to byla ta kabelka. Uviděla tam kabelku, u které ještě stála ta láhev s vodou. Celé to vlastně vypadalo jako boční pohled na Nôtre Dame; monument celé té nové generace lží, který se před Alexou tyčil a přesvědčil ji, že všechno, co jsem říkal, jsou kecy. Mohl jsem jí to vysvětlit. Nebo jsem aspoň mohl říct „počkej, vysvětlím ti to“. Jenže uznejte, kdo z těch, kdo řekli „počkej, vysvětlím ti to“, kdy dostal šanci něco vysvětlit?

„Co děláš, idiote?“ Nathalie si pánovitě založila ruce a dívala se na mě. „Já vím, já vím,“ odpověděl jsem. „Tentokrát jsem to fakt poslal na doby.“

„Ne, ty blbče. Co děláš, že za ní neběžíš? Padej!“ No ovšem. Jak to, že mě to samotného nenapadlo?

Waterloo po londýnsku

1

Staří Řekové měli pravdu. Jsou chvíle, kdy máte božstva na své straně, a jiné, kdy si titíž bohové sedí tam na té své hoře a můžou se počurat smíchy z toho, jak jste to všechno pomrvali. Toaletní bohové mě zavedli do pasti. Dovolili mi, abych uvěřil, že se z toho vysekám beznadějně amatérskými lžemi, ale jen tak dlouho, než dostali ideální šanci vychrstnout mi přímo do ksichtu škopek toho nejvybranějšího merde.

Když jsem vyšel z bytu ven, z výtahu zrovna vystupovala nějaká stará paní v modrém plášti do deště. Byla to paní Gibertová, naše sousedka na patře. Dokonce mi přidržela dveře výtahu. Rychle jsem v duchu počítal. Obvykle jsem radši chodil po schodech, ale výtah nedávno vyměnili a vypadalo to, že jezdí nahoru i dolů docela rychle. Slyšel jsem na schodech Alexiny hlasité kroky. Bude výtah rychlejší? Skutečnost, že mi někdo otevírá dveře, jsem vzal jako znamení od bohů.

A taky to znamení bylo. Vlez dovnitř, říkali mi ti čtveráci, a jsi náš, celičký náš.

Vlezl jsem dovnitř, zmáčkl tlačítko do přízemí, výtah popojel dolů asi o metr a zastavil se.

Napadlo mě, jestli to není pomsta výtahových bohů za to, že jsem jejich služeb využíval tak málo.

Sousedka si ale katastrofu, jež mě právě postihla, vyložila úplně jinak.

„Non, non, non!“ Udělala mi skrz prosklené dveře výtahu poučnou přednášku o některých lidech, co neumějí počkat, až se dveře pořádně dovřou, a hned mačkají tlačítka.

„Já takhle uvázla před týdnem, a v létě paní Lagrangová ze třetího musela ve výtahu čekat celou neděli, protože opraváři měli dovolenou, a ještě před tím ten pitomeček ze druhého mačkal knoflíky tak silně, až...“

Já dokázal myslet jen na to, jak Alexiny kroky zoufale slábnou. Stiskl jsem pár dalších knoflíků. Znovu nulu, pak jedničku, čtyřku, pětku, udělám cokoli, jen ať se ten krám mizerná rozjede, jenže jsem tím jen dovedl sousedku do nebývalých výšin hysterie. „Non, non, non, non!“ kvílela. „Vy to zničíte nadobro. Zavolejte opraváře, číslo je napsané na dveřích.“

Mobil. No samozřejmě. Byl vypnutý a správný pin jsem vytřel až na druhý pokus. Konečně to zvonilo.

„No tak, Alexo, prosím, dej mi šanci, aspoň jednu, poslední.“ Škemral jsem, ať mě s ní mobil spojí, ale zvonění ustalo; dovolal jsem se jen do hlasové schránky.

Nechal jsem jí tam vzkaz, ve kterém jsem všechno vysvětloval, to s kabelkou, to, že Nathalie je televizní reportérka, proč jsem za ní neběžel - ale nevím jistě, jestli té zprávě bude dost rozumět. Sousedka si myslela, že mluvím s opravářem výtahů, a tak moje žadonění a omluvy prokládala hlasitým nářkem nad tím, že už je to potřetí za jediný měsíc, a ještě hlasitějšími výhružkami, že je odhodlána tuhle „hrozbu nájemníkům“ jednou provždy odstranit. Alexa si nejspíš pomyslí, že jí právě oznamuji, že mě vyhostili ze země za to, že jsem už třikrát sexuálně obtěžoval nějakou nepříčetnou stařenku.

Mým spolubydlícím to připadalo náramně zábavné. Připomnělo jim to tu epizodu z Přátel, kde si to chtěl „Pros“ rozdat s „Áršel“, ale zjistil, že do bytu se mu nakvartýrovala jedna někdejší milenka.

Anebo to bylo obráceně? Maličko se o tom v předsíni hádali, já se krčil v tom titěrném výtahu a vši silou jsem se snažil na ně nerozkřičet, že nejsme v nějaký zasraný epizodě blbýho seriálu, že tady jde kurva o můj život, kterej jsem si právě povoral na kvadrát. Nathalie laskavě vyšla ven a sedla si ke mně na chvilku na schody. Naštěstí už zcela oblečená. Ostatním řekla, ať táhnou a nechají nás na pokoji. Dokonce se i nabídla, že zajde k Alexe domů a vysvětlí jí to. Já to ale odmítl, neměl jsem dojem, že by to byl dobrý nápad. Alexa si už na jeden den užila cizích ženských dost. Nicméně jsem souhlasil, že místopřísežné, ověřeným podpisem opatřené prohlášení dosvědčující, že jsem ji k sobě do postele ani v nejmenším nezval, by se časem hodit mohlo. No jasně, proč sem vlastně vůbec chodila? Podle všeho její manžel nerozvázně vzal děti na návštěvu ke své matce a nechal ji v Paříži samotnou. Takže si Nathalie mohla přespat, kde chtěla. Přemluvila prý moje spolubydlící, ať ji pustí dál. Myslela si, že jsem ještě s Jeanem-Mariem a po schůzce s ním budu potřebovat nějakou účinnou vzpruhu; můj bývalý šéf nám totiž poslední dobou usilovně lezl krkem oběma. Udělal další krok svého plánu, jak se dostat do popředí partajní politiky: zahájil mediální palbu na poslance za osmý pařížský okrsek a v celé čtvrti sháněl kdejaké kompromitující materiály, aby ho znemožnil.

Nathalie mi vysvětlila, že právě proto ten pořad o Jeanovi-Mariem zrušila. Zrovna si ho proklepává, aby se dostala k zajímavějšímu materiálu, což rozhodně nebude jen nějaká maskovaná televizní propagace, která by byla pouhou součástí jeho volební kampaně.

Přispěchali dva soucitní chlapíci ve stříbrných kombinézách a nastokrát mi děkovali, že jsem se ve výtahové kabině nepomočil. „Nikdy nenastupujte do výtahu, když máte hlad, žízeň nebo když si potřebujete nutně odskočit,“ radili mi. „A co když člověk utíká za svojí přítelkyní?“ zajímalo mě. „Přijde na to, jestli ji chce dohonit, anebo ne,“ odpověděl jeden z nich. Oni se smáli, já ne, protože mi jen připomněli, že jsem ji dohonit chtěl, a moc.

Půl hodiny nato jsme už s Nathalií zakláněli hlavy a pozorovali prosklený loft, kde nejspíš spí Alexa. Zhasnuto, ani známka života. Tma a ticho panovaly na celém tom nádvoří ze skladišť přestavěných na byty. Do zvonku jsem dloubl hned pětkrát a důkladně, ale nic. Slyšeli jsme tam shora bzučení, jako když obrovská moucha vletí do akvária a nemůže ven. Pokud je někdo doma, buď dělá, že neslyší, anebo má v sobě haldu prášků na spaní.

„Třeba bych se tam vysoukal po támhletem okapu," nadhodil jsem. „Nevím, co je vysoukal, ale jestli to znamená vylezl, tak ses asi zbláznil. Dej jí chvíli pokoj a vrať se sem hned ráno." Nathalie už vykročila k východu z domovního bloku. „Pojď, měli bychme se vrátit do postele."

A taky jsme se vrátili, ale jen přespát. Dohodli jsme se, že půjde o přátelské, plně opyžamované přespání, nic smyslnějšího. A i když bylo dost obtížné probudit se vedle krásné ženské a sám sobě domlouvat, že myšlenky na menší ranní čísílko jsou zcela nemístné, taky mě napadlo, jak by to bylo báječné, kdyby spolu lidi dokázali čas od času spát jenom tak, aby si dělali společnost. Protože i když se s někým vyspíte v tom smyslu, že spolu ležíte v jedné posteli a tlučete špačky, je docela fajn nebýt sám.

Hned po rozbřesku jsme už zase zvonili na Alexu. A pořád nic.

Zavolal jsem Alexe na mobil - hlasová schránka. Zavolal jsem na její pevnou pařížskou linku a slyšel jsem, jak to nahoře zvoní, načež se ozval Alexin hlas.

„Bonjour," řekla mi. A pak mi francouzsky a anglicky oznámila, že bude pryč nejmíň dva týdny, a navrhla, ať jí zavolám do Londýna.

„Není doma," usoudila Nathalie. „Možná odjela pryč hned včera večer. Mám dojem, že se na tebe moc, moc zlobí."

„Ano. Myslíš, že se mi někdy povede ji uklidnit a vysvětlit jí to?"

„Nevím. Určitě je hrozně... jak se to říká? Blessée?"

„Raněná."

„Jo. Ranilo ji to. Musíš si zase získat její důvěru. Máš diplomatické nadání?"

Nemám, pomyslel jsem si. Kdybych byl diplomat, za chvíli by mě načapali, jak pomáhám manželce velvyslance cizí velmoci vylovit náušnici, která jí spadla do podprsenky.

3

Nathalie mě taky přemluvila, ať ještě pár hodin počkám, než se s diplomatickým posláním vyřítím na Gare du Nord. „Nejdřív musíš říct svým zaměstnancům, kam jedeš, a uklidnit je,“ vysvětlila. „Pak si musíš vzít nějaké čisté oblečení. Možná by si Alexa myslela, jaký jsi romantik, že jsi jel hned, ale možná by si jenom řekla, že jsi pitomec a smrdí ti nohy.“

A tak jsem do Londýna dorazil až pozdě odpoledne, když už se na patrové autobusy šinoucí se ve špičce k Notting Hill Gate snášel provlhlý, našedlý soumrak.

Už jsem tu nebyl pár měsíců a skoro to se mnou švihlo, když na semaforu naskočila červená, na tom pro chodce zelený panáček, a přesto se mě při přecházení ulice nikdo nepokusil porazit. Pomaličku jsem postupoval po chodníku, propátrával zrakem jeho povrch a hledal psí merde, a když moje automatické lasery nic nenašly, byl jsem z toho zmatený. Žádné psí merde na chodníku? Na červenou nejede ani jeden šofér? Jsem ve skutečném městě? Nejde o nějaké idealizované dopravní hřiště křížené s propagačním letákem Státní hygienické správy?

Nathalie vysomrovala z lidí v Pompidouově středisku Alexinu londýnskou adresu. Ta mě dovedla k bývalým stájím přestavěným na byty, které taky na skutečné velkoměstské bydlení moc nevypadaly. Byla to široká, dlážděná slepá ulička, dlouhá asi tak padesát metrů, ohraničená z obou stran podsaditými, starobyle vyhlížejícími domy. Některé byly z neomítnutých cihel, jiné měly bílou omítku. Před jedním domem stál stolek z týkového dřeva, před druhým kočárek. Prakticky u všech domovních dveří stály jako hradní stráž veliké rostliny v květináčích, a dokonce i popelnice tu vypadaly ve srovnání s rozměrnými kontejnery na kolečkách, jaké používá většina Londýňanů, malebně a venkovsky.

Nějak jsem nechápal, proč si prachatý Východoevropan vybere k bydlení takovou bohémskou, jukami osázenou vnitroměstskou vesničku a ne nějaký bohatě štukovaný palác v Kensingtonu nebo ultramoderní loft s výhledem na Temži. Nicméně jsem se ani nemusel koukat na domovní čísla, abych pochopil, kde bydlí Jurij: určitě v tom, před kterým stojí ten stříbrný sport'ák mercedes.

Člověk skoro jako by slyšel ostatní zdejší obyvatele, jak pohoršené hudrají na tuhle jizvu na tváři jejich deurbanizovaného zátiší. Když nepočítám světlo linoucí se z oken, cedule „úplný zákaz parkování“ byly nejviditelnější věc v celé ulici.

Prošel jsem kolem domu, snažil jsem se vypadat, jako že sem patřím, a zběžně, leč pozorně jsem nahlédl do oken. V rozlehlé kuchyni zřejmě nebyl nikdo. Velká předsíň za napůl prosklenými domovními dveřmi byla jasně osvětlená, ale stejně vylidněná jako kuchyň. Ve dvou oknech v patře se nesvítilo, jen tam červeně poblikávaly kontrolky alarmu.

Na konci uličky jsem to otočil a zavelel si k taktickému ústupu. Musím si to promyslet.

A musím se na to napít.

Na rohu ulice svažující se ke stanici podzemky byla hospoda. Když si sednu k oknu, uvidím každého, kdo do uličky vchází nebo z ní vychází.

Odříkal jsem děkovnou modlitbičku božstvům celodenních otevíracích hodin v hospodách za to, že se (doufejme) proti mně nespikli s božstvy mizejících přítelkyň nebo zuřících tchánů. Koupil jsem si pintu piva s velikou čepicí pěny a sáček slaných bramborových lupínků, posadil jsem se a začal jsem dumat nad tím, jak daleko z cesty dokázala kára mého života sjet za pouhých čtyřadvacet hodin. Moje pařížská čajovna se pěkně rozjíždí, a já přitom všechno opustím a sedím v londýnské knajpě, špehuju u domu nějakého DVD piráta a snažím se zjistit, jestli se tu neukáže jistá dívka. Kolik dnů to takhle hodlám táhnout? A co to vlastně mám v plánu? Sám jsem netušil.

A i kdyby mě posléze nějaká d'ábelsky rafinovaný plán napadl, kde mám jakou záruku, že vyjde? Alexa mi taky vůbec nemusí dát mož-

nost, abych se o tu svou amatérskou diplomacii pokusil. Sám jsem přece byl svědkem toho, jak bravurně už zvládla onen slovní obrat, který je tak zásadně důležitý pro život v Británii: „táhni do hajzlu“. Nejspíš jsem se dočista zbláznil.

Ale zároveň jsem měl dojem, že nic rozumnějšího jsem v životě nedělal.

4

Dost se divím, že se to tu nejmenuje Visuté zahrady Coventiny nebo tak nějak orientálně.

Upřímně řečeno, v Covent Garden to vypadá jako ve třetím světě; kolem zvoní spousty cyklorikš a shánějí zákazníky. Ba ne, ani jako ve třetím světě ne, protože s podobným vykořisťováním se už nejspíš vypořádala i většina velkoměst v Asii. A totéž platí i pro nebožáky, co tu postávají na každém rohu s reklamními cedulemi. V Paříži často vídáte studentky, jak rozdávají reklamní letáčky restaurací, telefonních firem nebo obchodních domů. Už jsem zapomněl, že tady ve středním Londýně ještě vidíte skutečné nosiče velikých reklam, anebo právě tyhle lidi s reklamními cedulemi na rozích. A nejsou to studenti, ale vousatí bezdomovci s batůžky, kteří evidentně potřebují prachy na něco zásadnějšího, než na další kredit do mobilu a na další timberlandky. To je teda flek, když si celý den necháváte mrznout půlky jako živý podstavec nápisu „dvě porce pizzy za cenu jedné, půl druhého yardu vlevo odsud“. Tak mě napadá, jak dlouho to bude trvat, než na ulicích Londýna zase budeme potkávat čističe bot a pouliční zubaře. Anebo malomocné.

Kamarád Chris mi navrhl sraz v jedné indické restauraci poblíž tržiště v Covent Garden. Pořád ještě nebylo moc pozdě večer, a tak jsem lehko sehnal volný stůl, objednal si pivo a začal litovat, že jsem mu na tenhle podnik kývl.

Jaká to bude bída, to mi došlo v okamžiku, když jsem se rozhlédl po zařízení restaurace. Ono to totiž vypadá, jako by kvalita indických restaurací byla nepřímo úměrná pořizovací ceně nábytku. Tenhle

podnik byl mutant mezi Dillí a Kodaní - dlouhé společné lavice, minimalistické přístroje, bollywoodské plakáty, lustry připomínaly obrovské robotické štíry a visely vám až nad hlavu, aniž by ale restauraci nějak moc osvětlily. Hudba jako ve špatném filmu z Orientu, ceny vskutku mezinárodní, přinejmenším vtom, že jejich výška mě zpočátku přiměla váhat, jestli náhodou nejsou v rupiích. Za zdejší cenu předkrmu bych ve své oblíbené pařížské kavárně pořídil jídlo o dvou chodech a karafu vína k tomu.

Jídelníček vypadal jako antologie mladé poezie - všechno marinované v tomhle, delikátně dušené v támhletem, a ostrou kořeněnou chuť zase lahodně kompenzuje tamto, ovšem já dobře tušil, že to všechno stejně bude chutnat jako ohřívané býčí kulky ve spermatu s masalovou příchutí.

Už jsem pozapomněl, že střed Londýna, to je hodně vnějšího efektu a podstaty málo.

„Paule! Vítám tě zpátky v civilizaci!”

Z pochmurné nálady mě vytrhl Chris. Když jsem dělal v Londýně, byl to můj nejlepší kámoš, ale v posledních pár měsících jsme se nějak přestali stýkat. To už je cena za kočovný život. Vstal jsem a chystal jsem se mu potřást rukou, ale on mě objal jako medvěd a plácal mě po zádech, jako bych byl medvědí máma a potřeboval ukonejšit po ztrátě medvíďete. A to si my Britové děláme z Francouzů srandu, že se tam i chlapi líbají, pomyslel jsem si. „Vypadáš dobře, Chrisi.” A opravdu vypadal: hnědé vlasy, zřejmě ostříhané v drahém salonu, plet' jako po třech kosmetických masážích týdně, svým způsobem opak Jakea; mladý dravec ze City. Manžetové knoflíčky, přšiplášť, na rameni plochá taška, jako by naznačoval, že je příliš čínorodým byznysmanem, než aby si jedna ruka mohla dovolit být permanentně vyřazená z práce aktovkou. „Fakt? Zato ty vypadáš mizerně, kamaráde. A co vůbec děláš v Londýně?”

Zabralo mi dvě piva a nekonečně dlouhé čekání na ohřívaný předkrm, než jsem mu to vysvětlil.

Jakmile byl Chris v obraze, nejdřív ze všeho ho napadlo mé zase urazit.

„Kristapána, Paule, ty jsi to, čemu my v City říkáme čulibrk první kategorie. Proč jí jednoduše nezavoláš a neřekneš jí, že bys rád dostal šanci jí všechno vysvětlit?“ „Mám jí říct, že jsem v Londýně?“

„Ne, to nedělej. Podle toho, cos mi vyprávěl, by hned s tím chlapem vymázla až někam do Reykjavíku.“ „Do Reykjavíku?“ „No tak do Minska.“

„Ty vole, hlavní město Ukrajiny je Kyjev. Cos dělal, když jste ve škole měli zeměpis?“ Jake by na mě byl hrdý.

„To je fuk. Prostě jí zavolej, řekni, že jsi pořád v Paříži – přece nechceš, aby se strachy sesypala - a předved’ jí nějaký ty svoje westovský kec.“

„Ne. S kecama je konec. Chci jí říct pravdu.“

„Tak to jseš ještě větší čulibrk, než jsem si myslel, chlapče. Co to je za nápad, říkat ženským *pravdu*“

Přišel mladý, pěkně oblečený indický číšník, který vypadal, jako by se nemohl dočkat, až vyjde obrážet módní kluby, a usadil na lavici hned vedle nás skupinu šesti žen. Oba, Chris i já, jsme si je instinktivně a nenápadně začali prohlížet a vybírat si, se kterou z nich bysme se nejradši vyspali, kdybysme si mohli vybrat. Dívky to ovšem viděly úplně jinak.

„Nazdar hoši,“ zahlaholila ta nejbliž. „Líbíte se mi. Možná bych se s váma mohla časem vychrápat.“ Všech šest se jich smíchem rozkejhalo.

„Tak to slibuju, že si nedáme nic s česnekem,“ ozval se Chris, pevně odhodlaný nevzdat boj o sexuální nadvládu. „Kdo říkal, že se nechám líbat *na pusu*?“ Připadalo mi to jako knock-out.

Vypadalo to, že ty holky stejně jako Chris před nedávnem odešly z kanceláře. Byly na to oblečené, jen si na blůzách porozepínaly dva tři knoflíky, aby si dudy a pupíky užily trošku čerstvého vzduchu. Dvě z nich byly docela přitažlivé, i když měly maličko nadváhu, přehnaly to s makeupem a zvolily trochu moc okázalé účesy. Rok jsem byl zvyklý na elegantní Francouzky, které málokdy vyrážejí ve větším počtu než po dvou, a tudíž mi tyhle připadaly tak nějak v nadživotní velikosti. A v nadživotní hlučnosti.

Sebraly nám s Chrisem surově jakoukoli šanci na to, že bychom mohli probírat moje problémy, protože hltaly každé naše slovo, aby

je mohly využít k sexuálním narážkám a mrštit nám ho zpátky do tváře. „Výstava? Co jako vystavuješ? Chceš nám ukázat péro?“ Proboha, napadlo mě, tohle je sexuální harašení. Nemohli jsme říct jediné slovo, aniž by nám okamžitě nepřipomněly, co se nám děje pod pasem. Byl jsem rád, že jsem vyšší než ony. Kdybychom byli dvě ostýchavé dívky, které takhle prudí parta šesti závisláků na Viagře, docela bych měl strach.

Nějak jsme si vystačili s obecnějšími tématy a Chris mi vysvětlil na rychlovku (naštěstí ale přesně tenhle výraz nepoužil), co posledních pár měsíců dělal.

Jeho zaměstnavatel, internetová cestovní kancelář, zkrachoval, a tak se přesunul do telefonní společnosti. Tu koupil nějaký investor do rizikových podniků, který všechny vyhodil a pak zase zpátky zaměstnal pouhou kostru původního týmu, včetně Chrise. Nato nový majitel začal rozprodávat klíčové součásti firmy, takže brzy byli všichni znovu nadbyteční. Chris pochopil, co se bude dít, včas se přidal k vítězné straně, totiž k té rizikově-investiční firmě, a teď zvesela odkrajuje aktiva po celém širém kraji. „Takže v práci samá spokojenost?“ zeptal jsem se. „Hele, nekritizuj. Teď zrovna je v televizi spousta takovejch pořadů... třeba najdou nějakýho nešťastníka, co se živil počítáním dopravních kuželů ve Wolverhamptonu, přestěhují ho i s rodinou do vesnice někde v Dordogne a pak se všichni smějou, když se tam snaží... snaží... co já vím...“ „Si otevřít anglickou čajovnu?“

„Jo, tak nějak. Prostě každý chce v podobný reality show účinkovat. Půlka Británie by nejradši vypadla bydlet někam, kde je sluníčko. Tak si říkám, proč jim v tom nepíchnout? Zredukujeme stavy, zbavíme je tý honičky, přestěhují se do zahraničí a budou žít šťastně, dokud neumřou. Já taky jednou někam vymáznu. Ale zatím lumíci utíkaj pryč proto, aby nám ostatním dali šanci nadělat si tu těžký prachy.“

„Anebo makat v call centrech a brát těžký dávky antidepressiv.“ Jindy bych byl navrhl přípitek na zdraví všech, kdo vydělávají ty těžké prachy, anebo těch, co chtějí zmizet někam, kde je sluníčko, ale Chrisova ekonomická analýza mě zdeptala. Myslím jako ještě víc, než jsem zdeptaný už byl.

Kromě toho, že někde v těch jeho řečičkách se ukrývala urážka mířená na mě a na moji čajovnu, musel taky tou svojí přednáškou ze sociologie přerývat indicko-dánskou hudbu a kvákání toho slepičího sněmu odvedle.

Chris se zabral do hovoru se svou sousedkou, což byla, jak musím uznat, docela příjemně zaoblená dívka s blond vlasy dožluta, jako tvarohový koláč; takový odstín v Paříži člověk moc nevidá. K neuvěření, ale nevyklubala se z ní zápasnice v bahně ani zednice, nýbrž Chrisova kolegyně z branže, obchodní analytička. Takže ti dva si za chvíli sdělovali do ouška nějaká obchodně analytická tajemství a chichotali se.

Dívka, která seděla vedle mě, by taky mohla být docela přitažlivá, jen kdyby si neusmyslela, že bude pokřikovat jako štábní šikovatel a vystavovat přebytná kila (vlastně libry) na odiv tím, že se navleče do těsných šatů. Teď využila situace a začala si se mnou povídat; nicméně mohu hrdě prohlásit, že ačkoli jsme se už po řece Alhohol splavili o pěkných pár pint dál po proudu k moři Opilost, odolával jsem pokušení přeptat se podrobněji na ty bezčasnekové mimoútní praktiky, co o nich mluvila předtím.

Místo toho jsem jí i jejím kamarádkám, aspoň těm, co se zrovna nemačkaly na Chrise, stručně shrnul události předchozího večera, které mě přivedly na tuhle stran La Manche. Dal jsem jasně najevo, že mám v Londýně milostné poslání.

„Propána: To. Je. Tak. Roztomilý.“ Moje sousedka prakticky začala bulet do kuřete tandoori.

„Takže ty ses kvůli ní všeho vzdal?“ To se ozvala ta nejhezčí z nich, taky blondýnka, za jakou bych jiný večer běžel jako ztracený pudl.

„To kvůli mně nikdy nikdo neudělal,“ natahovala moldánky moje sousedka. „Keith kvůli mně ani nepřestal onanovat.“ Ta věta jako by dívkám z kolektivní paměti vymazala moje nesnáze, takže spojily síly a začaly vršit projevy holčičího pohrdání na nebohého Keithe, který byl, jestli jsem to dobře pochopil, přistižen, jak se jednou o víkend, když si myslel, že jeho dívka není doma, dívá na lesbické DVD. Což se může stát každému.

Jestli číšník v něčem vynikal, tak v neustálém přísunu tekutin, i když to nejspíš dělal proto, aby zakryl chuť a vůni jídla, či spíš nedostatek

těch dvou věcí. Takže nebylo nijak překvapivé, když jsem nějakou dobu nato (jen co jsem se srdceryvně rozžehnal s několika bankovkami vysoké nominální hodnoty) zjistil, že špacíruju k Picadilly zavěšený do dvou dívek, které, ačkoli už bylo - co vlastně? Listopad? Prosinec? Grónsko? - to je fuk, prostě které, ačkoli byla dost zima, byly oblečené pro srpnový podvečer na Kypru. Jedna měla top bez ramínek, druhá blůzu tak tenkou, že byly vidět švy na bílé podprsence. Obě volnýma rukama svíraly indické pivo a co chvilku mi dávaly pít z lašky, což byl podle všeho jediný způsob, jak mi zabránit v dalším smíchu a křiku.

Sám nevím, čemu jsem se smál a co jsem křičel, ale připadalo mi, že všichni ostatní dělají totéž. Ulice nás takových byla plná. V tělech, co se hnaly po dlažbě sem a tam, bylo nejspíš víc alkoholu než krve. Celé tlupy se nás hemžily s právě takovou usilovnou náhodností, jakou lze pozorovat okolo mraveniště. A na jednom nároží se dva mravenčí vojáci z různých mravenišť snažili jeden druhému urazit hlavu, zatímco jejich královny na ně pokřikovaly něco jako „majzni toho zmrda“ a „vytni mu jednu, debilovi“. Chvilku jsme je povzbuzovali a zájem nás přešel, až když se přihnalo kazit zábavu policejní auto s houkačkou.

Všiml jsem si, že moje dvě mravenčí královny i já jdeme po drobných holých šlapkách na chodníku. Že by tu ženské chodily nejenom bez kabátů, ale i bosky? Anebo se tu všichni po půlnoci svlíknou a zahájí sexuální a boxerské orgie. Vlekl jsem svoje dvě společnice po stopě, ale ta se brzy vytratila. Náš Pátek, vlastně Pátka podle všeho zapadla někam do klubu.

Chris se snažil svou novou přítelkyni zatáhnout do jednoho z několika milionů taxíků, které se tu sjely, aby mohly evakuovat raněné. Buď jít nechtěla, anebo nebyla s to přimět vlastní tělo, ať se pohne a jde za ním. Každopádně se svalila jak široká tak dlouhá pod obrubník, Chrise stáhla s sebou, leželi tam a chechtali se nahoru na poliční osvětlení.

„Dej mi pus, než pudeš!“ zahalekal mi někdo do ucha, což naznačovalo, že nejspíš mám někam odjet s Chrisem a s jeho novou dámou.

No ovšem, jsem tu kvůli něčemu důležitému. Mám poslání. Nemohl jsem si vzpomenout, co to je, ale někde v hlavě to pořád bylo, a určitě se to nemělo odehrávat tady na Picadilly. „Chrisi! Proč jsem tady?”

„Proč tu jsme všichni, kamaráde? Zkárovat se a trochu se pobavit, než umřeme." Ačkoli ležel v londýnské škarpě, zmohl se na odpověď, na jakou by byl hrdý i francouzský existencialista. Pak si lokl z flašky, kterou se mu kupodivu při pádu povedlo udržet a nerozbít, a ihned začal prudce zvracet do kanálové mřížky. To se pak není co divit, napadlo mě, že přijít do West Endu ve dne je jako navštívit ztělesněnou kocovinu.

5

Rozmazaně jsem mžoural na nápis na maličké obrazovce. Můj mozek se statečně pokusil ten obraz zvětšit, ale kdepak. Po nadlidském zápase jsem konečně odhadl, že podle názoru mého mobilu bude sedm ráno. Což znamenalo, že bude buď šest, nebo osm, protože mezi Paříží a Londýnem je jedna hodina posun. Jenže kterým směrem? Kdepak, na tak složité věci je moc brzy a tak mě moc bolí hlava.

A stejně se musím soustředit na důležitější věci.

Například: jak přesně se mám zabít?

Nejjednodušším řešením asi bude prostě přestat dýchat. Pokaždé, když se můj hrudník zvedl, aby pustil vzduchu ven nebo dovnitř, mi to velmi bolestně připomnělo, že játra mám nasáklá alkoholem a někdo mi je zapálil. Jejich ohořelé zbytky vysílaly nouzové signály, které se pak rozléhaly v prázdné lebce, na jejímž dně se povaloval dehydrovaný mozek jako chcíplý netopýr.

Ležel jsem na koberci v pozici, kterou jsem si navykl zaujímat ke konci opileckých tahů (pozice „kdybych se poblil, abych se neudusil"). Koberec byl pořád bílý a kupodivu i suchý, což mě povzbudilo. Malér byl jenom v tom, že architekt, který tuhle budovu navrhl, nějak pozapomněl na základy, takže dům se kolíbal jako zadek zápasníka sumo.

Naštěstí jsem se jako kluk něco najezdil na skateboardu, takže jsem se nebál stát na povrchu, který se mi vší silou snaží ujet pod nohama; s pouhými dvěma třemi pády jsem tedy doskejšoval k čemusi, co vypadalo na dveře. Těžko říct, v bytě totiž všechno bylo vymyšlené tak, aby se dalo složit nebo zasunout, a aby to nic neubíralo z těch tří krychlových milimetrů obytného prostoru. Celý ten byt se skládal ze dveří.

Došlo mi, že jsem v dvoupokojovém hnízdečku v Docklandu, které si Chris tak moudře zakoupil, když my všichni ostatní jsme si říkali: Kdo by chtěl bydlet v předražené krabici od bot v East Endu? Teď by ten pelech mohl prodat a koupit si celou francouzskou vesnici, protože v předražených krabicích od bot kousek od Temže najednou touží žít řůra lidí.

Nakonec jsem se ocitl v koupelně, která byla tak proklatě ergonomická, že než jsem našel skříňku s léky, napřed jsem pootevíral koš na prádlo, sprchový kout a sklopil toaletu. Ve skříňce naneštěstí nebyl návod, jak si vlastními silami provést transplantaci hlavy, jater a ledvin, zato tam byly tubičky s něčím šumivým, co mi vrátilo vůli k životu.

To je ale skvělá věc, tahle sprcha. Pustit, zavřít, mírný proud, prudký proud, teplá, vlažná, studená. Skoro jsem litoval, že tu není Florencina matka, aby se podívala, jak to může být jednoduché. Pomyšlet na Florencinu matku bylo dost zlé, abych vystřízlivěl, ale pro jistotu jsem ještě přepnul sprchu na studenou, abych si ty myšlenky vymrazil z celého těla, než napáchají víc škod. Před odchodem z bytu jsem se stavil u ložnice a nakoukl jsem dovnitř. Chris ležel na zádech, byl zamotaný v pokrývce a puslu měl dokořán tak moc, jako kdyby čekal, kdy od stropu spadne žárovka, že ji spolkně. Vedle něj leželo rozměrné, smetanově zbarvené ženské tělo, které na sobě kromě čínského tetování v zátylku nemělo nic. Na zlomek vteřiny jsem pocítil závist. A pak obrovskou spokojenost sám se sebou. Komplikace plynoucí z toho, že bych se zase probudil vedle cizí ženské, mi už za to nestojí.

Pokud jsem se rozpomínal (tedy nijak zvlášť), šli jsme s holkama z restaurace ještě do klubu a něco jsme se nasmáli; kdybych chtěl,

nakonec bych se některé do postele prodral. Ale to není žádný lovecký úspěch, když jsou všichni tak nacamraní, že by se nechali přefiknout i od popelnice.

Aha, popelnice. Už se mi vybavilo, v čem spočívá moje poslání. Vrátit se k těm staromódním popelnicím na Notting Hill.

Když jsem se zase dopotácel do té uličky poblíž Notting Hill Gate, nebyl jsem zrovna v nejlepší formě. V té londýnské podzemce to děsně houpe. Je taky milé, že mi říkají, ať nevstupuju za bezpečnostní pás, ale musejí to dělat tak nahlas? Ten nahraný hlas se mnou tak zamával, že jsem přes ten bezpečnostní pás div nespadnul. Pořád jsem byl napřed oproti londýnskému času. Čím to je, divil jsem se, že při kocovině, když nejvíc potřebuje ozdravný spánek, mě to moje tělo vždycky vzbudí tak nekřesťansky brzy? Ale aspoň mi tím pádem tolik nehrozí, že by Alexa už někam odešla. Stačí se tu pár hodiněk potloukat a už budu zase s to za ní zajít a škemrat o odpuštění.

Nakonec jsem ale hodiny čekat nemusel. První mátová pastilka na osvěžení dechu mi sotva stačila změnit jazyk v plovoucí ledovec, když v domovních dveřích Jurijova bytu vyšel nějaký veliký mužský. Jak ví každý, kdo studuje perspektivu, předměty blížící se k pozorovateli se zvětšují, takže když to chlapisko došlo až ke mně, už by mu stačila troška zeleného makeupu, aby mohlo jít na konkurz na roli Hulka. I když... potřeboval by ještě i černou paruku a nalepovací obočí, protože byl naprosto plešatý. Kříženec Hulka s Valihrachem. ValiHulk.

Stál jsem docela nevinně u vchodu do slepé uličky, klidně jsem mohl být inspektor Úřadu pro dohled nad jukami, pracující v přestrojení, ale on se ani nezeptal. Napráhl masivní zelenou ruku (nebo mi tu barvu přihrála jen představitivost?) a jediným pohybem mě kolem stříbrného mercedesu vstrčil do domu.

Než mi došlo, která bije, už jsem seděl kuchyňského stolu ze sukovitého borového dřeva a před sebou jsem měl hrnek kafe. A vůbec všechno vevnitř, kromě toho hrnku, vypadalo jako vyrobené z nekvalitního borového dřeva. Stůl, židle, závěsné skříňky, obrovitá kredenc. Napadlo mě, jestli tihle Ukrajinci nejsou krapet příbuzní s Velšany. Jestli se odsud dostanu živý, přeptám se Jakea. „Ty ne

křičíš, oukej?" varoval mě ValiHulk. Mluvil mnohem šetrněji, než ta nahrávka v metru, to musím uznat. „Šesky tu spát." Mluvil, jako kdyby braly kurzy anglické výslovnosti u Arnolda Schwarzeneggera. „Nemám křičet?" Ucítil jsem, jak se moje varlata pokoušejí schovat někde pod pánevní kosti. Znělo to, jako kdyby na jídelníčku hned po kávě byla moje fyzická likvidace. „Nemám. Držet' ghubu."

„Tak jo." I když nevím, jestli ten slib dodržím. Když mě mordují, většinou mi dělá těžkosti zachovat mlčení. „Jestli ty chčiješ molvit' s Alexa ty počekej asi hodinu." „S Alexou?"

„Jo. Chčiješ molvit', ne?" „Ano.

Ale jak jsi to věděl?"

Procedil skrz zaťaté zuby cosi jako smích a šklubnutím šíje, podobné spíš kmeni vzrostlého stromu, mi ukázal, ať jdu za ním.

V koutě kuchyně stál stolek s počítačem. ValiHulk probudil počítač k životu, překvapivě lehkým dotykem klikl na pár ikon a za chvíli jsme se dívali na černobílý film, na kterém močila jakási žena. Bylo to zabírané zezadu, dotyčná si držela sukni nahoře, žabky odložila stranou a čapla si rovnou před nějakým městským domem. Kamera najela na bělostný svit zadku. Hned nad rýžkou mezi hýžděmi měla ta dívka čínské tetování.

Film byl němý, ale když kamera zase poodjela, bylo jasné, že jeden z těch mužů, co dívku doprovázeli, se hlasitě směje. Byl zlomený v pase a od něj nahoru se tak hrozně třásl, až mu taška sklouzla z ramena a zamotala se mu kolem krku.

Vedle něj stál jiný, který se díval do objektivu a kterého jsem znal z Alexiny výstavy. Moi. Křičel jsem něco, co nebylo slyšet, a tak ValiHulk zafungoval jako soundtrack.

„Aljexo, Aljexo," kňoural tklivě a na jeho hladkém obličejí se objevilo cosi jako pobavení. Klepl do mezerníku a film se zastavil.

„My víme že ty chčiješ molvit' s Alexa. Chčil jsi s jí molvit' ve tři hodiny po dneska polonoc."

„Proboha. Já idiot." Tak tohle považuje moje ožralé druhé já za kvalitní diplomacii? „Propána, to ne." A to se ve mně rodilo ještě děsivější pomyšlení, než že jsem kvílel vprostřed noci serenády na celou jejich uličku. „Ale včera v noci jsem s Alexou nakonec

nemluvil, že ne?" „Ne. Vy šechny utěkli když my vám skázali aby vy nekřičeli." „Pámbu vám to oplat'."

„Tak ty s jí molviť dněska, aby ty nás už něbudil na tri godiny na noci, oukej?" Teď už jeho obličej opravdové pocity prozrazoval: co mě mají ožralí Britové rušit kvílením, řevem, smíchem a zurčením moči? „To jenom Aljexa nás zaděržála, jinak my šli vám slámat huby." Když ponechám stranou, jak nebezpečně blízko zlámání huby jsem se ocitl, je v tom jistý pozitivní prvek.

„Takže ona ví, že jsem tu v noci byl, ale i tak se mnou chce dneska mluvit?"

„Mošna."

„A ví, že jsem tu teď?"

„Ne. Ona ví, že ty tu byl ve tri godiny. To šecko. Já tě uviděl jít teď, já věděl nenechat tě gulákat zase. Aljexo, Aljexo..." zase ten vrčivý smích. „Ty sedí, ty čekaj, mošna ona molviť s teboj, mošna ne."

„Ještě spí?"

„Jo. Moc ustálá. Buzená ve tri..."

„Ve tři ráno, já vím. Je mi to fakt moc líto."

Hlava mě bolela až dost. Nerad bych si představoval, o kolik víc by to bolelo, kdyby mě do ní včera v noci nějaká gorila tloukla víkem od popelnice, třeba i od takhle nóbl popelnice.

A tak jsem seděl u stolu, díval jsem se, jak moderátoři nějakého ranního vysílání rozverně štěbetají o ničem, pak jsem shlédł nějaké sestřihy z fotbalu, znovu jsem se v duchu podivil, jak to, že Jurij nemá stejnou pozornost médií jako ostatní zahraniční vlastníci klubů, a čekal jsem.

Připadalo mi, že to trvá dny. Ale možná to byly týdny. Protože když Alexa konečně vešla do kuchyně, nejen že měla vlasy nabarvené henou a dlouhé až po ramena, ale navíc byla starší o třicet let.

A co víc, ten čas z ní udělal hipíka v červeném hábitě. Maličko byla cítit kadidlem a na tváři měla pronikavý pohled ženy, která si už od patnácti denně podkresluje koutky očí černou tužkou. „Bonjour, Paul," oslovila mě vcelku laskavě. Dokonce i mně došlo, že to není Alexa. Byla to její maminka. Pokud je pravda, že prohlédnout si matku své dívky je ta nejlepší metoda, jak se dozvědět, jak bude vaše

láska vypadat za dvacet nebo třicet let, tak to s Alexinými dlouhodobými vyhlídkami nebylo vůbec marné. Její matka byla štíhlá, elegantní a nevykazovala žádné známky zběsilé honby za věčným mládím, jako třeba manželka Jeana-Mariego. Ohromilo mě to hned dvojmo, protože Jurij mě znovu překvapil. Nejenže bydlí v diskrétním koutečku starobylého Londýna, kromě toho si jako družku vybral opravdovou dámu středního věku a ne nějakou chirurgicky vylepšenou pornohvězdu. „Bonjour," odpověděl jsem a svou nejlepší francouzštinou jsem se omluvil za to noční extempore. Přikývla, jako že omluvu přijímá, i když zločin není zapomenut a zcela odpuštěn.

„Belle maison," dodal jsem.

„Oui, je to velice tichá ulice," souhlasila a v očích se jí mihl ostnatý drát ironie. Vzala si z kredence porcelánový šálek s podšálkem a nalila si trochu kávy.

„Proč chceš mluvit s Alexou?" zeptala se.

Vida, hned tykáni. Že by mě, třeba jen podvědomě, považovala za součást rodiny? Anebo za takového mameluka, který si to vznešené „vous" nezaslouží?

„Je l'aime." A to si pište, že jsem nedodal žádné „bien" ani nic jiného, co by to oslabilo.

„Ah." Zarazila se se šálkem zdviženým na půl cesty ke rtům. Chvilku nad tím hloubala, pak se napila. „Tu l'aimes?"

„Oui."

„Vážně?" Zadívala se mi do očí. Bez mrknutí oka jsem jí pohled oplácel.

„Oui."

„Hm. Tak to mi musíš povědět, kdo jsi."

Kdo jsem? Dobrá otázka. Nevěděl jsem, jak odpovědět v krátkosti - ostatně není to otázka typu „jaké je hlavní město Ukrajiny". A tak jsem jí v plnosti, vlastně jen maličko sestříhaně, vylíčil události uplynulého roku, počínaje dnem, kdy jsem se s Alexou seznámil, probral jsem všechny ty komaticky-sexuální incidenty a neshody kvůli politice, a skončil jsem kabelkou, kaviárovým polibkem, nehodou s ženatou Nathalií v posteli a se mstivými božstvy výtahů. Plus menší dovětek o mizerných indických restauracích a o tom, že moc

piva žaludku uvyklému na dobré francouzské jídlo může ublížit. Napadlo mě, že neuškodí, když do toho přimíchám menší lichotku na její rodnou zem.

Než stačila vynést rozsudek, přerušil nás příchod menšího padesátníka s krátkými prosedivělými vlasy, tričkem Newcastleu, v teplákové soupravě Adidas a na ruce se zlatým řetízkem tlustým jako francouzský croissant. Mě pozdravil kývnutím - velice chladným - Alexinu matku políbil na krk a hned vyběhl z domu ven. Chvilíčku po tom, co se domovní dveře zavřely, naskočil motor mercedesu a sportřák odjel pryč.

Alexina maminka mi vysvětlila, že to byl Jurij a že si jede zacvičit. Zmátlo mě to. „To tričko... je na něm napsané ‚Newcastle Allstars‘. Co to je?”

Odpověděla, že jeho fotbalové mužstvo.

„Takže ne Newcastle United?”

Kdepak. Newcastle Allstars hrají americký fotbal v městečku, které vyslovila jako „Mňouk kástl Yndrlájn”. A Newcastle under Lyme je městečko kousek od Stoke. Čímž se tak trošku vysvětlovalo, proč se média o Jurije nezajímají.

Podle jejího názoru bych se moc smát neměl, řekla pak Alexina máti. Jurij to nedal najevo, ale není moc nadšený z toho, že jsem ho vzbudil. Viktora (alias ValiHulka) mě neposlal umlčet jenom díky Alexe, která prohlásila, že to moje extempore je zčásti i její chyba. Její chyba? Zajímavé. Znamená to, že se mi chystá odpustit? Alexina maminka podle všeho usoudila, že na předběžný výsledek to stačilo. Dopila kávu, vstala a řekla, že dojde pro Alexu. Doufal jsem, že jenom pro ni. Nerad bych, aby se rodinného přelíčení se mnou účastnil jako přísedící i Saša.

6

Deset minut nato vešla do kuchyně Alexa a čas se začal pokrřivovat a ohýbat znovu.

Jen tentokrát vypadala o pět let mladší než obvykle, jako studentka-jedničkářka, co jde na přijímačky na vysokou. Vlasy si čerstvě umyla a sčesala, na sobě měla černý kalhotový kostým. Vypadala báječně, jako vždycky, ale teď jako by se oblékla tak, aby ztlumila svou sexualitu, aby potlačila jakékoli nechtě vyslané erotické signály. Kterých většinou vysílala spoustu.

A já měl zase starosti s etiketou. Tentokrát s tou anglickou. Když v noci jste na flámu a pak přijdete k někomu, koho jste probudili opileckým řevem, můžete mu dát pusu?

„Je peux te faire la bise?“ zeptal jsem se. Myslel jsem tím, jestli jí můžu dát polibek na tvář.

Sklonila se ke mně a oba jsme udělali takové to „mhuah“, ovšem já se odvážil ji opravdu na tvář políbit. Facku jsem nedostal. „Omlouvám se za tu noc. Byli jsme opilí.“ „To doufám,“ ona na to.

„A taky za ten večer před tím. Uvíznul jsem ve výťahu.“

„Ano, myslím, že jsem z té zprávy něco takového pochopila. Co se stalo?“

Pověděl jsem jí, jak mě dvě hodiny sousedka peskovala a spolubydlíci obsazovali do sitcomu.

Když se zasmála, ulevilo se mi.

Podal jsem jí dopis od Nathalie, měl jsem ho pořád v kapse a zmačkaný byl jenom trochu. Nepokusila se ho otevřít, což mohlo být jak dobře, tak špatně.

„Vypadáš jinak,“ prohlásil jsem. „Skvěle. Teda ne že bys jindy... však víš. Jdeš někam na jednání nebo co?“

Řekla, že ano, že se o její výstavu zajímá jedna galerie, jenže ona nevěděla, jak se na to obléct. Když se ve Francii umělci scházejí s lidmi, jako je ředitel Beaubourgu, čeká se od nich, že budou vypadat rozháraně umělecky; že je starosti tak maloměšťácké, jako je snaha vypadat dobře, prostě netrápí. Ale v Anglii jsou podle ní lidi společensky korektnější. Co myslím já, zvolila správné oblečení? Je to jako jít na přijímací pohovor do nové práce, no ne? „Která je to galerie?“ „Saatchi.“

„Saatchi? Kurník šopa, Alexo, to je neuvěřitelný. To je... prostě... neuvěřitelně... skvěle... neuvěřitelný.“ Vypadalo to, že hladina alko-

holu už vystoupala do té části mozku, která rozhoduje o šíři slovní zásoby.

„Neuvěřitelný?“ Nic víc mi k tomu neřekneš?”

„Nic víc? A co jako mám říkat víc? Je z tebe hvězda. Budeš slavná. Je to prostě neuvěřitelně skvěle neuvěřitelný a...”

Prerušila ten nový záchvat alkoholické jazykové invalidity tím, že se dala do pláče.

„Alexo. Co jsem proved? Nepovykoval jsem dost nadšeně? Co jsem ještě měl víc...”

Krucifix, už jsem sám cítil, jak mi odněkud vyskakují slzičky. A nebylo to, jako když končí Terminátor dvojka a Arník povídá, že se bude muset jít vykoupat do roztaveného kovu, anebo ve filmu Láska nebeská, kde ten chlap vejde do restaurace a začne vyznávat lásku portugalsky. Já totiž neměl ani páru, proč oba tak bulíme. „Co je vlastně v tom dopisu?” zeptala se Alexa. Pověděl jsem jí o tom Nathaliině místopřísežném prohlášení. Pamatoval jsem si to skoro doslova.

„Nějaké vysvětlení se najde vždycky,” namítla Alexa. „Proč nikdy nic neuděláš jednoduše, Paule? Třeba Jurij. Řekl mámě: pojed’ se mnou do Londýna, vybereš si, kde budeme bydlet, a hotovo. Žádné jiné ženské, žádné kabelky, nic.”

„Takže ten dům vybírala ona?” Najednou mi to s těmi rostlinami v květináčích a borovým dřevem bylo krapet jasnější. Alexa se zasmála.

„Jasně že ten dům vybírala matka. Jurij říká, že je moc malý. Chtěl by větší, jako jsou ty na protější straně té hlavní ulice.” „Co? To patří koruně. Samý paláce. A půlka z toho jsou ambasády.” Odhadl jsem, že mluví o titánských sídlech v parku za Kensingtonským palácem, kde bydlívala princezna Diana. Na tom kusu země je víc bezpečnostních kamer než vrahů. „Ano, přesně. Jurij chce koupit bývalou ruskou ambasádu - venku se dá zaparkovat šest nebo sedm aut. Když tu pořádal pro Sašu oslavu narozenin, sousedi zavolali policii.”

„Copak, přehnali jste to s ukrajinským jazzem?” Věděl jsem až moc dobře, co tohle s člověkem udělá.

„Ne, kvůli autům. Policisti říkali, že nic nemůžou udělat, protože ulice je soukromá, takže teď Jurij parkuje venku pořád, jen aby soušedý našťval. Myslí si, že to jsou rasisti, ale nejsou, jenom nemají rádi auta. A město. Žijí v něm, ale byli by nejradši, kdyby neexistovalo.“

„Dobře, ale co ty, kde chceš bydlet, Alexo? Na tom někdejší ruském velvyslanectví, kde je místo pro šest nebo sedm aut?“ „Prozatím chci bydlet v Londýně, Paule. A pracovat. Což není hračka, když mi pořád lezeš do života a pak navíc vyřváváš moje jméno, aby mě celá ulice nenáviděla.“

„Ale kdyby tys mi z toho života neutekla, tak bych tu řvát nemusel.“

„Já ti z něj neutekla.“

„Že ne?“ Krátká, ale hutná věta, pomyslel jsem si. Do „je t'aime“ to má daleko, ale o moc, o moc lepší než „táhni do hajzlu“. Zaslechl jsem nějaké zvuky ze schodů. To ne, napadlo mě, teď přijde chlapík, co se o místo v jejím životě doprošovat nemusí, protože ho má, včetně pravidelného pobytu v takových částech jejího těla, že se mi na to ani myslet nechce. „To je Saša?“ špitl jsem.

„Ne. Nejspíš Maman.“ Zatvářila se, jako by se znovu chystala rozbrečet. „Saša tráví většinu času u sebe ve studiu.“ „Aha.“ Musel jsem se chytit hrany stolu, abych nedal najevo ani nejmenší třas od radosti. Snažil jsem se vypadat soucitně, ale byla to děsná makačka, když se mi chtělo poskakovat po kuchyni a výskat. To je ale vůl, pomyslel jsem si. Mohl by se noc co noc tulit k Alexe, a on si místo toho někde hraje s magnetáky. Nebo s fanynkami. Nebo s obojím. Ale pokud díky tomu přichází o možnost hrát si s Alexou, nestěžuju si. „Tak to vidíš, nemám to jednoduché. A ty mi to nijak nezjednodušuješ, když přijedeš do Londýna o půlnoci a pleteš mi hlavu před tím jednáním.“

Nevím, kde se v lidech berou nápady. Někaké chemické procesy? Pokud ano, měl jsem to ráno v mozku chemikálií spoustu - a najednou to se mnou cuklo, protože z té toxické směsky se jeden nápad vylíhl. „Jednoduché?“ Najednou jsem všechno viděl s mátové pastilkovou jasností. „Chceš něco jednoduchého? Tak koukej.“ Chytil jsem ji za ruku. „Dopoledne máš to jednání a mimochodem na něj vypadáš výborně. Ale hlavně to není jednání, ale rovnou pozvání. Mají o tebe

zájem. Tvoje fotky přímo žerou. Vědí, že jsi měla výstavu v Beaubourg. Tak je to jednoduché."

Chytil jsem ji i za druhou ruku, zapomněl jsem, co jsem chtěl říct, ale pak jsem si zase vzpomněl, právě včas, abych se netvářil jako hňup. „Ted' se vrátím do Paříže a všechno si tam zařídím. Pak se vrátím a chci žít v Londýně s tebou. To je dost jednoduchý, nebo ne?" „Ne." zasténala, můj nápad jedním mávnutím zahnila - a všechno zase jednoduché být přestalo.

7

Nikdy jsem netušil, že bych mohl otěhotnět. S podobnými starostmi si obvykle hlavu nelámete, když jste chlap. Zato francouzská vláda si s tím hlavu lámala, a hodně, protože mi poslala dopis, že musím za všechny zaměstnance platit pojištění v mateřství. V mém případě a v případě nadpoloviční většiny personálu to bylo, jako když se velryba pojistí proti zraněním utrpěným při hraní pingpongu.

Ale ať tak či onak, leželo mi to na stole: žádost o menší jmění, o „cotisations". To slovo znělo jako nějaký nepříjemný lékařský zákrok, ale je to „příspěvek" nebo „poplatek".

A nebyl to jediný dopis od úřadů, který mi přišel. I několik dalších organizací se dožadovalo „cotisations" za různé další typy sociálního pojištění, penzijních fondů a zdravotních připojištění. Všichni, komu jsem zaplatil v létě, si přišli pro nášup. Nechápal jsem proč, ale zřejmě jsem platil třem různým zdravotním pojišťovnám. Stačí ulehnout na týden s chřipkou - a dostanu za to tolik, že mám do penze vystaráno.

Navíc mi přišel velmi milý dopis - adresovaný jmenovitě mně -s připomínkou, že musím nechat přeložit jídelníčky, a s dodatkem, že nezákonné je i jméno čajovny. Pokud někam na průčelí obchodu nepřipíšeme „Mon thé est riche".

Jasně, jako třeba na pizzeriích je překlad „Pizza Napoli", nejradši bych odsekl. Tohle je holá antianglická diskriminace. Položil jsem přípis na hromádku „k vyřešení v Bruselu". Horší ale bylo, že tu byl

dopis, který jsem nechal skoro měsíc neotevřený a v němž se mi oznamovalo, že radnice městské části hodlá rozšířit na naší ulici chodník (bezva) a před naší čajovnou vznikne parkoviště pro motorky a skútry (malér). Hrozný malér. Tahle parkoviště fungují na principu psího merde: jakmile tu někdo odstaví jeden skútr, všichni majitelé dvoustopých vozidel z širokého okolí si pomyslí, že se sem můžou sjet a smrdět na chodníku. Oficiálně bude parkovacích míst deset, ale za chvíli jich tam bude mačkat padesát, zablokují nám dveře a lidi už před nimi nebudou moct stát frontu. V dopisu se psalo, že mám měsíc na vznesení námitek. Takže mi zbývá asi tak dvacet minut. Proboha.

Pokoušel jsem se - z valné části marně - si „všechno zařídit“ před návratem do Londýna.

Alexa mi říkala, ať to nechám plavat.

„Takovou zodpovědnost po mně nemůžeš chtít,“ říkala. „Nemůžu si vzít na svědomí, že kvůli mně zrušíš firmu. To je na mě moc.“ „Ale já vždycky přijímám plnou zodpovědnost za to, co udělám,“ ujišťoval jsem ji. „I když je to úplná pitomost.“ Což ji příliš neuklidnilo. Vyložil jsem jí, že tak nebo tak se nechystám „rušit firmu“. Jenom ji na čas někomu předám. Jednoduché.

Asi tak jednoduché, jako načurat do zkumavky z horní šprušle žebříku.

Ale jak potvrdí každý, kdo to někdy zkusil, fígl je v tom, že musíte zůstat nahoře na žebříku a čurat a čurat pořád dál, dokud se do zkumavky netrefíte. A já zase musím sedět za těmi haldami administrativní hlušiny tak dlouho, až z ní vytěžím ty opravdu nebezpečné věci a ty jenom otravné nechám tak.

Kdybych ale opravdu chtěl na čas opustit Paříž, nejdůležitější záležitostí, kterou musím dořešit, je Benoît, kterého jsem si vybral jako tu chůvu, která má dohlížet na moje čajovnové nemluvnátko. Věděl jsem, že umí škvrněti ohřívát papání, takže už se jen postačí ujistit, že pokud by bylo potřeba mu taky vyměnit plínu, nechytne se za nos a neuteče. Jak by se například zachoval, kdyby nám lidi začali nechávat motorky přímo na place? Ukázalo se, že o tom plánu na parkoviště motorek už ví. „Jak to?“ podivil jsem se.

„Pověděl mi to Papa. Víš, on se v politice téhle čtvrti docela vyzná." No jasně. Nathalie mi přece vykládala, jak se začal navážet do místního poslance. Ale i tohle jen dodalo další vrásku na moje administrativou ztrýzněné čelo. Byl by Jean-Marie schopen spískat, aby mi před čajovnu vrzli parkoviště skútrů a motorek? A pokud ano, proč? Chce mě přinutit, abych mu firmu prodal? Ne, to určitě ne. Koneckonců zaměstnávám jeho syna. A co víc, zasvěcuji ho do dospělého života. Je fakt, že si plete sexuálního partnera s mašinou na ohřívání vody, to ale dělá spousta savců. Tak například psi a nohy od židlí. A dokonce jsem viděl amatérské video, na kterém se hroch pokoušel zmermomocnit traktůrek.

Zkrátka, Jean-Marie nemá žádný důvod snažit se mě vytáčet maličernými komunálními pletichami. Aspoň doufám.

Ale než se budu moct vrátit k Alexe, musím v tomhle získat naprostou jistotu.

8

„Nikdy nevěř filozofovi. Zvláště existencialistovi. Když spadneš do jámy, nepomůže ti. Jenom se bude smát a říkat, že život je už takový."

Jean-Marie měl výřečnou náladu a odváděl mě podezřele daleko od domluveného tématu naší schůzky.

„Je to tak," pokračoval. „Znáš Simone de Beauvoir? Sartrovu manželku? Když měla... jak se to říká, obsèques?" Pokrčil jsem rameny, že nevím. „Ten obřad, když umřeš?" „Pohřeb."

„Ano. Při jejím pohřbu na cimetière Montparnasse někdo spadl do, jak se říká té jámě, kam dávají mrtvého?" „Do hrobu."

„Ano, někdo spadl do hrobu a zlomil si ruku. A já úplně vidím všechny ty ostatní existencialisty, jak se tam dolů dívají, nikdo mu nepomůže a všichni říkají: Oui, oui, c'est la vie." Dloubl mě do žeber, jako že se mám spolu s ním chechtat tomu filozofickému šprýmu.

Musel jsem ale uznat, že na podobné legrácky zvolil to pravé místo. Seděli jsme v době svačiny nad pivy v Café de Flore v Saint Germain

des Prés. Do tohohle proslulého bistra na levém břehu Seiny se scházivali filozofovat Sartre a jeho přátelé, co zapalovali jednu cigaretu od druhé.

Na takový historický památník byl ten podnik až překvapivě neokázalý. Malý, jasně osvětlený, s nevtrávným secesním zařízením a s jasně červenými koženkovými potahy židlí. A byl taky plný, především zazobaných Pařížanů. Všiml jsem si, že v téhle kavárničce je nezvykle vysoký podíl starších pánů s dlouhými prošedivělými vlasy, a všichni sedí u stolů sami. Nejspíš poslední zbytky filozofů. Ale vypadalo to, že se kolem nás debatuje jen o osobních záležitostech. Zřejmě se tu v novější době filozofické disputace už moc nenosí. Pravděpodobně nejvíc proto, hádal jsem, že aby sem člověk vlezl a začal dumat o tom, že život nemá žádný podstatný význam, musí mít prachů jako šlupku - pivo tu stálo skoro třikrát tolik než v jakémkoli jiném pařížském podniku, který jsem navštívil. Všiml jsem si toho, jen co jsem vešel. Chodili tu nejmíň tři nebo čtyři číšníci a ještě vrchní. To pak musí ceny letět nahoru, když je potřeba utáhnout tolik platů.

Jean-Marie navrhl tenhle podniček, protože tu měl diskrétní schůzku s jedním senátorem, která se měla konat, až v senátu skončí rozprava. A protože senátoři nikdy předem nevědí, na jak dlouho jim řečnění vydrží, musel Jean-Marie nějak zabít čas.

„Je to hra,“ pravil filozoficky. „Nechá mě čekat, ale to už je politika. Máme až moc respektu pro naše staré politiky. To není jako v soixante-huit, aah...“

Tahle zmínka o studentské revoltě z roku 1968 ho vymrštila do další filozoficko-pohádkové říše. Dokonce si zapálil cigaretu, což jsem u něj ještě nikdy neviděl. Nějak jsem si nedokázal představit, že by chtěl poskvřnit svoje bezchybné obleky popelem. „Já jsem ho viděl, víš?“ „Koho?“

„Sartra. En soixante-huit.“

„Ty jsi byl na barikádách?“ Přes všechnu snahu mi v hlasu zazněl silně nevěřící tón. Že by Jean-Marie pro ideály revoluce riskoval poškrábání botek šitých na míru?

„Ále, všichni byli na barikádách. Sartre taky. Byl maličký a hrozně ošklivý, ale pořád kolem něj bylo hodně žen. Já byl na barikádách

proto, že tam byly všechny nejkrásnější holky. To bylo přirozeně ještě před tím, než jsem začal pracovat v otcově firmě." „Otec by ti to zakázal?" Už jsem něco slyšel o jeho tatíkově, prostém řezníkovi, který založil uzenářskou firmu a prodal se s ní až na špičku branže.

„Ho!" Jean-Marie se začal dusit cigaretovým kouřem. „Otec intelektuály nesnášel," odpověděl, když se z toho vzpamatoval. „Vždycky říkal: zeptej se jich, co dělali za války. Řečnili. Řečnili v těch svých kavárnách, zatímco ostatní muži bojovali v Résistance." „Tvůj otec byl v odboji?"

„Ale to víš, všichni Francouzi z jeho generace byli v Résistance," řekl Jean-Marie ironicky. „Je to div, že *les Allemands* okupovali Francii tak dlouho, když proti nim bojovalo tolik milionů Francouzů." „Já myslel, jestli byl tvůj otec *doopravdy* v odboji." „Nevím. Mužů z jeho generace by nebylo slušné se vyptávat, co dělali za války *doopravdy*. Prodával hovězí a koninu. Ale komu? Pff!" Zamáčkl cigaretu. „Vy Angličani máte štěstí. Neměli jste okupaci. Neměli jste žádnou možnost... to., jak se to říká? Trahir son pays?" „Zradit vlast."

„Ano, to jste měli štěstí. Není to moc příjemná zkouška." Jeho nálada přešla od existencialismu k částečné naštvanosti. Poručili jsme si další pivka a já jsem sledoval skupinu Američanů středního věku, kteří zrovna do kavárny vešli, rozhlíželi se a jejich pohledy jako by říkaly: to je vážně ono? Proč s tím tolik nadělali? „No jo, Jean-Marie, ale co s tím parkovištěm pro skútry?" „Aha. Huh!" Podle tónu hlasu byl proti obecnímu plánu stejně jako já, což mě překvapilo. „Co o tom víš?"

„Podle mé za tím je nějaký *salopard* na *arrondissement*, který ví, že *salon* patří mně. Ach jo, Paule, moje angličtina se tak zhoršila, co jsi opustil z firmy."

„Odešel z firmy." Co jsi mě vyrazil, dá se říct. „Takže ty jsi proti tomu?"

„No ovšem, samozřejmě!" Zahnal ten nápad mávnutím ruky, jako kdyby rozháněl motorkáře. „Když je před obchodem něco takové, přijde o moc ceny. Hrozně." „Myslíš, že se ti povede to zarazit?"

„Ah..." Nezávazně rozhodil rukama, ale potutelný úsměv na jeho tváři naznačoval, že jeho soupeř není jediný, kdo má ve čtvrti vliv.

Doslova a do písmene jsem si úlevou vydechl. „Já myslel, že mě budeš nutit, abych podnik prodal," přiznal jsem. „Ty ho chceš prodat?" Znělo to spíš jako nabídka než jako dotaz. „Ne. Aspoň ne zatím." Vysvětlil jsem mu, že chci na nějakou dobu odjet do Anglie a rád bych, aby to tu po dobu mojí nepřítomnosti převzal Benoît."

Jean-Marie na mě zíral s otevřenou pusou, takže jsem začal vážně pochybovat, jestli je ten můj nápad rozumný. Vypadalo to, jako kdybych byl pilot letadla a zrovna bych oznámil, že si odskočím na chlapce a knipl mezitím předám svému oblíbenému křečkovi. „Paule," vyrazil nakonec, „to je..." evidentně nebyl s to najít vhodné adjektivum, kterým by větu korunoval. Směšné? Šílené? Sebevražedné? „Benoît je..." Cucák? Neschopný? Nekňuba? „Ty jsi..." Pohřbil firmu. Ztratil rozum? Ztratil veškerou naději, že Jean-Marie ještě někdy dořekne nějakou větu? Chytil mě a políbil na obě tváře. „Já to věděl," zafuněl.

„Co jsi věděl?" Ještě teď jsem se rozhlížel po kavárně, jestli si toho nečekaného projevu něžných citů všimlo moc lidí. „Ty jsi jeho... jak se to říká? Model? Vzor, Ano, jeho vzor. On se úplně změnil, od té doby, co u tebe postoupil... zastoupil?" „Nastoupil."

„Co u tebe nastoupil do práce. Našel si svou cestu. Trouvé son chemin. Jsem moc šťastný. Ne, jsem ti zadlužený." Vážně pokyvoval a žoviální úsměv na jeho obličeji ustupoval opravdu upřímnému výrazu. „Filozofovi věřit nemůžeš, ale mně ano. Až budeš v Londýně, tak se o něj postarám. Aby to ne... jak se to říká?" „Aby to neposral?" „Ano. Aby to neposral." Podal mi ruku ke stisku.

A i když byl politik, muž hladkých slovíček, který mě v několika případech bezostyšně ojebal (přeneseně řečeno) a který se v jednom případě pokusil o totéž, ale nepřeneseně, s Alexou, teď jsem cítil, že mu můžu věřit. Asi.

„Víš, Benoît se mi dokonce přiznal, že je zamilovaný," řekl Jean-Marie.

„Vážně? To je nádhera."

Neměl jsem to srdce mu vysvětlit, že objektem náklonnosti jeho syna je samovar.

„Už mám lístek. Přijedu příští neděli večer.“ „To jdu na večeři s matkou.“

Nevolal jsem Alexe proto, abych ji vytáhl do nějaké restaurace, ale i tak její odpověď zněla tak nějak sebeobránně. „Hele, to je v pohodě, Alexo, chci v Londýně zůstat nějakou dobu, takže se budeme moct sejít jindy. Žádný spěch.“ Jestli jsem po něčem netoužil, tak aby si myslela, že se hodlám utábořit v té jejich uličce a dělat jí ze života bramboračku. Pokud to jinak nepůjde, klidně zajdu za hypnotizérem, aby mi až někam do podvědomí zasadil myšlenku, že jí už nesmím, opakují, nesmím juchat pod oknem ve tři ráno.

„Je to důležitá věc,“ prohlásila Alexa.

„Ano, ale byl to pro mě jediný způsob, jak dokázat, že to s náma beru vážně.“

„Vážněji než tu svoji čajovnu? Přece jsi se na ní tolik nadřel.“ „Jasně. A to nejlepší, co jsem udělal, bylo rozhodnutí dát Benoîtovi víc zodpovědnosti. Stará se o podnik, když jsem pryč. Takže si nemysli, že jsem kvůli tobě všechno nechal vyvézt na skládku, protože tak to není. Věříš mi?“

„Ano.“ Oba jsme tu odpověď nechali chvíli doznít. „Víš, Paule...“ začala.

„Co mám vědět?“

„Já už se Sašou nechodím.“

„Aha.“

Málem jsem začal juchat nadšením a moje nálada vystřelila až někam na modrou podzimní oblohu. Houpala se tam jako Tarzan na liánách a dala pusu každé opici, na kterou při tom narazila. Pak přistála na obou nohou a vsítla vítězný gól v poslední minutě mistrovství světa. A nadšení fanoušci ji dva dny nosili po celém Londýně na ramenou.

Nicméně můj jazyk se zmohl jenom na to „Aha“. „Říkáš to nějak smutně,“ poznamenala Alexa. „No, to já jenom proto, že tobě to nejspíš... že ti to prostě nevyšlo.“ Co to má být, další pokus o diplomacii. „Myslíš, že bych to s ním měla zkusit znovu?“ „Cože?“

Čert vem diplomacii. „Ne, Alexo. Na rovinu. Je mi líto, jestli tě to nějak zabolelo, ale z toho, že ses s ním rozešla, se můžu radostí zcvoknout. Je to neuvěřitelná novina. Prostě... neuvěřitelně, skvěle... neuvěřitelná. Jenom jsem na to, abych řval hurá, moc vychovaný." Přesněji řečeno, abych řval nahlas. Zasmála se.

„Odstěhovala ses od nich?" zeptal jsem se se špatně skrývaným očekáváním. „Ne."

„Aha." Tentokrát byly moje nálada i jazyk naladěné na stejnou notu. „Ale on se odstěhoval," pokračovala. „Bydlí v bytě nad tím svým studiem."

„Můžu říct ‚Hurá?‘" „Jestli chceš..."

Chtěl jsem. „To je šance pro nás dva, nebo ne?" nadhodil jsem. „Myslím tohle všechno."

„Ano, je," souhlasila. „Ça nous donne une chance." Projednou to řekla francouzsky.

A francouzské „chance" má dva významy: šance, ale i štěstí.

Pak už Benoîtovo šéfování ohrožovala jen jedna věc - a tahle hrozba pocházela od kohosi, kdo by podle všeho ničím hrozit neměl. Stalo se den před tím, než jsem se měl vrátit do Londýna. Katy bojovala s problémem, který je v osmém obvodu dost obvyklý. S da Vinciho běženci.

Fanoušci Da Vinciho kódu, kteří jezdí po tlupách na zájezdy, se ještě dají snést, protože ty pase průvodce, který je honí z místa na místo. Jenže ti, kdo se snaží jít po stopách knihy sami, se nevyhnutelně ztratí, protože topografie v tom románu je, jak to jen říct ohleduplně... o poznání horší než satelitní snímky.

A samozřejmě taky proto, že někteří turisté se vyznačují větším než malým množstvím blbosti.

„V tom Laufru to bylo na hovno," prohlásil dvoumetrový americký smrad, který zrovna čekal, až mu Katy naliže tuplovanou kolu. Navíc měl pár tun nadváhu a ten dojem ještě zvýrazňovala lyžařská bunda, nadutá jen o málo víc než jeho tvář.

„V Louvru. A na hovno se neříká," opravila ho reflexivně matka. Ji víc zajímaly dortíky, aspoň soudě podle rozměrů jejího zadku. Kromě toho jsem z ní nic neviděl... vlastně kromě něho jsem neviděl

skoro nic široko daleko, tečka. Vypadal na to, že sladkosti jsou jedním z jejích velkých koníčků.

„Co tím chceš říct?“ zeptal se otec, který byl jakýmsi zázrakem hubený. Nejspíš Atkinsova dieta, anebo že by svorkovaný žaludek? Na sobě měl olivově zelený baloňák, jako kdyby mu převlek za soukromé očko pomohl jít po da Vinciho stopě líp. „No jako že by člověk třeba čekal nějakou to, rekonstrukci. Třeba mrtvolu na podlaze? Proč by tam člověk jinak lez, no ne? Tý vado!“ „Je to muzeum, synku,“ upozornil ho otec. „Kolik má tenhle ovocný koláč kalorií?“ chtěla vědět matka. Evidentně se ptala na celý koláč, nenapadlo ji, že se prodávají jednotlivé dílky.

„Púúú,“ odpověděla Katy, která se už přiučila francouzskému, poněkud prdlavému citoslovci, kterým vyjadřujete že nevíte a je vám to jedno.

„Ano a tadelnta Mona Lisa tam ani nebyla. To má bejt jako co?“ To zmátlo dokonce i mě. Pokud se dá u něčeho spoléhat na to, že to v Louvru bude, tak je to Mona Lisa. Je tam, jako je ve filmu s Tomem Crusiem určitě Tom Cruise.

„Ale byla tam,“ odvětil otec docela klidně, jako kdyby jeho syn mluvil z cesty v jednom kuse a bylo potřeba mu odporovat čistě proto, aby se toho zlozvyku zbavil. „To byl ten obraz, co si všichni fotili mobily.“

„Co, to jako ta Šokunda nebo co?“ Kluk se zašklebil, jako kdyby mu Katy hodila do koly žízalu.

V tu chvíli se Benoît odloupl od pokladny a šel na to. Přísně vzato šlo o jednu z těch mušketýrských akcí typu „všichni za jednoho“, které jsem neschvaloval, ale Katy byla očividně v úzkých a na tváři měla výraz, jaký často vídáte u lidí, když musí obsluhovat idioty. Vyznačuje se to zvláště chvěním obočí; zřejmě se mozek snaží na stresovou situaci reagovat pokusem o únik nejkratší cestou, tedy přes obličejovou část lebky.

Ještě před pár týdny by Benoît ve stejné situaci trpěl jako ona, teď už ale věděl, jak převzít iniciativu.

„La Joconde je francouzský název Mony Lisy,“ vysvětlil.

„Co? Ta mrňavá vyplešlá čůza, to je vona? Tý vado!“ Smrad udělal, jako že omdlévá hrůzou.

„Víte, ona je velice stará," odpověděl Benoît s naprosto kamennou tváří.

„Čůza se neříká. Jak je velká tvarohová buchtička?" ozvala se smradova matka.

„Navíc tak prťává. Fakt nejní nějak velká."

„Myslíte teď tvarohovou buchtičku, anebo Monu Lisu?" zeptal se Benoît.

Otec se rozhodl vyvést lodičku debaty z nejistých vod výtvarného umění a soustředil se na to, že všem naplní tácy pochutinami a postará se, aby měl jeho synek plnou pusy zase něčeho jiného než blbých řečí.

Matka se synem se posadili, takže dohromady zabrali čtyři místa, otec zatím platil a položil Benoîtovi, otázku, kterou pravděpodobně považoval za diskrétní.

„Nemělo by tu někde být americké velvyslanectví?"

„Není to odsud daleko," přikývl Benoît. „Ne, ne, ne!"

Ten zoufalý a ublížený výkřik vydal Jake, který, jak o víkendových odpoledních dělával často, seděl nad kávou, kterou ode mě měl zdarma, a na počítačové sjetiny si čmáral verše.

Teď vyskočil ze židle a šel to turistovi od plic vysvětlit. Ještě pořád na sobě měl můj oblek, který se držel vcelku slušně, když uvážíme, že ho Jake den co den poslední dva měsíce protahoval půlkou Paříže.

„Byli jste na Saint Lazare a nenašli jste quai do Lille, co?" vybafl.

„Quai. Sakra. Nástupiště. Byli jste na nádraží Saint Lazare a nenašli jste nástupiště, odkud se jezdí do Lille, co?" „Ještě ne," odpověděl turista zmateně. „Tak vás to ještě čeká." „Jak to myslíte?"

Jake naštěstí mluvil dost zmatečně, aby si turista nijak zvlášť nevšímal toho, že na něj někdo blafe s nepokrytým vztekem. „Vy zatracený davinčiovský turisti. Ta kniha je úplně mimo! Do Lille se nejedzí ze Saint Lazare. Jezdí se tam z Gare du Nord! A to jste věděli, že americká ambasáda je jenom pár metrů od Louvru? Ta honička v autech by trvala půl minuty, kdyby byla knížka zeměpisně správná. Nevšimli jste si toho baráku s americkou vlajkou na Concorde? Tak to je ambasáda, čéče. Není tam na Champs--Elysées!"

„Aha, díky za informace." Turista se snažil odpoutat od toho blábolícího šílence a dostat se ke stolu, ale Jake ještě neskončil. „No jo, tenhle Robert Langdon je machr přes šifry, ale vlajku vlastní země asi nepozná!"

Uvažte, že Jake byl stálý (až moc stálý) zákazník (či přinejmenším adresát mojí dobročinnosti), a navíc můj kamarád; Benoît tudíž nevěděl, jak se k němu chovat. Budu mu muset osobně předvést, že i kamarádi si tu musejí dávat bacha.

Přišel jsem k nim a stoupl jsem si rovnou mezi Jakea a jeho oběť. „Musíte mu odpustit," řekl jsem turistovi. „Je to spisovatel a trošičku žárlí, protože tolik knížek jako Dan Brown neprodal." „Ne, já..." Jake se mě pokusil opravit, ale umlčel jsem ho prosebným pohledem.

„A navíc je něco jako odborník na zeměpis, takže tyhle věci hrozně prožívá," dodal jsem a snažil jsem se dovést chláпка ke stolu, kde už zbytek rodiny slintal nedočkavostí.

„Aha, takže vy píšete zeměpisné učebnice?" zeptal se turista nerozvázně Jakea. „Ne, já..."

Znovu jsem ho nenechal doříct. Jestli jsem po něčem netoužil, tak po tom, aby ta nebohá americká rodinka utrpěla žaludeční křeče poté, co si vyslechne některou z Jakeových velmi explicitních básní o důvěrném ženském zeměpisu.

„Jeho kniha ještě není připravená k vydání," vysvětlil jsem a odvedl jsem Jakea zpátky k jeho stolku. Tam jsem mu vyložil, že pokud si chce udržet svoje výsady neplatícího kafaře, nesmí mi odhánět hosty. Ba zašel jsem tak daleko, že jsem mu nabídl i neplacené ubytování. „Nevím, odkud je ta ženská, se kterou zrovna bydlíš, ale kdyby tě vyrazila, můžeš se utábořit u mě. Nechám ti tu klíč." Překvapilo mě, že Jake se začervenal. „Jo, no teda... merci, ale..."

To, že se zakoktal, mě udivilo ještě víc. Plácal jazyky do sebe jako obvykle, ale jindy to dělal zcela plynule a výřečně.

„Co je, Jaku? Nevykládej mi, že spíš v mém obleku na ulici!"

„Ne, ne, au contraire, na tento, na opak." Zase se začervenal.

„Vyměnil jsi můj oblek za byt?"

„Ne, ne. Jeden si teď budu luat."

„Luat?"

„Louer, jak se to... pronajímat. Pronajmu si jeden byt." „Nekecáš?" Co ho znám, bydlí u někoho přilípnutý jako klíště, a podle toho, co mi vyprávěl, to tak pytlíkoval už roky a roky před tím.

„Jo. S tou..." a zase se zajíkl jako kluk. „S čím? Se sociální podporou?" „Ale ne, merde. S Virginií." Skoro to se mnou seklo. „S naší malou Virginií?" „Jo."

„S *Francouzkou*?"

Byl už rudý jako pivoňka a zmohl se jen na veliké, existencialistické pokrčení rameny. Ano, jako by říkal, i tak absurdní věci se stávají. Život je už takový.

„Ale dost dlouho se ti to dařilo tajit, co, ty mizero? S *Francouzkou*?"

„Jo, ale víš, ona je..." „Jo to teda je. A dost." „A já jako... to..."

„Ty co?"

„Já... merde. Je l'aime." Řekl to, jako kdyby uznával porážku. „Ráňkontroval jsem ji na tom tvém večírku a pak jsem se začal scházet. A pak jsem zjistil, že píšu tout le temps básně o ní. Nemohl jsem aretovat a musel jsem na ni myslet. A ona chce odejít z jejího studio. A já si můžu luovat ten apartmán, protože jsem teď direktor pro studium."

„Cože?" Tak i tohle je novinka. „Tebe udělali na tý vaší jazykovce šéfem?"

„Jo, je to jako la guerre des tranchés, víš?"

„Zákopová válka?"

„Jasně. Jo. Znáš to, kdo ten masakr přežije, toho povýšej."

„Ale to je paráda, Jaku. Gratuluju. To si přímo říká o ovocnej koláč zadara pro všechny."

Turistka zvedla v radostném očekávání hlavu. Nejradši bych řekl, že ty tři porce, co už má na talíři, jsou až dost, ale protože kromě jejich rodinky tu zrovna jiní zákazníci nebyli, vztáhl jsem nabídku i na ně. A vůbec, Jake s pořádným flekem, Jake s bytem, Jake zamilovaný? Větší revoluce, a ne o moc, tu byla naposled v roce 1789. A tím s revolucemi nebyl konec.

Když jsem přendával porce ovocného koláče na talířky a vysvětloval Benoîtovi a Katy, co že to slavíme, koutkem oka jsem zahlédl, že

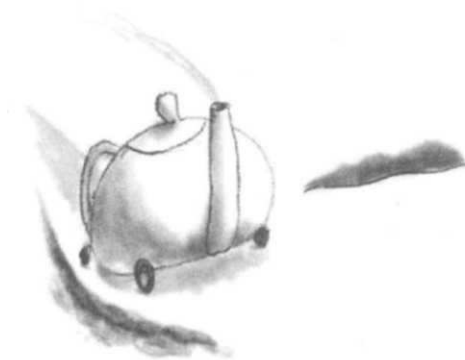
Benoît se odšoural kousek dál od svého samovaru a položil Katy ruku na rameno.

Neshodila ji, ani se nezeptala, co to dělá. Sklonila hlavu a políbila ho na ni.

Že by Benoîtovi přeci jen došlo, jaké výhody má živá ženská oproti stroji na ohřívání vody? Byl jsem na toho kluka skoro otcovsky pyšný.

A pak, jako vrchol všeho, přišlo jedno z těch vidění, která si uchováte v paměti nadosmrti.

Třeba jako že jdete po pláži a najednou se podíváte pod nohy a uvidíte prsten, který jste ztratili před deseti lety. Nebo sedíte v baru v Casablance a dovnitř vejde vaše životní láska. Tohle bylo ještě lepší. Zadíval jsem se skrz výlohu ven, aby si mohli Katy s Benoîtem užít dalšího tajného polibku, aniž by je u toho šéf očumoval, a uviděl jsem, jak na chodníku kadí drobný hnědý pudl. Jindy bych vyletěl ven a hnál tu mrňavou potvoru až do vedlejší ulice, ale teď jsem byl kdovíproč jako zkamenělý. A jak jsem se díval, paní, která držela psa na vodítku - dáma v pozdně středním věku, odbarvená blondýna v kožichu a v botách na vysokém podpatku - vytáhla z kapsy kožichu umělohmotný sáček s logem Galeries Lafayette, sehnula se, navlíkla si sáček jako rukavici a tu hromádečku psího merde sebrala. Jakoby v osudově zpomaleném filmovém záběru pak došla k nejbližšímu kontejneru a pytlík do něj hodila. Nóbl Pařížanka - a sbírá po psovi hovínka? To je určitě znamení. Tohle velkoměsto mě už nepotřebuje.

Snad je to tím, že nejsem z Londýna

1

Jsou věci, které Francouzi prostě neberou. Například linkovaný papír na psaní. Ve Francii existuje papír buď čistý, anebo čtverečkový. Jako by tu vždycky byla možnost, že si to člověk rozmyslí, přestane psát a začne si rozvrhovat mozaiku. A taky tu nemají ani páru, co to je kancelářský hrnek na kafe. Když děláte ve francouzské firmě a chcete si dát kávičku, obvykle zajdete ke kávovaru a ten vám ji poskytne, sice poctivou, neošizenou, z kávových zrn udělanou, ale dá vám ji do plastového kelímku. A když jde o vznešenější firmu a nabídnou vám kávu ručně udělanou, nejspíš ji dostanete v čistě bílém koflíku na espresso. Takže když naopak Francouz přijde dělat do britské firmy, netuší, že jeho pracovnímu prostředí začne od nynějška vévodit masivní kafáč s nápisem: „Sex? Radši latté s karamellem!”

A přesně to se stalo mně, když jsem vešel do kanceláří své někdejší firmy, Waterloo Foods - vlastně teď se už jmenuje Waterloo TM. Právě odsud jsem zakládal síť „francouzských“ kaváren Voulez--Vous Café Avec Moi - dokud mi Jean-Marie nehodil lano. Sotva jsem pronikl bezpečnostní prověrkou v nové recepci, kde měli ostrahu jak na letišti, nejdřív ze všeho jsem uviděl chlapíka, jak jde po chodbě a v ruce drží shluk kafáčů. Šel zrovna do kuchyně, vařit

čaje a kávu. Něco podobného ve Francii neuvidíte ani omylem. Usmál jsem se, jako kdybych potkal starého přítele. Ovšem ten s plnýma rukama hrnků můj starý přítel nebyl. Neznal jsem ho.

A nepoznával jsem ani chodbu. Staré nevýrazné odstíny nahradila na stěnách středomořská modř a na zemi korálově růžová barva koberce. Jako bych se brodil jogurtem s černým rybízem a malinami. A vůbec to tu přímo dýchalo jasnými barvami a dynamismem. U dveří do kuchyňky dokonce visel plakátek připomínající zaměstnancům, že stačí prostě při čekání, než v konvici začne vařit voda, padesátkrát sevřít a zase povolit zadek, a spálíte tím padesát kalorií.

Já pálil kalorie tím, že jsem na prstě točil propustkou, podobnou té, jakou dostanete, když jdete do zákulisí za nějakou rockovou hvězdou. Vypadalo, že, že je teď dávají každému, ale já se nějak nedokázal přimět, abych si to dal na krk. Pořád jsem se ještě nepřepnul z francouzského režimu typu „nebudu nikomu dělat vola“. „Paule, kamaráde, musíš si to navlíct.“ To byl Charlie, můj někdejší šéf, který zrovna vyrazil z jedněch dveří.

Před týdnem jsem mu zavolał a čistě pro úplnost jsem se zeptal, jestli by mě náhodou nevzali zpátky. Překvapil mě ujištěním, že můžu nastoupit, kdy budu chtít. A skončit taky kdykoli budu chtít.

On totiž pro firmu už vlastně nikdo nedělal. To jest, nikdo nebyl jejím zaměstnancem. Všichni byli samí konzultanti, šéfovali jim jiní konzultanti a všichni sborem se zodpovídali jiné skupině konzultantů, která firmu před pár měsíci koupila a přinutila všech dvě stě někdejších zaměstnanců, aby se ucházeli o svoje stará místa. To se povedlo jen zlomku z nich, a tak teď tu bylo celkem tak osmdesát lidí, většinou nových.

Kdyby se o totéž pokusila nějaká firma ve Francii, dostala by se na titulní stránky novin, ale tady to bylo prostě jedno z převzetí firmy z mnoha.

Ale já si nestěžoval, protože nový systém mi hrál do karet. Stal jsem se majitelem vlastní firmy, My Tea 1s Rich, a tak jsem se mohl v mžiku a bez jakéhokoli byrokratického opruzu stát i konzultantem pracujícím pro Charlieho. Charlie mi řekl, že má jistý anglofrancouzský „problème“ a já jsem ideální člověk pro jeho

vyřešení. A tak jsem zase byl v kvádru a zase v Londýně: pan Paul West, mezinárodní řešitel problémů.

Potrásli jsme si rukama - díky bohu, obešlo se to bez objímání - a Charlie mě odvedl do mé nové kanceláře. Vypadal náramně chlapácky. Bylo mu pětáctýřicet, šedivěl a plešatěl, ale dal se ostříhat úplně nakrátko a rukávy nachové kostkované košile si vyhrnul, aby byla vidět silná, chlupatá předloktí. Vypadal jako penzionovaný hráč ragby - a podle vzhledu ostatních lidí v kanclu to vypadalo, že právě tohle je tu teď móda. Naše kancelářské krysy dneska musejí vypadat víc chlapácky než naši profesionální vojáci, pomyslel jsem si. A okamžitě jsem si v saku a s vlasy delšími než jeden centimetr začal připadat zženštile. Mimochodem, nebyl to ten oblek „po Jakovi“. Ten jsem odepsal. Kromě mnoha jiných důvodů i proto, že jsem nechtěl po kapsách nacházet další a další rozepsané sprosté básně. A tak jsem se stavil v pařížském obchodě firmy Paul Smith a pořídil jsem si pár šedých obleků, které vypadaly konvenčně jako rolls-royce sám, ale jen dokud jsem je nerozbalil a neukázala se podšívka s psychedelickým vzorem.

„Tak co, la belle France je už na tebe moc francouzská?“ žertoval Charlie. Jako mnoho Britů se do Francie s chutí navážel, ale trávil tam každou druhou dovolenou.

„Jo, vlastně mi Londýňani docela začali chybět.“

„Sacré bleu, ty chudinko.“

Všechny dveře do kanceláří teď byly prosklené, takže až na chodbu propouštěly denní světlo z ulice. Nicméně byly na číselné kódy; dovnitř mohl každý vidět, ne však vejít.

Na třech ze čtyř psacích stolů ležely laptopy a do těch laptopů datlovali tři lidé, které jsem neznal - jeden mladý Ind, jedna černoška a jeden klon Charlieho. Stejně jako Charlie měli všichni muži na sobě kalhoty od obleku a vzorované košile. „Lidi, tohle je Paul.“

Podali jsme si ruce. Sanjeet, Marya a Tom.

Sanjeet byl z nich nejnaštrojenější - ulízané vlasy, na tvářích kotlety vyrobené takovým tím holicím strojkem, co zanechá kratičké pahýlky vousů. Ty kotlety se zužovaly dolů jako dvě dýky. Na druhé místo bych zařadil Maryu - měla velice tmavou kůži, k tomu černou

rtěnku a velmi mírnou tělnatost skrývala pod pěkně šitým černým kalhotovým kostýmem, který zvýrazňoval její křivky. Všiml jsem si, že ona jediná si nevyhrnula rukávy. Tom byl o deset let mladší verze Charlieho, ale plešatý a podsaditý byl už teď stejně. Na košili se mu rozepnul spodní knoflík, takže nad pasem vykukoval chomáček chlupů.

Všichni jsme se stručně představili a oni pak zase usedli ke svým počítačům a dál zběsile bušili do kláves. Byla to příjemná změna oproti tomu traumatizujícímu dni, kdy jsem vešel do firemních kanceláří ve Francii a musel jsem čelit čtyřem lidem, kteří mi hodlali příštích devět měsíců hlavně házet klacky pod nohy. Tady aspoň nebude žádná jazyková bariéra. Anebo že by...?

„Hele, Tome, moh bys Paula zasvětit do těch našich sraček?“ požádal Charlie. „Já musím trošku brífovat Zvíře.“ „Jasně,“ přikývl Tom. „Něco novýho o tom mým grilu?“ „Jak vysoko smažíš?“

„No, maj nohy až na ohni kvůli jednání, ale zatím z toho byl jenom letmej start, a to už je únor.“ „Týjo, paráda.“

O čem se to tu sakra mluví? Nemluvívalo se v téhle firmě anglicky?

2

„Kdo je zvíře?“ zeptal jsem se Toma, když Charlie odešel.

„Tak říkáme výkonnému předsedovi. Když tu nastoupil, někdo mu přidělil linku 666 a všichni málem padli smíchy. Ale na d'ábla moc nevypadá.“

„Až na ty rohy a ocas,“ přisadila si Marya, ale nepřestala u toho ťukat do kláves.

„Proto tu nejsou žádné telefony?“ zeptal jsem se. Můj stůl byl zatím, nepočítaje laptop v pouzdru, úplně prázdný. V místnosti nebyly žádné pevné linky, všichni měli jen mobily.

„Charlie ti to neřek?“ podivil se Tom. „My konzultanti dostáváme paušál. Každý používá vlastní mobil. Záleží na tobě, kolik protelefonuješ.“

„Jasně." Znělo to rozumně, i když takovým tím fanatickým, puritánským způsobem. Telefonní provoz ve firmě Jeana-Marieho se z poloviny týkal plánů na víkend, rodinných problémů, milostných schůzek, ba dokonce i televizních a rozhlasových soutěží o ceny.

Aspoň pro moji pevnou linku to platilo na beton.

„Potlach v devět. Máš bleskovku?" zeptal se mě Tom.

„Ne." Jak bych ji taky mohl mít, když nevím, co to je.

„Aha, aha." Tom začal zase svými chlapáckými prsty bombardovat klávesy.

To bylo zřejmě všechno. Přijali mě.

„Ty jsi tu kvůli tomu slavnému žabžroutskému projektu, že jo?" zajímal Maryi.

„Jo. Kvůli tomu ne až tak slavnému žabžroutskému projektu." „Už jsi mu řek tu špatnou zprávu?" „Ne." Sdělit tuhle konkrétní anglofrancouzskou špatnou zprávu - to byl v zásadě právě ten „problème", kvůli kterému mě vzali. Když jsem volal Charliemu, řekl mi, že firma se právě chystá si pořídit jistého slavného francouzského šéfkuchaře a potřebuje někoho jako styčného důstojníka s ním.

„Ty jsi mezi nima žil, tak víš, jaká je to sebranka zbabělejších hajzlíků," prohlásil. Tak vida, nejsem jediný Brit, který by chcipl hladý, kdyby se měl živit jako diplomat.

Podle všeho byl ten šéfkuchař génius přes sendviče a firma Waterloo TM ho chtěla angažovat jako (budoucí) kulinární celebritu, která dodá extra šmrnc bagetám s rokfórem, prodávaným v kavárnách Voulez-Vous Café Avec Moi. Potíž byla jenom s jeho jménem.

„Budeš ho muset přimět, aby si ho změnil," řekl mi Charlie. „A proč? Jak se jmenuje?" „Má typicky bretonské jméno." „No a?"

„Křestní je bretonsky Jan." „A to?"

Jenže on mi to po drátě říct odmítl. Že mi to radši pošle mailem. Když jsem si to přečetl, pochopil jsem. Můj šéfkuchař se jmenoval Yann Kerboloc'h. A to když vysloví Brit, zní to jako kurz sebeobrany proti znásilnění. Protože on to přečte „Jankr Bolok". A „yank" je vyrvat. A „bollocks" jsou koule. Yann Kerboloc'h, Vytrhávač varlat. Pro Francouze to jméno zní naprosto neškodně. Yann Kerboloc'h je stejně neurážlivé, jako kdyby chtěl Angličan jménem Peter Cull, aby

ho brali vážně ve Francii. Kde zase „péter" znamená „prdět", a „cul" je „ zadek". Víťame vás ve Francii, pane Prdizadek. A protože nikdo ve firmě nenašel odvahu tuhle potíť Yannovi vysvětlit, náš šéfkuchař setrval v domněnĕ, že vytiskneme táááhkle veliké plakáty s nápisem „Yann Kerboloc'h, mistr studené kuchyně". Mým prvním úkolem bylo vysvětlit mu, proč to nepůjde. K mé pracovní náplni tudíť patřilo jistě riziko, že v blízké budoucnosti budu muset odrážet zuřivé výpady vedené francouzskou bagetou, ale tohle riziko jsem rád přijal, protože pokud mám práci, můžu se směle sejít s Alexou, i kdyby si chtěla nějak ověřovat, že se už chovám jako vychovaný hoch.

Tak jsme se dohodli. Jsem tady, abych prokázal, že se umím slušně chovat - budu po ruce, kdyby mě potřebovala, kromě toho se budu snažit, aby se mi ruce samy od sebe nezatoulávaly cizím ženským pod sukně, a co nejdůležitějšího, budu odolávat nutkání pořádat ve tři ráno představení pro jeden baryton a jeden zurčící proud moči. Nevěděl jsem jistě, jestli se do téhle dohody vejde i perspektivně nějaký ten sex. Ale kdyby bylo nejhůř, člověk se vždycky může uchýlit k nějakému tomu lesbickému DVD.

„Má někdo před mítinkem chuť na čaj?" navrhl jsem. „Ale jo. Hele, vlastně jsme zapomněli na to hlavní," vzpomněla si Marya. „Máme pro Paula vhodnej hrnek, lidi?" „Já jsem si vlastně přines ten starej, co jsem měl, když jsem tu dělal předtím." Když jsem probíral věci, které bych si rád odvezl z Paříže sem, našel jsem starý hrníček - čistě bílý, jen s mírně vybledlou hlavou vévody z Wellingotnu, která zobákovitým nosem ukazuje na východ, k Belgii. Vytáhl jsem ho z tašky a Tom mé odměnil ironickým „óóó".

Sanjeet vstal a šel si ho prohlídnout. „Kvalitka," usoudil. „Podívej, co nám dali za šmejd. Jak ze sekáče." Vzal do ruky hrnek, který měl postavený vedle laptopu. Byl modrý a růžový jako chodba a pyšnil se zbrusu novým logem „Waterloo", na jehož konci se vznášela na horním indexu písmenka TM. Ve srovnání s mým starým, robustním welligtonským kafáčem působil lehoučce a křehce. „Sanjeet ti ukáže, kde je kafe a tak, vid', Sanjeete?" Marya po něm střelila škádlivým pohledem a on se v mžiku změnil ze sebevědomého PR konzultanta

ve stydlivého školáčka. „Jo, tady Sanjeet si mašinu div neokupoval, co?" řekl Tom a zatvářil se opravdu dost jedovatě.

„Jenom proto, že jste mě předtím přeskočili v pořadí," hájil se Sanjeet.

„No a?" namítl Tom. „Vařit si sám a ostatním nedat je nefér. A na něco jsme zapomněli. Paul nemůže vařit." „Proč?" nechápal jsem. Když jsem tu dělával, nedovolit někomu, aby si vařil kafe nebo čaj, by byla jen o něco menší nezdvořilost než odmítnout orální sex.

„Protože jsme vyčerpali limit, no ne?" řekl Tom. „Dohodli jsem se na začátku, že u dvaceti kafi to stopneme, a teď na dvaceti jsme. Sorry, Paule, neber si to osobně. Dneska máš ještě jako host výsadu, ale pak už v tom jedeš s náma."

„Když jsem tu pracoval, žádný limity jsme neměli," bránil jsem se. „Jo, to je možný, ale teď se to změnilo," vysvětlil mi Tom. „Však to znáš, makej i za málo, nebo stačí málo, a už nemakáš. Je mi líto, kamaráde."

Takže to vypadalo, že na zasedání Evropského soudního dvora pro lidská práva přednesu už dvě žaloby: za prvé žádost o to, aby bylo slovo „sendvič" přeloženo do francouzštiny, za druhé protest proti vyloučení z kávového spolku v druhém patře firmy Waterloo TM. Brusel čeká taková honička, že nestihne přijmout žádné další členy EU.

3

Mítink našeho oddělení začal pozdě, což mě překvapilo. Myslel jsem, že my Britové jsem dochvilní. Jenže to vypadalo, že schopností zahajovat schůze se zpožděním se Francouzům vyrovnáváme. Takže kolem oválného stolu v Charlieho kanceláři jsme si posedali až deset minut po desáté.

Stejně jako kancelář, kde jsem si zrovna zapojil laptop, byla i tahle velice neosobní, jako dočasné bydlení. Působila dojmem, že kdyby to bylo potřeba, Charlie by si stihl sbalit fotku manželky a dětí a vypadnout odsud za několik vteřin.

Požádal o stručná, dvouminutová hlášení od Toma, Sanjeeta a Marye, a dostal je. Právě tohle všichni datlovali na strojích, když jsem přišel.

Pracovali spolu s lidmi z marketingu na projektech podobných tomu mému: na způsobu, jak lépe prodávat značkovou kávu, a studii porovnávající Voulez-Vous Café Avec Moi s americkými řetězci restaurací. Nejvýznamnější ze všeho však zřejmě byl průzkum zákazníky, který měl zjistit, jestli „Waterloo“ je to pravé jméno, kdyby chtěla firma expandovat na evropský kontinent. Ve vzduchu visela další změna loga a s ní související objemné výdaje.

Probírali pracovní záležitosti za pomoci přesně té úděsné hantýrky, kterou jsem slyšel předtím.

„Nebudeme si kvůli tomu trhat žíly,“ prohlásil třeba Charlie, anebo „vypadá to, že moře se vypařuje“.

Každý měl svůj přidělený čas a nic víc. Dvě minuty shrnutí, maximálně tři minuty debata, hotovo. Od pracovních záležitostí nikdo neodbočil ani na vteřinu. I děsivé problémy, potenciální masivní nárůsty výdajů či beznadějně prošvihnuté termíny, se probíraly v klidu a pozitivním duchu. Nikdo se ani z dálky nepřiblížil té úrovni rozčilení, jakou způsobila otázka „kdo vaří čaj“. Nakonec se Charlie podíval na mě. Zlatý hřeb programu. Nejdřív jsme udělali brainstorming o novém jménu pro šéfkuchaře. Charlie mě požádal, ať ostatní nechám říct pár návrhů. „Začneme třeba nějakými slavnými francouzskými jmény,“ nadhodil.

„Napoleon,“ vrhl se do toho po hlavě Tom.

„Josefína?“ přidala se Marya.

„Ne, já myslel žijící francouzské osobnosti,“ přerušil je Charlie. Sanjeet už otevíral pusku.

„A fotbalisty zakazuju,“ zadržel ho Charlie. „Kdo by si koupil sendvič, který ukuchtil střední útočník.“

Načež následovala minuta hrobového ticha, v níž všem došlo, že neznají jméno jediného žijícího Francouze kromě jmen fotbalistů a „toho jejich prezidenta“. „Paule, zachraň nás, prosím tě,“ žadonil Charlie. Vyjmenoval jsem pár francouzských celebrit. Na všechny reagovali podmračenými, nechápavými pohledy, dokonce i na Gérarda Dépardieu - ovšem jen než jsem se opravil na správnou

anglickou výslovnost: „Džejár Dýperdjů“. Ale ani jedno jméno se Charliemu nezalíbilo. „A co něco, co souvisí s jídlem?“ zeptal se. „Co, jako třeba Yann au gratin?“ navrhl Tom. „Anebo Yann au vin,“ přisadila si Marya.

„Yann Beaujolais Nouveau?“ Sanjeet se vši silou snažil udržet vážnou tvář.

„Je mi líto, lidi,“ odsekl Charlie, „ale to už by byl snad lepší i ten Kurvoloch, nebo jak se jmenuje.“

„Co kdybych se radši podíval na netu do telefonního seznamu Paříže?“ navrhl jsem. „Vyzobu z toho pár nápadů a zítra je přinesu.“ Charlie to schválil. Stejně už jsem si užil svých pěti minut slávy a on chtěl ještě probrat, jak toho mého šéfkuchaře britské veřejnosti vnutíme.

„V čem vyniká?“ zeptal se.

„Ve vaření?“ nadhodil jsem. Na blbou otázku...

„Jasně, Paule, asi jo, když je šéfkuchař. Ale co dál?“

„Je Francouz. Proto jsi ho angažoval, no ne? Je Francouz a umí vařit.“

Charlie se zašklebil.

Tom mi přispěchal na obranu. „Paul má pravdu? Proč se obtěžovat s detaily?“

„Jo, ale Jamie Oliver je blondák. Ta televizní hvězda moc roztomile olizuje čokoládu. Jakou JPN má náš člověk?“ vyptával se Charlie. Jedinečnou prodejní nabídku? „Umí prý žonglovat s cuketama,“ ujelo mi. „Fakt?“

Vlastně jsem si to vymyslel, ale poslali mi reklamní fotky, na kterých Yann třímá v ruce cukety, jako kdyby je chtěl použít místo paliček na buben. Anebo s nimi žonglovat.

„S cuketama?“ Charlie to řekl, jako kdyby se tahle zelenina dala brát na lehkou váhu. Rozhodně by potřeboval strávit pár týdnů v Corrèze s mou bývalou nastávající tchyní.

„Představte si ty sprostý vtipy,“ schválil to Tom. „Bulvár by šílel.“

Mně se to líbí.“

Charlie potřásl hlavou.

Po konci mítinku mě ještě na chodbě zadržel.

„Neodevzdal jsi písemnou bleskovou zprávu,“ řekl.

„Ne.“
„Tak mi ji dáš dneska večer.“
„Klidně.“ Mezitím se přeptám, jak se to dělá.
„A analýzu postupu.“
„Jo.“ Co je zas tohle?
„S předběžným rozpisem kroků.“
„No jo.“ Vážně mám dojem, že francouzštině rozumím líp.
„A nezapomeň, že jako konzultant jsi u každého problému zároveň zadavatel i řešitel.“
„Jasně.“
„To s těma cuketama bylo zábavný, ale vždycky to improvizací nezachráníš.“ „Chápu.“
„Fajn. Nemáme tu až tak agresivní firemní kulturu. Ale neposer to.“
A tohle všechno jenom proto, že jsem se vrátil k zastrkování límečku od košile pod sako.

4

Když jsem se večer dostal do svého zámečku, byl jsem pěkně ztahaný.

Ne, nebydlel jsem na té bývalé ruské ambasádě. Tak vznešeně se to jenom jmenovalo: Boscombe Mansions byl otlučený, nabilo natřený, našedo umazaný barák, jehož vnitřek z měšťanských bytů předělali na stovky kukaní pro imigranty, jako jsem teď já. Pod byty v přízemí byla celá přehlídka obchodů - Burger King, Starbucks, Kodak Express, pak trafika a sázková kancelář. A protože šlo o francouzské ghetto, taky jedna *crêperie*.

Na ulici byl v jednom kuse cítit fastfoodový smrad přepáleného tuku. U nás v baráku zase citronová dezinfekce. Ale nájemné za kukaň bylo předražené jenom tak, že vás to do hloubi duše uráželo, ne tak, aby vás to do hloubi konta minovalo, a navíc byl dům na výborném místě. Tohle se Francouzům musí nechat, říkal jsem si. Pokud vybíráte místo pro ghetto, Jižní Kensington docela ujde. Jedna z nejpěknějších čtvrtí ve městě a do Harrods co by bagetou dohodil.

Když jsem sem o víkendu přijel, prvními francouzskými věcmi, které jsem uviděl, byly konzulát a škola, která se, jak jinak, jmenovala Lycée Charles de Gaulle. Oboje stojí přímo proti Viktoriině a Albertovu přírodovědnému muzeu. Napadlo mě, že i tohle umístění vlastně shrnuje francouzského ducha: vkus a věda. Konzulát byl typicky provokativní. Nejenže se nad ním třepetala trikolora, ale až nad ulici taky povlávala obrovitá vlajka Evropské unie. Určitě tu pěkných pár londýnských taxikářů vjelo samým vztekem do kandelábru, když to uviděli.

Ulice byla plná francouzských kavárniček, bylo tu i lahůdkářství a *rôtisserie*, a na rohu zase báječná francouzská *pâtisserie* s výlohou plnou pečiva a dortíků. Z jednoho z nich jsem začal slinit - byl to takový nadýchaný čokoládový dort s obrubou z čokoládových hoblinek, tenkých jako list. V těžkopádných a lepivých koláčích jsou slabí, říkal jsem si, ale v dortících a zákuscích neporazitelní. Bylo to jako zrcadlový odraz mojí čajovny. Tenhle obchůdek seznamuje Londýňany s dobrodiním čokoládových hoblinek, moje čajovna zas dělá ve Francii mazlavou koláčovou osvětu. A vůbec, měl bych zavolat Benoîtovi a přeptat se, jak jdou kšefty.

A moji čajovnu mi připomnělo ještě něco. Francouzské restaurace jsou rozeseté po celém Jižním Kensingtonu, ale překládat jídelníčky je nikdo nenutí.

Třeba v té *crêperie* nabízeli palačinku s „crème de marron“, a vysvětlovali to jako „pyré s proslazeným marron glacé“. Co to herdek je? Já žil ve Francii, a stejně se nechytám.

V jiném podniku zase nabízeli „oeuf de canard en meurette“, což by mohlo znamenat něco jako „vajíčka umírajících kachen“. Ani tuhle specialitu jsem nikdy nezkusil.

A úplně dole na jídelníčku měli „potage paysanne“. Polévka z venkovanky? Nemám to jít hlásit na policii? Nejsou tihle Frantíci žijící v Londýně kanibalové?

Podle toho, co jsem našel na internetu, to tak nevypadalo. Zjistil jsem, že tu žije poměrně čilá francouzská komunita, která vesele debatuje na webu. Třeba si sdělují dobrou zprávu, že ve městě zahajuje provoz francouzský obchod s mraženým zbožím, takže si na Vánoce budou moct koupit *mražená foie gras*. Nebo si navzájem

radili, do kterých barů je třeba zavítat, pokud chcete vidět některé z francouzských fotbalových hvězd, které hrají v londýnských klubech. Taky tam byly inzeráty s nabídkami bydlení. Spolužití s francouzskými fanoušky seriálu Přátelé jsem měl po krk, takže jsem si vybral tuhle kukaň. „Zámeček“, ve kterém se nacházela, patřil nějaké pařížské správní společnosti a jí byl taky spravován. Můj nový domov zdobily nesmazatelné barvy a nezničitelné materiály; „kuchyňka“ se skládala z lednice, na které stála mikrovlnka. Hezké to celé bylo asi jako bistro u pumpy na dálnici, ale mělo to jakýsi klášterní šmak, což mi zrovna vyhovovalo. Ten den večer jsem si sedl k ratatouille donesenému z francouzského lahůdkářství (kde taky nabídku ani omylem nepřekládali) a zavolať jsem Alexe. Při rozhovoru mi poslala e-mailem fotku. Zase jeden z těch jejích světlým prosáklých portrétů mé maličkosti, pořízený to dopoledne, co mě unesl ValiHulk, ale až potom, když už jsem z Jurijova domu odcházel. Vidět ze mě byla jenom záda. Ruce vražené do kapes, nohy v takové poloze, jako bych se chystal nakopnout kámen. „Co to znamená?“ přeptal jsem se. „Že jsi nejradši, když mi vidíš záda?“

Nějak ten jazykový obrat nechápala. Musel jsem jí to vysvětlit. „Ne. Jenom mě napadlo, že vypadáš jako muž, který odchází odněkud, kde právě měl sex.“ „Aha. A to je vada?“ „Ne. Lichotka.“

„Aha. Paráda. Skvělý.“ Pokud to ovšem znamenalo, že i naše budoucí sexuální vztahy se budou omezovat na to, že mě čapne ukrajinská gorila a pak si dám kafe s její mamkou, nevím nevím, nakolik mě to nadchne. „Ale co tím myslíš přesně?“

„No, jako že přijedeš do Londýna, najdeš si, kde bydlím, a pak vypadáš, jako... jak to říct... jako že jsi něco dokázal. Jako když jsi měl sex.“

„Jasně. I když ve skutečnosti jsem tě akorát tak rozbřečel.“ Zasmála se.

„Proč jsi vlastně brečela, Alexo?“

Znovu se zasmála. „Jednou ti to povím. Ale zatím bude lepší, když to nebudeš vědět.“

Co to je, chce si hrát na *la femme mystérieuse*? Nevěděl jsem, kolik toho snesu. Je tu totiž jisté nebezpečí, že se mi Londýn dostane zase

pod kůži dost, abych si zvykl na polonahé ženské, jejichž představa o záhadnosti je „Hádej, jestli mám na sobě kalhotky!“

5

Žil jsem ve francouzském ghettu jen dva tři dny, když tu jsem dostal varování, že možná budu muset odjet z Británie. Stalo se to, když jsem se snažil vycedit nějaké peníze z jedné pobočky přední britské banky. Bankomat zjistil, že moje kreditka je vydaná za kanálem, a velmi diplomaticky na mě začal mluvit francouzsky. Že prý chce můj „code personnel“, a taky se ptal „Combien voulez-vous?“

Šlo to slušně, ale jen do té hlášky, kdy vám bankomat říká, že vám odpočítává peníze. „Vos espèces sont comptées“ je totiž hrubá překladová chyba. V zásadě mi tím totiž bankomat říkal, že na kontě skoro nic nemám. Nebo že to mám spočítané? Sečteno a podtrženo, ten krám den co den říkal všem Francouzům z ghetta, a taky všem návštěvníkům londýnských lepších čtvrtí něco jako: radši odtud vypadněte, než vám prachy dojdou úplně. Možná právě proto Francouzi v jednom kuse mluví o tom, jak je v Londýně draho. Je to tím, že kdykoli se snaží vybrat si hotovost, britský bankovní systém odpoví: „Táhni domů, ty nuzáku francouzská.“

Typické. My Britové a Francouzi se pořád usilovně snažíme vysílat jedni druhým pozitivní zprávy. Ale vždycky to zpackáme a zůstane jen dojem, že si lezeme krkem.

Ten den jsem se taky měl sejít s Yannem, naším šéfkuchařem. Kdyby nebylo toho maléru s jeho příjmením, docela bych se na to těšil. Cítil jsem se s ním skoro spřízněný, protože jsme oba, i když každý jinak, francouzští emigranti v Londýně, a oba jsme se měli starat o to, jak zdejší masám podstrčit „cizí“ jídlo. Ale nijak dobře to nezačalo.

Nejdřív ke mně do kanclu strčil hlavu Charlie.

„Paule, přišel tvůj *raison d'être*.“ Kdykoli se mnou mluvil, prokládal to francouzskými výrazy, které se většinou do věty vůbec nehodily.

Třeba když se mě ptal, kde je moje bleskové hlášení, řekl: „Tak co je, Paule, kdy se chystáš donnez moi bleskovku?"

„Co to?" zeptal jsem se.

„Tvůj šéfkuchař čeká v recepci. Snažil se ti dovolat. Copak ty máš vypnutý mobil?"

„Nejasně že nemám." Jenže jsem psal Alexe textovku a příchozího volání jsem si nevšiml.

Yanna jsem našel, jak rázuje po chodbě, čte si hlasitě francouzsky čísla kancelářů a popuzuje ho, že zatím nenašel to hledané.

„Monsieur Kerbolloc'h?" zavolal jsem na něj a snažil jsem se to vyslovit tak neanglicky, jak jsem jen dokázal. „Vítám vás ve Waterloo." Ej, ani tohle nezní v hovoru s Francouzem moc diplomaticky, ale myslím, že si té historické narážky nevšiml, protože prskal vzteky nad tím, jakého zacházení se mu dostalo v recepci. „Ta ólka, ona je opylovaná," prohlásil. „Opylovaná?"

„Ano, ona nonstop dělá ha ha. Opylovala se moc piva." A do hajzlu, pomyslel jsem si. Teď už to tele nejspíš rozesílá fotokopii jeho pasu po celém Londýně. Musím jí zavolat a zarazit to. „Já ji povídal že mě nedává dost ústa. To je pravda, ne?" „Ano," souhlasil jsem. „Víc úcty by projevoval mohla." Ale ještě mu budu muset vysvětlit, že celý anglofonní svět není výdejní automat na zdvořilost.

Na usmíření jsem mu nabídl šálek kávy.

„Oh, ne ten váš Ynglizký šcánky," zasténal.

Ujistil jsem ho, že chcánky nehrozí, že tu mám opravdové espresso.

Mezitím jsem si totiž založil vlastní, disidentní kávový spolek. Koupil jsem stroj na espresso, který se nabíjel kapslemi na jednu dávku, a přilepil jsem na něj oznámení, že kdo se chce přidat, klidně může. Ale upozornil jsem, že můj kávový klub bude prostota sama. I když jsem majitel čajovny, nabízet bude opravdu jen kafe - a k němu žádné mléko, když nepočítám ty balené pididávky smetany, jaké rozdávají v letadlech. A nikoho nebudu nutit, aby vařili všem. Každý si může kávu udělat buď do vlastního hrnku (který si ale taky sám pěkně umyje), anebo do recyklovatelného papírového kelímku. Zatím jsem získal deset členů a už jsem musel jít dokoupit další dávky espressa.

Yann odmítl byť jen uvažovat o něčem tak nedůstojném, jako je pití z papírového kelímku.

„Papjér je na pzání, ne na pjení," prohlásil.

Dvakrát nadšený nebyl ani z rozměrného kafáče s logem Waterloo, který jsem mu našel. „Vy Englyžani pijáte ze bidetů?" Ale nakonec se s ním smířil.

„To že zprávně, ne?" zeptal se, když jsem se oba dívali, jak káva odkapává do hrnku. „To še kafé je šcánky, a že vy pijáte ze bideta. To že englýzký úmor. Vy v úmoru urášíte, ne?" Tím se to vysvětlovalo. Není takový nafuněný parchant. Jen se snažil chovat po anglicku.

A vůbec působil dojmem, že je z těch chlapů, kteří se až příliš snaží chovat jako drsníci. Měl dlouhé, husté černé vlasy, které si stahoval do ohonu. Oblékal se s ležérní elegancí fotbalové hvězdy - obrovská sportovní větrovka, překrývající se mikiny, značkové džíny, ještě značkovější sportovní boty. Ale pohyboval se spíš jako matador, jako kdyby ho bez ustání sledoval rozzuřený býk, který pátrá po sebemenším projevu jeho slabosti.

Ale byl docela fešák. Když si ty vlasy takhle sváže a navleče ten štíhlý trup do kuchařské zástěry, mohl by v televizi vypadat náramně. Prosadit ho do médií bude hračka. Pokud mu změníme to jméno.

Charlie mi nabídl svou kancelář, abychom na řešení toho ožehavého problému měli soukromí. Takže jsme seděli proti sobě u oválného stolu a já jsem se tématu jeho jména vyhýbal, jak se dalo. Místo toho jsem mu vykládal, že je nesmysl, aby britský humor napodoboval někdo, kdo Brit není. Je fakt, že my Britové se navzájem urážíme, ale když to bude dělat kdokoli jiný, okamžitě usoudíme, že je to namyšlený, ignorantský cizák. A poradil jsem mu, že pokud se chce Britům zalíbit, měl by trousit protifrancouzské žerty.

„Oukej," řekl bez mrknutí oka. Vypadalo to, že je pevně rozhodnutý u nás prorazit. Snahu stát se kulinární celebritou ve Francii už vzdal, jak mi řekl, protože tam ani nic takového nejde. „Ševkýchaši ve Frónsyji jenom stojí u plotny a sbírají vestišky od Michelin."

Vyložil jsem si to tak, že tamní kuchaři podle něj nemají čas šaškovat někde v televizi a vysvětlovat kdejakému mamelukovi, jak se správně restuje cibulka.

„A taky tam neizou šádne slavné kýchašky. Frónsouské nákladatele neštějí vydat moje níha. A kýchaská televizjón bjěží jenom na satelit.“

„Takže byste rád přenesl autentickou francouzskou kuchyni do Británie?“ Neměl jsem to srdce mu povědět, že přesně o tohle se snaží všechny naše vlastní kulinární celebrity od nepaměti. „Ano. Šesně. Pravá fransouská kýchyně od Yanna Kerbolloc'ha.“ „Ano.“

Tohle je přece moje narážka, nebo ne? Nebuď srab, Paule. Napil jsem se kávy, požmoulal jsem ten doušek v puse, abych získal dost sil, a rovnou jsem to na něj vybalil. Pochopitelně ho to ohromilo. „Térhač kulí?“ ověřoval si to.

„Ano, lomcovat koulema. Tahat za kulky. Ale vy za to nemůžete. Kdyby se nějaký Brit jmenoval Peter Cull...“ On mě ale neposlouchal. Jistojistě si v duchu přehrával film svého života a všechny dosud nepochopitelné kolize s anglickými mluvčími se najednou logicky vysvětlily. Včetně té zcela nedávné situace v recepci.

„Srofna teť, ta ólka dole...“ ukázal přes rameno ke schodům. „S recepční promluví“, slíbil jsem. „A mám pro vás pár návrhů.“ Předložil jsem mu seznam uměleckých jmen, která jsme vytěžili s PR týmem při brainstormingu, a zoufalý výraz v jeho očích brzy zmizel a vystřídalo ho nové odhodlání.

„Áno,“ kývl a ukázal prstem až skoro nahoru na můj seznam. „To je dokonavé. Pravá fransouská kýchyně od Yanna LeBretona.“ „Paráda.“

„Víte, še podle někoho nejzem správný Bretonec, protože mám šérne lasy? Bretonsi maí šihni oránšové lasy, jako Kelti. Ale já zem správný Bretones. A teď jsem i LeBreton. Ano.“ Napřáhl ruku, že si plácne. Zase ty mylné představy získané z amerických filmů. Ale natáhl jsem se přes stůl a plácli jsme si. Nakonec, *le client est roi*.

Obešli jsme kanceláře a já ho představoval ostatním. Sanjeet a Marya seděli u stolů a hladce přešli na Yannovo nové jméno. Jako by žádný Kerbolloc'h nikdy neexistoval. „Tak bacha, kdo mi sebral kafáč?“ To

do kanceláře vtrhl Tom. Otáčel hlavou sem tam jako sup, a pak ukázal na můj stůl. „Paule! Ty hajzle!”

Zeptal jsem se ho, jestli snad chce naznačovat, že jsem omylem půjčil jeho hrnek svému váženému hostu a kolegovi, panu šéfkuchaři Yannu LeBretonovi.

„A tak. Ahoj, Yanne, moc mě těší. Už si ten hrnek můžu vzít?” Yann se přinutil k srdečnému smíchu, pak toho nechal a přemítal, co se to sakra děje. Jako kdyby si říkal: že by nějaký vzorek anglického humoru? Jenže Tom to myslel smrtelně vážně. „Podle čeho poznáš, že je tvůj?” zeptal jsem se. „Je prostě z té nové série.”

„Ne, podívej, ouško má úplně jiné tvar. Trochu nakřivo. A ty budeš mít nakřivo frňák, jestli budeš zase můj hrnek outsourcovat svejm klientům.”

„Tumáš, vezmi si ten můj.”

„Já ten tvůj smradlavej hrnek nechci. Co já vím, jaký hnusný bacily sis přivez z Francie? Samozřejmě aniž bych urážel našeho hosta,” dodal taktně.

„No tak si vem papírovej kelímek.”

„Cože? Na čaj? Z tebe je vážně už cizinec, Paule. Dopito?” Usmál se na Yanna, nakoukl do hrnku, usoudil, že zbývající centimetr kávy se nedá brát vážně, hrnek mu sebral a dopil to. „Dá si někdo čaj?” navrhl. „Yanne? Nechceš okusit opravdovej anglickej čaj?” Jakmile se Tom zase zmocnil svého hrnku, byl laskavost sama. „Ne, tiky,” odpověděl Yann, který byl z té ukázky složitosti anglických mravů ještě pořád trochu mimo.

„Stejně musíme jít do přízemí do výtvarnýho,” upozornil jsem. Yann se měl podívat na nějaké návrhy plakátů a párkrát se nám podepsat, aby to mohli naskenovat.

„Oukej, tak ždeme.” Yann hned vstal; ta možnost odsud uniknout mu evidentně udělala dobře.

Výtvarné oddělení bylo dočasným domovem party mladých, prašných hudebních fanoušků, co tu makali na Macintoshích. Já jsem si myslel, že byla chyba je dát všechny do jedné místnosti. Splynuli a vznikla z nich jedna obrovská, nemilosrdná améba. Dneska tu byli dva, kývali se jako zombie za ohlušujícího rytmu hudby a kreslili na obrazovky svoje výplody. Yann si je svým okamžitým požadavkem

„prozím vytlumte mýsiku" nijak zvlášť nezískal. Chtěl jsem počkat a nechat je, ať si to vyřeší sami, ale Yann se do toho vrhl po hlavě, což asi neměl.

Paula, grafička odněkud ze severu Anglie, do džínoviny oděná drsňáčka, mi už dřív řekla, že podle ní jsou všichni Jihoangličani „v zásadě buzíci". Teď si Yanna prohlídla, jako by počítala, o kolik víc na jih je Francie, ale pak vstala a ztlumila hudbu na úroveň zvukové kulisy.

Druhý grafik, Karl, byl z East Endu, chorobně zatížený na módu, měl sestřih filmové hvězdy a košili s velikánským límečkem. Teď přestal pracovat a prohlížel si vetřelce.

Yann si jejich nepřátelského postoje buď nevšiml, nebo se rozhodl to nebrat na vědomí. Choval se skoro stejně blazeovaně jako oni, to se musí uznat.

„Merci," poděkoval a šel obdivovat svůj veliký plakát vylepený na stěně za Pauliným stolem. Stál tam v zástěře a se vší šéfkuchařskou výbavou, rozkročený nad logem Voulez-Vous, tvářil se kreativně zadumaně a v ruku třímал dva velké bílé fleky, což byla místa, kam mu později naskenují obložené bagety, které nachystá. „Tak chcete jít naskenovat ty autogramy?" Paula napřáhla ruku se světelnou tužkou.

„Autogramy?" vybafl Karl. „Vy ste slavnej?" „Jsem Yann LeBreton, ševkýchač." Yann to pronesl tak hrdě, že Karl otočil hlavu a porovnával si předlohu s tím na plakátě. „Já vo vás nikdy neslyšel. To je vaše skutečný jméno?" zeptal se Karl krutě. Určitě se někde doslechl o tom maléru s jeho příjmením. Yann pochopil, která bije, a moudře se rozhodl nijak nereagovat. „Kde podebzat?" zeptal se a chmátl po tužce. Paula mu otevřela soubor a on si začal procvičovat svůj nový autogram.

„Voilà." Yann vytvořil na obrazovce pět nebo šest kudrlinkovitých podpisů a vstal. Se svým novým autogramem byl podle všeho spokojený. Pak se ale zatvářil zmateně. „Proš nevzali naplakat ten fotó s courgettes?" zeptal se Pauly. „Mje vís líbá ten." „Ten s cuketama? To by nedělalo dobrotu." „Proš?"

„Potřebujeme fotku s bagetami," vysvětloval jsem. „Cukety jsme nechtěli."

„A i kdyby, nebylo by to vhodný," prohlásila Paula.

„Pardon?"

„Viděla jsem ve vašich propagačních materiálech ten recept."

„A?" Yann vycítil, že se blíží malér, a taky že se blížil.

„A ten váš recept na cukety je na prd."

„Na pérd?" mračil se Yann.

„No jo, jako k ničemu," vysvětlila Paula.

„Paulo..." začal jsem škemrat, ale nedala se zastavit. Začínalo mi docházet, že tohle je slabina toho systému konzultantů. Když nijak zvlášť netoužíte, aby vám prodloužili dohodu, klidně klientovi řeknete, že je vůl. „Coše?"

Yann už rozuměl, ale nevěřil vlastním uším. „No jo, cukety se dají udělat jediné tak, že se osmaží na olivovém oleji. Vy je děláte syrový, sakra. To jste přišel o chuť nebo co? Měl byste se držet sendvičů, milej zlatej. V těch syrový cukety nejsou." Yann se tvářil jako hlubinná ryba, kterou až ze dna oceánu nečekaně vytáhle vlečná síť. Žábry se mu nadouvaly, celé tělo jako by se nedokázalo smířit s tím podivným novým světem, do kterého byl uvržen. Grafička, a kecá mu do vaření, jemu, školenému kuchaři s diplomem ze specializované francouzské školy? V jeho světě se podobné věci stát nemohly. Nevěděl ovšem, že u nás v Británii se televizní kuchařské celebrity přišerně přemnožily, následkem čehož se všichni považujeme za odborníky na vaření.

„Cukety jsou jako mláďata od tykví, no ne?" pokračovala Paula filozoficky. „Musej se smažit, aby to mělo nějakou chuť. Takže jediná otázka je, jestli je krájet napříč, anebo na tlusto a na šikmo, jako to dělají ty šikmooký opoce." „Opoce?"

Stydím se, ale musel jsem se začít smát. Přimět Francouze, aby použil jedno z těch francouzským přízvukem zdeformovaných slov z rejstříku inspektora Clouseaua, to bylo surové - ale mistrovsky.

Yann se na mě okamžitě osopil. Je „urašen". Je významný „partenér" naší firmy. Od mé se čeká, že budu to „partenérství" spíš „podpěrovat", a ne se mu vysmívat. Jako to ostatně zřejmě dělají všichni ve firmě již celé měsíce. Moji kolegové se do něj navázeli, že jim bere hrnek na kávu, a dokonce znevažují jeho kuchyni. Pokud nejsem s to hájit jeho dobré jméno uvnitř firmy, jak ho budu prosazovat do

médií? Měl skoro ve všem pravdu, chlapec. Jenom se budu muset mrknout do pracovní dohody, jestli k mým povinnostem patří nechat si strčit cuketu tam, kam to navrhoval.

6

Alexa soucitně naslouchala mým steskům. Taký se ovšem od plic zasmála, což mi ani trochu nevadilo; kdo se směje, ten se otrásá, a ona se otrásala velice příjemně, protože byla se mnou propletená nohama rukama a ramenem se mi voňavě třela o tvář. Ano, byli jsme spolu v posteli. Spali jsme spolu.

Ale jen v tom asexuálním významu, který jsem si vyzkoušel s Nathalií po tom, co jsem skejsnul ve výtahu. Měli jsme na sobě trička a kalhotky a slipy a byli jsme u mě doma, a já dokázal, že mám pravdu. V tom, že má Alexa ke mně jít a přespat tam, protože to bude fajn. Nejdřív odmítala, ale vysvětlil jsem jí, že myslím opravdu spát jako spát. Tvrdil jsem, že to bude dobrá zkouška toho, jak na tom náš vztah je. Když spolu strávíme noc, ale budeme si jenom povídat a tulit se k sobě a v úplném soukromí si užívat toho, že jsme spolu. Jestli nás to bude bavit - a já věděl jistě, že bude - dokážeme tím, že to s námi není beznadějné.

Zabralo mi to týden přemlouvání a večerí při svíčkách, ale nakonec podlehla. Anebo se rozhodla mi dát šanci. Přiměla mě odpřisáhnout, že nepodniknu žádné uhejbácké pokusy o výměnu tělesných tekutin, a po večeru stráveném v kensingtonské hospodě plné Francouzů zůstala u mě.

A jak jsme tak druhý den ráno leželi vedle sebe, ale ne úplně u sebe, požádal jsem Alexu, aby mi vysvětlila, o čem má být ten její film. Co to bylo za nápad, který jsem jí měl údajně vnuknout, když jsme byli na Monetově výstavě. Znělo to zajímavě.

Řekla mi, že všechny ty vlastnosti Francouzů, které příslušníkům jiných národů tak lezou krkem, se dají vysvětlit láskou k životnímu stylu. Když Francouz jede na červenou, vlastně tím neprojevuje

naprostou lhostejnost nad tím, že by někoho mohl zabít - jen si myslí, že život je příliš krátký, než aby marnil minuty čekáním na to, až se semafor rozmyslí, jakou barvu nasadí. „Třeba na toho řidiče nebo řidičku zrovna čeká v nějaké veliké, pěkně odpérované posteli milenec nebo milenka," vysvětlovala Alexa. „To z duše chápu," prohlásil jsem, ale byla výkladem příliš zabraná, než aby to vzala jako narážku.

„Tak třeba náš prezident. Obvinili ho z korupce. Ale za co? Ne že by někomu dovoloval prodávat drogy nebo výzbroj, ale za to, že moc utrácel za *potraviny*."

Namítl jsem, že to všechno sice zní velmi přesvědčivě, ale jak z toho chce udělat film?

„Jednoduše. Pozoruju Francouze na různých místech, jak dělají úplně všední věci, a pak to, co dělají, po pravdě vykládám. Jako třeba ta tvoje stará posedlost psím merde - já natočím bohatou dámu v Nice, jak nechá svého psa srát na Promenade des Anglais. Proč to dělá? Je to jednoduché - nechce, aby jí sral v jejím chic bytě, protože tím by si pokazila životní styl, a tak ho vezme na nejbližší místo, on se vysere, ona se vrátí ke svému životnímu stylu." Skoro se mi nechtělo jí namítat, že nóbl dámy - přinejmenším v Paříži, poslední dobou psi hovínka sbírat začaly. I když možná že i tohle je součást nového životního stylu - sbírám hovínka, tedy jsem.

Pověděl jsem Alexe, jaký otřes pro mě znamenal návrat do britského životního stylu, a zvláště jsem se věnoval kávové válce zuřící v kuchyňkách firmy Waterloo.

Už teď, ačkoli tam dělám pouhých pár týdnů, jsem odloudil starému kávovému spolku šestnáct členů a moje členstvo čítá nějakých třicet duší. Tom, který stál v čele starého spolku, se nemůže rozhodnout mezi pobouřením a sebevraždou. V první řadě proto, že jsem mu totálně zničil rozpis nákupů mléka. V lednici trčely celé pinty mléka, jejich doby trvanlivosti mizely v dál a nikdo je ani neotevřel. A když v kuchyňce došel saponát na mytí nádobí, dožadoval se přesných údajů o tom, kolikrát jsme kdo použili jeho houbičku a saponát k čištění našeho stroje na espresso.

Koupil jsem jako gesto dobré vůle láhev saponátu, ale nijak jsem mu nemohl pomoci s tím mléčným malérem, který, jak jsme všichni dobře věděli, se brzy ještě zhorší o kávový problém. Všichni kafaři totiž přešli ke mně a Tomovi zůstalo jenom torzo pijáků čaje. Já tvrdil, že nevidím jediný důvod, proč bychom nemohli spolužít, ale Tom se nedokázal vypořádat s pádem svého impéria, takže jsem ho často vídal, jak se potuluje po chodbách, agituje a snaží se získat nové členy.

„Měl bys ho poslat do Paříže, aby dělal ve tvé čajovně," navrhla Alexa. Uchechtla se, takže se znovu oťásala a oťrela se o mě. Měl jsem sto chutí přerušit rozhovor a začít se věnovat nějaké tělesnější formě komunikace.

Ale začal jsem zuby a na začátku jsem radši to nejantisexuálnější téma, jaké mě napadlo - svůj vlekoucí se zápas s francouzskými úřady. Benoît mi poslal seznam problémů, které je potřeba řešit. Tak například: co má dělat s dopisem z Ministère de la Francophonie, ve kterém zamítají přeloženou verzi našeho jídelníčku? Nakonec jsem to vzdal a poslal jsem jim menu s překlady, které měly Francouze uchránit před strašlivými hrozbami nepochopení termínům tak úděsně exotickým, jako je například bramborový salát, šlehačka a šálek čaje. Jenže můj laptop psal anglicky a trvalo by mi asi tak tři hodiny na jedno písmeno, než bych z něj vydusil všechna francouzská diakritická znaménka. Takže jsem je vynechal. Argumentoval jsem tím, že francouzští zákazníci nejsou debilové. Rozhodně jim nehrozí, že by si přečetli „tasse de the", a mysleli si, že poslední slovo není čaj, ale anglický určitý člen. A když napíšu „creme" místo „crème", začnou snad Pařížané prchat z čajovny v děsu nad tím, že jim na dortík cpu místo šlehačky nějakou děsivou, tupého akcentu zbavenou substancí? To jsem si nemyslel.

Zato lingvisté na Ministère (s akcentem nad e!) s tím nesouhlasili a dožadovali se oprav.

„Oni mě snad chtějí dostat do blázince," stěžoval jsem si Alexe. „Tak tam dožeh je," navrhla. „Napiš to všechno... jak to říkáte, většími písmenami?"

„Verzálkami."

„Tak. Ve francouzštině platí pravidlo, že když něco napíšeš velkým písmenem, nemusíš používat diakritiku. Budou se s tím muset smířit a to je bude strašně žrát.“

„Geniální nápad.“ Přesně s takovouhle ženskou bych dokázal vydržet po zbytek života.

„Nechceš se mnou být na Vánoce?“ navrhl jsem nečekaně. Nečekaně sám pro sebe - kdybych o tom předem přemýšlel, nejspíš bych se to navrhnout neodvážil.

„Štědrý večer? Proč ne, všichni říkají, že na Štědrý večer je tu v hospodách báječná atmosféra.“

„Ale já nemyslel, abysme spolu jenom šli na panáka. Já myslel celý Vánoce. Tak týden. Co ty na to?“

„Že bych nebyla s matkou a s Jurijem?“

„Nemyslel jsem ani na Londýn,“ rozvíjel jsem to. „Co spolu někam jet? Třeba... třeba do jižní Francie.“ „Hmm.“ Zrovna nadšeně to neznělo. „Do teplíčka.“

„Tam je někdy i pěkná zima.“

„Potřebuješ cestovat po Francii a sbírat materiál pro film, ne?“

„Hmm.“ Tohle už znělo o něco vstřícněji. Dokonce jako by ke konci stoupla hlasem a udělala otazníček. „Tak bysme mohli sbírat materiál spolu, přes ty svátky.“ A zase to byla děsná dřina, nezmáčknot ji a nedát jí najevo, že filmový materiál není jediné, co mě láká. „Hmm.“ Tak zase zpátky k tomu nezávaznému zvuku. „Hele, možná bych ten tvůj film mohl i financovat.“ Tentokrát strnula. „Jak to myslíš?“ „Jean-Marie říká, že by tu moji firmu možná koupil.“ „Ale ty ji přece nechceš prodat.“

„Nechci, ale kdybych ji prodal, mohl bych ty prachy vrazit do tvého filmu a nepotřebovala bys peníze od Jurije.“ „Už jsem ti snad řekla, že si nemůžu vzít na zodpovědnost, aby sis kvůli mně zpackal život.“ Cítil jsem, jak se ode mě na posteli odtahuje, a sevřel jsem ji kolem pasu, nakolik to jen šlo, aby to nepůsobilo agresivně. „Nic bych tím nezpackal. Můžu Jeanu-Mariemu prodat půlku firmy - včetně půlky dluhů, mimochodem - a nechat Benoîta, ať si dál šéfuje. Jde mu to moc dobře. Pak bych ty peníze mohl investovat do tvého filmu. A když říkám investovat, myslím tím investovat. Pokud by film vydělal balík, přihlásím se o tučné úroky.“

„Pochybuju, že by moc vydělal. Není to Harry Potter.“

„Nepodceňuj se, Alexo. Jsi teď hvězda. Beaubourg, Saatchi. Lidi budou tvůj film chtít vidět. Je to dobrá investice.“

„Takže mě chceš jenom proto, že jsem hvězda.“

„Hele, nezapomínej, že jsem tě poznal, když jsi roznášela jídlo jako brigádnice. A všimnul jsem si tě hlavně proto, že ti ten podnos pořád padal.“

Dala mi šťouchanec loktem. Ale měl jsem pocit, že to je láskyplný šťouchanec.

„Mimochodem,“ ozvala se, „nejsem tu jediná hvězda. Ty jsi hvězda taky.“

„To myslíš jak?“

Chvilíčku mlčela a rovnala si odpověď v hlavě.

„Proto jsem brečela.“

„Proč?“

„Když jsi řekl, jak jsi moc rád, že moje výstava bude v Saatchi Gallery. Byl jsi za to rád kvůli mně. Neřekl sis, hurá, teď budu slavný, všichni mě tam uvidí. Saša mi tehdy řekl: ‚Co je, snažíš se toho Angličana proslavit?‘ Na mě vůbec nepomyslel. Zato ty jsi myslel jenom na mě, a to mě rozbřečelo. Řekla jsem si... možná, že mě ten hloupý Paul doopravdy miluje.“

Já vím, vím, slíbil jsem, že půjde o přespání v tom civilním významu. Ale jsou situace, kdy člověk slib prostě nesmí dodržet. A kdy jeho děvče ani nechce, aby ho dodržel.

Sice jsme zase spolu chodili, ale s tím svým vánočním plánem jsem nijak nepokročil. Pořád bych moc rád někam jel, jenom ve dvou, jenže Alexa o tom nechtěla ani slyšet. Vypadalo to, že zatím se necítí na nic víc, než že se budeme scházet tady v Londýně, kde má za zády záchrannou síť mámina domu na Notting Hillu. Víc se jí asi riskovat nechtělo.

Ale i tak mi připadalo, že všechno jde jako po másle. Zase jsme se spolu cítili dobře a málokdy jsme si nechali ujít příležitost, abychom spolu strávili večer (případně i noc). Až na to, že Alexa jako by pořád čekala, kdy to zas všechno zpackám.

Ten mejdan ve firmě. Až ten to všechno zvorál tou nejhlubší radlicí. Plány na oslavu Vánoc stejně jako kávový spolek přinesly víc sporů než miliónových smluv. Bude to poklidná večeře dole v bufetu? Karaoke? Tancovačka? Bude mejdan kuřácký, anebo nekuřácký? Jeden nákladák chlastu, nebo dva? Hádky běsnily už předtím, než jsem nastoupil, návrhy a protinávrhy se objevovaly na firemních nástěnkách, v e-mailech i při častých debatách v kuchyňkách nebo v nedaleké jídelně.

Nakonec se objevilo ohlášení, že aby byli uspokojeni všichni, bude se jednat o večeři v bufetu, s karakoke a posléze tancem, prostor se rozdělí na kuřáckou a nekuřáckou část a chlastu budou tři tankery. A co více, jídelníček „vytvoří“ můj hvězdný klient, pan Yann LeBreton. Všechno mi to docela vyhovovalo, až na zprávu o tom, že kromě dalších význačných hostů musíme pozvat i naše klienty, aby si to firma všechno mohla odepsat z daní jako pohoštění. Což znamenalo, že Yann vlastně zve mě, ne naopak.

Takže poslední pátek před Vánoci jsme všichni přišli do rachoty v oblečení, kterému nějaký ten mejdanový flek neuškodí. Všiml jsem si, jak strategicky se odělo hodně žen. Navrch obvyklý, formální kancelářský ohoz, ale bylo poznat, že pod tím je výbava na noční lov. Pod sakem top bez ramínek, kratičká sukně schovaná pod psacím stolem až do okamžiku, kdy zazní povel k oslavám. Celý den vypadal jako ta chvilka před začátkem fotbalového utkání, kdy sudí už má píšťalku v puse a hráči zaujali svá místa.

Skutečný začátek mejdanu ale hodně zklamal, protože jsme se je nahrnuli pod křiklavé papírové řetězy do jednací místnosti, navykali na chuť šampaňského a trousili šeptem vtipy o tom, co si zas vymyslí náš řídá, Zvíře, při projevu.

Zvíře opravdu na ďábla moc nevypadal. Byl to obtloustlý Američánek, ze kterého by byl bezva Santa Claus, jen kdyby si přilepil fousy. Deset minut blábolil o tom, jak máme myslet nekonvenčně a udržovat tempo, a než jsme stačili dovýskat a dotleskat, už vyšuměl do Států a nechal nás, ať se tu zpíjíme sami.

Možná by ho dojalo, jak jsme si jeho slova vzali k srdci. Za chvilíčku se už valná část zaměstnanců věnovala opravdu nekonvenčním činnostem v obdivuhodném tempu.

Bohatých studených mís si nikdo skoro nevšiml, protože všichni radostně shodili své upjaté kancelářsko-myšší osobnosti, ječeli mimo rytmus „I Will Survive“, lámali světové rekordy ve falešném zpěvu při karaoke a postupně prchali z jednací místnosti dělat bordel po kancelářích.

Nechal jsem Yanna, ať vykládá své kulinární teorie rovnou do výstřihu jedné z našich marketingových asistentek, a vzal jsem jednu láhev šampáňa na okružní cestu po budově. V kuchyňce na našem patře zrovna dva hoši z mého kávového spol ku lili Tomovi do konvice staré, sražené mléko, což mi přišlo poněkud surové. Ale zároveň i děsně srandovní. Možná proto, že jsem v ruce držel už druhou láhev. V jedné kanceláři nějaká žena hlučně bulela, až jí řasenka stékala po tváři a špinila blůzku kolegyni, která ji utěšovala a trousila žalovatelné poznámky o Sanjeetově sexuální zdatnosti. Na schodišti jsem se zapletl do bitvy šampaňským, kterou tam svedly dvě tlupy revizorů. Revizoři účtů, to byl ve firmě největší klan. Všechno se revidovalo v jednom kuse. Teď vypotřebovali všechnu municii z flašek a začali revidovat, jestli jsou plné hasicí přístroje, že budou pokračovat v boji jimi, takže jsem usoudil, že to není nic pro mě. Zamiřil jsem zpátky, že si doplním přísun pití, a zjistil jsem, že hádka kolem Sanjeeta se rozšířila po celé chodbě. Marya ho hájila proti nějakým klevetám, které jsem tak docel nechápal - jak by mohl být panic? V Anglii není panic nikdo nad dvanáct. Rozhodl jsem se přidat na Maryinu stranu, ke skupině, která zaujala pozici „co je to za blbý kecý?“

„Kecý,“ hulákali jsme, „samý blbý kecý.“

Bohužel i pro tohle jsme zvolili anglický výraz „bollocks“ - a já jsem si všiml, že Yann se na mě dívá ze dveří jedné kanceláře. Naštvaně přišel ke mně a něco mi pošeptal. Mluvil dost nejasně, asi už měl vypito.

Až v tu chvíli mi konečně docvaklo, že mluví o mém jménu. „Oh, excuse-moi, Yann.“ Políbil jsem ho na čelíčko, abych mu ukázal, jak moc toho lituju, a vysvětlil jsem to i ostatním. Požádal jsem je, aby přestali našeho hosta urážet.

„On je totiž na ‚bollocks‘ moc citlivej,“ vykládal jsem. „Bejval v minulým životě ‚bollock‘.“

Yanna to vůbec neuklidnilo. Naopak. Začal se mě pokoušet škrtit, takže jsem se mu musel vyškubnout - a úprkem jsem se vydal pátrat po nějaké šampaňském, abych si ochladil pohmožděný hltan. Po krátkém výpadu do jednací místnosti (která si udržela původní funkci, jen pokud vám připadá, že ošmatávání a házení po sobě jídlem patří mezi jednací taktiky) jsem se zase ocitl v kuchyňce. Tom si vyplachoval konvici a já se zdržel, abych mu projevil soustrast. Navrhl jsem mu, že je možná ideální chvíle, aby se připojil k mému kávovému spolku, a utrousil jsem žoviální vtip, že jeho omléčená konvice odteď bude možná sama vyrábět cappuccino. Místo aby se rozesmál, skočil po mně. Konvice byla naštěstí plastová, takže se mi od hlavy odrazila téměř bezbolestně. Usoudil jsem, že bude lepší se vyhnout silnějším střetům mezi našimi nápojovými frakcemi, a odsupěl jsem po chodbě hledat nějakou skrýš. V místnosti s fotokopírkami jsem našel Charlieho. Kalhoty měl u kolenou a bylo jasné, že si dost pečlivě nepřečetl e-mail od firemního bezpečáka, v němž se od všech zaměstnanců požadovalo, ať „neusedají na skleněné horní plochy kopírek, neboť by mohlo dojít k úrazu“. To varování dávalo jasně najevo, že o každých Vánocích pohotovosti britských nemocnic zaplaví úředníci, kterým je třeba ze zadků tahat sklo z fotokopírek.

Charlie nebyl zrovna papírová váha, ale fotokopírka taky na první pohled nebyla žádný papěrka, a tak do zásobníku plynule klouzaly černobílé portréty jeho koulí a chlupatého zadku. Pak z kopírky slezl a aniž by si kalhoty zase navlíkl, nabídl mi, ať si to jeho umělecké dílo prohlídnu. Jestli se prý nechci podívat na jeho obraz „London derrière“? Přišlo mu to tak úžasně vtipné, že se začal dávit a před zadušením se zachránil jedinečně tak, že duchapřítomně vytáhl z kopírky zásobník na á trojky a vyzvracel se do něj. I ve svém mírně (rozuměj silně) omámeném stavu jsem silně pochyboval, jestli víme, co děláme. Co si jako mám pomyslet? Že můj šéfík je fajn chlap, protože se umí nacamrat s mužstvem? To bude fakt sranda, až zítra lidi na svých fotokopiích najdou tak nezvykle zbarvený, trojrozměrný vzor.

Když to vezmu kolem a kolem, nedokázal jsem si představit, že by si Jean-Marie zatoužil získat úctu podřízených podobným způsobem.

Ale abych byl poctivý, Charlie si to u mě maličko vyleštil (doslova) tím, že vzal sterilní utěrku, které lidi z odboru bezpečnosti práce nechali promyšleně (ač trochu pesimisticky) u všech kopírek, aby každý mohl sklo otřít a přichystat dalšímu zájemci o posezení. Pokud někdo přece jen skončí na pohotovosti, aspoň jeho řezným raním nebude hrozit infekce.

Zase jsem se začal potulovat a přitáhly mě zvuky rvačky, ozývající se přede dveřmi jednacího sálu. Byla to ta původní hádka o Sanjeeta, jen se dost rozjela. Dvě, ne, tři ženy (včetně jinak dost klidné Marye) se svíraly v objetí, snažily se zasadit si nějakou tu ránu a odrážely se u toho od stěn, rvaly plakáty a porážely květináče. Sanjeet stál opodál a zase se tvářil jako školáček, ovšem přimíchal k tomu výrazu i trošku škodolibosti. Někdo mi řekl, že se perou kvůli němu. Prý chrápal se dvěma z nich, a když se chtěl s jednou rozejít, napadlo ho nakukat jí, že se stal křesťanem a chce se až do svatby chovat jako paník.

Najednou se ale Sanjeet odpotácel stranou, protože ven z jednací místnosti vyrazil Yann. Uviděl mě a namířil na mě žalobně ukazovákem; asi chce pokračovat v předešlé konverzaci. Už jsem se rozhlížel, kde nechal tesař díru, ale naštěstí v Yannovi zbylo dost francouzské galantnosti, aby ho zaujal pohled na ty ženy, které vrčely a mlátily kolem sebe rukama. Udatně se do toho vložil a pokusil se je od sebe odervat.

Ani ne za vteřinu už ležel na podlaze a pod jedním okem mu před očima napuchal monokl. „Toi!“ zařval na mě.

Sklonil jsem se k němu, že mu pomůžu vstát, ale on mě potřeboval jenom jako obětího beránka. „Cest ta faute, ça!“ hulákal. Že je to moje chyba.

Ležel tam, mnul si tvář a začal na mě francouzsky řvát přes tu směsku diskotékové hudby a ženského křiku. Jak tohle bude vypadat v reklamní kampani? Určitě tam bude mít modřinu. Jak s tím má jít do televize? Šéfkuchař s monclem - „oeil au beurre noir“, jak říkají Francouzi. Doslova „oko s černým máslem“.

Vyložil jsem si to jako gastronomický žertíček - šéfkuchař, máslo -, a rozesmál jsem se, ale to ho jen rozběsnilo ještě víc.

Došlo mi, že je jen jeden způsob, jak ho ochladit. Otočil jsem mu nad hlavou láhev šampaňského dnem nahoru a uhasil jsem jeho galský temperament šumivým francouzským vínem.

Takže nakonec je to ten Yann au vin.

Ach, ta láska merdeská!

1

Když jsem se probudil, kocovina kupodivu nikde. To je právě na šampaňském skvělé. Když to s ničím nesmícháte, druhý den ráno máte hlavu čistou jako slovo boží. Francouzi na to dokonce mají slovní obrat - *rester au Champagne*. Další ukázka životního stylu, kterou by Alexa mohla pojmout do svého filmu. Takže díky šampaňskému jsem byl naprosto střízlivý a mohl jsem se na Štědrý den v osm ráno směle vrhnout do telefonování. Pověděl jsem Charliemu (který už do sebe stihl nasoukat kompletní anglickou snídani a nasedal na horské kolo), že moje vztahy s naší importovanou kuchařskou celebritou jsou vážně ohroženy. Těžko spolu budeme moc konstruktivně spolupracovat, když mě včera honil po chodbách a schodištích s talířem salátu ze syrových cuket v ruce, a když jsem jistě zeleninové smrti z jeho rukou unikl jen tím, že jsem se ukryl ve sklepe.

Charlie souhlasil, a protože jsem byl pouhý konzultant, stačilo zrušit dohodu a budu zase volný jako pták a budu se moc soustředit na jiné věci. Například na to, jak si uspořádat život.

Jeana-Marieho jsem zastihl doma a nabídl jsem mu, jestli nechce koupit 49 % čajovny. Nadchlo ho to a znovu mi řekl, že jsem z Benoîta udělal dospělého chlapa. Mluvil tak nadšeně, až bych skoro věřil, že kvůli synovým životním pokrokům se odmítne s Katy sám vyspat. To by byl, panečku, vánoční dárek!

A pak jsem zavolaal Alexe a pověděl jsem to písni.

„Poplujem spolu dál a dál.“ Samozřejmě jsem se to přímo zazpívat neodvážil, co kdyby se lekla a utekla mi.

Ještě pořád jsme se na večer nedomluvili napevno. Jen jsme byli dohodnutí, že někam zajdeme spolu. Já sejí teď chystal povědět, že vím docela přesně, co chci udělat.

Romantická večere v Paříži, noční vlak mířící na jih, kupátko pro dva, Vánoce pod citronovníky. Už jsem to všechno rezervoval. Sotva jsem věřil, jakou mám kliku, že jsem lístky na ten noční vlak sehnal. Zdá se, že vlaková božstva jsou mi zase nakloněna.

A dodal jsem, že v tom je jenom jeden háček. Po tom, co strávíme Vánoce spolu, zůstaneme spolu. Za týden si začneme hledat byt pro dva.

„Co to je? Ýltimátom?“

„Ultimátum? Ne, to samozřejmě ne. I když vlastně skoro jo. Musíme přestat chodit kolem horký kaše, Alexo. Mám toho až pocud. Chci tě dostat k Vánocům a tobě dát pod stromeček sebe. Prezentačka se koná u odjezdů Eurostaru, na Štědrý den ve tři odpoledne. „To je dneska.“

„Já vím. Nemáš žádný jiný plány, nebo jo?“

„Ne, ani ne.“

„A máš platnej pas?“

„Ten nepotřebuju. Jsme v Evropské unii, Paule. As potřebujete jenom vy Angličani. My Francouzi můžeme cestovat na normální doklady.“

Tentokrát mě ale debata o Maastrichtské smlouvě nezajímala. „Prosím, buď tam, Alexo.“ „Je to vážné rozhodnutí.“

„To je. Dokonce dvě vážný rozhodnutí. Jedno na každýho. A já jsem se už rozhod. Chci být s tebou. Je to jediná věc, kterou vím docela jistě.“

A bylo to tady. Napětí.

Naprosto jasně jsem si dokázal představit, jaká by to byla paráda, kdybych ji uviděl, jak se k mně prodírá davem na nádraží, na rameni tašku, na tváři úsměv. Jako sprinter na sto metrů, který si představuje, jak vbíhá do pásky, a který se snaží přemluvit budoucnost, aby dopadla tak, jak on to chce.

Jenže já se na olympiádu nechystám, a kromě toho jsem si taky neuměl zabránit v jiné představě, totiž jaké by to bylo, kdyby nepřišla a já tam stál jako trulant se dvěma jízdenkami v ruce. To by bylo jasné - druhou šanci nedostaneš.

Neměl jsem ani nejmenší potuchu, která z těch dvou představ se uskuteční.

No ale co, říkal jsem si. Vánoční dárek má být překvapení, nebo ne?

2

Světla blýskala. V odjezdové hale rostlo napětí.

Cestující se šourali k turniketům, lovili v kapsách pasy, lísky třímali jako štafetové kolíky.

Já stál stranou, dva lístky jsem žmoulal v ruce a propátrával obličejy všech, kdo šli pozdě. Toho chlapíka v modrém kabátě jsem ujišťoval, že projdu turniketem, jen co se ukáže moje přítelkyně. Podle výrazu na jeho tváři jsem poznal, co si myslí: že mě pustila k vodě.

Musí se mýlit, musí.

Jenže na jejím mobilu byla hlasová schránka. U nich doma to nikdo nebral.

Znovu jsem si přečetl vytištěný e-mail, který jsem jí poslal. Všechny instrukce na cestu byly v pořádku a zcela jasné. I když, ať jí dám i tu poslední šanci, třeba si myslela, že ve tři je jenom odbavení, ne rovnou odjezd. Třeba si řekla, že v pohodě může přijít až ve dvě padesát pět.

Ted' bylo dvě čtyřicet, deset minut do oficiálního konce odbavování. Chlapík u turniketů mi dal poslední šanci, ale já zavrtěl hlavou, jako dražitel, který vzdává aukci, a šel jsem si do pokladny změnit čas odjezdu na příští spoj, za hodinu. Takže Alexa má čas až do půl čtvrté.

Nechal jsem jí zprávu, co jsem podnikl, a opatrně jsem se vyhnul hlavní otázce: kde sakra jsi?

Hrůzné představy se vyplnily. Když někdo jde pozdě, mívám někdy takový úděsný pocit, že se už neukáže nikdy. Úplně barvitě vidím, jak neprijde nikdy, pokud v tom není nějaký logický rozpor. Nejspíš to je součást mých masochistických sklonů.

Ted' jsem tomu odolával. Nutil jsem se do představ toho, jak upaluje po eskalátoru z metra, anebo jak někde v poklidu špacíruje a netuší, že jde pozdě. Špatně si ten e-mail přečetla.

Dokonce bych se na ni ani nezlobil, že mě přinutila k tomu čekání a pochybám.

Šel jsem si sednout do kavárničky, odkud bylo na turnikety vidět, a díval jsem se na veliké osvětlené hodiny nad tabulí s odjezdy, jak na nich minuty mizí kamsi.

Přinutil jsem se počkat vždycky pět minut mezi dvěma pokusy se jí dovolat, ale za chvilku bylo za pět půl čtvrté. To už je pořádné zpoždění.

Alexino číslo jsem přestával zkoušet, až když jsem si všiml, že mi ze stolku zmizel mobil.

Před chvilkou kolem přešli nějakí dva kluci a somrovali peníze. Ten mobil mi čajzli.

Do hajzlu s tím, pomyslel jsem si. Když se mezi znamení shůry dá počítat Pařížanka sbírající psí hovínka, tak ukradený mobil taky. Nepřišla.

A já si říkal, že asi vím proč. Jde o důvěru. Usoudila, že mně se důvěřovat nedá. Koneckonců, jak jsem strávil minulou noc? Zlískal jsem se jako dog a pokusil jsem se utopit svého klienta v šampaňském. Ještě že si pak už na moc nepamatuju, protože klidně jsem se mohl snažit přefiknout nějakou ženskou na fotokopírce. A

dneska ráno jsem praštil s prací. Chová se takhle spolehlivý člověk? Ne, nechová, a to ji vylekalo. Nepřišla.

Jedna minuta do konce odbavení. Naposledy jsem se zadíval na eskalátory, pak jsem lístek pro Alexu nechal u zřízence a prošel jsem turniety.

3

Byl jsem jako praštěný. Takové to je, když se hlavou třísknete o roh stolu, anebo když (aspoň myslím) vám na mejdanu dá pěstí vzteklá kolegyně. Po nějaké době sama bolest trochu zeslábně. Utiší se, přejde do otravného bodání, a vy jen sedíte a necháváte podlitinu, ať si roste a napuchá.

Přesně takovou napuchající podlitinu jsem cítil někdo hluboko v sobě, a byla veliká jako tehdy ta promáčklna na autě Florencina táty. Nedalo se s ní nic dělat.

Skoro jsem si ani nevšiml, že se setmělo a že už jedu tunelem zpátky do Francie.

Pařížské metro jsem už znal jako své boty, a tak jsem při cestě z Gare du Nord na Gare de Lyon přepnul na autopilota. Měl jsem rezervovaný stůl v Train Bleu, veliké restauraci uvnitř Lyonského nádraží, kde už výletníci před cestou nočním vlakem na jih večeří aspoň sto let.

„Une personne?“ zeptala se mě hosteska oblečená jako letuška. „Oui.“ Připadal jsem si, jako že Alexu tím popřením její existence zrazuju. Neměl jsem říct, že ještě někoho čekám? Anebo je to její vlastní - a blbá - chyba, že tu není? Pocit viny a dopal se mi v žaludku míchaly jako nestravitelná flaksa. Hosteska si vzala jídelní a vinný lístek a dovedla mě ke stolu. Mohlo to být ideální místo pro vánoční tête-à-tête. Tahle restaurace má šmrnc. Židle z vyřezávaného dřeva, jako lavice v kostele, až na to, že nahoře byla mosazná přihrádka na zavazadla jako ve vlaku, kam jsem nacisty kabát a osamělý kufr. Strop se pyšnil nádhernou cestovatelskou obdobou malby v Sixtinské kapli; různí andělé taky podle všeho vyřezali na dovolenou a jedna nahatá paní nechávala všechny zvědavé pasažéry,

aby jí jukli mezi nohy. Nejspíš se chystala na nudistickou pláž, možná i tu na ostrově Ré. Ale ne, to by musela z jiného nádraží. Na stěnách byly obrovské fresky zachycující místa, kam se dá z Lyonského dojet, a na jedné z nich byla právě taková středomořská krajina, v jaké jsem se doufal probudit zítra ráno s Alexou. A celý zbytek stěn a stropu do posledního kousku byl pokrytý zlacenými volutami a lustry a vánočními řetězy. Menu bylo stejně kruté sváteční. Dal jsem si půltucet ústřic, pak *filet de sandre* (což je nějaká říční ryba) s kaparovou omáčkou, k tomu láhev šampaňského. Ne že by bylo co slavit. Spíš šlo o snahu se zpít nějak bezbolestně. Vysrkal jsem ústřice a vzpomněl jsem si na ten víc než rok starý večer, kdy jsem si je dal poprvé doma u Jeana-Marieho a připadalo mi, že chutnají jako „slaný, pocitronovaný smrkanec“. Teď jsem se zakousl do jejich šedozeleného masíčka a litoval jsem, že tu není Alexa a že jí nemůžu o té pamětihodné večeři u Jeana-Marieho vyprávět. Zmohl jsem se na chaboulíkový úsměv, když pár od vedlejšího stolu pozvedl sklenky a popřál mi „joyeux Noël“. Kdepak, moje Vánoce *joyeux* nebudou. Zase jsem si vzpomněl na to, co mi Alexa vykládala, když jsme se rozešli prvně, na to o „joie“ a „tristesse“ a o tom, že podle ní nejsem opravdové radosti schopen. Teď jsem aspoň věděl, že se spletla. Radost mi náhodou jde, a dobře. Radoval bych se na dva roky do zásoby, jenom kdyby sakra přišla na to nádraží a nedala mi na Štědrý den kopačky. Ti od vedlejšího stolu mi pověřili, že jsou z Lyonu. Mají v Paříži kadeřnický salon a jen co si tu dají trochu do nosu, skočí na TGV a pojednou na Vánoce k příbuzným. Chtěli vědět, kam jedu. „Do Mentonu,“ odpověděl jsem. „To je na hranicích s Itálií.“ „Máte tam známé, nebo příbuzné?“ „Známé.“ Proč jim kazit sváteční náladu plačtivými historkami o nebohém Angličanovi, který si veze vánoční depresi někam na jih?

Francouzské železnice přesunuly všechny noční vlaky kromě TGV z Gare de Lyon jinam. A i ten můj jel z Gare d'Austerlitz, ale to je taxíkem kousíček.

Když jsem ve veliké, rušné hale Slavkovského nádraží na tabuli s odjezdy hledal číslo nástupiště, najednou mě přemohl náhlý, nerozumný nával naděje. Třeba přece jenom chytila pozdější vlak, třeba jela z Gare du Nord rovnou sem. To už by tu mohla být, mohla by čekat v tom davu šourajících se lidí s taškami plnými vánočních dárků.

Kdepak. Je nejvyšší čas přestat si dělat iluze.

Dal jsem Alexin lístek průvodčímu a šel jsem se zhroutit do svého liduprázdného kupé.

Nebylo o moc menší než ta moje kukaň, kde jsme spolu docela nedávno strávili noc. Na stěnách běžový umakart, takovou barvu měla Alexina ramena v září. Dvě postele, sklápěcí zrcadlo, maličké kulaté umyvadlo, dokonce i keramická nádoba pro případ, že by někdo v noci nebyl s to doběhnout na záchod.

A mohlo to být tak fajn, pomyslel jsem si. Ta titěrná ložnička na kolečkách, co frčí tmou tmoucí k jihu, my dva pohrdneme druhou postelí a drncání vlaku nám vůbec, vůbec nebude vadit. A pak, na Boží hod vánoční, rozhrneme závěsy a budeme se dívat, jak nad Středozemním mořem vychází sluníčko.

Když se vlak pomalu rozjel, ještě jsem tak napůl špicoval uši, jestli někdo nezačne křičet: „Zastavte! Chci nastoupit!“ Anebo jestli nějaká žena nezačne bušit na dveře všech kupé a vyptávat se, jestli tu není jistý pan Paul West.

Ale to ne, slyšel jsem jenom pořád rychlejší a rychlejší klapání kol na kolejích a chraplavý hlas, který vyjmenovával všechny zastávky. První byla jižně od Paříže, v městě, kterému už moc nechybělo, aby se z něj stalo předměstí metropole. Na nástupišti byla tma, mokro a skoro žádní lidé. Tady nikdo nevystoupí, říkal jsem si. Proč taky.

Proto mě překvapilo, když jsem uviděl skupinku pěti lidí, jak jdou pryč od vlaku. Dva měli čepice s kšiletem - lidi od dráhy. Dva byli mladí kluci v basebalových čapkách. A jedna byla dívka v kožené

bundě, mrskala sebou jako divá, jednou rukou držela pevně veliký batoh a druhou se snažila tlouct do jednoho z nádražáků.

5

Alexa? Alexa.

„Alexo!”

Vyletěl jsem ze sedadla a řval jsem jako divý. Proběhl jsem chodbičkou, prodral jsem se ven ze dveří a kácel jsem se ze schůdků na nástupiště. Hned mě profackoval studený, vlhký vzduch. „Alexo!” Rozběhl jsem se k nim. Došlo mi, že jestli to není ona, budu vypadat jako totální pitomec.

„Alexo!”

Už jsem slyšel, co se děje. Dívka se jim snažila francouzsky něco vysvětlit a železničář jen opakoval „Oui, oui, c'est ça”, takovým tím cynickým nedůvěřivým tónem, který Francouzi používají, když vás nechtějí poslouchat. „Alexo!”

Otočila se ke mně. „Paule!”

Jedno silné škubnutí, a už byla volná, a chytili jsme se jeden druhého, jako kdybychom se dělili o jeden padák. „Ty jsi nepřišla,” řekl jsem. „Proč jsi nepočkal?” chtěla vědět. „Myslel jsem si, že sis to rozmyslela.”

„Ne, jasně že ne. Ale metro uvízlo v tunelu,” vysvětlovala. „Nešla elektřina. A nemohla jsem volat, dokud jsem se nedostala ven -máte to metro hrozně hluboko.” Odtáhla se ode mě a zadívala se mi do očí. „Proč jsi to nebral ani potom?” „Protože mi šlohl mobil.”

„Jela jsem do Francie hned prvním vlakem a pak z Gare du Nord taxíkem. A k vlaku jsem doběhla tak akorát. Jenže jsem neměla lístek. Průvodčí si myslel, že jsem tam s těmi dvěma. A odmítl tě hledat.”

Tiskla mě tak, že jsem nemohl dýchat, a docházelo mi, že si prošla přesně stejným trápením jako já. Určitě si myslela, že jí to neberu, protože se na ni zlobím. Myslela si, že jsem to vzdal. Aspoň v tom měla teda pravdu.

„Je t'ai attrapé," řekla. Dohonila jsem tě. Zmáčkla mě ještě víc. Pořádně jsem se nadechl její voňavky, jako bych se chtěl ujistit, že to není jedna z mých vidin a halucinací.

„Když jsem do toho vlaku nastoupil sám, už jsem si myslel, že jsem tě ztratil," pověděl jsem jí.

„Jak můžeš tak zapomínat? Já jsem Francouzka. My chodíme vždycky pozdě."

Jsou chvíle, kdy se vám prostě nechce druhého pustit, a tohle byla jedna z nich. Oba jsme ale věděli, že pokud se budeme pořád objímat, zpátky do vlaku se nám poleze fakt dost těžko. Malér byl jenom v tom, že když jsme se konečně dost vynaobjímali, uviděli jsme, že průvodčí jsou pryč, vlak vyjíždí ze stanice a my stojíme sami v matném světle na pustém nástupišti s těmi dvěma kluky v basebalových čapkách, kteří se popadají smíchy nad tím, že se jim málem povedlo svézt se načerno až někam na jih. „Stát!" rozeřval jsem se tak hlasitě, jak to šlo, ale lokomotiva asi zrovna neposlouchala.

Kus jsme za vlakem běželi, ale pak nám došlo, že až na příští stanici to asi nevydržíme. Hlavně proto, že nás brzdí Alexin batoh.

„Merde," zaúpěla Alexa. „Hele, a kde ty máš věci?"

„Ve vlaku."

„Lístek?"

„Ve vlaku."

„Ale pas u sebe máš, že jo?"

„Nemám." „A kreditku?" „Taky ne."

„Tak to jsi zase po uši v merde, co, Paule?" Podíval jsem se na ni, stála tam v té své odřené kožené bundě, vítr od odjíždějícího vlaku jí cuchal vlasy, v očích měla starost o mě. „Nejsem," namítl jsem. „Protože mám tebe."

KONEC

Dovětek

Štědrý večer, půl dvanácté, komisariát francouzské státní policie v Jouay-sur-Seine.

„Nom?" zeptal se policista, co měl zrovna noční službu.

„Paul West."

„Půl...?"

Odříkal jsem mu to po písmenkách a on to jedním prstem dostal do počítače.

„Datum a čas krádeže?" zeptal se a prst mu ustrnul nad klávesnicí.

„Víte, já ještě nevím jistě, jestli to ukradli."

„Uh?"

„Nechal jsem to ve vlaku."

„Napadlo nás, že bude lepší to nahlásit hned... pro každý případ," dodala Alexa, aby do toho zmatku vnesla trochu světla.

Jenomže policista ji už neslyšel. Upřeně se díval do monitoru, jako kdyby mu počítač zrovna píchnul, co dostane k Vánocům.

„Paul West?" zeptal se.

„Ano."

„Řidič Renaultu Vel Satis? Majitel čajovny s nepřeloženým jménem?" Merde.

Obsah

Poděkování	7
Sex na venkově	8
Ostrov snobáků	63
Hoří už Merde?	107
Liberté, Egalité, Salon de Thé	146
Chtěl bych být víc než jen přítel tvůj.....	184
Waterloo po londýnsku	219
Snad je to tím, že nejsem z Londýna	254
Ach, ta láska merdeská!	283
Dovětek	292

Stephen Clarke

Už zase
skáču přes
Merde!

Z anglického originálu *Merde Actually* vydaného nakladatelstvím Bantam Press, Londýn, 2005, přeložil Richard Podaný Ilustroval Jakub Požár Obálka a grafická úprava Jakub Požár

Vydal Albatros nakladatelství, a. s., právní nástupce, Praha, 2008, v ediční řadě Albatros Plus jako svou 10 092. publikaci Odpovědná redaktorka Tereza Pecáková Výtvarná redaktorka Jolana Ryšavá Technický redaktor Lubomír Kuba Sazba Aktul press

Vytiskla Centa, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

Dotisk 1. vydání

13-768-008

13

www.albatros.cz